

בנק מזרחי טפחות

דוחות כספיים

2020

להלן הקישורים:

דוח תמציתי של הדירקטוריון והנהלה

הצהרות לגבי גילוי

דוח סקירה של ראי החשבון המבקרים

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים לדוח הרבעוני

גילויים פיקוחיים נוספים

דוח סיכונים

תיאור המאפיינים של מכשירי ההון הנכללים בהון הפיקוחי

תוכן עניינים

122	דוח רווח והפסד - מאוחד
123	דוח מאוחד על הרווח הכולל
124	מאזן - מאוחד
125	דוח על השינויים בהון העצמי
126	דוח על תזרימי המזומנים - מאוחד
129	ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית
152	ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית
153	ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית
154	ביאור 4 - עמלות
155	ביאור 4א - הכנסות מחוזים עם לקוחות(5)
156	ביאור 5 - הכנסות אחרות
157	ביאור 6 - משכורות והוצאות נלוות
158	ביאור 7 - הוצאות אחרות
159	ביאור 8 - הפרשה למיסים על הרווח
163	ביאור 9 - רווח למניה רגילה
163	ביאור 10 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
165	ביאור 11 - מזומנים ופיקדונות בבנקים
166	ביאור 12 - ניירות ערך
171	ביאור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
172	ביאור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
175	ביאור 14 - אשראי לממשלות
175	ביאור 15 - השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלו
178	ביאור 16 - בניינים וציוד
180	ביאור 17 - נכסים אחרים
181	ביאור 18 - פיקדונות הציבור
182	ביאור 19 - פיקדונות מבנקים
183	ביאור 20 - איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
184	ביאור 21 - התחייבויות אחרות
185	ביאור 22 - זכויות עובדים
196	ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות
205	ביאור 24 - הון מניות והון(1)
208	ביאור 25 - הלימות הון, נזילות ומינף
213	ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
228	ביאור 27 - שיעבודים
230	ביאור 28 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור
237	ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים
257	ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
277	ביאור 31 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
280	ביאור 32 - נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופות לפירעון(1)
284	ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
294	ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים
298	ביאור 35 - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח
302	ביאור 36 - אירועים לאחר תאריך המאזן
303	ביאור 37 - תמצית דוחות של הבנק(1)

דוח רווח והפסד - מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2018	2019	2020	ביאור	
7,359	7,711	7,528	2	הכנסות ריבית
2,437	2,371	1,708	2	הוצאות ריבית
4,922	5,340	5,820	2	הכנסות ריבית, נטו
310	364	1,050	13,30	הוצאות בגין הפסדי אשראי
4,612	4,976	4,770		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
				הכנסות שאינן מריבית
445	357	221	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,475	1,535	1,671	4	עמלות
47	74	221	5	הכנסות אחרות
1,967	1,966	2,113		סך כל ההכנסות שאינן מריבית
				הוצאות תפעוליות ואחרות
2,407	2,562	2,644	6	משכורות והוצאות נלוות
747	770	871	16	אחזקה ופחת בניינים וציוד
1,230	656	764	7	הוצאות אחרות
4,384	3,988	4,279		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
2,195	2,954	2,604		רווח לפני מיסים
922	1,029	903	8	הפרשה למיסים על הרווח
1,273	1,925	1,701		רווח לאחר מיסים
1	-	1	15	חלק ברווחים של חברות כלולות לאחר השפעת מס
				רווח נקי:
1,274	1,925	1,702		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(68)	(83)	(92)		המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,206	1,842	1,610		המיוחס לבעלי מניות הבנק
			9	רווח למניה⁽¹⁾ (בשקלים חדשים)
				רווח בסיסי
5.17	7.86	6.70		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
				רווח מדולל
5.15	7.83	6.69		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) מניה בת ש"ח 0.1 ערך נקוב.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מנחם אביב

סגן מנהל כללי
חשבונאי ראשי

משה לארי

מנהל כללי

משה וידמן

יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:

רמת גן, 8 במרץ 2021
כ"ד באדר התשפ"א

דוח מאוחד על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
 כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2018	2019	2020	ביאור
			רווח נקי:
1,274	1,925	1,702	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(68)	(83)	(92)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,206	1,842	1,610	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
			רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים
(68)	144	69	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו
1	-	-	התאמות מתרגום דוחות כספיים של השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
-	6	3	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור תזרים מזומנים
121	(152)	14	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾
54	(2)	86	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל האחר, לפני מיסים
(18)	1	(29)	השפעת המס המתייחס
			רווח (הפסד) כולל אחר, לאחר מיסים⁽³⁾
36	(1)	57	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	(15)	1	בניכוי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
37	14	56	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מיסים
			רווח כולל:
1,310	1,924	1,759	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(67)	(68)	(93)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,243	1,856	1,666	רווח כולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

- (1) התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 (2) כולל התאמות בגין אומדנים אקטואריים שנכללו בתקופת הדיווח של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת וכן הפחתה שוטפת של ההתאמות בגין ההתחייבות לרווח והפסד.
 (3) לפרטים ראה ביאור 10, רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות כספיים
 ליום 31 בדצמבר 2020

מאזן - מאוחד

ליום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2019	2020	ביאור	
			נכסים
51,672	86,570	11	מזומנים ופיקדונות בבנקים
10,113	17,290	12	ניירות ערך ⁽²⁾ (1)
120	200	27	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
206,401	247,958	13,30	אשראי לציבור
(1,693)	(2,433)	13,30	הפרשה להפסדי אשראי
204,708	245,525	13,30	אשראי לציבור, נטו
656	613	14	אשראי לממשלות
32	31	15	השקעות בחברות כלולות
1,457	1,743	16	בניינים וציוד
87	239	15	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
2,578	4,543	28	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,821	3,386	17	נכסים אחרים
273,244	360,140		סך כל הנכסים
			התחייבויות והון
210,984	284,224	18	פיקדונות הציבור
714	3,779	19	פיקדונות מבנקים
29	70		פיקדונות הממשלה
33,460	33,446	20	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2,686	5,506	28	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
8,566	13,446	21, ה'30	התחייבויות אחרות ⁽³⁾
256,439	340,471		סך כל ההתחייבויות
16,033	18,804		הון עצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק
772	865		זכויות שאינן מקנות שליטה
16,805	19,669	24	סך כל ההון
273,244	360,140		סך כל ההתחייבויות וההון

- (1) מזה: 13,359 מיליוני שקלים חדשים הרשומים בדוחות הכספיים על פי השווי ההוגן (ביום 31 בדצמבר 2019 - 6,032 מיליוני שקלים חדשים).
 (2) לפרטים בדבר ניירות ערך ששועבדו למלווים, ראה ביאור 27.
 (3) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים - 232 מיליוני שקלים חדשים (ביום 31 בדצמבר 2019 - 119 מיליוני שקלים חדשים).

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות כספיים
 ליום 31 בדצמבר 2020

דוח על השינויים בהון העצמי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	קרן הון מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	סך הכל הון רווח (הפסד) מניות נפרע כולל אחר	סך הכל הון עממי	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך כל ההון	קרן הון מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות		סך הכל הון רווח (הפסד) מניות נפרע כולל אחר	סך הכל הון עממי	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך כל ההון
						מניות	וקרנות הון				
2,180	65	2,245	11,823	642	14,327						
-	-	-	1,206	68	1,274						
-	-	-	(247)	-	(247)						
17	(17)	-	-	-	-						
-	-	-	37	(1)	36						
2,197	48	2,245	12,782	709	15,390						
-	-	-	1,842	83	1,925						
-	-	-	(561)	-	(561)						
-	57	57	-	-	57						
35	(35)	-	-	-	-						
-	-	-	-	(5)	(5)						
-	-	-	14	(15)	(1)						
2,232	70	2,302	14,063	772	16,805						
-	-	-	51	-	51						
2,232	70	2,302	14,114	772	16,856						
-	-	-	1,610	92	1,702						
-	-	-	(176)	-	(176)						
-	23	23	-	-	23						
6	(6)	-	-	-	-						
1,207	-	1,207	-	-	1,207						
-	-	-	56	1	57						
3,445	87	3,532	15,548	865	19,669						

- (1) הפרמיה על המניות נוצרה לפני 31 במרץ 1986.
- (2) לפרטים ראה ביאור 10, רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.
- (3) לפרטים בדבר מגבלות שונות על חלוקת דיבידנד, ראה ביאור 24.
- (4) בשנת 2020 הונפקו 266,111 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח עב. כל אחת כנגד כנגד מימוש של אופציות במסגרת תוכנית אופציות לעובדים, וכן הונפקו למנהל הכללי 17,840 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח עב. כל אחת.
- (5) בשנת 2019 הונפקו 1,472,307 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח עב. כל אחת כנגד כנגד מימוש של אופציות במסגרת תוכנית אופציות לעובדים, וכן הונפקו למנהל הכללי 85,880 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח עב. כל אחת.
- (6) בשנת 2018 הונפקו 699,128 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח עב. כל אחת כנגד כנגד מימוש של אופציות במסגרת תוכנית אופציות לעובדים, וכן הונפקו למנהל הכללי 30,580 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח עב. כל אחת.
- (7) השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא חכירות (ASU - 2016-02) ולרבות העדכונים המתייחסים אליהם, ראה גם ביאור 1.ה.1.
- (8) כולל הנפקת מניות במסגרת רכישת בנק אגוד. לפרטים נוספים ראה ביאורים 3.35 ו-1.25.
- (9) בימים 26 במרץ 2018, 5 ביוני 2018, 27 באוגוסט 2019, 3 בדצמבר 2019 ו-11 במרץ 2020 שלומו דיבידנדים בסכום של 169,392, 137,110 ו-176 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה, בהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים - מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2018	2019	2020	
			תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
1,274	1,925	1,702	רווח נקי
			התאמות
(1)	-	(1)	חלקו של הבנק ברווחים בלתי מחולקים של חברות כלולות
238	245	283	פחת על בניינים וציוד (לרבות ירידת ערך)
310	364	1,050	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(18)	(35)	(101)	רווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
1	(11)	(35)	הפסד (רווח) שמומש וטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
-	(47)	3	הפסד (רווח) שמומש וטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר
-	(26)	(41)	רווח ממימוש בניינים וציוד
-	6	-	ירידת ערך של מניות שאינן למסחר
-	57	23	הוצאות הנובעות מעסקאות תשלום מבוסס מניות
(111)	79	(188)	מיסים נדחים, נטו
63	57	1	שינוי בהפרשות ובהתחייבויות עובדים
(129)	232	285	התאמות בגין הפרשי שער
-	-	-	רווח ממכירת תיקי אשראי
67	566	63	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
			שינוי נטו בנכסים שוטפים
181	668	(1,060)	נכסים בגין מכשירים נגזרים
(80)	(469)	596	ניירות ערך למסחר
49	(67)	(630)	נכסים אחרים, נטו
			שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות
579	(975)	1,690	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
551	274	1,423	התחייבויות אחרות
2,974	2,843	5,063	מזומנים נטו מפעילות שוטפת

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים - מאוחד - המשך

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2018	2019	2020	
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
52	(1,643)	1,120	שינוי נטו בפיקדונות בבנקים
(15,522)	(10,480)	(16,195)	שינוי נטו באשראי לציבור
(56)	12	43	שינוי נטו באשראי לממשלות
50	(94)	(24)	שינוי נטו בניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
(1,396)	(1,662)	(954)	רכישת אגרות חוב מוחזקות לפדיון
723	1,452	1,216	תמורה מפדיון ניירות ערך מוחזקות לפדיון
(2,459)	(5,517)	(4,806)	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
838	3,517	4,751	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
1,695	3,265	1,030	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
2,350	577	40	תמורה ממכירת תיקי אשראי
-	-	10,280	רכישת חברת בת שאוחדה לראשונה - בנק אגוד
(377)	(782)	(576)	רכישת תיקי אשראי - ציבור
(118)	(38)	-	רכישת תיקי אשראי - ממשלה
(259)	(300)	(288)	רכישת בניינים וציוד
-	57	73	תמורה ממימוש בניינים וציוד
1	-	2	תמורה ממימוש השקעה בחברות כלולות
(14,478)	(11,636)	(4,288)	מזומנים נטו לפעילות השקעה
			תזרימי מזומנים מפעילות מימון
15,919	11,492	36,372	שינוי נטו בפיקדונות הציבור
(500)	89	2,946	שינוי נטו בפיקדונות מבנקים
(9)	(13)	41	שינוי נטו בפיקדונות הממשלה
711	6,634	2,010	הנפקת איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
(415)	(3,744)	(5,666)	פדיון איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
(247)	(561)	(176)	דיבידנד ששולם לבעלי מניות
-	(5)	-	דיבידנד ששולם לבעלי מניות חיצוניים בחברות מאוחדות
15,459	13,892	35,527	מזומנים נטו מפעילות מימון
3,955	5,099	36,302	גידול (קיסון) במזומנים
40,497	44,581	49,448	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
129	(232)	(285)	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
44,581	49,448	85,465	יתרת מזומנים לסוף התקופה
			ריבית ומסים ששולמו /או התקבלו
6,837	6,872	7,679	ריבית שהתקבלה
2,219	2,369	2,258	ריבית ששולמה
7	17	3	דיבידנדים שהתקבלו
97	178	67	מסים על הכנסה שהתקבלו
1,145	1,135	1,124	מסים על הכנסה ששולמו
			נספח א' - פעולות השקעות ומימון שלא במזומן
14	-	8	רכישות בניינים וציוד
-	5	-	מכירות בניינים וציוד
-	-	(1,207)	הנפקת מניות ברכישת בנק אגוד

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

דוח על תזרימי המזומנים - מאוחד - המשך

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

נספח ב' - איחוד בנק אגוד לראשונה

2020	
	נכסים והתחייבויות שנרכשו ומזומן ששולם, ליום האיחוד :
10,296	מזומנים שנרכשו
36,480	נכסים (למעט מזומנים)
44,091	התחייבויות
2,685	נכסים והתחייבויות מזהים
(1,462)	יתרת זכות נדחית מרכישה
1,223	סך הכל עלות רכישה
1,207	בניכוי תמורה ששולמה שלא במזומן
16	תמורה ששולמה במזומן
10,296	בניכוי מזומנים שנרכשו
(10,280)	תזרים מזומנים, נטו מאיחוד בנק אגוד

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית

א. כללי

- 1) הדוחות הכספיים המאוחדים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2020 אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 8 במרץ 2021, כ"ד באדר תשפ"א.
- 2) הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות הפיקוח על הבנקים מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומי (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית.
- 3) בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים רשאי הבנק בתנאים מסוימים שנקבעו בהוראות, להציג דוח כספי שנתי על בסיס מאוחד בלבד. בהתאם לאישור המפקחת על הבנקים מציג הבנק דוח כספי שנתי על בסיס מאוחד בלבד. לפרטים בדבר תמצית הדוחות הכספיים של הבנק בלבד (סולו) לרבות מאזן, דוח רווח והפסד ודוח על תזרימי המזומנים ראה ביאור 37 לדוחות הכספיים. נתונים על בסיס הבנק בלבד נכללים באתר האינטרנט של הבנק: www.mizrahi-tefahot.co.il << אודות הבנק >> קשרי משקיעים >> מידע כספי
- 4) הגדרות
"תקני דיווח כספי בינלאומיים" - תקנים ופרשנויות שאומצו על ידי הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (להלן: "IASB"), והם כוללים תקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן: "IFRS") ותקני חשבונאות בינלאומיים (להלן: "IAS") לרבות פרשנויות לתקנים אלה שנקבעו על ידי הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC-IFRS Interpretation Committee) או פרשנויות שנקבעו על ידי הוועדה המתמדת לפרשנויות (SIC), בהתאמה.
"כללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארצות הברית" - כללי החשבונאות שבנקים אמריקאים שנסחרים בארצות הברית נדרשים ליישם. כללים אלה נקבעים על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארצות הברית, רשות ניירות ערך בארצות הברית, המוסד לתקינה חשבונאית בארצות הברית וגופים נוספים בארצות הברית, ומיושמים בהתאם להיררכיה שנקבעה בתקן חשבונאות אמריקאי מספר 168 (תת נושא 10-105 בקודיפיקציה), הקודיפיקציה של תקני החשבונאות של המוסד לתקינה חשבונאית בארצות הברית וההיררכיה של כללי החשבונאות המקובלים. בנוסף לכך, בהתאם לקביעת הפיקוח על הבנקים, למרות ההיררכיה שנקבעה בתקן אמריקאי מספר 168, הובהר כי כל עמדה שנמסרה לציבור על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארצות הברית או על ידי צוות רשויות הפיקוח על הבנקים בארצות הברית לגבי אופן היישום של כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית, היא כלל חשבונאות המקובל בבנקים בארצות הברית.
"FASB" - הוועדה לתקני חשבונאות בארצות הברית.
"הבנק" - בנק מזרחי טפחות בע"מ.
"חברות בנות" - חברות שדוחותיהן מאוחדים באופן מלא, במישרין או בעקיפין, עם דוחות הבנק.
"קבוצת הבנק" - הבנק והחברות הבנות שלו.
"חברות כלולות" - ישויות בהן יש לקבוצה השפעה מהותית על המדיניות הכספית והתפעולית, אך לא הושגה בהן שליטה. ההשקעה בחברות כלולות נכללה בדוחות הכספיים על בסיס שיטת השווי המאזני.
"חברות מוחזקות" - חברות בנות וחברות כלולות.
"שלוחות בחוץ לארץ" - נציגויות, סניפים או חברות בנות של הבנק מחוץ לישראל.
"מטבע הפעילות" - המטבע של הסיביבה הכלכלית העיקרית שבה הבנק פועל. בדרך כלל, זהו המטבע של הסיביבה שבה תאגיד מפיץ ומוציא את עיקר המזומנים.
"מטבע ההצגה" - המטבע לפיו מוצגים הדוחות הכספיים.
"סכום מותאם" - סכום נומינלי היסטורי שהותאם על פי השינויים בכח הקנייה הכלכלי של המטבע הישראלי.
"סכום מדווח" - סכום מותאם ליום 31 בדצמבר 2003 (להלן: "מועד המעבר"), בתוספת סכומים בערכים נומינליים, שנוספו לאחר מועד המעבר, ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר מועד המעבר.
"עלות" - עלות בסכום מדווח.
"צדדים קשורים" ו-"בעלי עניין" - כמשמעותם בסעיף 80 להוראות הדיווח לציבור.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

ב. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

- 1) עקרונות הדיווח הכספי
הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים והנחיותיו. ראה האמור לעיל בסעיף א 2).
- 2) מטבע פעילות ומטבע הצגה
הדוחות הכספיים המאוחדים מוצגים בשקל חדש, שהינו מטבע הפעילות של הבנק, ומעוגלים למיליון הקרוב, למעט אם צוין אחרת. השקל הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועל הבנק. למידע בדבר מטבע פעילות של שלוחות בנקאיות בחוץ לארץ ראה סעיף 1.1 להלן.
- 3) בסיס המדידה
הדוחות הוכנו על בסיס העלות ההיסטורית למעט הפריטים המפורטים להלן:
 - מכשירים פיננסיים נגזרים ומכשירים פיננסיים אחרים אשר נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד (כגון: השקעות בניירות ערך בתיק למסחר או מכשירים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן);
 - מכשירים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה;
 - התחייבות בגין תשלום מבוסס מניות;
 - נכסים שאינם שוטפים המוחזקים למכירה וקבוצת נכסים המוחזקים למכירה;
 - נכסי והתחייבויות מיסים נדחים;
 - הפרשות מסוגים שונים, כגון הפרשות להפסדי אשראי והפרשה בגין תביעות משפטיות;
 - נכסים והתחייבויות בגין הטבות לעובדים;
 - השקעות בחברות כלולות.

ערכם של נכסים לא כספיים ופריטי הון שנמדדו על בסיס העלות ההיסטורית, הותאם לשינויים במדד המחירים לצרכן עד ליום 31 בדצמבר 2003. עד למועד זה נחשבה כלכלת ישראל לכלכלה היפר-אינפלציונית. החל מיום 1 בינואר 2004 עורך הבנק את דוחותיו הכספיים בסכומים מדווחים.

4) שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ולהוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו, נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, באומדנים ובהנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר כי התוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.
בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ולאירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.
האומדנים וההנחות נסקרים באופן שוטף ושינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה בה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת. כמפורט בסעיף 6.1.1 ד. להלן, ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי לשנת 2020 התבססה, בין היתר, על שיעורי הפסד היסטוריים בענפי המשק השונים, ובחלוקה לאשראי בעייתי ולא בעייתי, בטווח של 10 שנים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2020, בהתאם להנחיית הפיקוח על הבנקים. לפרטים נוספים בדבר דגשים פיקוחיים לגבי טיפול חשבונאי בחובות ודיווח לציבור לאור משבר נגיף הקורונה, ראה סעיף ה.3. להלן.

א. השפעות משבר נגיף הקורונה

התפרצות נגיף הקורונה והתפשטותו בעולם הובילה למשבר בריאותי וכלכלי עולמי. התפשטות הנגיף בחודש ינואר 2020 החלה להשפיע על מרבית מדינות העולם במהלך הרבעון הראשון של 2020. בתגובה לכך ננקטו על-ידי ממשלות רבות בישראל צעדי התגוננות כגון הגבלת מעבר בין מדינות, אמצעי בידוד וצמצום התקהלויות ותנועה, סגרים, הגבלות על הפעלת עסקים פרטיים ושירותים ממשלתיים ועירוניים ועוד. כבר בתחילת המשבר זוהו ירידות חדות במחירי ניירות ערך בשלל בורסות מרכזיות בעולם ועלייה בתודותיות במחירי סחורות, נכסים שונים ושערי מטי"ח. נוכח אי הודאות הרבה השוררת באשר להתפתחות המשבר והצטברות השלכותיו השליליות ארוכות הטווח, עשויות מדינות רבות, ביניהן ישראל, להיקלע למיתון כלכלי. בתחילת חודש דצמבר 2020 אושרו בשימוש חירום שני חיסונים נגד הקורונה. בזכות אישור החירום, החל בסוף הרבעון הרביעי מבצע חיסון נרחב ברחבי העולם, אשר בא לידי ביטוי בקצב התחסנות מהיר בישראל בקרב צוותי הרפואה והאוכלוסייה בסיכון. אולם, עקב עלייה חדה במספר החיוביים לנגיף הקורונה במהלך הרבעון הרביעי, הוכרז סגר שלישי בישראל וחודשו ההגבלות הנוקשות על התנועה והפעילות.

התפשטות הנגיף הביאה להרעה מהותית בפעילות המשק בישראל אליו חשופה פעילות הבנק אשר לה השפעות נוספות על פעילות הבנק, לרבות בגין עלייה נוספת בסיכון האשראי וקשיי נזילות של לווים, הן במגזר העסקי והן במגזר הפרטי ובגין ההאטה בפעילות הכלכלית. בשנת 2020 הכיר הבנק בהוצאות להפסדי אשראי של 1,050 מיליוני שקלים חדשים, רובן עקב המשבר שנוצר כתוצאה מהתפרצות נגיף הקורונה, בנוסף, הורדת ריביות לזמן קצר על ידי הבנקים המרכזיים והורדות נוספות שמשויות להתבצע בעלות השפעה על הכנסות והוצאות מריבית של הבנק וכן על התחייבויות אקטואריות שהוכרו כתוצאה מתוכניות ליהודה ומוגדרת לעובדים.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

- מידע נוסף אודות השפעות מגפת הקורונה על עסקי הקבוצה נכלל בביאורים הבאים:
- ביאור 3.ה.1 בדבר דגשים פיקוחיים לגבי טיפול חשבונאי בחובות ששוננו תנאיהם ודיווח לציבור לאור משבר נגיף הקורונה;
 - ביאור 13 בדבר סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי;
 - ביאור 25 בדבר הלימות הון, מינוף ונדילות לפי הוראות המפקח על הבנקים;
 - ביאור 30 בדבר מידע נוסף על סיכון האשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי;
 - ביאור 35 בדבר השפעות התפשטות נגיף הקורונה;

ד. מדיניות חשבונאית עבור עסקאות חדשות - רכישת מניות בנק אגוד

ביום 30 בספטמבר 2020, הושלמה עסקה לרכישת מניות בנק אגוד על ידי הבנק. הבנק טיפול ברכישה בהתאם להוראות ASC 805-10. לפרטים נוספים ראה ביאור 35 ב' להלן.

ה. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופת הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2020 (אלא אם צוין אחרת) מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות המפורטים להלן:

1. דיווח של תאגידיים בחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושא חכירות;
2. עדכון תקינה 2017-04 בקודיפיקציה בדבר ירידת ערך מוניטין;
3. דגשים פיקוחיים לגבי טיפול חשבונאי בחובות ודיווח לציבור לאור משבר נגיף הקורונה;

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית ובכללי הדיווח בדוחות הכספיים המאוחדים ותיאור של אופן השפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. דיווח של תאגידיים בחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושא חכירות

ביום 1 ביולי 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא דיווח של תאגידיים בחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושא חכירות. החוזר מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא חכירות ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בנושא 842 בקודיפיקציה בדבר "חכירות". עיקרי השינויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים בעקבות יישום החוזר הינם, בין היתר: חכירת נכסים לתקופה שעולה על 12 חודשים, תוכר במאזן, גם אם החכירה מסווגת כחכירה תפעולית; בעסקאות חכירה תפעולית ירשם במאזן נכס שמשקף את הזכות של התאגיד להשתמש בנכס החכור ("נכס שימוש"), ומנגד תירשם התחייבויות לשלם בגין החכירה בסכום השווה לערך הנוכחי של דמי החכירה העתידיים; עסקאות שבהן תאגיד בנקאי מוכר נכס וחובר אותו בחזרה יוכלו במצבים מסוימים להיחשב כעסקאות מכירה חשבונאית, בכפוף לכך שמתקיימים תנאים מסוימים שפורטו בנושא 842 בקודיפיקציה; לעניין הלימות הון, נכסי סיכון בגין חכירות שיוכרו במאזן ישוקללו ב-100% לצורך יחס ההון המזערי.

ההוראות החדשות מיושמות החל מיום 1 בינואר 2020 בדרך של יישום למפרע מתואם, תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה, וללא הצגה מחדש של מספרי השוואה.

כמתאפשר בהוראות המעבר של התקן, בחר הבנק ביישום הקלות המעבר הבאות:

- לשמר את ההערכות בדבר זיהוי קיומה של חכירה וסיווגה כחכירה תפעולית או מימונית בנוגע לכל ההסכמים הקיימים למועד היישום לראשונה, וכן לשמר את הערכת כשירות להיוון של עלויות ישירות ראשוניות, אשר נקבעו טרם מועד היישום לראשונה, על פי הוראות התקינה הנוכחית.
- להשתמש באפשרות "ראייה לאחור" (hindsight) לצורך קביעת תקופת החכירה אם חוזה כולל אופציות הארכה או ביטול ולהערכת ירידת ערך של נכסי זכות השימוש.

יישום ההוראות החדשות הביא לגידול בסך של כ-591 מיליוני שקלים חדשים ביתרת הנכסים האחרים ולגידול זהה ביתרת ההתחייבויות האחרות בגין החכירות ליום 1 בינואר 2020, וכן לגידול של 51 מיליוני שקלים חדשים ביתרת העודפים ליום 1 בינואר 2020, כתוצאה מההשפעה המצטברת הנובעת מהכרה ברווחים נדחים מעסקאות מכירה וחכירה בחזרה. ליישום ההוראות אין השפעה מהותית על דוח רווח והפסד של הבנק.

ליישום ההוראות החדשות לא היתה השפעה מהותית על יחסי הלימות הון ועל יחס המינוף של הבנק.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

2. עדכון תקינה 04-2017 בקודיפיקציה בדבר ירידת ערך מוניטין

בחודש ינואר 2017, פרסם ה-FASB עדכון בדבר פישוט הטיפול החשבונאי בדבר ירידת ערך מוניטין, אשר מהווה תיקון להוראות נושא 350 בקודיפיקציה בדבר "נכסים בלתי מוחשיים- מוניטין ואחרים" (להלן "התיקון"). בהתאם לתיקון, בין היתר, בוטלה הדרישה לפיה יש ליישם את המבחן הדו- שלבי לבחינת ירידת ערך מוניטין. כלומר, לא נדרש עוד לחשב את שווי ההוגן של המוניטין (Implied fair value), אלא ליישם עבור כל יחידה מדווחת מבחן חד-שלבי, לפיו ירידת ערך מוניטין תוכר בגובה הפער שבין השווי ההוגן של היחידה המדווחת (Reporting unit) לבין הערך בספרים שלה, תוך התחשבות בהשפעת מסים על ההכנסה. עם זאת, ההפסד מירידת ערך לא יעלה על סכום המוניטין שהוקצה ליחידה המדווחת. ההוראות החדשות יישמו החל מיום 1 בינואר 2020 בדרך של יישום של מכאן ולהבא. ליישום ההוראות לא הייתה השפעה על הדוחות הכספיים.

3. דגשים פיקוחיים לגבי טיפול חשבונאי בחובות ודיווח לציבור לאור משבר נגיף הקורונה

ביום 21 באפריל 2020, פרסם בנק ישראל מכתב בנושא "אירוע נגיף הקורונה- דגשים פיקוחיים לגבי טיפול בחובות ודיווח לציבור". במסגרת המכתב ולאור התפרצות נגיף הקורונה, אומצו על ידי הפיקוח על הבנקים הנחיות והקלות שניתנו על ידי רשויות הפיקוח בארצות הברית.

בהתאם למכתב הפיקוח על הבנקים, לאור הנסיבות הקיימות והרמה הגבוהה של אי-ודאות, נדרשים הבנקים להפעיל שיקול דעת משמעותי בהערכת הפסדי האשראי. במסגרת זו, על הנהלת הבנק לבחון את כל המידע הזמין, ולקבוע את האומדן הטוב ביותר, תוך עדכון ההתאמות האיכותיות בחישוב ההפרשה, והגדלת הסכומים הנכללים בהפרשה להפסדי אשראי. זאת, על מנת לוודא שההפרשות להפסדי אשראי יהיו מספיקות כדי לכסות באופן שמרני וזהיר את האומדן העדכני של הפסדי האשראי הצפויים מתיק האשראי של הבנק, כולל ההשפעה של אירוע נגיף הקורונה. לאורך זמן, ככל שיעמוד לרשות הבנק מידע נוסף לגבי סיכויי הגביה של לווים, אומדני ההשפעה יותאמו למידע הנוסף.

להלן עיקרי ההנחיות:

- א. בהתאם למכתב הפיקוח על הבנקים, לאור הנסיבות הקיימות והרמה הגבוהה של אי-ודאות, נדרשים הבנקים להפעיל שיקול דעת משמעותי בהערכת הפסדי האשראי. במסגרת זו, על הנהלת הבנק לבחון את כל המידע הזמין, ולקבוע את האומדן הטוב ביותר, תוך עדכון ההתאמות האיכותיות בחישוב ההפרשה, והגדלת הסכומים הנכללים בהפרשה להפסדי אשראי. זאת, על מנת לוודא שההפרשות להפסדי אשראי יהיו מספיקות כדי לכסות באופן שמרני וזהיר את האומדן העדכני של הפסדי האשראי הצפויים מתיק האשראי של הבנק, כולל ההשפעה של אירוע נגיף הקורונה. לאורך זמן, ככל שיעמוד לרשות הבנק מידע נוסף לגבי סיכויי הגביה של לווים, אומדני ההשפעה יותאמו למידע הנוסף.
- ב. לגבי הטיפול בחובות לגביהם בוצעו שינויים בתנאים, נקבע כי אין לסווג חובות בארגון מחדש של חוב בעייתי, כאשר בשל אירוע נגיף הקורונה מבוצעים שינויים לזמן קצר בתשלומים ללווים אשר לא היו בפיגור קודם לכן.
- ג. לעניין קביעת מצב הפיגור, חובות אשר לא היו לפני כן בפיגור של עד 30 יום וניתנה להם דחייה כאמור, לא ייחשבו כהלואות בפיגור בתקופת הדחייה. בנוסף, כאשר בוצעה דחיית תשלומים כאמור לחובות שהיו בפיגור לפני הדחייה, יש להקפיא את מצב הפיגור במשך תקופת דחיית התשלום (למעט אם החוב סווג כפגום או אם הוא נמחק חשבונאית).
- ד. במהלך התקופה של הסדרים לזמן קצר כאמור, הלוואות אלה, ככלל, לא ידווחו כהלואות פגומות שאינן צוברות ריבית. ככל שנצבר מידע חדש המצביע על כך שחלה ירידה בסיכויי הפירעון של הלוואה ספציפית או שהלוואה ספציפית לא תשולם, על הבנק לפעול בהתאם להוראות הדיווח לציבור בנושא.
- ה. לגבי הלוואות לדיוור שיש לחשב לגביהן הפרשה מזערית לפי שיטת עומק הפיגור, דחייה של תשלומי קרן או ריבית לפרק זמן קצר בהלוואה כאמור אשר לא הייתה חוב בעייתי לפני מועד הדחייה, ככלל, אינה מחייבת סיווג של החוב כחוב בארגון מחדש.

בהתאם להנחיית הפיקוח על הבנקים מיום 16 ביוני 2020, ממשיך הבנק לפעול בהתאם לדגשים לעיל. כמו כן, נדרש הבנק להרחיב את הגילוי בדוח הדיסקטוריון, בין היתר, בנוגע לקשר בין השינוי בהפרשה להפסדי אשראי לבין מדדים אחרים לאיכות האשראי ולהנחות הפינימיות של הבנק, וכן ביחס לחובות שתנאיהם שונו במסגרת "התמודדות עם נגיף הקורונה".

ביום 11 באוקטובר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים מסמך דגשים פיקוחיים לשינויים נוספים בתנאי הלוואה, אשר מנחה את הבנקים, בין היתר, להמשיך ולפעול על פי ההנחיות מאפריל 2020, תוך ניהול זהיר של סיכון האשראי, תאגיד בנקאי נדרש לבחון כל שינוי נוסף בהלוואות באופן מצטבר על מנת לקבוע האם השינוי מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי וכן לפעול בהתאם לפרקטיקות לניהול סיכונים זהיר.

במסגרת מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 3 בדצמבר 2020 בנושא "משבר נגיף הקורונה – דגשים בנושא המתווה הנוסף לדחיית תשלומים" נקבע כי תאגיד בנקאי שבחר שלא לסווג בארגון מחדש של חוב בעייתי הלוואות אשר לא היו בפיגור של 30 יום או יותר במועד דחיית התשלומים, שלגביהן בוצעו עד ליום 31.3.2021 דחיות תשלומים במסגרת המתווה הנוסף לדחיית תשלומים, יכלול בדוחות הרבעוניים והשנתיים לציבור בשנת 2021 גילוי פרפורמה, שיראה את ההשפעות העיקריות של יישום בחירה זו על הדוחות הכספיים/

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

ביום 31 במרץ 2020, פורסם חוזר בנושא התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראות שעה). בהתאם לחוזר, הופחתו יחסי ההון המזעריים שהבנקים נדרשים לעמוד בהם בנקודת אחוז אחת, כל עוד הוראת השעה בתוקף. כדי לאפשר לבנקים לחזור ליחסי ההון המזעריים עם תום תוקף הוראת השעה, תמשיך ההקלה לחול עוד 24 חודשים ובלבד שיחסי ההון לא יפחתו מיחסי ההון במועד תום תוקף ההוראה או יחסי ההון המזעריים שחלים על התאגיד טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם.

ביום 27 באפריל 2020 פורסם עדכון להוראת השעה מיום 31 במרץ 2020, על פיו הלוואות לדיור אשר יועמדו בתקופת המשבר, לא תחול בגינן דרישת ההון הנוספת בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור.

ביום 16 בספטמבר 2020 פורסם עדכון נוסף להוראה, במסגרתו הוארך תוקף ההקלות שניתנו בהוראת השעה לתקופה נוספת של 6 חודשים עד ליום 31 במרץ 2021.

ביום 15 בנובמבר 2020, פורסם עדכון נוסף להוראה. בהתאם לחוזר עודכן יחס המינוף המזערי הנדרש ל-5.5% לגבי תאגידי בנקאיים שסך נכסיהם המאזניים על בסיס מאוחד מסך המערכת הבנקאית הוא 24% או יותר, ו-4.5% לגבי תאגידי בנקאיים אחרים.

הבנק מיישם את ההקלות שניתנו בהנחיות והשפעתן נכללת בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020.

1. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים

1) מטבע חוץ והצמדה:

א. עסקאות במטבע חוץ

במועד ההכרה בעסקה במטבע חוץ, כל נכס, התחייבות, הכנסה, הוצאה, רווח, או הפסד הנובעים מהעסקה מתורגמים במועד ההכרה לראשונה למטבע הפעילות של הבנק ושלוחותיו (שקל חדש) לפי שער החליפין שבתוקף במועד העסקה.

בכל מועד דיווח, נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ במועד הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום.

נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבע חוץ והנמדדים לפי שווי הווגן, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף ביום בו נקבע השווי הווגן.

פריטים לא כספיים הנקובים במטבע חוץ והנמדדים לפי עלות היסטורית, מתורגמים לפי שער החליפין שבתוקף למועד העסקה.

רווחים או הפסדים מתרגום עסקאות במטבע חוץ והנובעים מהתנדויות של המטבעות בין מועדי העסקאות לבין מועד הסילוק/מועד המאזן, לרבות בגין הפרשי שער בגין מכשירי חוב זמינים למכירה אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור ימשיכו להיות מוכרים בדוח רווח והפסד עד ליום 31 בדצמבר 2021 (כפי שנקבע במסגרת הוראות המעבר), מוכרים בדוח רווח והפסד כרווחים או הפסדים מהפרשי תרגום (הכנסות מימיון שאינן מריבית), למעט:

- החלק האפקטיבי של רווח או הפסד בגין מכשיר מגדר בגידור תזרים מזומנים.
- הפרשי שער בגין פריטים המהווים חלק מהשקעה נטו.
- הפרשי שער בגין מכשירים פיננסיים הוניים המסווגים כזמינים למכירה (למעט במקרה של ירידת ערך ואז הפרשי התרגום שהוכרו ברווח כולל אחר מסווגים מחדש לרווח והפסד).

ב. שלוחות בנקאיות בחוץ לארץ

הבנק מטפל בשלוחות הבנקאיות בחוץ לארץ ככאלה שמתבע הפעילות שלהן זהה למטבע הפעילות של הבנק (שקל חדש).

נכסים והתחייבויות צמודי מדד שאינם נמדדים לפי שווי הווגן, נכללים לפי תנאי ההצמדה שנקבעו לגבי כל יתרה.

להלן פרטים על שערי חליפין יציגים עיקריים ומדד המחירים לצרכן ושיעורי השינוי בהם:

	ליום 31 בדצמבר			שיעור השינוי ב-%		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018
מדד המחירים לצרכן :						
מדד בגין (לחודש דצמבר, בנקודות)	107.3	108.0	107.4	(0.7)	0.6	0.8
מדד ידוע (לחודש נובמבר בנקודות)	107.4	108.0	107.7	(0.6)	0.3	1.2
שער החליפין של:						
הדולר של ארה"ב (בש"ח)	3.215	3.456	3.748	(7.0)	(7.8)	8.1
אירו (בש"ח)	3.944	3.878	4.292	1.7	(9.6)	3.3

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

(2) בסיס האיחוד

א. חברות מאוחדות שהבנק אינו מחזיק בהן בלמעלה מ-50%
הבנק מחזיק ב-50% מההון המונפק והנפרע של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן: "בנק יהב"). יתר ההון המונפק והנפרע מוחזק על ידי בעל מניות בודד והבנק אינו בעל זכויות משפטיות עודפות. הפיקוח על הבנקים אישר לבנק לאחד את הדוחות הכספיים של בנק יהב בהתאם לנסיבות הקיימות הנוגעות למידת השפעה של הבנק על ניהול עסקיו של בנק יהב, ובהתאם לסעיף 19. להוראות הדיווח לציבור. לפרטים בדבר יתרת ההשקעה בחברות מוחזקות והתרומה לרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק, ראה ביאור 15 לדוחות הכספיים.

ב. חברות בנות

הדוחות הכספיים של חברות בנות נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים מיום השגת השליטה ועד ליום הפסקת השליטה. המדיניות החשבונאית של חברות הבנות שונתה במידת הצורך על מנת להתאימה למדיניות החשבונאית של הבנק. לפרטים בדבר השגת שליטה בבנק אגוד ראה סעיף ד. לעיל.

ג. זכויות שאינן מקנות שליטה

זכויות שאינן מקנות שליטה הן ההון העצמי בחברה בת שאינו ניתן לייחוס במישרין או בעקיפין, לחברה האם. הקצאת הרווח הכולל בין בעלי המניות.

רווח או הפסד וכל רכיב של רווח כולל אחר מיוחסים לבעלים של הבנק ולזכויות שאינן מקנות שליטה. סך הרווח, ההפסד ורווח כולל אחר מיוחס לבעלים של הבנק ולזכויות שאינן מקנות שליטה גם אם כתוצאה מכך יתרת הזכויות שאינן מקנות שליטה תהיה שלילית.

ד. השקעה בחברות כלולות

בבחינת קיום השפעה מהותית, קיימת הנחה לפיה החזקה בשיעור של 20% עד 50% במוחזקת מקנה השפעה מהותית. השקעה בחברות כלולות מטופלת על פי שיטת השווי המאזני ומוכרת לראשונה לפי עלותה. עלות ההשקעה כוללת עלויות עסקה. השקעה בחברה כלולה נבחנת בכללותה לירידת ערך כאשר אירועים או שינויים בנסיבות מצביעים על כך שהערך בספרים של ההשקעה אינו בר השבה. ירידת ערך מוכרת כאשר ירידת הערך הינה בעלת אופי אחר מזמני. הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את חלקה של הקבוצה בהכנסות ובהוצאות, ברווח או הפסד וברווח כולל אחר של ישויות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני. לאחר התיאומים הנדרשים כדי להתאים את המדיניות החשבונאית לזו של הקבוצה מיום בו מתקיימת ההשפעה המהותית ועד ליום שבו לא מתקיימת עוד ההשפעה המהותית.

ה. עסקאות שבוטלו באיחוד

יתרות הדדיות בקבוצה והכנסות והוצאות שטרם מומשו, הנובעות מעסקאות בין חברתיות, בוטלו במסגרת עריכת הדוחות הכספיים המאוחדים.

(3) קיזוז נכסים והתחייבויות

הבנק מקזז נכסים והתחייבויות הנובעים מאותו צד נגדי ויציג במאזן את יתרתם נטו בהתקיים התנאים המצטברים הבאים:

- בגין אותן ההתחייבויות יש לו זכות חוקית בת אכיפה לקיזוז ההתחייבויות מהנכסים.
- בכוונתו לפרוע את ההתחייבויות ולממש את הנכסים על בסיס נטו או בו זמנית.
- גם התאגיד הבנקאי וגם הצד הנגדי חייבים אחד לשני סכומים הניתנים לקביעה.

כמו כן, נקבע כי תאגיד בנקאי יקזז פיקדונות שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגבייה מן האשראי שניתן מפיקדונות אלה, כשאינו לבנק סיכון להפסד מהאשראי.

עם זאת, הבנק אינו רשאי לקזז מאזנית סכומים אלא אם קיבל לכך אישור מראש של הפיקוח על הבנקים. מדיניות הבנק הנוכחית היא להציג חשיפות בגין עסקאות ברוטו, למעט פיקדונות שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגבייה מן האשראי כאמור לעיל. בהתאם לכך, פיקדונות המיועדים למתן אשראי, שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגבייה מן האשראי, ולקבוצת הבנק אין סיכון להפסד אשראי, קוזזו מן האשראי שניתן מפיקדונות אלו. פערי הריבית בגין פעילות זו הוצגו בדוח רווח והפסד בסעיף עמלות.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

4) בסיס ההכרה בהכנסות ובהוצאות

א. הכנסות והוצאות ריבית נכללות על בסיס צבירה, למעט המפורט להלן:

1) ריבית שנצברה על חובות בעייתיים שסווגו כחובות שאינם מבצעים, מוכרת כהכנסה על בסיס מזומן כאשר לא קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת של החוב שאינו מבצע. במצבים אלה, הסכום שנגבה על חשבון הריבית שיוכר כהכנסת ריבית, מוגבל לסכום שהיה נצבר בתקופת הדיווח על היתרה הרשומה הנותרת של החוב לפי שיעור הריבית החוזי. הכנסות ריבית על בסיס מזומן מסווגות בדוח רווח והפסד כהכנסות ריבית בסעיף הרלוונטי.

כאשר קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת, כל התשלומים שנגבו משמשים להקטנת קרן ההלוואה עד להסרת הספק. כמו כן, ריבית על סכומים בפיגור בגין הלוואות לדיור מוכרת בדוח רווח והפסד על בסיס הגבייה בפועל.

לפרטים בדבר צבירת ריבית לחוב פגום בארגון מחדש ראה סעיף 6 ג. להלן.

2) ניירות ערך - ראה סעיף 5 להלן.

3) מכשירים פיננסיים נגזרים - ראה סעיף 15 להלן.

ב. הכנסות מעמלות בגין מתן שירותים (כגון: מפעילות בניירות ערך ומכשירים נגזרים, מכרטיסי אשראי, ניהול חשבון, טיפול באשראי, הפרשי המרה ופעילות סחר חוץ) מוכרות ברווח והפסד כאשר לבנק נצמחת זכאות לקבלתן. עמלות מסוימות כגון עמלות בגין ערבויות ועמלות מסוימות בגין ליווי פרייקטים מוכרות באופן יחסי על פני תקופת העסקה.

ג. הכנסות והוצאות אחרות - מוכרות על בסיס צבירה.

ד. מדידת הכנסות ריבית

החל מיום 1 בינואר 2014 הבנק מיישם את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא מדידת הכנסות ריבית (תת נושא 20-310 בקודיפיקציה). הכללים קובעים כי עמלות מיצירת הלוואות לא יוכרו בדוח רווח והפסד אלא יובאו בחשבון בחישוב הריבית האפקטיבית של ההלוואה.

שינוי בתנאי חוב

במקרים של מימון מחדש או ארגון מחדש של חובות שאינם בעייתיים, בוחן הבנק אם תנאי ההלוואה שונו באופן מהותי. בהתאם לכך בוחן הבנק האם הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים בהתאם לתנאים החדשים של ההלוואה שונה לפחות ב-10% מהערך הנוכחי של תזרימי המזומנים שנתרו בהתאם לתנאים הנוכחיים (בתוספת עמלת פירעון מוקדם) או האם מדובר בשינוי מטבע של ההלוואה. במקרים כאמור, כל העמלות שטרם הופחתו וכן עמלות פירעון מוקדם שנגבו מהלקוח בגין שינוי בתנאי אשראי מוכרות ברווח והפסד. אחרת עמלות אלו נכללות כחלק מההשקעה נטו בהלוואה החדשה ומוכרות כהתאמת תשואה כאמור לעיל.

עמלות פירעון מוקדם

עמלות פירעון מוקדם מוכרות מיידית במסגרת הכנסות הריבית למעט עמלות כאמור אשר נכללות כחלק מההשקעה נטו בהלוואה החדשה והמוכרות כהתאמת תשואה.

5) ניירות ערך

א. ניירות ערך בהם משקיע הבנק מסווגים כדלקמן:

1) איגרות חוב מוחזקות לפדיון - איגרות חוב אשר לבנק כוונה ויכולת להחזיקן עד למועד הפדיון, למעט איגרות חוב אשר ניתנות לפירעון מוקדם או לסילוק בדרך אחרת כך שהבנק לא יכסה, במהות את כל השקעותו הרשומה (substantially all). איגרות חוב מוחזקות לפדיון מוצגות במאזן לפי הערך הנקוב בתוספת ריבית, והפרשי הצמדה והפרשי שער שנצברו, בהתחשב בחלק היחסי של הפרמיה או הניכיון ובניכוי הפסדים בגין ירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני.

2) איגרות חוב זמינות למכירה - איגרות חוב אשר לא סווגו כאיגרות חוב מוחזקות לפדיון או כניירות ערך למסחר. איגרות חוב זמינות למכירה מוצגות במאזן לפי שווי ההוגן ביום הדיווח. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן לא נכללים בדוח רווח והפסד ומדווחים נטו, בניכוי עתודה מתאימה למס, בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר, למעט הפסדים בגין ירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני. לעניין ניירות ערך הכוללים נגזר משובץ - ראה סעיף 15 ג.להלן.

3) ניירות ערך למסחר - ניירות ערך אשר נרכשו ומוחזקים במטרה למוכרם בתקופה הקרובה, או ניירות ערך אשר הבנק בחר למדוד אותם בשווי הוגן דרך רווח והפסד לפי חלופת השווי ההוגן, למעט מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין. ניירות ערך למסחר מוצגים במאזן לפי השווי ההוגן ביום הדיווח. רווחים והפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי ההוגן, נזקפים לדוח רווח והפסד.

4) מניות שאינן למסחר

מניות שקיים לגביהן שווי הוגן זמין מוצגות במאזן לפי שווי ההוגן ביום הדיווח. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן נזקפים לדוח רווח והפסד.

מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין מוצגות במאזן לפי עלות בניכוי ירידת ערך בתוספת או בניכוי ושינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשינויים במחירים נצפים כאמור, נזקפים לדוח רווח והפסד.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

ב. השקעותיו של הבנק בקרנות אחרות שאינן מטופלות לפי שיטת השווי המאזני, מטופלות לפי עלות בניכוי הפסדים מירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני. רווח מהשקעות אלו נזקף לדוח רווח והפסד בעת מימוש ההשקעה. דיבידנדים המתקבלים מהשקעות הבנק בקרנות אלו, נזקפים לרווח והפסד במועד הזכאות לקבלתם, עד לגובה הרווחים שנצברו ממועד רכישת ההשקעה.

ג. עלות ניירות ערך שמומשו מחושבת על בסיס "נכנס ראשון יוצא ראשון", אלא אם מדובר בנייר שנרכש כחלק מיחסי גידור, או במסגרת יצירת פוזיציה אסטרטגית, או לכל מטרה ספציפית אחרת, והוא מזוהה בנפרד.

ד. לעניין חישוב שווי הוגן, ראה סעיף 16 להלן.

ה. ירידת ערך:

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו, בוחן הבנק מידי תקופה האם ירידה שחלה בשוויים ההוגן של ניירות ערך המסווגים לתיק הזמין למכירה או לתיק המוחזק לפדיון מתחת לעלותם (או עלותם המופחתת כאשר מדובר על איגרות חוב מוחזקות לפדיון), היא בעלת אופי אחר מזמני.

לצורך כך נבחנים בין היתר הסימנים הבאים:

- הכוונה והיכולת של הבנק להחזיק בניירות הערך לתקופה מספקת, אשר תאפשר את השבת נייר הערך לעלותו המקורית.
- פרק הזמן בו שווי הנייר היה נמוך בהשוואה לעלותו.
- שיעור ירידת הערך מסך העלות.
- שינוי לרעה במצב המנפיק או במצב השוק בכללותו.
- בחינת תנאים המשקפים את מצבו הפיננסי של הגוף המנפיק, לרבות האם ירידת הערך נובעת מסיבות פרטניות הנובעות למנפיק או בשל קיומם של תנאים מאקרו כלכליים.

בנוסף, בהתקיים אחד מהמצבים הבאים, מכיר הבנק בירידת ערך שאינה זמנית:

- איגרת חוב אשר נמכרת עד מועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו.
- איגרת חוב אשר סמוך למועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו, הבנק מתכוון למכור אותה בתוך פרק זמן קצר.
- איגרת חוב אשר חלה לגביה ירידת ערך משמעותית בין דירוג איגרות החוב במועד שבו היא נרכשה על ידי הבנק לבין דירוג איגרות החוב במועד פרסום הדוח לתקופה זו.
- איגרת חוב אשר לאחר רכישתה סווגה על ידי הבנק כבעייתית.
- איגרת חוב שלגביה חל כשל בתשלום לאחר רכישתה.
- איגרת חוב אשר השווי ההוגן שלה לסוף תקופת דיווח וגם במועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, היה נמוך בשיעור משמעותי מהעלות המופחתת. זאת, אלא אם בידי הבנק ראיות אובייקטיביות ומוצקות וניתוח זהיר של כל הגורמים הרלוונטיים, אשר מוכיחות ברמה גבוהה של ביטחון כירידת הערך הינה בעלת אופי זמני.

לעניין זה שיעור משמעותי הינו שיעור הגבוה מ-20%. עם זאת, במידה ולבנק ישנן ראיות אובייקטיביות כי ירידת הערך הינה בעלת אופי זמני תיתכן חריגה משיעור זה.

אם הירידה בשווי ההוגן נחשבת כבעלת אופי אחר מזמני, העלות של נייר הערך תופחת לשווי ההוגן באופן בו סכומי הפסד, המתייחסים לניירות ערך המסווגים כזמניים למכירה, אשר נצברו להון בסעיף רווח כולל אחר יסווגו במועד ירידת הערך לדוח רווח והפסד. שווי זה ישמש כבסיס עלות חדש. עליות ערך (בניירות ערך שסווגו לתיק הזמין למכירה) בתקופות דיווח עוקבות מוכרות בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר ואינן נזקפות לרווח והפסד.

ניירות ערך - מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין

הבנק מבצע בכל תקופת דיווח הערכה איכותית המביאה בחשבון אינדיקטורים לירידת ערך על מנת להעריך האם חלה ירידת ערך של ההשקעה במניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין. אם לפי הערכה זו חלה ירידת ערך של ההשקעה במניות, הבנק מעריך את השווי ההוגן של ההשקעה במניות לצורך קביעת סכום ההפסד מירידת ערך.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

6) חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

א. בהתאם להוראה של הפיקוח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2011, את הכללים שנקבעו בקודיפיקציה של תקני חשבונאות אמריקאים ASC 310, ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארצות הברית ושל הרשות לניירות ערך בארצות הברית, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור, בעמדות ובהנחיות הפיקוח על הבנקים. בנוסף, החל מאותו מועד מיישם הבנק את הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא טיפול בחובות בעייתיים. כמו כן, מיום 1 בינואר 2013 מיישם הבנק את הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי.

בנוסף, מעת לעת מעדכן הפיקוח על הבנקים את הוראות הדיווח לציבור וקובץ השאלות והתשובות המנחות לגבי אופן היישום של ההוראות בנושא חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי, זאת במטרה לשלב בהם את ההוראות שחלות בנושא זה על הבנקים בארצות הברית לרבות הנחיות של רשויות הפיקוח בארצות הברית. החל משנת 2016 עודכנו, בין היתר, ההנחיות בכל הקשור לטיפול בארגון מחדש של חוב בעייתי, הנחיות בקשר לאופן הסיווג של החובות בהתבסס על מקור החזר הראשוני של החוב (primary repayment source) והנחיות מסוימות בנוגע לאופן הבחינה של החובות.

ב. אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות

ההוראה מיושמת לגבי כל יתרות החוב כגון: פיקדונות בבנקים, איגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור ואשראי לממשלה. אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות לגביהן לא נקבעו בהוראות הדיווח לציבור כללים ספציפיים בנושא מדידת הפרשה להפסדי אשראי (כגון: אשראי לממשלה, פיקדונות בבנקים ונכסים אחרים), מדווחים בספרי הבנק לפי יתרת חוב רשומה.

יתרת החוב הרשומה מוגדרת כיתרת החוב, לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות, אך לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב. יתרת החוב הרשומה אינה כוללת ריבית צבורה שלא הוכרה, או שהוכרה בעבר ולאחר מכן בוטלה.

לגבי יתרות חוב אחרות, לגביהן קיימים כללים ספציפיים בנושא מדידה והכרה של הפרשה לירידת ערך (כגון איגרות חוב), הבנק ממשיך ליישם את כללי המדידה, כאמור בסעיף 5 לעיל.

ג. זיהוי וסיווג חובות בעייתיים

הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני הבעייתיים בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום. חוב בהשגחה מיוחדת הוא חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות, שבגינן נדרשת תשומת לב מיוחדת של הנהלת הבנק. אם החולשות לא יטופלו, עלולה להיגרם הידרדרות בסיכויים לפירעון החוב. חוב נחות הוא חוב שאינו מוגן באופן מספק על ידי ביטחונות או על ידי יכולת התשלום של החייב, וקיימת אפשרות שהבנק יספוג בגינו הפסד אם הליקויים לא יתוקנו.

בהתאם למדיניות הבנק, חוב מעל 700 אלפי שקלים חדשים מסווג כפגום כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. בכל מקרה, חוב מעל 700 אלפי שקלים חדשים, מסווג כחוב פגום כאשר קרן או ריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב מובטח היטב ונמצא בהליכי גבייה. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור בהתאם לנספח להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 314 בנושא הערכה נאותה של סיכוני אשראי למדידה נאותה של חובות.

חובות מתחת ל-700 אלפי שקלים חדשים, שמצויים בפיגור של 90 יום, מוערכים על בסיס קבוצתי, ובמקרה זה מסווגים כחובות נחותים. קבלת החלטה בדבר סיווג החוב מבוססת, בין היתר, על מצב הפיגור של החוב, הערכת מצבו הפיננסי וכושר הפירעון של הלווה, הערכת מקור החזר הראשוני של החוב, קיום ומצב הביטחונות, מצבם הפיננסי של ערבים, אם קיימים, ומחויבותם לתמוך בחוב ויכולת הלווה להשיג מיסון מצד ג'.

החל מיום 1 ביולי 2017 מיישם הבנק את העדכון לקובץ שאלות ותשובות של הפיקוח על הבנקים בנושא "יישום הוראות הדיווח לציבור בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי".

העדכון מתייחס בעיקר לסיווג של חוב, הגדרת חוב פגום ומדידת הפרשה פרטנית להפסדי אשראי. קביעת הסיווג המתאים של חוב, עד לקרות כשל או כשההסתברות לו נעשתה צפויה ברמה גבוהה (highly probable) מתבססת על יכולת התשלום של החייב, כלומר החוזק הצפוי של מקור החזר הראשוני וזאת למרות התמיכה של מקורות החזר שניים ושלישונים (כגון: בטוחות, תמיכה של ערב, מיסון מחדש על ידי צד שלישי).

בין היתר, כלל הקובץ שאלה שנגעה להגדרת מקור החזר ראשוני.

מקור החזר ראשוני - מקור מזומנים יציב לאורך זמן (sustainable) אשר חייב להימצא תחת שליטת החייב ואשר חייב להיות מופרד במפורש או במהות, לכיסוי החוב. בקובץ השאלות והתשובות הובר כי ככלל, כדי שמקור החזר יוכר כמקור החזר ראשוני, על הבנק להראות שהחייב צפוי בהסתברות גבוהה להפיק תוך פרק זמן סביר תזרים מזומנים מתאים מפעילות עסקית נמשכת, אשר ישמש לפירעון כל התשלומים הנדרשים באופן מלא במועד שנקבע בהסכם.

הבנק עדכן את מדיניות זיהוי חובות בעייתיים וסיווגם, כך שלחובות נקבעו מקורות החזר מהתזרים העסקי למעט מקרים מסוימים בהם במהלך העסקים הרגיל החוב אמור להיפרע מהתזרים שמניב הנכס הממומן.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

הסדרי חוב וטיפול בחוב בעייתי בארגון מחדש - ככלל, במקרים בהם ניתן להגיע להסדר לסילוק החוב, מבלי לפגוע בבטוחות העומדות לטובת הבנק, ומבלי לנקוט הליכים משפטיים, נותן הבנק עדיפות לעריכת הסדר לסילוק החוב.

במטרה לשפר גביית האשראי ולמנוע, ככל שניתן, מצבי כשל בגביית חובות, עורך הבנק ניסיונות להגיע להסדרים לתשלום החוב, טרם נקיסת הליכים משפטיים ואף לאחר ובמהלך נקיסתם, אשר יכול ויכלול: דחיית מועדי תשלום, פריסה מחדשת של החוב, הפחתת שיעורי ריבית, שינוי לוח הסילוקין, שינוי תנאי החוב במטרה להתאימם למבנה המימון של הלווה, איחוד חובות הלווה, העברת חובות ללווים אחרים תחת קבוצת לוויים בשליטה משותפת, בחינה מחדשת של אמות המידה הפיננסיות המוטלות על הלווה ועוד.

חוב אשר פורמאליט עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב (הפחתה או דחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב) או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפירעון החוב (בחלקו או במלואו).

לצורך קביעה האם הסדר חוב שבוצע על ידי הבנק מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי, הבנק מבצע בחינה איכותית של מכלול התנאים של ההסדר והנסיבות במסגרתו הוא בוצע, וזאת במטרה לקבוע האם: (1) החייב מצוי בקשיים פיננסיים ו- (2) במסגרת ההסדר הבנק העניק ויתור לחייב.

לצורך קביעה האם החייב נמצא בקשיים פיננסיים, הבנק בוחן האם קיימים סממנים המצביעים על היותו של הלווה בקשיים במועד ההסדר או על קיום אפשרות סבירה שהלווה יקלע לקשיים פיננסיים לזלזול ההסדר. בין היתר, הבנק בוחן קיום אחת או יותר מהנסיבות המפורטות להלן:

- החייב נמצא כיום בכשל תשלום בחוב כלשהו מהחובות שלו, בנוסף, הבנק מעריך אם צפוי כי החייב יהיה בכשל תשלום בחוב כלשהו מהחובות שלו בעתיד הנראה לעין, ללא ביצוע השינוי. דהיינו, הבנק עשוי להגיע למסקנה כי החייב נמצא בקשיים פיננסיים, גם אם החייב אינו נמצא כיום בכשל תשלום.
- החייב הודיע כי הוא בפשיטת רגל או בכינוס נכסים אחר או שהוא בתהליך פשיטת רגל או כינוס נכסים אחר.
- קיים ספק מהותי כי החייב ימשיך להתקיים כעסק חי.
- לחייב יש ניירות ערך שנמחקו מרישום (delisted), בתהליך של מחיקה מרישום או שנמצאים תחת איום של מחיקה מרישום בבורסה לניירות ערך.
- על פי אומדנים ותחזיות הכוללים רק את היכולות הקיימות של החייב, הבנק צופה כי תזרימי המזומנים הספציפיים לישות של החייב לא יספיקו על מנת לשרת חוב כלשהו מהחובות שלו (קרן וריבית) בהתאם לתנאים החוזיים של ההסכם הקיים, בעתיד הנראה לעין.
- ללא השינוי הקיים, החייב אינו יכול לקבל מזומן ממקורות שאינם המלווים הקיימים בשיעורי ריבית אפקטיבי השווה לשיעור הריבית הקיים בשוק עבור חוב דומה של חייב שאינו בעייתי.
- הבנק מסיק כי במסגרת ההסדר הוענק לחייב ויתור, גם אם במסגרת ההסדר בוצעה העלאה בריבית החוזית, אם מתקיים אחד או יותר מהמצבים הבאים: כתוצאה מארגון מחדש, הבנק לא צפוי לגבות את כל סכומי החוב (לרבות ריבית שנצברה בהתאם לתנאים החוזיים); שווי הוגן עדכני של הביטחון לגבי חובות מותנים בביטחון אינו מכסה את יתרת החוב החוזית ומצביע על היעדר יכולת גבייה של כל סכומי החוב; לחייב לא קיימת אפשרות לגייס מקורות בשיעור הנהוג בשוק עבור חוב בעל תנאים ומאפיינים כגון אלו של החוב שהועמד במסגרת ההסדר; אם הבנק אינו מבצע הליך חיתום נוסף כאמור כאשר הוא מחדש חוב נחות, או שאין שינוי בתמחור החוב או שהתמחור לא הותאם כך שהוא יהיה מתאים לסיכון לפני החידוש, או שהלווה אינו מספק אמצעים נוספים בכדי לפצות על הגידול בסיכון הנובע מהקשיים הפיננסיים של הלווה, קיימת חזקה שהחידוש הוא ארגון מחדש של חוב בעייתי.
- הבנק אינו מסווג חוב כחוב בעייתי שאורגן מחדש אם במסגרת ההסדר הוענקה לחייב דחיית תשלומים שאינה מהותית בהתחשב בתדירות התשלומים, בתקופה החוזית לפירעון ובמשך החיים הממוצע הצפוי של החוב המקורי. לעניין זה, אם בוצעו מספר הסדרים הכרוכים בשינוי תנאי החוב, הבנק מביא בחשבון את ההשפעה המצטברת של הארגונים הקודמים לצורך קביעה האם הדחייה בתשלומים אינה מהותית.

טיפול בחובות בארגון מחדש וארגון מחדש עוקב - חובות שאורגנו מחדש, לרבות כאלה שטרם הארגון מחדש נבחנו על בסיס קבוצתי, יסווגו כחוב פגום ויערכו על בסיס פרטני לצורך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי. ככלל, חוב בעייתי שאורגן מחדש ימשיך להימדד ולהיות מסווג כחוב פגום עד שישולם במלואו. עם זאת בנסיבות מסוימות, כאשר נערך לחוב ארגון מחדש של חוב בעייתי ולאחר מכן הבנק והחייב נכנסו להסכם נוסף של ארגון מחדש, הבנק אינו נדרש להתייחס יותר לחוב כחוב שעבר ארגון חדש של חוב בעייתי אם מתקיימים התנאים הבאים:

- החייב אינו נמצא יותר בקשיים פיננסיים במועד הארגון מחדש העוקב.
- בהתאם לתנאי הארגון מחדש העוקב, התאגיד הבנקאי לא העניק ויתור לחייב.

חוב כאמור שעבר ארגון מחדש עוקב והוסר לגביו הסיווג הפגום, יוערך על בסיס קבוצתי לצורך כימות ההפרשה להפסדי אשראי ויתרת החוב הרשומה של החוב לא תשתנה בעת הארגון העוקב (למעט אם התקבל או שולם מזומן).

אם בתקופות עוקבות חוב כאמור נבחן פרטנית ונמצא שיש להכיר בגינו בירידת ערך או שמבוצע לו ארגון מחדש של חוב בעייתי, הבנק מחזיר לחוב סיווג פגום ומטפל בו כבארגון מחדש של חוב בעייתי.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

- החזרה של חוב פגום למצב שאינו פגום** - חוב פגום חוזר להיות מסווג כחוב שאינו פגום בהתקיים אחד משני המצבים הבאים:
- אין בגינו רכיבי קרן או ריבית אשר הגיע מועדם וטרם שולמו והבנק צופה פירעון של הקרן הנותרת והריבית בשלמותם לפי תנאי החוזה (כולל סכומים שנמחקו חשבונאית או הופרשו).
 - כאשר החוב נעשה מובטח היטב ונמצא בהליכי גבייה.
- כללי ההחזרה מסיווג פגום כאמור לא יחולו על חובות שסווגו כפגומים כתוצאה מביצוע ארגון מחדש של חוב בעייתי.
- החזרה של חוב פגום למצב פגום וצובר** - חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש, כך שלאחר הארגון מחדש מתקיימים התנאים המצטברים הבאים:
- קיים ביטחון סביר שהחוב ייפרע ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים, בהתאם להערכת אשראי עדכנית ומתועדת היטב על מצבו הפיננסי של החייב ותחזית הפירעון לפי התנאים החדשים.
 - החייב עמד בתשלומי מזומן ושווה מזומן למשך תקופה סבירה הנמשכת לפחות שישה חודשים בהלוואות הנפרעות (קרן+ריבית) בתשלומים חודשיים, או שפרע 20% מהחוב שאורגן מחדש בהלוואות עם פירעונות בטווחים ארוכים יותר.
 - לא קיים בהלוואה לאחר הארגון מחדש פיגור של 90 יום או יותר.

ד. הפרשה להפסדי אשראי

הבנק קבע נהלים לסיווג אשראי ולמדידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף, קבע הבנק נהלים לקיום, הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים (כגון: התחייבויות למתן אשראי, מסגרות אשראי שלא נוצלו וערבויות מסוגים שונים).

ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" או "הפרשה קבוצתית". כמו כן, בוחן הבנק את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי.

הבחינה, כאמור של החובות לצורך קביעת ההפרשה והטיפול בחוב מיושמת באופן עקבי לגבי כל החובות בהתאם לרף של 700 אלפי שקלים חדשים ובהתאם למדיניות ניהול האשראי של הבנק ולא מבוצעים מעברים בין מסלול הבחינה פרטנית לבין מסלול הבחינה על בסיס קבוצתי במשך חיי החוב אלא אם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי כאמור לעיל.

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי - בהתאם למדיניות הבנק, מיושמת עבור כל חוב שנקבע כי הוא פגום, ואשר יתרתו החוזית המקורית (ללא ניכוי מחיקות חשבונאיות, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי וביטחונות) הינה 700 אלפי שקלים חדשים או יותר.

כמו כן, מיושמת הפרשה פרטנית לגבי כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי, אלא אם מדובר בחוב שבגיניו נערכת הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור. ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי מוערכת בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבי של החוב המקורי. כאשר החוב מותנה בביטחון, או כאשר הבנק קובע שצפויה תפיסת נכס, מוערכת ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי על פי השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו אשראי, לאחר הפעלת מקדמים זהירים ועקביים שמשקפים, בין היתר, את התנודתיות בשווי ההוגן של הביטחון, את הזמן שיעבור עד למועד המימוש בפועל ואת העלויות הצפויות במכירת הביטחון. לעניין זה, הבנק מגדיר חוב כחוב מותנה בביטחון כאשר פירעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מהביטחון המשועבד, או כאשר הבנק צפוי להיפרע מהנכס גם אם לא קיים שיעבוד ספציפי על הנכס, והכל כאשר אין ללווה מקורות חוזר זמינים ומהימנים אחרים.

הבנק בוחן באופן שוטף את התחזיות להפסדי אשראי הצפויים בהתאם לתזרימי המזומנים בפועל ומתאים את ההפרשה הפרטנית לתחזיות העדכניות. הפסדי האשראי בפועל יכולים להיות שונים מהאומדנים המקוריים שערך הבנק בעת סיווג החוב כפגום.

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי - מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים (שיתרתם נמוכה מ-700 אלפי שקלים חדשים, בהתאם למדיניות הבנק) והומוגניים (כגון: חובות בכרטיסי אשראי, הלוואות לדירור וחובות צרכניים הנפרעים בתשלומים) וכן בגין חובות גדולים שנקבע שאינם פגומים. ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, למעט הלוואות לדירור לגביהן חושבה ההפרשה לפי נוסחה שקבעה הפיקוח על הבנקים בהתחשב בעומק הפיגור, מחושבת בהתאם לכללים שנקבעו ב-FAS 5 (ASC 450) - בנושא 450 בקודיפיקציה - "טיפול חשבונאי בתלויות", ובהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו. ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי, מתבססת, בין היתר, על שיעורי הפסד היסטוריים בענפי המשק השונים, ובחלוקה לאשראי בעייתי ולא בעייתי.

ביום 20 בפברואר 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא הפרשה להפסדי אשראי לפיו יש להמשיך ולכלול ב"טווח השנים", המשמש רכיב בקביעת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי את שנת 2011 ואילך בדוחות הכספיים לשנים 2016 ו-2017 ההנחיות עודכנו טווח השנים ממשיך לגדול עד שתתקבל הנחיה חדשה.

בנוסף לממוצע טווח שיעורי הפסד היסטוריים בענפי משק שונים כאמור לעיל, לצורך קביעת שיעור ההפרשה הנאות מתחשב הבנק בגורמים סביבתיים רלבנטיים, לרבות מגמות בהיקפי האשראי בכל ענף ותנאים ענפיים, נתונים מקרו כלכליים, הערכת איכות כללית של האשראי לענף משק, שינויים בנפח ובמגמה של יתרות בפיגור ויתרות פגומות והשפעות השינויים בריכוזיות האשראי.

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, הבנק גיבש שיטת מדידה של ההפרשה הקבוצתית אשר מביאה בחשבון הן את שיעור הפסדי העבר והן את ההתאמות בגין הגורמים הסביבתיים הרלבנטיים.

כמו כן, בהתאם להנחיית הפיקוח על הבנקים שיעור ההתאמה בגין גורמים סביבתיים להפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בגין אשראי לאנשים פרטיים, הינו 0.75% מיתרת האשראי הצרכני שאינו פגום (לא כולל אשראי בגין מחייבים בכרטיסי אשראי בנקאיים ללא חיוב ריבית). זאת בהתאם להנחיה פרטנית של הפיקוח על הבנקים מיום 19 בינואר 2015.

ביום 10 ביולי 2017 פורסם חוזר הפיקוח על הבנקים לתיקון הוראות ניהול בנקאי מספר 314 בנושא "הערכה נאותה של סיכוני אשראי ומדידה נאותה של חובות". בהתאם לחוזר החל משנת 2018 בעת קביעת ההפרשה להפסדי אשראי ישקללו, בין היתר, אשראי שאין לגבי דוחות כספיים מעודכנים.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

הלוואות לדיור - הפרשה מזערית בגין הלוואות לדיור מחושבת לפי נוסחה שקבע הפיקוח על הבנקים, בהתחשב בעומק הפיגור, באופן שבו שיעורי ההפרשה גדלים ככל שמעמיק הפיגור. ההוראה חלה על כלל הלוואות לדיור, למעט הלוואות שאינן נפרעות בתשלומים תקופתיים והלוואות המממנות פעילות בעלת אופי עסקי.

כמו כן, מיישם הבנק את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור".

בהתאם להוראות גיבש הבנק מדיניות שנועדה להבטיח כי הוא עומד בדרישות ההוראה, וכי החל מיום 30 ביוני 2013 יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור לא תפחת משיעור של 0.35% מיתרת הלוואות האמורות למועד הדיווח.

אשראי חוץ מאזני - ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ מאזניים מוערכת בהתאם לכללים שנקבעו ב-FAS 5. ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי עבור מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור חשיפת האשראי הכוללת (כמפורט לעיל), תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני. שיעור המימוש לאשראי מחושב על ידי הבנק בהתבסס, בין היתר, על מקדמי המרה לאשראי כמפורט בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203, מדידה והלימות הון - סיכון אשראי - הגישה הסטנדרטית, בהתאמות מסוימות.

בנוסף, בוחן הבנק את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי. הערכת נאותות כאמור מתבססת על שיקול הדעת של ההנהלה אשר מתחשב בסיכונים הגלומים בתיק האשראי ובשיטות ההערכה שמישומות על ידי הבנק לקביעת ההפרשה.

כמו כן, לאור התפרצות נגיף הקורונה ולאור חוסר וודאות רב שכתוך בביצוע אומדן הפסדי אשראי בכל אחד מתיקי האשראי אשר הושפעו לרעה מהמצב, הבנק ביצע התאמה נוספת במקדם ההפרשה במטרה לשקף את ההשפעה השלילית של המשבר על יכולת הפירעון של הלווים.

לאור זאת, במסגרת חישוב ההתאמות האיכותיות שתוצאותיו נכללות בדוחות כספיים אלה, הובאו בחשבון אינדיקטורים שונים, שהשפיעו על רכיבי המודל בהתאם לשיעור הגידול באינדיקטור. האינדיקטורים כוללים בין היתר את שיעור ירידת דירוגי הלווים בענפים השונים, שיעור הגידול בהיקף הלוואות בתנאים ייחודיים למשבר הקורונה (דחיית תשלומים, הלוואות בערבות מדינה), וכן הגידול בשיעורי האבטלה והירידה בצמיחה בהתאם לתחזית בנק ישראל. בנוסף, דורגו ענפי המשק בהתאם לחומרת הפגיעה בגין משבר הקורונה, ובכל ענף נכללה בהתאם תוספת בגין הסיכון הענפי.

לפרטים בדבר אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא הפרשה להפסדי אשראי (ASU 2016-13) מיום 1 בינואר 2022, ראה סעיף ז. להלן.

ה. הכרה בהכנסה

במועד סיווג החוב כפגום מגדיר הבנק את החוב כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית, ומפסיק לצבור בגינו הכנסות ריבית, למעט האמור לעיל לגבי חובות מסוימים שאורגנו מחדש. כמו כן, במועד סיווג החוב כפגום מבטל הבנק את כל הכנסות הריבית שנצברו וטרם נגבו, ואשר הוכרו כהכנסה ברווח והפסד. החוב ממשיך להיות מסווג כחוב שאינו צובר ריבית, כל עוד לא בוטל לגביו הסיווג כחוב פגום. לפירוט לגבי הכרה בהכנסה על בסיס מזומן בגין חובות שסווגו כפגומים ראה סעיף 4 לעיל.

לגבי חובות שנבחנים ומופרשים על בסיס קבוצתי, הבנק מפסיק צבירת הכנסות ריבית כאשר מתקיימים התנאים למחיקה חשבונאית של החוב, לרוב לאחר 150 ימי פיגור, למעט אם החוב מובטח היטב ונמצא בהליכי גבייה. חובות אלה כפופים לשיטות הערכה של הפרשה להפסדי אשראי שמבטיחות שהרווח של הבנק אינו מוסה כלפי מעלה.

ו. מחיקה חשבונאית

הבנק מוחק חשבונאית כל חוב או חלק ממנו המוערך על בסיס פרטני, שנחשב כחוב שאינו בר גבייה, ובעל ערך נמוך כך שהותרתו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהל הבנק מאמצי גבייה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים). לגבי חוב שגבייתו מותנית בביטחון הבנק מצע באופן מיידי מחיקה חשבונאית כנגד יתרת ההפרשה להפסדי אשראי של החלק של היתרה הרשומה של החוב העודף על השווי ההוגן של הביטחון. לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת הפיגור שלהם (ברוב המקרים מעל 150 ימי פיגור רצופים) ועל פרמטרים בעייתיים אחרים. יובהר כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות בויתור משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי הבנק.

חובות אשר נבחנו באופן קבוצתי וסווגו כפגומים בשל ארגון מחדש של חוב בעייתי, נמחקים חשבונאית לא יאוחז מהמועד שבו החוב הפך להיות בפיגור של 60 ימים או יותר, ביחס לתנאי הארגון מחדש.

7 העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות

הבנק מיישם את כללי המדידה והגילוי שנקבעו בתת נושא 10-860 בקודיפיקציה, בדבר העברות ושירות של נכסים פיננסיים, לצורך הטיפול בהעברות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות.

בהתאם לכללים אלו העברת נכס פיננסי תסופל חשבונאית כמכירה, אם ורק אם, מתקיימים כל התנאים הבאים: (1) הנכס הפיננסי שהועבר בודד מהגורם המעביר, גם במצב של פשיטת רגל או בכינוס נכסים אחר; (2) כל מקבלי יכול לשעבד או להחליף את הנכסים (או את זכויות המוטב) שקיבל, ולא קיים תנאי שגם מגביל את המקבל מלנצל את זכותו לשעבד או להחליף את הנכסים הפיננסיים וגם מעניק למעביר הטבה גדולה יותר מאשר הטבה טריוויאלית; (3) המעביר, או חברות מאוחדות שנכללו בדוחותיו הכספיים, או הסוכנים שלו, אינם שומרים שליטה אפקטיבית בנכסים הפיננסיים או בזכויות המוטב המתחייבים לנכסים המועברים אלה.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

בעסקאות העברת נכסים פיננסיים, אם נקבע כי למעביר נותרת שליטה אפקטיבית על הנכסים שהועברו העברת הנכסים תטופל כחוב מובטח. בין השאר, בהתקיים התנאים להלן, נותרת שליטה אפקטיבית בנכס:

- הנכסים שיירכשו חזרה או ייפדו זהים או זהים במהות לנכסים שהועברו.
- ההסכם הוא לרכוש אותם חזרה או לפדות אותם לפני מועד הפירעון, במחיר קבוע או במחיר הניתן לקביעה.
- ההסכם נערך בעת ובעונה אחת עם ההעברה.

בנוסף, כדי שהעברה של חלק מנכס פיננסי תחשב כמכירה, החלק המועבר חייב לקיים את ההגדרה של זכויות משתתפות. זכויות משתתפות חייבות לעמוד בקריטריונים הבאים: הזכות צריכה לייצג זכויות פרופורציונליות ביחס למלוא הנכס הפיננסי; כל תזרימי המזומנים המתקבלים מהנכסים מחולקים בין זכויות המשתתפות באופן פרופורציונלי לחלקם בבעלות; הזכויות אינן זכויות נחותות (subordinated) ביחס לזכויות אחרות; לא קיימת זכות חזרה למעביר או למחזיקים אחרים בזכויות משתתפות (למעט במקרה של הפרת מצגים או התחייבויות, התחייבויות חוזיות שוטפות לשירות בנכס פיננסי בשלמותו וניהול חוזה ההעברה, ומחויבויות חוזיות להתחלק בקיזוז הטבות כלשהן שהתקבלו על ידי מחזיק כלשהו בזכויות משתתפות), ולמעביר וגם למחזיק בזכויות משתתפות אין זכות לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי בשלמותו, למעט אם כל המחזיקים בזכויות משתתפות מסכימים לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי בשלמותו.

במידה והעסקה עומדת בתנאים לטיפול בעסקה כמכירה, הנכסים הפיננסיים המועברים נגרעים מהמאזן של הבנק. במידה ולא מתקיימים תנאי המכירה, ההעברה נחשבת לחוב מובטח. מכירה של חלק מנכס פיננסי שאינו זכות משתתפת מטופלת כחוב מובטח, היינו, הנכסים המועברים ממשיכים להירשם במאזן של הבנק והתמורה מהמכירה תוכר כהתחייבות של הבנק.

הבנק מיישם הוראות ספציפיות שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור לטיפול בעסקאות השאלה או שאילה של ניירות ערך שבהן ההשאלה מוצעת כנגד איכות האשראי הכללית והביטחונות הכלליים של השואל, כאשר השואל אינו מעביר אל המשאיל כביטחון מכשירים נזילים המתייחסים ספציפית לעסקת השאלת ניירות הערך, אשר המשאיל רשאי למכור או לשעבד אותם.

השאלה ושאילה כאמור מטופלות כאשראי או כפיקדון אשר נמדדים לפי השווי ההוגן של נייר הערך המתייחס. הכנסות על בסיס צבירה בגין ניירות ערך אלו נרשמות כהכנסות ריבית מאשראי, ושינויים בשווי ההוגן (מעבר לשינויים בבסיס צבירה) נרשמים במסגרת הכנסות מימון שאינן מריבית כאשר מדובר בניירות ערך בתיק למסחר, או ברווח כולל אחר, כאשר מדובר בניירות ערך זמינים למכירה.

הבנק גורע התחייבות אם ורק אם ההתחייבות סולקה, כלומר התקיים אחד מהתנאים הבאים: (א) הבנק שילם למלווה והשתחרר ממחויבותו בגין ההתחייבות, או (ב) הבנק שוחרר משפטית בהליך משפטי או בהסכמת המלווה מהיותו החייב העיקרי בגין ההתחייבות. לפרטים בנוגע לעסקאות סינדיקציה ראה ביאור 30 לדוחות הכספיים.

עסקאות השאלה ניירות ערך המנוהלות כעסקאות אשראי

הבנק מיישם הוראות ספציפיות שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור לטיפול בעסקאות השאלה או שאילה של ניירות ערך שבהן ההשאלה מוצעת כנגד איכות האשראי הכללית והביטחונות הכלליים של השואל, כאשר השואל אינו מעביר אל המשאיל כביטחון מכשירים נזילים המתייחסים ספציפית לעסקת השאלת ניירות הערך, אשר המשאיל רשאי למכור או לשעבד אותם.

טיפול בהשאלה לא מובטחת של ניירות ערך מהתיק הזמין למכירה או מהתיק למסחר.

ביום שבו הבנק משאיל ניירות ערך לצורך כיסוי מכירה בחסר של השואל, הבנק גורע את ניירות הערך שהושאלו, ומכיר באשראי בסכום שווי השוק של ניירות הערך ביום ההשאלה. בתקופות עוקבות, הבנק מודד את האשראי שניתן באותו אופן שבו נמדד נייר הערך לפני שהושאל. אשראי נמדד לפי שווי שוק, הכנסות על בסיס צבירה נרשמות כהכנסות ריבית מאשראי ושינויים בשווי השוק (מעבר לשינויים בבסיס צבירה) מוכרות במסגרת "הכנסות מימון שאינן מריבית" כאשר מדובר בניירות ערך בתיק למסחר, או ברווח כולל אחר, כאשר מדובר באיגרות חוב זמינות למכירה. בסיום ההשאלה, הבנק מכיר מחדש בנייר הערך וגורע את האשראי.

בניינים וציוד ותוכנה (8)

סעיף זה כולל את השקעות הבנק ברכוש קבוע (לרבות תשלומים על חשבון), נכסים שהבנק חקר בחכירה מימונית, ועלויות תוכנה לשימוש עצמי שהוכרו כנכס.

בניינים וציוד

הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מצטברים מירידת ערך במידה וקיימים. העלות כוללת עלויות הניתנות לייחוס במישרין לרכישת הנכס. עלות נכסים שהוקמו באופן עצמי כוללת את עלות החומרים ושכר העבודה הישיר, וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לכך שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה.

כאשר לחלקי רכוש קבוע משמעותיים יש אורך חיים שונה, הם מטופלים כפריטים נפרדים של הרכוש הקבוע. עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד הקשור, מוכרת כחלק מעלות ציוד זה. כמו כן, בהתאם להוראות הדיווח לציבור הבנק מסווג בסעיף בניינים וציוד את העלויות בגין נכסי תוכנה שנרכשו או עלויות שהונו כנכס בגין תוכנות שפותחו באופן פנימי לשימוש עצמי. לפרטים נוספים בדבר הטיפול החשבונאי בעלויות תוכנה לשימוש עצמי ראה להלן.

רווח או הפסד מגרעת פריט רכוש קבוע נקבעים לפי השוואת התמורה מגרעת הנכס לערכו בספרים, ומוכרים נטו, בסעיף הכנסות אחרות בדוח רווח והפסד.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

עלויות עוקבות

עלויות תחזוקה שוטפות של פריטי רכוש קבוע נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

פחת

פחת הוא הקצאה שיטתית של הסכום בר-פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר-פחת הוא העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השייר של נכס. פחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע, מאחר ושיטה זו משקפת את תבנית הצריכה החזויה של ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בצורה הטובה ביותר. שיפורים במושכר מופחתים לאורך התקופה הקצרה מבין תקופת החכירה לבין אורך החיים השימושיים. קרקעות בבעלות אינן מופחתות. נכס מופחת כאשר הוא זמין לשימוש, דהיינו כאשר הוא הגיע למיקום ולמצב הדרושים על מנת שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה. לפרטים בדבר אומדן אורך החיים השימושיים של בניינים וציוד ליום 31 בדצמבר 2020, ראה ביאור 16 לדוחות הכספיים.

ירידת ערך

הבנק בוחן נכסים (או קבוצת נכסים) לא שוטפים לצורך ירידת ערך כאשר מתרחשים אירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהעלות המופחתת עשויה לא להיות ברת-השבה. למטרת בחינת ומידת ירידת ערך, הבנק מקבץ נכס (או קבוצת נכסים) יחד עם נכסים והתחייבויות אחרות לרמה הנמוכה ביותר אשר מפיקה תזרימי מזומנים אשר אינם תלויים בתזרימי המזומנים של קבוצות אחרות של נכסים והתחייבויות. הפסדים מירידת ערך שיוכרו יזקפו לנכס (או לקבוצת נכסים) שבתחולת נושא 360 בקודיפיקציה בלבד. הפסדים מירידת ערך מוכרים רק אם הערך בספרים של נכס לא שוטף (קבוצת נכסים) אינו בר-השבה ועולה על שווי ההוגן. הערך בספרים אינו בר-השבה אם הוא עולה על סך תזרימי המזומנים הלא מהווים הצפויים לנבוע מהשימוש בנכס הלא שוטף (קבוצת נכסים) ומימושו. ההפסדים מירידת הערך הינם בגובה ההפרש שבין הערך בספרים של הנכס הלא שוטף (קבוצת נכסים) לבין שווי ההוגן ונזקפים לדוח רווח והפסד. כאשר מוכר הפסד מירידת ערך, הערך בספרים המתואם של הנכס הלא שוטף (קבוצת נכסים) מהווה בסיס עלות חדש. הפסדים אלו אינם מבוטלים בתקופות עוקבות גם אם מתרחשת עליית ערך.

תוכנה

הכרה

הבנק מיישם את תקן כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות נושא 350 בקודיפיקציה בדבר "נכסים בלתי מוחשיים - מוניטין" ואחרים. וכן, מיישם הבנק את הוראות בנק ישראל בנושא היוון עלויות לפיתוח עצמי של תוכנה, להלן:

- קביעת סף מהותיות להיוון לכל פרויקט פיתוח תוכנה; סף המהותיות שנקבע בבנק הינו 450 אלפי שקלים חדשים.
 - עדכון אורך החיים של עלויות התוכנה שהווננו כך שלא יעלה על 5 שנים.
 - בגין פרויקטים של פיתוח תוכנה, אשר סך העלות שניתן להוון בגינם אינה נמוכה מסף המהותיות שנקבע, יקבעו מקדמי היוון לשעות עבודה אשר יביאו בחשבון את הפוטנציאל לסטייה ברישום שעות העבודה ולחוסר יעילות כלכלי.
- בהתאם להוראות הדיווח לציבור הבנק מסווג בסעיף בניינים וציוד את העלויות בגין נכסי תוכנה שנרכשו או עלויות שהווננו כנכס בגין תוכנות שפותחו באופן פנימי לשימוש עצמי.
- תוכנה אשר נרכשה על ידי הקבוצה נמדדת לפי עלות בניכוי הפחתות והפסדים מירידת ערך שנצברו.
- עלויות הקשורות לפיתוח תוכנה או התאמתה לצורך שימוש עצמי מהוונות אם ורק אם ניתן למדוד באופן מהימן את עלויות הפיתוח; התוכנה ישימה מבחינה טכנית ומסחרית; צפויות הטבות כלכליות עתידיות; ולבנק כוונה ומקורות מספיקים על מנת להשלים את הפיתוח ולהשתמש בתוכנה. העלויות שהוכרו בנכס בלתי מוחשי בגין פעילויות הפיתוח כוללות עלויות ישירות של חומרים, שירותים ושכר עבודה ישיר לעובדים. עלויות אחרות בגין פעילויות פיתוח ועלויות מחקר נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.
- בתקופות עוקבות עלויות פיתוח שהווננו נמדדות לפי עלות בניכוי הפחתות והפסדים מירידת ערך שנצברו.

עלויות עוקבות

עלויות שדרוגים ושיפורים של תוכנה לשימוש עצמי מהוונים רק אם צפוי שההוצאות שהתהוו יובילו לפונקציונליות נוספת. עלויות עוקבות אחרות מוכרות כהוצאה בעת התהוותן.

הפחתות

פחת הוא הקצאה שיטתית של הסכום בר-פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר-פחת הוא העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השייר של נכס. נכסים בלתי מוחשיים אשר נוצרו מפרויקט תוכנה מופחתים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אורך החיים השימושי של התוכנה ולתקופה שלא תעלה על 5 שנים כאמור לעיל, החל מהמועד שבו התוכנה מוכנה לשימוש המיועד. בהקשר זה, התוכנה מוכנה לשימוש המיועד כאשר כל הבדיקות המהותיות הושלמו.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

ירידת ערך של עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשוב

ירידת ערך בגין נכסים בלתי מוחשיים אלו מוכרת וממדדת בעת התרחשות אירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שייתכן והערך בספרים של הנכס לא יושב.

אירועים או שינויים בנסיבות היכולים להצביע על ירידת ערך הינם:

- לא צפוי כי התוכנה תספק שירותים פוטנציאליים משמעותיים;
- חל שינוי מהותי באופן או בהיקף השימוש בתוכנה או בשימוש הצפוי בתוכנה;
- בוצע או יבוצע בעתיד שינוי מהותי בתוכנה;
- העלויות לפיתוח או הסבת התוכנה המיועדת לשימוש עצמי חורגות משמעותית מהסכומים שנצפו מראש.

כאשר לא צפוי יותר שפיתוח התוכנה יושלם הבנק מעדכן את הערך בספרים של התוכנה כך שגובהו יהיה לפי הנמוך מבין ערכו בספרים לשווי ההוגן בניכוי עלויות מכירה.

9) נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין

הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושא נכסים בלתי מוחשיים, ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות נושא 350 בקודיפיקציה בדבר "נכסים בלתי מוחשיים - מוניטין ואחרים".

נכס בלתי מוחשי בעל אורך חיים מוגדר נבחן בהתקיים סמנים לירידת ערך ברמת "קבוצת נכסים". קבוצת נכסים היא הרמה המצומצמת ביותר של נכסים והתחייבויות שמפיקה תזרים מזומנים נפרד. תחילה יש לבחון האם הערך בספרים של קבוצת הנכסים גבוה מסכום תזרימי המזומנים הבלתי מהוון הצפוי לנבוע ממנה. אם כן, יש להכיר בירידת ערך בגובה ההפרשה שבין הערך בספרים לבין השווי ההוגן של קבוצת הנכסים. ירידת הערך תוקצה בצורה פרופורציונאלית אך ורק בין הנכסים שבקבוצת הנכסים, ובלבד שערכו של נכס בודד לא ירד מתחת לשווי ההוגן.

נכס בעל אורך חיים בלתי מוגדר נבחן לירידת ערך לפחות אחת לשנה. יש לבחון האם הערך בספרים של הנכס עולה על השווי ההוגן. במידה וכן, תוכר ירידת ערך בגובה הסכום שבו הערך בספרים עולה על השווי ההוגן.

מוניטין אינו מופחת באופן שיטתי.

עלויות פיתוח תוכנה שנרכשו או עלויות שהונו כנכס בגין תוכנות שפותחו באופן פנימי לשימוש עצמי מסווגות בסעיף "בניינים וציוד".

לפרטים בדבר יישום כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושא ירידת ערך מוניטין (ASU 2017-04) מיום 1 בינואר 2020, ראה סעיף ד.2. לעיל.

10) חכירות

חוזים המקנים לבנק שליטה בשימוש בנכס במסגרת חכירה במשך תקופת זמן עבור תמורה, מטופלים כחכירות. בעת ההכרה לראשונה מוכרת התחייבות בסכום השווה לערך הנוכחי של דמי החכירה העתידיים במהלך תקופת החכירה (תשלומים אלו אינם כוללים תשלומי חכירה משתנים) ובמקביל מוכר נכס זכות שימוש בגובה ההתחייבות בגין חכירה, מותאם בגין תשלומי חכירה ששולמו מראש או שנצברו ובניכוי תמריצי חכירה, ובתוספת עלויות ישירות שהתהוו בחכירה.

תקופת החכירה נקבעת כתקופה שבה החכירה אינה ניתנת לביטול, יחד עם תקופות המכוסות על ידי אופציה להאריך או לבטל את החכירה אם ודאי באופן סביר שהחוכר יממש או לא יממש את האופציה, בהתאמה, יחד עם תקופות המכוסות על ידי אופציה להאריך או לא לבטל את החכירה כאשר זכות המימוש נשלטת על ידי המחכיר.

הבנק בחר ליישם את ההקלה הפרקטית לפיה חכירות לטווח קצר של עד שנה מטופלות באופן בו דמי החכירה נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה, ללא הכרה בנכס זכות שימוש ו/או התחייבות בגין חכירה בדוח על המצב הכספי.

מדידה עוקבת

לאחר ההכרה לראשונה, התחייבות בגין חכירה (תפעולית ומימונית) נמדדת בעלות מופחתת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית. כמו כן, הבנק בוחן נכס זכות שימוש (בגין חכירה תפעולית ומימונית) לצורך ירידת ערך בהתאם להוראות תת נושא 35-10-360 בקודיפיקציה בדבר ירידות ערך בגין רכוש קבוע.

תשלומי חכירה

חכירה תפעולית

תשלומי החכירה, למעט דמי חכירה משתנים, נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה. תמריצי חכירה שנתקבלו מוכרים כחלק בלתי נפרד מסך כל הוצאות החכירה לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה. תשלומי חכירה משתנים התלויים במדד או בריבית מוכרים ברווח והפסד בתקופת השינוי. תשלומי חכירה משתנים שאינם תלויים במדד או בריבית מוכרים ברווח והפסד בתקופה בה צפוי כי תושג המטרה הספציפית המביאה להשתנות תשלומי החכירה, ויבוטלו בתקופה בה כבר לא צפוי כי המטרה הספציפית תושג.

בכל מועד דיווח עוקב, נכס זכות שימוש מוכר בגובה העלות המופחתת של ההתחייבות בגין חכירה, מותאם בגין תשלומי חכירה ששולמו מראש או שנצברו ובניכוי יתרת תמריצי החכירה, בתוספת עלויות ישירות שטרם הופחתו ובניכוי הפסדים מירידות ערך שנצברו בגין הנכס זכות שימוש.

לפרטים בדבר דיווח של תאגידי בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושא חכירות מיום 1 בינואר 2020, ראה סעיף ד.1. לעיל.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

11 התחייבויות תלויות

בדוחות הכספיים נכללו הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים, במקום בו לדעת הנהלת הבנק, ובהתבסס על חוות דעת של יועציה המשפטיים, נדרשה הפרשה.

בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, סווגו התביעות בהתאם לתחומי ההסתברות להתממשות החשיפה לסיכון כמפורט להלן:

- א. סיכון צפוי (Probable): הסתברות מעל 70% להפסד בגין התביעה. בגין תביעות שסבירות התממשותן סווגה כ"צפויה", נערכת הפרשה מתאימה בדוחות הכספיים.
- ב. סיכון אפשרי (Reasonably Possible): הסתברות בין 20% ל-70% להפסד בגין התביעה. בתביעות שסבירות התממשותן סווגה כ"אפשרית", נערכת במקרים מסוימים הפרשה מסוימת בדוחות הכספיים, בהתאם לשיקול דעת הנהלת הבנק, ובהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים.
- ג. סיכון קלוש (Remote): הסתברות נמוכה מ-20% להפסד בגין התביעה. בגין תביעות שסבירות התממשותן סווגה כ"קלושה", לא נערכת הפרשה בדוחות הכספיים.

בביאור 26 ג.10 ניתן גילוי לתביעות מהותיות, שסכומן (ללא ריבית והוצאות) גבוה מ-1% מההון העצמי המיוחס לבעלי המניות של הבנק. כמו כן, בביאור 26 ג.11 ניתן גילוי לבקשות לאישור תובענות ייצוגיות שהסכום הנתבע בהן הוא מהותי, ולעתירות לבג"צ, אשר לדעת הנהלת הבנק המבוססת, בהתאם לעניין, על דעת הנהלות החברות המאוחדות שלו ועל חוות דעת יועציהם המשפטיים, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכוייהן, ולפיכך לא בוצעה בגינן הפרשה.

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, רשאי הבנק לקבוע לגבי תובענה ייצוגית כי לא ניתן להעריך את סיכויי ההתממשות של החשיפה לסיכון, בארבעת הדוחות הכספיים המתפרסמים לאחר הגשת התביעה, וכן במקרה של עיכוב הליכים על פי החלטת בית משפט. מעבר לכך, רק במקרים נדירים רשאי הבנק לקבוע כי לא ניתן להעריך סיכויי התממשות חשיפה.

כנגד הבנק וחברות מאוחדות שלו תלויות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות ובקשה לאישור תובענה נגזרת שהסכום הנתבע בהן הוא מהותי, כמפורט בביאור 26 להלן, אשר לדעת הנהלת הבנק המבוססת על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן במועד עריכת הדוחות הכספיים להעריך את סיכוייהן, ולפיכך לא בוצעה בגינן הפרשה.

12 זכויות עובדים

הבנק מיישם את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא אימוץ כללי החשבונאות בארצות הברית בנושא זכויות עובדים. כללים אלה נקבעו בנושאים הבאים בקודיפיקציה (להלן: "ההוראות"):

- ASC 710 - Compensation - General - תגמול - כללי.
- ASC 712 - Compensation - Nonretirement postemployment benefits - תגמול - הטבות לאחר סיום העסקה שאינן בגין פרישה.
- ASC 715 - Compensation - Retirement benefits - תגמול - הטבות בגין פרישה.
- ASC 718 - Compensation - Stock Compensation - תגמול - עסקאות תגמול מבוסס מניות.
- ASC 420 - Exit or Disposal Cost Obligations - מחויבות בגין עלויות מימוש או יציאה מפעילות.

על פי ההוראות יש לסווג את ההטבות לעובדים לפי הקבוצות המפורטות בכללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית, לרבות קביעת מדיניות ונהלים ברורים המפרטים כיצד יש להבחין בין הטבות מהסוגים השונים. ההטבות לעובדים מתחלקות לקבוצות הבאות:

- הטבות לפני סיום העסקה.
- הטבות לאחר סיום העסקה ולפני פרישה.
- הטבות לאחר פרישה.

כמו כן, יש לשמר את העקרון שקבע הפיקוח על הבנקים ולכלול התחייבות בגין מחויבות במהות. מצופה שבמצבים בהם הבנק צופה כי ישולמו הטבות מעבר לתנאים החוזיים יתאימו למצבים שבהם קיימת מחויבות במהות.

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים שיעור ההיוון להטבות לעובדים מחושב על בסיס תשואת איגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע של איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה במועד הדיווח. משיקולים פרקטיים, נקבע כי המרווח ייקבע לפי ההפרש בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות פירעון, על איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארצות הברית, לבין שיעורי התשואה לפדיון, לאותן תקופות לפירעון, על איגרות חוב של ממשלת ארצות הברית, והכל במועד הדיווח.

להלן פירוט לגבי קבוצות ההטבות בבנק:

הטבות לאחר פרישה - פנסיה, פיצויים והטבות אחרות - תוכניות להטבה מוגדרת

הבנק מכיר בסכומים המתייחסים לתוכניות פנסיה ותוכניות אחרות לאחר פרישה על בסיס חישובים הכוללים הנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעורי היוון, תמותה, גידול בתגמול ותחלופה.

הבנק בוחר את הצורך בעדכון ההנחות האקטואריות במודל באופן שוטף.

שינויים בהנחות מוכרים ככלל, ובכפוף להוראות שיפורטו להלן, תחילה ברווח כולל אחר מצטבר ומופחתים לרווח והפסד בתקופות עוקבות, בהתאם ליתרת תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות.

ההתחייבות נצברת לאורך התקופה הרלבנטית שנקבעה בהתאם לכללים המפורטים בנושא 715 לקודיפיקציה.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

הבנק מיישם את הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים, לרבות לעניין בחינת "מחויבות שבמהות" להעניק לעובדי הטבות בגין פיצויים מוגדלים ו/או פנסיה מוקדמת.

לפרטים בדבר עדכון תקינה בנושא שינויים בדרישות הגילוי של תוכנית הטבה מוגדרות (ASU 2018-14) מיום 1 בינואר 2021, ראה סעיף 7. להלן.

הטבות אחרות לזמן ארוך לעובדים פעילים:

- ההתחייבות נצברת לאורך התקופה המזכה בהטבה.
- לצורך חישוב ההתחייבות מובאים בחשבון שיעורי היוון והנחות אקטואריות.
- כל מרכיבי עלות ההטבה לתקופה, לרבות רווחים והפסדים אקטואריים, נזקפים לדוח רווח והפסד.

היעדרויות מזכות בפיצוי - חופשה ומחלה:

ההתחייבות בגין ימי חופשה נמדדת על בסיס שוטף, ללא שימוש בשיעורי היוון ובהנחות אקטואריות.

הבנק לא צובר התחייבות בגין ימי מחלה שינוצלו במהלך השירות השוטף.

לפרטים נוספים בדבר הטבות לעובדים ראה ביאור 22 לדוחות הכספיים.

באשר לטיפול החשבונאי ברווחים והפסדים אקטואריים שנרשמו ברווח כולל אחר כתוצאה משינויים בשיעורי ההיוון:

ההפסד האקטוארי ליום 1 בינואר 2013, הנובע מהפער שבין שיעור ההיוון לחישוב עתודות לכיסוי זכויות עובדים צמודות למדד המחירים לצרכן שנקבע על פי הוראת השעה בהוראות הדיווח לציבור (4%), לבין שיעורי ההיוון למועד זה של התחייבויות לעובדים צמודות למדד, שנקבעו על פי הכללים החדשים כמוסבר לעיל (להלן - ההפסד), נכלל במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר.

רווחים אקטואריים שירשמו מיום 1 בינואר 2013 ואילך, כתוצאה משינויים שוטפים בשיעורי ההיוון במהלך תקופות דיווח, יירשמו ברווח הכולל האחר המצטבר, ויקטינו את יתרת ההפסד הרשומה כאמור לעיל, עד שיתרה זו תתאפס.

הפסדים אקטואריים, הנובעים משינויים שוטפים בשיעורי היוון במהלך שנת דיווח, ורווחים אקטואריים הנובעים משינויים שוטפים בשיעורי היוון במהלך שנת דיווח לאחר איפוס יתרת ההפסד הרשומה כאמור לעיל, יופחתו בשיטת קו ישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פני התוכנית.

רווחים והפסדים אקטואריים אחרים (שאינם נובעים כתוצאה משינוי בשיעור ההיוון) ליום 1 בינואר 2013 ובתקופות לאחר מכן, יכללו במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר, ויופחתו בשיטת הקו הישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פי התוכנית.

עקרונות הטיפול החשבונאי בתוכנית התייעלות:

ביום 27 בדצמבר 2016 אישר דירקטוריון הבנק תוכנית התייעלות שהומלצה על ידי הנהלת הבנק לפיה תתאפשר פרישתם המוקדמת של כ-300 עובדים במהלך השנים 2017-2021, בתנאים מוטבים.

עלויות עדכון ההתחייבות האקטוארית בגין תוכנית התייעלות שנרשמו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016, מסתכמות ב-286 מיליוני שקלים חדשים, כאשר העלות נטו ממס בסכום של 188 מיליוני שקלים חדשים נזקפה להון העצמי (במסגרת הרווח הכולל האחר).

בתקופות העוקבות מופחתים לרווח והפסד עלויות התוכנית כחלק מיתרת "רווחים והפסדים אקטואריים" בשיטת הקו הישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים, העומדת על כ-15 שנים.

במידה ובתקופות מסוימות יעלו סך התשלומים בגין פיצויים על עלות השירות ועלות הריבית שהוכרה באותה שנה, ויתקיים סילוק (בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושא זכויות עובדים), אדי קצב הפחתת ה"רווחים והפסדים האקטואריים" יותאם לקצב הסילוק של ההתחייבות האקטוארית באותן תקופות בהתאמה.

בהתאם למכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל, אישר הפיקוח על הבנקים הקלה הניתנת בקשר עם התוכנית. הבנק מיישם את ההקלה ההונית באופן שבו ההון הפיקוחי המשמש לחישוב הלימות ההון מותאם (גדל) וההשפעה ההונית (קיסון של 0.14%) של התייעלות נפרסת בקו ישר החל משנת 2017 לתקופה של חמש שנים.

לפרטים נוספים ראה ביאורים 22 ו-25 לדוחות הכספיים.

תוכנית התייעלות בבנק יהב

במהלך שנת 2017 אישר דירקטוריון בנק יהב מהלכי התייעלות הכוללים תוכנית פרישה מרצון. בנק יהב קיבל אישור לתוכנית מהפיקוח על הבנקים בהתאם לנדרש בהוראת התייעלות.

תוכנית הפרישה מרצון מוצעת לעובדים בהתאם לקריטריונים הקבועים בתוכנית. עלויות ההתחייבות האקטוארית בגין תוכנית הפרישה בבנק יהב הסתכמו בסך של כ-35 מיליוני שקלים חדשים לפני מס (23 מיליוני שקלים חדשים לאחר מס).

בהתאם להנחיות בנק ישראל, ההון הפיקוחי המשמש לחישוב הלימות ההון מותאם (גדל) וההשפעה ההונית של התייעלות נפרסת בקו ישר לתקופה של חמש שנים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

תוכנית התייעלות בבנק אגוד

ביום 29 בנובמבר 2018, אישר דירקטוריון בנק אגוד עקרונות לתוכנית פעולה להתייעלות שמטרתה הינן, בין היתר, להגדיל את יחסי ההון של הבנק. ביום 31 בדצמבר 2018 החליט דירקטוריון בנק אגוד לאשר תוכנית פרישה מרצון כחלק מתוכנית ההתייעלות במסגרתה אמורים לפרוש כ-70 עובדים מהבנק (נותרו כ-5 עובדים הצפויים לפרוש במהלך 2021). ההטבות שהוצעו, כוללות בגיל וותק העובדים כוללות פנסיה מוקדמת עד לגיל הפרישה על פי דין; או פיצויים מוגדלים בשיעור ממוצע של כ-270% בהתאם למאפייני אוכלוסיית העובדים שיפרשו. ייתכן ובמסגרת תנאי הפרישה יינתנו הטבות נוספות שאינן מהותיות.

ביום 17 בינואר 2019 התקבל אישור המפקחת על הבנקים להקלה לפיה יוכל בנק אגוד לפרוס את השפעת עלויות התוכנית לעניין חישוב הלימות ההון על פני חמש שנים.

בהקשר לכך ועל פי הוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, בנק אגוד הכיר בהפסד בגין צמצום תכנית להטבה מוגדרת, קרי כאשר אירוע מפחית משמעותית את מספר שנות השירות העתידי הצפויות של עובדי תכנית הטבה או אשר מבטל עבור מספר משמעותי של עובדים את צבירת ההטבות המוגדרות בגין חלק או כל השירות העתידי שלהם, על פי מדיניות הבנק.

העלות הכוללת של התכנית על פי הערכת הנהלת בנק אגוד, שהתבססה על תחשיב אקטוארי, הסתכמה בסך של כ-80 מיליוני שקלים חדשים לפני השפעת מס. עלות זו נקפה לרווח והפסד בדוחות הכספיים לשנת 2018, בשל העובדה שעומדת בהגדרת "צמצום תכנית", על פי הוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים בנושא זכויות עובדים. סכום זה עודכן לסך של כ-71 מיליוני שקלים חדשים בשנת 2019.

13) עסקאות תשלום מבוסס מניות (אופציות לעובדים)

הבנק מיישם את הוראות ASC 718 (עסקאות תשלום מבוסס מניות) בנוגע לאופציות שהוענקו לעובדים. בהתאם להוראות, הבנק מכיר בהוצאות שכר הנובעות מהאופציות שהוענקו. ההוצאה מוכרת על בסיס השווי ההוגן של האופציה במועד ההענקה במקביל לגידול בהון לאורך תקופת השירות בגינה מוענקות האופציות.

בקביעת השווי ההוגן של האופציה במועד ההענקה מובאות מגבלות הבשלה הנובעות מתנאי שוק (למשל, הבשלה התלויה במחיר המניה). למגבלות איכותיות אחרות שאינן נוגעות לתנאי שוק (למשל, מרכיב של שיקול דעת בהענקת ההטבה), אין השפעה על קביעת השווי ההוגן במועד ההענקה והן באות לידי ביטוי ברישום השוטף כהוצאה של ההטבה שניתנה. בהתאם למתאפשר בתקן, הבנק מטפל בכל מנה שהוענקה כמענק נפרד.

כאשר מדובר במענק במסלול הפירותי, רשויות המס בישראל מכירות בהוצאה בעת מימוש האופציות כך שצפויה הטבת מס ויש להכיר במיסים נדחים. בהתאם להוראות התקן, הטבת המס תוכר בהתבסס על גובה ההוצאה המצטברת בספרים מוכפלת בשיעור המס. בעת מימוש האופציות, כאשר ההוצאה המוכרת למס הכנסה גבוהה יותר מההוצאה שהוכרה בספרים, ייזקף ההפרש לדוח רווח והפסד מוכפל בשיעור המס. כאשר מדובר במסלול הוני רשות המס אינה מכירה בהוצאות בעת מימוש האופציה.

14) ערבויות

ערבויות הינן חוזים אשר דורשים באופן מותנה מהערב לבצע תשלומים לנערב בעת התרחשות התנאים המחייבים במימוש הערבות. ההתחייבות בגין הערבות נמדדת במועד ההכרה לראשונה לפי הגבוה מבין השווי ההוגן או סכום ההפרשות הצפויות להפסד בגינן. ההתחייבות נגרעת מהספרים במועד בו הבנק משוחרר מהסיכון.

15) מכשירים נגזרים ופעילויות גידור

א. הבנק מבצע עסקות במכשירים נגזרים ובהם חוזי מטבע, חוזי ריבית ונגזרי אשראי. חוזי המטבע כוללים עסקות אקדמה, חוזים עתידיים, עסקות החלפה ואופציות. עסקאות אלה מתבצעות בכל מגזרי ההצמדה. העסקאות מבוצעות עם הציבור ועם בנקים בארץ ובחוץ לארץ, הן כחלק מפעילותו השוטפת של הבנק כעושה שוק והן כחלק מהאסטרטגיה הכוללת לניהול רמת החשיפה הרצויה לסיכונים השוק השונים, הכוללים סיכונים בסיס וריבית, סיכונים אליהם נחשף הבנק בפעילותו השוטפת.

ב. מכשירים נגזרים נרשמים במאזן הבנק לפי שוויים ההוגן, בנכסים או בהתחייבויות, לפי העניין. שינויים בשווי ההוגן של מכשירים נגזרים, למעט נגזרים המשמשים לגידור תזרים מזומנים, נזקפים לדוח רווח והפסד.

ג. ייתכן שהבנק יתקשר בחוזה שבפני עצמו אינו מכשיר נגזר אך הוא מכיל נגזר משובץ. כאשר הנגזר המשובץ הינו בעל מאפיינים כלכליים שאינם קשורים באופן ברור והדוק למאפיינים הכלכליים של החוזה המארח, ומכשיר נפרד עם תנאים זהים לתנאי הנגזר המשובץ היה עומד בהגדרת נגזר, אזי הנגזר המשובץ מופרד מהחוזה המארח ומטופל כנגזר בפני עצמו.

נגזר משובץ שהופרד מוצג במאזן יחד עם החוזה המארח. שינויים בשוויים ההוגן של נגזרים משובצים שהופרדו נזקפים מידיית לרווח והפסד.

ד. במקרים מסוימים, בהם נדרש לחלץ נגזר משובץ מחוזה מארח, נוקט הבנק במדיניות של סידדת החוזה בשלמותו על פי שווי ההוגן, ורישום שינויים בשווי ההוגן בדוח רווח והפסד. מדיניות זו ננקטת לגבי ניירות ערך מובנים בתיק הזמין למכירה.

חשבונאות גידור

הבנק חשוף לסיכונים שוק הנובעים מפעילותו העסקית. כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לסיכונים אלה, הבנק מייעד מכשירים פיננסיים מסוימים, כגידורי שווי הוגן וכגידורי תזרים מזומנים.

במועד תחילת יחסי הגידור הבנק מתעד באופן פורמאלי את יחסי הגידור ואת מטרת ניהול הסיכונים והאסטרטגיה שלו לביצוע הגידור. התיעד כולל זיהוי של כל אחד מאלה: מכשיר מגדר; הפריט או העסקה המוגדרים; מהות הסיכון המוגדר; והשיטה אשר תשמש את הבנק להערכת אפקטיביות יחסי הגידור בקיזוז החשיפה לשינויים בשווי ההוגן של הפריט המוגדר (בגידור שווי הוגן), או בקיזוז החשיפה להשתנות של תזרימי המזומנים בגין עסקה מוגדרת (בגידור תזרים מזומנים), המיוחסים לסיכון המוגדר.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

גידור שווי הוגן

הבנק מייעד מכשירים נגזרים כמגדרים את החשיפה לשינויים בשווי ההוגן של נכס או התחייבות, או חלק מזוהה שלהם, שניתן ליחס לסיכון מסוים.

כאשר מכשיר נגזר משמש כמכשיר מגדר בגידור שווי הוגן, השינויים בשווי ההוגן שנכללו בהערכת אפקטיביות הגידור, מוכרים באופן שוטף בדוח רווח והפסד ומוצגים באותו סעיף בו מוצגות השפעות הפריט המגודר. הרווח או ההפסד (קרי, השינוי בשווי ההוגן) בגין הפריט המגודר המיוחס לסיכון המגודר, מטופל כהתאמה לערך בספרים של הפריט המגודר ומוכר באופן שוטף בדוח רווח והפסד. ההתאמה לערך בספרים של הפריט המגודר טופל באופן דומה לרכיבים אחרים של הערך בספרים שלו.

הערך הראשוני של הרכיבים שנטרלו מהערכת אפקטיביות הגידור מוכר ברווח והפסד באופן שיטתי ורצינאלי לאורך חיי המכשיר המגדר כאשר ההפרש בין השינויים בשווי ההוגן של הרכיבים שנטרלו מהערכת אפקטיביות הגידור לבין הסכומים שהוכרו באופן שיטתי ורצינאלי לרווח והפסד, מוכרים ברווח כולל אחר.

הבנק מפסיק ליישם חשבונאות גידור כאשר: הקריטריונים ליישום חשבונאות גידור אינם מתקיימים עוד; הנגזר פוקע, נמכר, מבטל או ממומש; או כאשר הבנק מבטל את הייעוד של יחסי הגידור.

סכום ברווח כולל אחר מצטבר (AOCI) הקשורים לסכומים שנטרלו מהערכת אפקטיביות הגידור, מוכרים ברווח והפסד בתקופה השוטפת שבה הפריט המגודר נגרע מהספרים. עבור כל גידורי שווי הוגן אחרים שהופסקו, סכומים ברווח כולל אחר מצטבר (AOCI) הקשורים לרכיבים שנטרלו מהערכת אפקטיביות הגידור, מוכרים בדוח רווח והפסד באופן דומה לרכיבים אחרים הנכללים בערך בספרים של הנכס או התחייבות המגודרים.

גידור תזרימי מזומנים

הבנק מייעד מכשירים נגזרים כמגדרים את החשיפה להשתנות של תזרימי מזומנים עתידיים צפויים, שניתן ליחס לסיכון מסוים. כאשר מכשיר נגזר משמש כמכשיר מגדר בגידור תזרימי מזומנים, השינויים בשווי ההוגן שנכללו בהערכת אפקטיביות הגידור, נזקפים לרווח כולל אחר. סכומים אלה מסווגים מחדש לדוח רווח והפסד באותה תקופה או באותן תקופות, שבהן העסקה החזויה המגודרת משפיעה על הרווחים ומוצגים באותו סעיף בו מוצגות השפעות הפריט המגודר.

הבנק בחר להכיר את השינויים בשווי הוגן של הרכיבים שנטרלו מהערכת אפקטיביות הגידור באופן שוטף ברווח והפסד, באותה שורה בה מוצגת ההשפעה של הפריט המגודר.

הבנק מפסיק ליישם חשבונאות גידור כאשר: הקריטריונים ליישום חשבונאות גידור אינם מתקיימים עוד; הנגזר פוקע, נמכר, מבטל או ממומש; או כאשר הבנק מבטל את הייעוד של יחסי הגידור.

הרווח או ההפסד נטו בגין המכשיר המגדר הקשורים לגידור תזרימי מזומנים שהופסקו ממשיכים להיות מדווחים ברווח כולל אחר מצטבר (AOCI), אלא אם צפוי (probable) שהעסקה החזויה לא תתרחש עד תום תקופת הזמן המקורית שנקבעה (כפי שתועדה בתחילת יחסי הגידור) או במהלך תקופת זמן של חודשיים נוספים לאחר מכן.

אם צפוי כי עסקה חזויה מגודרת לא תתרחש, בין אם עד תום תקופת הזמן המקורית שנקבעה או במהלך תקופת הזמן הנוספת של חודשיים, הרווח או ההפסד נטו בגין המכשיר המגדר שדווחו ברווח כולל אחר מצטבר מסווגים מחדש מיידית לדוח רווח והפסד.

גידור כלכלי

חשבונאות גידור אינה מיושמת לגבי מכשירים נגזרים המשמשים כחלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק (ניהול ALM). השינויים בשווי ההוגן של נגזרים אלה מוכרים ברווח והפסד עם היווצרותם.

שווי הוגן (16)

א. שווי הוגן מוגדר כמחיר אשר היה מתקבל במכירת נכס או המחיר שהיה משולם בהעברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה. בין היתר, התקן מחייב לצורך הערכת שווי הוגן, לעשות שימוש מרבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמזער שימוש בנתונים לא נצפים. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות של הבנק. תת נושא 10-820 בקודיפיקציה מפרט היררכיה של טכניקות מדידה בהתבסס על מקור הנתונים ששימשו לצורך קביעת השווי ההוגן. מקורות הנתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

רמה 1 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים למכשירים זהים, בשוק פעיל אשר לבנק יכולת לגשת אליו במועד המדידה.

רמה 2 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, ישירים או בלתי ישירים, שאינם מחירים מצוטטים כאמור ברמה 1. נתוני רמה 2 כוללים שימוש בנתוני שוק מצוטטים בשווקים פעילים, או בשווקים שאינם פעילים, במידה שגורם זה קיים, או נתונים הנגזרים או נתמכים על ידי נתוני שוק נצפים, כאמור.

רמה 3 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם נצפים.

התקן דורש מהבנק לשקף את סיכון האשראי (credit risk) ואת הסיכון לאי ביצוע (nonperformance risk) במדידת השווי ההוגן של חוב, לרבות מכשירים נגזרים, אשר הונפק על ידו ונמדד לפי שווי הוגן. סיכון אי ביצוע כולל את סיכון האשראי של הבנק, אך לא מוגבל לסיכון זה בלבד.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

הבנק מעריך את סיכון האשראי במכשירים נגזרים באופן המפורט להלן:

- כאשר בגין החשיפה קיימים ביטחונות נזילים מספקים המבטיחים ספציפית ברמת ודאות משפטית גבוהה את המכשיר הנגזר, הבנק מניח כי סיכון האשראי הגלום הינו אפס ולא מבצע התאמות לשווי הוגן בגין איכות האשראי של הצד הנגדי.
- במקרים אחרים, מבצע הבנק הערכת שווי הוגן בהתבסס על אינדיקציות מעסקאות בשוק פעיל לאיכות האשראי של הצד הנגדי, ככל שהאינדיקציות כאמור זמינות במאמצים סבירים. הבנק גוזר את האינדיקציות, בין היתר, ממחירים של מכשירי חוב של הצד הנגדי הנסחרים בשוק פעיל וממחירים של נגזרי אשראי שהבסיס שלהם הוא איכות האשראי של הצד הנגדי. אם לא קיימות אינדיקציות כאמור, הבנק מחשב את ההתאמות בהתבסס על דירוגים פנימיים.

כאשר החשיפה בגין הצד הנגדי על בסיס מאוחד אינה מהותית הבנק מבצע את חישוב ההתאמה כאמור על בסיס קבוצתי, תוך שימוש במדד לאיכות האשראי לפי קבוצות של צדדים נגדיים דומים למשל בהתבסס על דירוגים פנימיים.

בנוסף, מבצע הבנק בדיקת סבירות לתוצאות המתקבלות בהערכה הפנימית ביחס לשינויים במרווחים בשוק, ומבצע התאמות המתחייבות, אם נדרשות, לפי העניין.

על מנת להתאים את שיטות ההערכה של הבנק לעקרון של מחיר היציאה ולהנחיות אשר נקבעו בתקן, נדרש הבנק לבחון מחדש את שיטות ההערכה המיושמות על ידו למדידת שווי הוגן, בהתחשב בבטיחות הרלבנטיות לעסקאות השונות, לרבות מחירי העסקאות האחרונות בשוק, מחירים אינדיקטיביים של שירותי הערכה ותוצאות של בדיקה לאחור (back testing) של סוגי עסקאות דומות.

בהתאם להנחיות בנק ישראל, מדידת שווי הוגן של מכשיר נגזר, כאשר לא קיימים לגביו מחירים מצוטטים, ביטחונות נזילים או הסכמי קיזוז המבטיחים באופן מספק את איכות האשראי של הנגזר ואין נתוני שוק על איכות האשראי של הצד הנגדי (כגון, CDS או איגרות חוב סחירות של הצד הנגדי), תחשב למדידת שווי הוגן ברמה 3.

לפרטים בדבר אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא דרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן מיום 1 בינואר 2021, ראה סעיף ז. להלן.

אופן קביעת השווי ההוגן:

1) ניירות ערך

השווי ההוגן של ניירות ערך למסחר, איגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר נייר הערך, הערכה מבוצעת לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. במקרים אלו השווי ההוגן של השקעות הבנק בניירות ערך הינו מכפלה של מספר היחידות באותו מחיר שוק מצוטט. המחיר המצוטט המשמש לקביעת שווי הוגן אינו מותאם בשל גודל הפוזיציה של הבנק יחסית לנפח המסחר (פקטור גודל ההחזקה).

אם מחיר שוק מצוטט זה אינו זמין, אומדן השווי ההוגן מתבסס על המידע הזמין הטוב ביותר תוך שימוש מרבי בנתונים נצפים ותוך הבאה בחשבון של הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי, אי סחירות וכיוצא באלה), פרט למניות שאינן למסחר שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין הנמדדות כמפורט בביאור 1 ו.5 לעיל.

2) מכשירים פיננסיים נגזרים

מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי, ובהיעדר שוק עיקרי, לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים, אשר לוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הנגזר (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא באלה).

3) מכשירים פיננסיים נוספים שאינם נגזרים

לרוב המכשירים הפיננסיים בקטגוריה זו (כגון: אשראי לציבור ואשראי לממשלה, פיקדונות הציבור ופיקדונות בבנקים, כתבי התחייבות נדחים ומלוות שאינם סחירים) לא ניתן לצטט "מחיר שוק", מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרימי מזומנים עתידי מההון בריבית ניכין בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. לצורך כך, תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

לפרטים בדבר השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן, ראה ביאור 33 לדוחות הכספיים.

ב. חלופת שווי הוגן

תת נושא 10-825 בקודיפיקציה מאפשר לתאגיד בנקאי לבחור, במועדי בחירה מוגדרים, למדוד בשווי הוגן מכשירים פיננסיים ופריטים מסוימים אחרים (הפריטים הכשירים), אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור לא נדרש למדוד אותם בשווי הוגן. רווחים והפסדים שטרם מומשו בגין השינויים בשווי ההוגן של הפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן, מדווחים בדוח רווח והפסד בכל מועד דיווח עוקב. כמו כן, עלויות ועמלות מראש הקשורות לפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן מוכרות ברווח והפסד במועד התהוותן. בחירת יישום חלופת השווי ההוגן כאמור לעיל הינה לגבי כל מכשיר בנפרד ואינה ניתנת לביטול.

בנוסף, התקן קובע דרישות הצגה וגילוי המיועדות לסייע להשוואה בין תאגידים בנקאיים הבוחרים בבסיס מדידה שונים לסוגים דומים של נכסים והתחייבויות.

למרות האמור לעיל, בהנחיות הפיקוח על הבנקים ליישום התקן הובהר כי תאגיד בנקאי לא יבחר בחלופת השווי ההוגן, אלא אם התאגיד הבנקאי פיתח מראש ידע, מערכות, נהלים ובקורות ברמה גבוהה שיאפשרו לו למדוד את הפריט ברמה גבוהה של מהימנות. לפיכך, הבנק אינו רשאי לבחור בחלופת השווי ההוגן לגבי נכס כלשהו שמתאים לסינוג לרמה 2 או לרמה 3 במדרג השווי ההוגן, או לגבי התחייבות כלשהי, אלא אם קיבל לכך אישור מראש מהפיקוח על הבנקים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

17 מיסים על ההכנסה

מיסים על הכנסה כוללים מיסים שוטפים ונדחים. מיסים שוטפים ונדחים נזקפים לדוח רווח והפסד, או נזקפים ישירות להון במידה ונובעים מפריטים אשר מוכרים ישירות בהון. ההפרשה למיסים על ההכנסה של הבנק וחברות מאוחדות שלו שהן מוסדות כספיים לצרכי מס ערך מוסף, כוללת מס רווח המוטל על ההכנסה לפי חוק מס ערך מוסף. מס שכר המוטל על השכר במוסדות כספיים נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף "משכורות והוצאות נלוות".

א. מיסים שוטפים

מיסים שוטפים הינם סכום המיסים על ההכנסה ששולמו או שעתידיים להיות משולמים (או מוחזרים) עבור התקופה השוטפת, כפי שנקבע על ידי יישום הוראות דיני המס שנחקקו על הכנסה חייבת במס. המיסים השוטפים כוללים גם את השינויים בתשלומי המס המתייחסים לשנים קודמות.

ב. מיסים נדחים

התחייבויות מיסים נדחים ונכסי מיסים נדחים מייצגים את ההשפעות העתידיות על מיסים על הכנסה הנובעות מהפרשים זמניים והפסדים מועברים הקיימים בסוף התקופה.

הבנק מכיר בהתחייבויות מיסים נדחים בגין הפרשים זמניים חייבים במס. בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, החל מיום 1 בינואר 2017 מכיר הבנק בהתחייבות מס נדחה בגין הרווחים הלא מחולקים של חברות הבנות אשר נצברו במיום 1 בינואר 2017. הבנק מכיר בנכסי מיסים נדחים בגין כל הפרשים הזמניים הניתנים לניכוי והפסדים מועברים ובמקביל מכיר בהפרשה נפרדת (valuation allowance) עבור אותו סכום הכלול בנכס אשר יותר סביר מאשר לא שלא ימומש.

התחייבויות מיסים נדחים או נכסי מיסים נדחים נמדדים באמצעות שיעורי המס החוקיים שנחקקו הצפויים לחול על הכנסה מספקת חייבת במס בתקופה שבהן צפוי כי התחייבות המס הנדחה תסולק או נכס המס הנדחה ימומש.

ג. קיזוז נכסי והתחייבויות מיסים נדחים

הבנק מקזז נכסי והתחייבויות מיסים נדחים, כמו גם כל ה-valuation allowance (הפרשה לנכס מס נדחה) הקשורות, עבור רכיב משלם מס מסוים ובגבולותיו של תחום שיפוט מיסוי מסוים.

ד. פוזיציות מס לא וודאיות

הבנק מיישם את כללי ההכרה המדידה והגילוי שנקבעו במסגרת FIN 48. בהתאם להוראות אלה, מכיר הבנק בהשפעת פוזיציות מס רק אם צפוי (more likely than not) שהפוזיציות יתקבלו על ידי רשויות המס או בית המשפט. פוזיציות מס שמוכרות נמדדות לפי הסכום המקסימלי שסבירות התממשותו עולה על 50%. שינויים בהכרה או במדידה באים לידי ביטוי בתקופה בה חלו שינויים בנסיבות אשר הובילו לשינוי בשיקול הדעת.

לפרטים בדבר אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא פישוט הטיפול החשבונאי במיסים על הכנסה ASU 2019-12 מיום 1 בינואר 2021, ראה סעיף ז. להלן.

18 רווח למניה

הבנק מציג נתוני רווח למניה, בסיסי ומדולל, לגבי הון המניות הרגילות שלו. הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח מיוחס לבעלי המניות הרגילות של הקבוצה במספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך התקופה, לאחר התאמה בגין מניות באוצר. הרווח המדולל למניה נקבע על ידי התאמת הרווח (כגון התאמת הרווח בגין השפעה לאחר מס של דיבידנדים, עלויות מימון ושינויים אחרים, במידה שישנם) המתייחס לבעלי המניות הרגילות, והתאמת הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שבמחזור, לאחר התאמה בגין מניות באוצר ובגין ההשפעות של כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדוללות, הכוללות כתבי אופציה למניות שהוענקו לעובדים.

19 מגזרי פעילות של הבנק

א. מגזרי פעילות פיקוחיים

מגזר פעילות פיקוחי הינו מרכיב בבנק העוסק בפעילויות מסוימות או אשר מאגד לקוחות בסיווגים מסוימים, שהוגדרו על ידי הפיקוח על הבנקים. המתכנת לדיווח על מגזרי הפעילות הפיקוחיים של הבנק נקבעה בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים.

מגזר פעילות פיקוחי מוגדר בעיקר בהתבסס על סיווג הלקוחות. לקוחות פרטיים מסווגים בהתאם להיקף הנכסים הפיננסיים למגזר משקי הבית ומגזר הבנקאות הפרטית. לקוחות שאינם אנשים פרטיים מסווגים בעיקר על פי מחזור הפעילות שלהם למגזרים עסקיים (תוך הפרדה בין עסקים זעירים וקטנים, עסקים בינוניים ועסקים גדולים), גופים מוסדיים ומגזר ניהול פיננסי.

בנוסף, הבנק נדרש ליישם את דרישות הגילוי על מגזרים פיקוחיים בהתאם לגישת ההנהלה כאשר מגזרי הפעילות לפי גישה זו שונים מהותית ממגזרי הפעילות הפיקוחיים.

ביום 10 בספטמבר 2015, פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון לקובץ השאלות והתשובות הכולל הקלות מסוימות המוגעות לסיווג לקוחות למגזרי פעילות בהתאם למחזור ההכנסות שלהם, כשזה אינו מייצג או אינו זמין לבנק. על פי קובץ השאלות והתשובות, במקרים כאמור, רשאי הבנק לסווג את הלקוחות למגזרי הפעילות השונים על פי פרמטרים אחרים בהתאם לסך החבות של הלקוח. כך, נקבע כי במקרים מסוימים המפורטים בקובץ השאלות והתשובות ניתן לסווג את הלקוח על פי מספר העובדים בעסק או לפי סך הנכסים במאזן העסק. במידה וגם מידע זה אינו זמין, ניתן לסווג את הלקוח, באותם מקרים, לפי סך הנכסים הפיננסיים של הלקוח בבנק לאחר הכפלתם במקדם שנקבע.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

ב. מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

בנוסף לדיווח האחיד לפי מגזרי פעילות פיקוחיים, נקבע בחוזר הפיקוח על הבנקים, מיום 3 בנובמבר 2014, כי הגילוי על "מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה" יינתן בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא מגזרי פעילות (הנכללים ב-ASC-280), ככל שקיים הבדל מהותי בין גישת ההנהלה לבין מגזרי הדיווח על פי הנחיות הפיקוח.

מגזר פעילות בהתאם לגישת ההנהלה הינו מרכיב בבנק אשר עוסק בפעילויות שמהן הוא עשוי להניב הכנסות ולשאת בהוצאות, אשר עומדות בקריטריונים המפורטים להלן:

- תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי מקבלי החלטות הראשיים בבנק לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכות ביצועים; וכן
- קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.

בפועל, קיים מתאם בין מגזרי הפעילות הפיקוחיים ל"מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה" אולם, יחד עם זאת, קיימים הבדלים מסוימים בשיך הלקוחות למגזרים ובאופן קבלת החלטות. לפיכך, מדוחות בדוחות הכספיים גם תוצאות הפעילות לפי "גישת ההנהלה" כאמור.

לפרטים בדבר הקריטריונים לסיווג לקוחות למגזרים הפיקוחיים ולמגזרים בהתאם לגישת ההנהלה וכן, להבדלים ביניהם ולמידע מגזרי נרחב נוסף ראה ביאור 29 לדוחות הכספיים.

20) עסקאות עם בעלי שליטה

הבנק מישים את כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית לצורך טיפול חשבונאי בפעולות בין הבנק לבין בעל שליטה בו ובין חברה בשליטת הבנק. במצבים בהם בכללים כאמור לא קיימת התייחסות לאופן הטיפול, מיישם הבנק את הכללים שנקבעו בתקן מספר 23 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בנושא הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה. נכסים והתחייבויות שלאגביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה, נמדדים לפי שווי הוגן במועד העסקה.

ז. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של הפיקוח על הבנקים בתקופה שלפני יישום

נושא התקן/ העדכון	מועד פרסום	תחילה	פרסום על ידי	תמצית התקן	השפעה על הדוחות הכספיים של הבנק
אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא הפרשה להפסדי אשראי ASU 2016-13	מרץ 2018	1 בינואר 2022	הפיקוח על הבנקים	ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי. זאת, במקום אמידת ההפסד שנגרם וטרם זוהה; חישוב אומדן ההפרשה להפסדי אשראי יכלול שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי (לרבות הלוואות לדיור), איגרות חוב המוחזקות לפדיון וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות. כמו כן, בחודש אפריל 2019 פירסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית ("FASB") התייחסות לטיפול החשבונאי בגביות (recoveries) ואופציות הארכה במדידת הפסדי אשראי צפויים ASU 2019-04.	הבנק בוחן את השפעת העדכונים על הדוחות הכספיים של הבנק.
				ביום 1 בדצמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים". במסגרת החוזר נקבעו הוראות מעבר שיחולו על השפעת האימוץ לראשונה של הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים וזאת על מנת להפחית השפעות בלתי צפויות של יישום הכללים על ההון הפיקוחי, בהתאם להנחיות ועדת באזל לפיקוח על הבנקים ורשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ובמדינות אחרות בעולם.	
				בנוסף לכך ביום 2 בפברואר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הפסדי אשראי צפויים ממכשירים פיננסיים" אשר במסגרתה בוטל, בין היתר, הדרשה לחישוב הפרשה קבוצתית בשיעור מינימלי של 0.35% בגין הלוואות לדיור, ובוטלה הדרשה לחשב הפרשה מינימלית לפי שיטת עומק הפיגור, כמו כן, נוספו תיקונים להוראות אשר לפיהם תאגידים בנקאיים נדרשים לנכות מההון העצמי הון רובד סכומים בגין הלוואות לדיור שמסווגות לאורך זמן כהלוואות שאינן צוברות.	

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

ז. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של הפיקוח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם - המשך

נושא התקן/ העדכון	מועד פרסום	תחילה	פרסום על ידי	תמצית התקן	השפעה על הדוחות הכספיים של הבנק
עדכון תקינה בדבר שינויים בדרישות הגילוי של תוכניות הטבה מוגדרות ASU 2018-14	אוגוסט 2018	1 בינואר 2021	המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית ("FASB")	בוטלה הדרישה להצגת אומדן הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנה העוקבת; בוטלה הדרישה להצגת סכום ההטבות השנתיות העתידיות המכוסות על ידי חוזי ביטוח וכן עסקאות משמעותיות בין הישות או צדדים קשורים לבין התוכנית; יש לתת פירוט בדבר הסיבות לרווחים או הפסדים מהותיים הקשורים לשינוי במחויבות בגין הטבה מוגדרת בהמחלף התקופה; הובהרו דרישות גילוי עבור ישויות להן שתי תוכניות או יותר.	אין השפעה על הדוחות הכספיים מלבד שינוי הצגתי במסגרת ביאור זכויות עובדים.
עדכון תקינה בדבר שינויים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן ASU 2018-13	אוגוסט 2018	31 בדצמבר 2021	המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית ("FASB")	בוטלה הדרישות הבאות: הצגת הסכומים והסיבות להעברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי הוגן, מתן מידע בדבר מדיניות הבנק לקביעה מתי העברות בין רמות נחשבות ככאלה שהתקיימו, מתן תיאור מילולי של הרגישות לשינויים בנתונים לא נצפים עבור מדידות שווי הוגן חוזרות ונשנות המסווגות ברמה 3 במדרג השווי הוגן; נקבע כי יש להציג שינויים ברווח הכולל האחר (OCI) שטרם מומשו בתקופה, עבור נכסים המוחזקים בסוף התקופה.	אין השפעה על הדוחות הכספיים מלבד שינוי הצגתי במסגרת ביאור יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים.
פישוט הטיפול החשבונאי במסים על ההכנסה ASU 2019-12	דצמבר 2019	1 בינואר 2021	המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית ("FASB")	עיקרי הנושאים שעודכנו: הקצאת הוצאות המס או הטבות המס על ההכנסה בין פעילויות נמשכות, פעילות שהופסקו, רווח כולל אחר ופריטים הנזקפים ישירות להון עצמי; הכרה בהתחייבויות מסים נדחים בגין הפרשים זמניים חייבים במס בגין השקעה בחברה זרה כלולה; חישוב הכנסות מסים על הפסדים מצטברים בדוחות הכספיים ביניים; אופן ההכרה בהשפעת השינויים בחוקי המס או בשיעורי המס בדוחות הכספיים ביניים; הערכת הגידול בבסיס המס של מוניטין בקביעה האם יטופל כחלק מצירוף עסקים או כעסקה נפרדת.	לא צפויה השפעה מהותית.
הפסקת השימוש בליבור FCA (הרשות להתנהלות פיננסית בבריטניה) ו-SEC (U.S. Securities and Exchange Commission)	יולי 2017	בהדרגה עד 31 בדצמבר 2021		הוחלט על הפסקת השימוש בליבור באופן הדרגתי. בהמשך להחלטה זו, הוקמו צוותי עבודה שונים ברחבי העולם לצורך קביעת מדדי ריבית חלופיים.	צפויות להיות השלכות רחבות על הבנק כגון השלכות כלכליות ותפעוליות, וכן השלכות חשבונאיות שיחייבו בחינה מחדש של תנאי הגידור החשבונאי ושל האפקטיביות שלו, בחינה של אופן הטיפול בהסכמי חוב שיעודכנו, ובחינה של ההשפעה על שיעורי היוון ושל קביעת מדרג השווי הוגן. הבנק החל בהיערכות לשינוי יחד עם זאת, בשלב זה, לאור העדר הנחיות לגבי אופן יישום המעבר, לא ניתן להעריך את מידת ההשפעה של הפסקת השימוש בליבור על הבנק.
עדכון תקינה בדבר הקלות בגין השפעות רפורמת ריביות הייחוס על הדיווח הכספי ASU 2020-04	מרץ 2020	מתחילת החל מהדוחות הכספיים לרבעון לתקינה הראשון של שנת חשבונאית 2020 ואילך	המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית ("FASB")	בהתאם לרפורמת ריביות הייחוס, שיעורי ריבית בין בנקאיים (שיעורי ה-IBOR) יבוטלו ויוחלפו בשיעורי ריבית ייחוס חלופיים ניתנים לצפייה או מבוססי עסקאות בפועל אשר יהיו פחות רגישים למניפולציות. העדכון קובע, בין היתר, את אופן הטיפול ב: - שינויים בחוזים (contracts modifications) - חשבונאות גידור - איגרות חוב מוחזקות לפדיון	הבנק בוחן את השפעת העדכונים על הדוחות הכספיים של הבנק.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2018	2019	(5) 2020	
			א. הכנסות ריבית⁽¹⁾
7,049	7,293	7,299	מאשראי לציבור
25	33	22	מאשראי לממשלות
102	203	90	מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים
9	16	11	מפיקדונות בבנקים
-	-	-	מניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ⁽²⁾
174	166	106	מאיגרות חוב
7,359	7,711	7,528	סך כל הכנסות הריבית
			ב. הוצאות ריבית
1,628	1,787	1,316	על פיקדונות הציבור
2	1	4	על פיקדונות הממשלה
11	8	7	על פיקדונות מבנקים
793	573	380	על איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3	2	1	על התחייבויות אחרות
2,437	2,371	1,708	סך כל הוצאות הריבית
4,922	5,340	5,820	סך הכנסות ריבית, נטו
			ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים על הכנסות והוצאות ריבית⁽³⁾
4	22	17	
			ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאיגרות חוב
45	35	22	מוחזקות לפדיון
126	130	78	זמינות למכירה
3	1	6	למסחר ⁽⁴⁾
174	166	106	סך הכל כלול בהכנסות ריבית

(1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

(2) יתרה נמוכה מ-0.5 מיליוני שקלים חדשים.

(3) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות הריבית, נטו.

(4) הכנסות הריבית נטו מפעילות מסחר לשנת 2020, כפי שמופיעות בביאור 29, בסך 8 מיליוני שקלים חדשים (בשנים 2019 ו-2018, הוצאות ריבית נטו, בסך 47 ו-46 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה), כוללות הכנסות ריבית על איגרות חוב למסחר בסך 6 מיליון שקלים חדשים (בשנים 2019 ו-2018 - 1 ו-3 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה), כמפורט לעיל, הפרשי הצמדה בסך 4 מיליוני שקלים חדשים וכן הוצאות בין-מגזריות בסך 2 מיליוני שקלים חדשים (בשנים 2019 ו-2018 - 48 ו-49 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה), בגין עסקאות פנימיות בין פעילות ניהול נכסים והתחייבויות לפעילות מסחר.

(5) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. דוח הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2020 כולל את התוצאות הכספיות של בנק אגוד לרבעון הרביעי בלבד.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2018	2019	(8)2020	
			א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
			1. מפעילות במכשירים נגזרים
1	-	-	חלק לא אפקטיבי ביחסי גידור ⁽¹⁾
1,406	(1,151)	(1,020)	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽²⁾
1,407	(1,151)	(1,020)	סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים
			2. מהשקעה באיגרות חוב
8	35	101	רווחים ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה ⁽³⁾
-	-	-	הפרשה לירידת ערך בגין אג"ח זמינות למכירה
8	35	101	סך הכל מהשקעה באיגרות חוב
			3. הפרשי שער, נטו
(1,081)	1,267	920	
			4. רווחים מהשקעה במניות
10	2	13	רווחים ממכירת מניות שאינן למסחר
-	(6)	-	הפרשה לירידת ערך של מניות שאינן למסחר
7	17	15	דיבידנד ממניות שאינן למסחר
-	45	23	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו ⁽⁵⁾
17	58	51	סך הכל מהשקעה במניות
			5. רווחים נטו בגין הלוואות שנמכרו
-	-	-	
351	209	52	סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
			ב. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר⁽⁴⁾
95	137	137	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
(1)	13	31	רווחים (הפסדים) שמומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר, נטו
-	(2)	1	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר, נטו
94	148	169	סך הכל מפעילויות מסחר⁽⁷⁾⁽⁶⁾
			פירוט על הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת סיכון
68	59	(27)	חשיפת ריבית
21	92	196	חשיפת מטבע חוץ
5	(3)	-	חשיפה למניות
-	-	-	חשיפה לסחורות ואחרים
94	148	169	סך הכל

(1) למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.
 (2) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
 (3) סווג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.
 (4) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.
 (5) לרבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין או מטה של מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.
 (6) להכנסות ריבית מהשקעות באיגרות חוב למסחר ראה ביאור 2 ד.
 (7) הכנסות המימון שאינן מריבית מפעילות מסחר לשנת 2020, כפי שמופיעות בביאור 29, בסך 121 מיליוני שקלים חדשים (בשנים 2019 ו-2018 - 141 ו-131 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה), כוללות את סך הכל ההכנסות מפעילויות מסחר בסך 141 מיליון שקלים חדשים (בשנים 2019 ו-2018 - 148 ו-94 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה), וכן הפרשי שער (הפער בין הפרשי שער בגין פעילות בנגזרים ALM לבין הפרשי שער בגין פעילות מאזנית) בסך (20) מיליוני שקלים חדשים (בשנים 2019 ו-2018 - (7) ו-37 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה). כמפורט לעיל.
 (8) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. דוח הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2020 כולל את התוצאות הכספיות של בנק אגוד לרבעון הרביעי בלבד.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 4 - עמלות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2018	2019	(1)2020	
344	360	356	ניהול חשבון ⁽²⁾
189	190	190	כרטיסי אשראי
199	193	282	פעילות בניירות ערך
59	54	56	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ⁽³⁾
23	23	22	תפעול קופות גמל
31	34	39	טיפול באשראי
208	221	255	הפרשי המרה
43	43	40	פעילות סחר חוץ
45	43	38	הכנסות נטו משירות תיקי אשראי
103	107	100	עמלות הפצת ביטוח חיים
16	17	15	עמלות הפצת ביטוח דירות
45	42	41	עמלות אחרות
1,305	1,327	1,434	סך כל עמלות שאינן מעסקי מימון
170	208	237	עמלות מעסקי מימון ⁽⁴⁾
1,475	1,535	1,671	סך כל העמלות

(1) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. דוח הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2020 כולל את התוצאות הכספיות של בנק אגוד לרבעון הרביעי בלבד.

(2) במטבע ישראלי ובמטבע חוץ.

(3) כולל עמלות הפצה מקרנות נאמנות ומוצרים פנסיוניים.

(4) לאחר השפעת מכירת סיכון באמצעות רכישת פוליסת ביטוח לערבויות חוק מכר בסך 72 מיליוני שקלים חדשים (בשנים 2019 ו-2018 - 67 ו-54 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה).

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 4א - הכנסות מחוזים עם לקוחות⁽⁵⁾

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2020 ⁽⁴⁾							
מסך הכל	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	מסך בית משכנתאות	מסך בית אחרים
356	5	20	16	167	8	-	140
190	-	2	3	36	1	-	148
282	42	41	6	20	24	-	149
56	1	1	-	3	2	3	46
22	22	-	-	-	-	-	-
39	1	9	2	15	-	6	6
255	113	11	8	56	13	-	54
40	-	13	9	18	-	-	-
38	3	4	-	-	-	22	9
100	-	-	-	-	-	100	-
15	-	-	-	-	-	15	-
41	10	13	1	-	5	3	9
1,434	197	114	45	315	53	149	561
237	-	168	20	35	-	7	7
1,671	197	282	65	350	53	156	568

ניהול חשבון⁽²⁾

כרטיסי אשראי

פעילות בניירות ערך

עמלות הפצת מוצרים פיננסיים⁽³⁾

תפעול קופות גמל

טיפול באשראי

הפרשי המרה

פעילות סחר חוץ

הכנסות נטו משירות תיקי אשראי

עמלות הפצת ביטוח חיים

עמלות הפצת ביטוח דירות

עמלות אחרות

סך כל עמלות שאינן מעסקי מימון

עמלות מעסקי מימון⁽⁴⁾

סך כל העמלות

2019							
מסך הכל	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	מסך בית משכנתאות	מסך בית אחרים
360	4	15	18	164	13	-	146
190	-	2	3	33	1	-	151
193	25	21	4	12	23	-	108
54	-	1	-	2	1	-	50
23	23	-	-	-	-	-	-
34	-	10	1	14	-	4	5
221	74	12	6	52	17	-	60
43	-	18	9	16	-	-	-
43	5	3	-	-	-	26	9
107	-	-	-	-	-	107	-
17	-	-	-	-	-	17	-
42	18	7	1	3	5	-	8
1,327	149	89	42	296	60	154	537
208	-	145	17	36	-	5	5
1,535	149	234	59	332	60	159	542

ניהול חשבון⁽²⁾

כרטיסי אשראי

פעילות בניירות ערך

עמלות הפצת מוצרים פיננסיים⁽³⁾

תפעול קופות גמל

טיפול באשראי

הפרשי המרה

פעילות סחר חוץ

הכנסות נטו משירות תיקי אשראי

עמלות הפצת ביטוח חיים

עמלות הפצת ביטוח דירות

עמלות אחרות

סך כל עמלות שאינן מעסקי מימון

עמלות מעסקי מימון⁽⁴⁾

סך כל העמלות

(1) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. דוח הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2020 כולל את התוצאות הכספיות של בנק אגוד לרבעון הרביעי בלבד.

(2) במסגרת ישראל ובמסגרת חוץ.

(3) כולל עמלות הפצה מקרנות נאמנות ומוצרים פנסיוניים.

(4) לאחר השפעת מכירת סיכון באמצעות רכישת פוליסת ביטוח לערבויות חוק מכר בסך 72 מיליוני שקלים חדשים (בשנים 2019 ו-2018 - 67 ו-54 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה).

(5) סיווג ההכנסות למגדרי פעילות נעשה בהתאם לגישת ההנהלה.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 5 - הכנסות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2018	2019	(4)2020	
-	26	41	רווח הון ממכירת בניינים וציוד
24	20	16	שכר נאמנות
11	11	11	הכנסות משרותי אבטחה
9	10	4	הכנסות משכר דירה
-	-	51	הפחתת יתרת זכות נדחית, נטו
3	7	(2)98	אחרות
47	74	221	סך כל ההכנסות האחרות

(1) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. דוח הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2020 כולל את התוצאות הכספיות של בנק אגוד לרבעון הרביעי בלבד.
(2) כולל הכנסות בסך 82 מיליוני שקלים חדשים בגין שיפוי מחברות ביטוח.

ביאור 6 - משכורות והוצאות נלוות
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2018	2019	2020 ⁽⁴⁾	
1,681 ⁽¹⁾	1,756	1,812	משכורות (לרבות מענקים)
-	57	23	הוצאה הנובעת מעסקאות המטופלות כעסקאות תשלום מבוסס מניות המסולקות במכשירים הוניים ⁽²⁾
78	81	106	הוצאות נלוות אחרות לרבות קרן השתלמות וחופשה
22	23	14	הטבות לזמן ארוך
418	428	427	ביטוח לאומי ומס שכר
			הוצאות בגין פנסיה (לרבות פיצויים ותגמולים):
48	48	75	הטבה מוגדרת - עלות השירות ⁽³⁾
135	146	158	הפקדה מוגדרת
7	6	8	הטבות אחרות לאחר סיום העסקה והטבות לאחר פרישה שאינן פנסיה ⁽³⁾
18	17	21	הוצאות בגין הטבות אחרות לעובדים
2,407	2,562	2,644	סך כל המשכורות והוצאות הנלוות
49	51	50	מזה: משכורות והוצאות נלוות בחוץ לארץ

(1) לפרטים בדבר פסק בוררות, הסכם קיבוצי עם ארגון המנהלים והסכם שכר בחטיבת הטכנולוגיה ראה ביאור 22 סעיפים 7-10.

(2) ראה ביאור 23 - "עסקאות תשלום מבוסס מניות".

(3) ראה ביאור 22 - "זכויות עובדים".

(4) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. דוח הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2020 כולל את התוצאות הכספיות של בנק אגוד לרבעון הרביעי בלבד.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 7 - הוצאות אחרות לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2018	2019	2020 ⁽¹⁾	
75	76	79	הוצאות בגין פנסיה (לרבות פיצויים ותגמולים), הטבה מוגדרת (ללא עלות שירות)
61	67	68	שיווק ופרסום
41	41	43	תקשורת
131	139	219	מחשב
36	37	46	משרדיות
12	12	25	ביטוח
129	113	124	שירותים מקצועיים
9	9	10	שכר חברי דירקטוריון
14	15	7	הדרכה והשתלמויות
32	33	40	עמלות
35	36	31	רכב ונסיעות
655	78	72	אחרות
1,230	656	764	סך כל ההוצאות האחרות

(1) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. דוח הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2020 כולל את התוצאות הכספיות של בנק אגוד לרבעון הרביעי בלבד.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 8 - הפרשה למיסים על הרווח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. הרכב

2018	2019	⁽¹⁾ 2020	
			מיסים שוטפים -
1,022	943	1,087	בגין שנת החשבון
11	7	4	בגין שנים קודמות
1,033	950	1,091	סך כל המיסים השוטפים
			שינויים במיסים נדחים -
(108)	82	(184)	בגין שנת החשבון
(3)	(3)	(4)	בגין שנים קודמות
(111)	79	(188)	סך כל המיסים הנדחים
922	1,029	903	סך כל הפרשה למיסים על הכנסה
62	46	35	מזה - הפרשה למיסים על הכנסה בחוץ לארץ

ב. הטבלה אינה כוללת את השפעת המס בגין פריטים מסוימים המוכרים בכל תקופה ישירות בהון. השפעת המס של כל הפריטים שהוכרו ישירות בהון הסתכמה בקיטון של 6 מיליוני שקלים חדשים בשנת 2020, לעומת גידול של 51 מיליוני שקלים חדשים בשנת 2019 וקיטון של 43 מיליוני שקלים חדשים בשנת 2018.

ג. להלן התאמה בין סכום המס התיאורטי, שהיה חל אילו הרווח היה מתחייב במס לפי שיעור המס הסטטוטורי, החל בישראל על תאגיד בנקאי לבין ההפרשה למיסים על הרווח, כפי שנזקפה בדוח רווח והפסד:

2018	2019	⁽¹⁾ 2020	
2,195	2,954	2,604	רווח לפני מס
34.19%	34.19%	34.19%	שיעור המס הסטטוטורי החל על בנק בישראל
750	1,010	890	סכום המס על בסיס שיעור המס הסטטוטורי מס (חסכון מס) בגין:
			הכנסות חברות בנות בארץ ⁽²⁾
5	(3)	(3)	הכנסות חברות בנות בחוץ לארץ
(10)	4	2	הכנסות פטורות ובעלות שיעור מס מוגבל
(2)	(4)	(1)	הפרשי תיאום פחת, הפחתות ורווח הון
(5)	(1)	-	הוצאות אחרות לא מוכרות ⁽³⁾
186	20	25	הפרשי עיתוי שלא נרשמו בגינם מיסים נדחים מיסים בגין שנים קודמות:
(11)	(1)	5	סכומים נוספים לשלם על חובות בעייתיים אחרים
7	3	2	הפחתת יתרת זכות נדחית ⁽⁴⁾
2	1	3	
-	-	(20)	
922	1,029	903	סך כל הפרשה למיסים על הכנסה

(1) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. דוח הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2020 כולל את התוצאות הכספיות של בנק אגוד לרבעון הרביעי בלבד.

(2) כולל הכנסות מתאגדי עזר.

(3) בשנת 2018 כולל הוצאות בסך של 152 מיליוני שקלים חדשים בגין הסכם DPA עם משרד המשפטים בארצות הברית, לפרטים ראה ביאור 26 ג. לדוחות הכספיים.

(4) הכרת הכנסה בגין יתרת הזכות הנדחית הנובעת מרכישת בנק אגוד החל מיום 30 בספטמבר 2020.

ביאור 8 - הפרשה למיסים על הרווח - המשך
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ד. יתרות מיסים נדחים לקבל ועתודה למיסים נדחים

יתרות ליום 31 בדצמבר							
שנת 2019	שינויים שנזקפו לרווח והפסד	שינויים שנזקפו לרווח כולל אחר	שינויים שנזקפו להון	צירוף עסקים ⁽⁴⁾	2020	שיעור מס ממוצע ב-%	
							נכסי מיסים נדחים⁽²⁾:
562	213	-	-	146	921	34.2	הפרשה להפסדי אשראי
94	(5)	-	-	41	130	33.4	הפרשה לחופשה, מענקי יובל וזכויות עובדים
479	17	(5)	-	191	682	34.2	עודף התחייבות בגין הטבות לעובדים על נכסי תוכנית הפסדים מועברים לצורך מס ⁽³⁾
7	(14)	-	-	22	15	34.2	אחר מפריטים כספיים
7	(5)	-	-	-	2	23.0	אחר מפריטים לא כספיים
26	2	(19)	-	-	9	34.2	אחר מפריטים לא כספיים
1,175	208	(5)	(19)	400	1,759	34.1	יתרת מיסים נדחים, ברוטו
-	-	-	-	-	-	-	הפרשה לנכס מס
1,175	208	(5)	(19)	400	1,759	34.1	יתרת נכסי מיסים בניכוי הפרשה למיסים נדחים
							התחייבות מיסים נדחים בגין⁽²⁾:
23	1	-	-	-	24	23.0	רכוש קבוע וחכירות
-	-	-	-	-	-	-	ניירות ערך ⁽⁴⁾
60	24	-	-	-	84	12.0	השקעות בחברות מוחזקות
4	-	1	-	-	5	34.2	אחר - מפריטים כספיים ⁽⁵⁾
-	-	-	-	-	10	34.2	אחר - מפריטים לא כספיים, נטו
-	(5)	-	-	-	99	34.2	עתודה למס בגין התאמות PPA
87	20	1	-	114	222	24.6	יתרת התחייבות מיסים נדחים ברוטו
1,088	188	(6)	(19)	286	1,537		יתרת מיסים נדחים, נטו

- (1) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד, לפרטים נוספים ראה ביאור 35.
- (2) להערכת הבנק, בגין כל המיסים הנדחים האמורים, יותר סביר מאשר לא שתוצאות הפעילות העתידית יפיקו הכנסה חייבת מספקת למימוש נכסי המיסים הנדחים.
- (3) הפסדים מועברים לצורך מס בגין חברות בנות בארץ ובחוץ לארץ.
- (4) שינויים בסעיף זה בגין הפסד בסך של 8 מיליוני שקלים חדשים הנובעים מהתאמת ניירות ערך זמינים למכירה לשווי הוון (שנה קודמת רווח בסך של 50 מיליוני שקלים חדשים) נזקפו לסעיף נפרד בהון העצמי.
- (5) שינויים בסעיף זה בסך של 1 מיליוני שקלים חדשים הנובעים מהפסדים נטו מגידור תזרים מזומנים (שנה קודמת הפסד בסך של 2 מיליוני שקלים חדשים) נזקפו לסעיף נפרד בהון העצמי.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 8 - הפרשה למיסים על הרווח - המשך לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ד. יתרות מיסים נדחים לקבל ועתודה למיסים נדחים - המשך

יתרות ליום 31 בדצמבר						
שנת מס	2019	שינויים שנזקפו להון	שינויים שנזקפו לרווח כולל אחר	שינויים שנזקפו לרווח ו הפסד	2018	
שיעור מס ממוצע ב-%						
34.2	562	-	-	14	548	נכסי מיסים נדחים⁽¹⁾:
33.4	94	-	-	(23)	117	הפרשה להפסדי אשראי
34.2	479	-	53	19	407	הפרשה לחופשה, מענקי יובל וזכויות עובדים
34.2	-	-	-	(65)	65	עודף התחייבות בגין הטבות לעובדים על נכסי תוכנית
34.2	7	-	-	7	-	מיסים נדחים בגין הפרשה להסכם DPA עם
23.0	7	-	-	(13)	20	משרד המשפטים בארצות הברית
34.2	26	-	-	-	26	הפסדים מועברים לצורך מס ⁽²⁾
34.1	1,175	-	53	(61)	1,183	אחר מפריטים כספיים
-	-	-	-	-	-	אחר מפריטים לא כספיים
-	-	-	-	-	-	יתרת מיסים נדחים, ברוטו
34	1,175	-	53	(61)	1,183	הפרשה לנכס מס
						יתרת נכסי מיסים בניכוי הפרשה למיסים נדחים
23.0	23	-	-	4	19	רכוש קבוע וחכירות
-	-	-	-	-	-	ניירות ערך ⁽³⁾
12.0	60	-	-	21	39	השקעות בחברות מוחזקות
34.2	4	-	2	(7)	9	אחר - מפריטים כספיים ⁽⁴⁾
-	-	-	-	-	-	אחר - מפריטים לא כספיים, נטו
16.0	87	-	2	18	67	יתרת התחייבות מיסים נדחים ברוטו
	1,088	-	51	(79)	1,116	יתרת מיסים, נטו

(1) להערכת הבנק, בגין כל המיסים הנדחים האמורים, יותר סביר מאשר לא שתוצאות הפעילות העתידית יפיקו הכנסה חייבת מספקת למימוש נכסי המיסים הנדחים.

(2) הפסדים מועברים לצורך מס בגין חברה בת בחוץ לארץ.

(3) שינויים בסעיף זה בגין רווח בסך של 50 מיליוני שקלים חדשים הנובעים מהתאמת ניירות ערך זמינים למכירה לשווי הוגן (שנה קודמת הפסד בסך של 25 מיליוני שקלים חדשים) נזקפו לסעיף נפרד בהון העצמי.

(4) שינויים בסעיף זה בסך 2 מיליוני שקלים חדשים הנובעים מהפסדים נטו מגידור תזרים מזומנים (שנה קודמת הפסד בסך של 0.4 מיליוני שקלים חדשים) נזקפו לסעיף נפרד בהון העצמי.

ה. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, החל מיום 1 בינואר 2017 מכיר הבנק בהתחייבות מס נדחה בגין הרווחים הלא מחולקים של חברות הבנות אשר נצברו מיום 1 בינואר 2017. סך ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2020 הינה כ-84 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2019 כ-60 מיליוני שקלים חדשים).

ו. לבנק חברת בת בהולנד (יונייטד מזרחי חברה לאחזקות בינלאומיות בע"מ ב.ו. הולנד). לחברה בהולנד הפסדים צבורים מועברים משנים קודמות, אולם לאלה אין השפעה על חבות המס של הבנק.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 8 - הפרשה למיסים על הרווח - המשך לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ז. שינויי חקיקה בתחום המס

1. מס חברות

ביום 22 בדצמבר 2016 אישרה מליאת הכנסת את חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018) התשע"ז-2016, אשר קבע את הורדת שיעור מס חברות משיעור של 25% ל-23% בשתי פעימות, הפעימה הראשונה לשיעור של 24% החל מינואר 2017 והפעימה השנייה לשיעור של 23% החל מינואר 2018 ואילך.

יתרות המסים הנדחים חושבו בהתאם לשיעורי המס החדשים כפי שנקבעו בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018) לפי שיעור המס הצפוי לחול במועד ההיפוך.

2. מס ערך מוסף, מס רווח ומס שכר

ביום 12 באוקטובר 2015 אישרה מליאת הכנסת את צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"ים ומוסדות כספיים) (התיקון), התשע"ו-2015, הקובע כי שיעור מס הרווח ומס השכר המוטלים על מוסדות כספיים יירד מ-18% ל-17%, וזאת החל מיום 1 באוקטובר 2015. כתוצאה מהשינוי האמור שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים ירד ל-35% בשנת 2017 ול-34.2% משנת 2018 ואילך.

בעקבות התיקונים האמורים, שונו שיעורי המס הסטטוטורי החלים על תאגידים בנקאיים, והם יעמדו על השיעורים כדלקמן:

שנת המס	שיעור מס רווח	שיעור מס הכנסה	שיעור המס הכולל
2018 ואילך	17%	23%	34.19%

חבות המס בחברות הבנות של הבנק נקבעות על פי שיעורי המיסים החלים באותה המדינה. בגין סניפי חוץ לארץ משלים הבנק את חבות המס לשיעורים בישראל.

ח. לבנק הוצאו שומות עד וכולל שנת המס 2016.

לבנק הוצאו שומות ניכיים בהסכם לגבי השנים עד וכולל שנת המס 2017.

לבנק יחב שומות מס עד וכולל שנת המס 2015.

לבנק אגוד שומות מס עד וכולל שנת המס 2013. בגין השנים 2014-2017 חתם הבנק על הסכם שומות עם רשות המיסים למעט סוגיה שאינה מהותית לדוחות הכספיים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 10 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. השינויים במרכיבי הרווח (ההפסד) הכולל האחר המצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר								
2018			2019			2020		
לפני	השפעת	לאחר	לפני	השפעת	לאחר	לפני	השפעת	לאחר
מס	מס	מס	מס	מס	מס	מס	מס	מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:								
התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן								
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מההתאמות לשווי הוגן								
(38)	22	(60)	117	(62)	179	112	(58)	170
רווחים (הפסדים) בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾								
(5)	3	(8)	(23)	12	(35)	(66)	35	(101)
שינוי נטו במהלך התקופה								
(43)	25	(68)	94	(50)	144	46	(23)	69
התאמות מתרגום								
התאמות מתרגום דוחות כספיים ⁽²⁾								
1	-	1	-	-	-	-	-	-
שינוי נטו במהלך התקופה								
1	-	1	-	-	-	-	-	-
גידור תזרים מזומנים								
רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור תזרים מזומנים (רווחים) הפסדים נטו בגין גידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽³⁾								
-	-	-	4	(2)	6	2	(1)	3
-	-	-	-	-	-	-	-	-
שינוי נטו במהלך התקופה								
-	-	-	4	(2)	6	2	(1)	3
הטבות לעובדים								
רווח (הפסד) אקטוארי נטו בתקופה								
⁽⁵⁾ 54	(31)	85	⁽⁵⁾ (123)	65	(188)	⁽⁵⁾ (22)	11	(33)
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽⁴⁾								
24	(12)	36	24	(12)	36	31	(16)	47
שינוי נטו במהלך התקופה								
78	(43)	121	(99)	53	(152)	9	(5)	14
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה								
36	(18)	54	(1)	1	(2)	57	(29)	86
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה								
(1)	-	(1)	(15)	9	(24)	1	(1)	2
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה המיוחס לבעלי מניות הבנק								
37	(18)	55	14	(8)	22	56	(28)	84

- (1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. לפרטים ראה ביאור 3 א.2.
- (2) התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
- (3) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. לפרטים ראה ביאור 3 א.1.
- (4) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף משכורות והוצאות נלוות. לפרטים ראה ביאור 22 ג.2.
- (5) כולל בעיקר השפעת שינויים בריבית על ההתחייבות האקטוארית וכן הפחתה של קרן ההון מתוכנית ההתייעלות.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 11 - מזומנים ופיקדונות בבנקים ליום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2019		2020	
ללא בנק אגוד		כולל בנק אגוד	
50,924	72,763	84,450	מזומנים ופיקדונות בבנקים מרכזיים
748	1,398	2,120	פיקדונות בבנקים מסחריים
51,672	74,161	86,570	סך כל המזומנים והפיקדונות בבנקים
49,448	73,059	85,465	מזה : מזומנים, פיקדונות בבנקים ופיקדונות בבנקים מרכזיים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים

לפרטים בדבר שיעבודים ראה ביאור 27 להלן.

ביאורים לדוחות הכספיים
 ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 12 - ניירות ערך
ליום 31 בדצמבר 2020

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

כולל בנק אגוד

התאמות לשווי הוגן שטרם הוכרו				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן⁽⁴⁾
(1) איגרות חוב המוחזקות לפידיון				
3,315	3,315	63	-	3,378
368	368	6	-	374
32	32	-	-	32
3,715	3,715	69	-	3,784
סך כל איגרות החוב המוחזקות לפידיון				
רווח כולל אחר מצטבר⁽⁴⁾				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן⁽⁴⁾
(2) איגרות חוב זמינות למכירה				
9,798	9,728	72	(2)	9,798
451	446	5	-	451
252	250	2	-	252
227	225	2	-	227
33	33	-	-	33
683	653	30	-	683
294	286	8	-	294
11,738	11,621	119	(2)	11,738
סך כל איגרות החוב הזמינות למכירה				

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 12 - ניירות ערך - המשך
ליום 31 בדצמבר 2020

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

כולל בנק אגוד - המשך

התאמות לשווי הוגן שטרם מומשו ⁽⁵⁾				
הערך במאזן	עלות	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽⁴⁾
426	355	71	-	426
216	216	-	-	216
15,879	15,691	259	(2)	15,948
הערך במאזן				
עלות מופחתת (במניות-עלות)				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽⁴⁾
1,342	1,348	2	(8)	1,342
2	2	-	-	2
20	19	1	-	20
27	26	1	-	27
1,391	1,395	4	(8)	1,391
20	20	-	-	20
1,411	1,415	4	(8)	1,411
17,290	17,106	263	(10)	17,359

(3) השקעה במניות שאינן למסחר
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין⁽⁶⁾

סך כל ניירות הערך שאינם למסחר

(4) איגרות חוב למסחר
של ממשלת ישראל
של מוסדות פיננסיים בישראל
של אחרים בישראל
של אחרים זרים

סך כל איגרות חוב למסחר
מניות וניירות ערך אחרים

סך כל ניירות הערך למסחר

סך כל ניירות הערך⁽²⁾

(5) מידע נוסף לגבי אגרות חוב
יתרת חוב רשומה של-
אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
(2) מזה: ניירות ערך ששוועדו למלוים בסך 1,018 מיליוני שקלים חדשים וניירות ערך שהועמדו כבטחון למלוים בסך 150 מיליוני שקלים חדשים.
(3) איגרות חוב של ממשלת ארצות הברית.
(4) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".
(5) נזקפו לדוח רווח והפסד אך טרם מומשו.
(6) מוצגות ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), המותאמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.
הערות:
- לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות באיגרות חוב - ראה ביאורים ד, 3 א.2 ו-3.3. לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות במניות - ראה ביאור 3 א.4.
- ההבחנה בין איגרות חוב של ישראל לבין איגרות חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות שהנפיקה את נייר הערך.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 12 - ניירות ערך - המשך

ליום 31 בדצמבר 2020

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ללא בנק אגוד

התאמות לשווי הוגן שטרם הוכרו				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽⁴⁾
(1) איגרות חוב המוחזקות לפידיון				
3,315	3,315	63	-	3,378
368	368	6	-	374
32	32	-	-	32
3,715	3,715	69	-	3,784
סך כל איגרות החוב המוחזקות לפידיון				
של ממשלת ישראל				
של מוסדות פיננסים בישראל				
של אחרים בישראל				
רווח כולל אחר מצטבר⁽⁴⁾				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽⁴⁾
(2) איגרות חוב זמינות למכירה				
3,674	3,648	28	(2)	3,674
451	446	5	-	451
102	102	-	-	102
4,227	4,196	33	(2)	4,227
סך כל איגרות החוב הזמינות למכירה				
של ממשלת ישראל				
של ממשלות זרות ⁽³⁾				
של מוסדות פיננסיים זרים				
התאמות לשווי הוגן שטרם מומשו⁽⁵⁾				
הערך במאזן	עלות	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽⁴⁾
(3) השקעה במניות שאינן למסחר				
160	115	45	-	160
59	59	-	-	59
סך כל ניירות הערך שאינם למסחר				
8,102	8,026	147	(2)	8,171
התאמות לשווי הוגן שטרם מומשו⁽⁵⁾				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽⁴⁾
(4) איגרות חוב למסחר				
346	345	1	-	346
346	345	1	-	346
סך כל איגרות חוב למסחר				
סך כל ניירות הערך⁽²⁾				
8,448	8,371	148	(2)	8,517

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) מזה: ניירות ערך ששועבדו למלווים בסך 712 מיליוני שקלים חדשים וניירות ערך שהועמדו כבטחון למלווים בסך 150 מיליוני שקלים חדשים.
- (3) איגרות חוב של ממשלת ארצות הברית.
- (4) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".
- (5) נזקפו לדוח רווח והפסד אך טרם מומשו.
- (6) מוצגות ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), המותאמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק הערות.
- לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות באיגרות חוב - ראה ביאורים 12, 3 א.2 ו-3.3. לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות במניות - ראה ביאור 3 א.4.
- ההבחנה בין איגרות חוב של ישראל לבין איגרות חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות שהנפיקה את נייר הערך.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 12 - ניירות ערך - המשך

ליום 31 בדצמבר 2019

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

התאמות לשווי הוגן שטרם הוכרו				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽⁴⁾
(1) איגרות חוב המוחזקות לפידיון				
4,032	4,032	61	-	4,093
4,032	4,032	61	-	4,093
של ממשלת ישראל				
סך כל איגרות החוב המוחזקות לפידיון				
רווח כולל אחר מצטבר⁽⁵⁾				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽⁴⁾
(2) איגרות חוב זמינות למכירה				
3,362	3,308	55	(1)	3,362
1,440	1,442	1	(3)	1,440
362	359	3	-	362
5,164	5,109	59	(4)	5,164
של ממשלת ישראל				
של ממשלות זרות⁽³⁾				
של מוסדות פיננסיים זרים⁽⁴⁾				
סך כל איגרות החוב הזמינות למכירה				
התאמות לשווי הוגן שטרם מומשו⁽⁶⁾				
הערך במאזן	עלות	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽⁴⁾
(3) השקעה במניות שאינן למסחר				
149	104	45	-	149
49	49	-	-	49
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין⁽⁷⁾				
9,345	9,245	165	(4)	9,406
סך כל ניירות הערך שאינם למסחר				
התאמות לשווי הוגן שטרם מומשו⁽⁶⁾				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽⁴⁾
(4) איגרות חוב למסחר				
427	427	-	-	427
341	343	-	(2)	341
768	770	-	(2)	768
של ממשלת ישראל				
של ממשלות זרות⁽³⁾⁽⁸⁾				
סך כל איגרות חוב למסחר				
10,113	10,015	165	(6)	10,174
סך כל ניירות הערך⁽²⁾				

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
 - (2) מזה: ניירות ערך ששועבדו למלווים בסך 502 מיליוני שקלים חדשים וניירות ערך שהועמדו כבטחון למלווים בסך 35 מיליוני שקלים חדשים.
 - (3) איגרות חוב של ממשלת ארצות הברית.
 - (4) כולל חשיפה לבנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB).
 - (5) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".
 - (6) נזקפו לדוח רווח והפסד אך טרם מומשו.
 - (7) מוצגות ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), המותאמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.
 - (8) ניירות ערך שסווגו כניירות ערך למסחר משום שהבנק בחר להציג אותם בהתאם לחלופת השווי ההוגן בסעיף 20 להוראות הדיווח לציבור, למרות שהם לא נרכשו למטרת מסחר.
- הערות:
- לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות באיגרות חוב - ראה ביאורים 3, 2, 1 ו-3. לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות במניות - ראה ביאור 3 א.4.
 - ההבחנה בין איגרות חוב של ישראל לבין איגרות חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות שהנפיקה את נייר הערך.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 12 - ניירות ערך - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(6) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של איגרות חוב זמינות למכירה ומוחזקות לפדיון הנמצאות בפודיצית הפסד שטרם מומשו:

פחות מ-12 חודשים				12 חודשים ומעלה			
שווי הוגן ⁽⁴⁾ (לפידיון-עלות מופחתת)		הפסדים שטרם הוכרו		שווי הוגן ⁽⁴⁾ (לפידיון-עלות מופחתת)		הפסדים שטרם הוכרו	
סך הכל	20%-40%	0%-20%	סך הכל	סך הכל	20%-40%	0%-20%	סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2020							
כולל בנק אגוד							
איגרות חוב המוחזקות לפידיון							
של ממשלת ישראל				20			
סך כל איגרות חוב המוחזקות לפידיון				20			
איגרות חוב זמינות למכירה							
של ממשלת ישראל				390			
של ממשלות זרות ⁽²⁾				31			
סך כל איגרות חוב זמינות למכירה				421			
ללא בנק אגוד							
איגרות חוב המוחזקות לפידיון							
של ממשלת ישראל				20			
סך כל איגרות חוב המוחזקות לפידיון				20			
איגרות חוב זמינות למכירה							
של ממשלת ישראל				390			
של ממשלות זרות ⁽²⁾				31			
סך כל איגרות חוב זמינות למכירה				421			
ליום 31 בדצמבר 2019							
איגרות חוב זמינות למכירה							
של ממשלת ישראל				124			
של ממשלות זרות ⁽²⁾				14			
סך כל איגרות חוב זמינות למכירה				138			

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
 (2) איגרות חוב של ממשלת ארצות הברית.
 (3) יתרה נמוכה מסמליון שקלים חדשים.

(7) ניירות ערך מגובי נכסים ומגובי משכנתאות

הערך במאזן ללא בנק אגוד	רווח כולל אחר מצטבר			הערך במאזן
	שווי הוגן	הפסדים	עלות מופחתת רווחים	
ליום 31 בדצמבר 2020				
-	33	-	-	33
-	33	-	-	33

אגרות חוב מגובות נכסים⁽⁴⁾

- (1) מזה:
 - 21 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדירוג AA שדורגו בשנת 2020, המגובות בתזרים מזומנים ממכירת דלק.
 - 4 מיליון ש"ח - אג"ח סחירות בדירוג A שדורגו בשנת 2020, המגובות בתזרים מזומנים הלוואות.
 - 3 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדירוג A+ שדורגה בשנת 2020, המגובה בתזרים מזומנים ממכירת דלק.
 - 2 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדירוג AA שדורגו בשנת 2019, המגובה בתזרים תשלומים בגין הלוואות לרכישת רכב וכלי רכב.
 - 1 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדירוג A שדורגו בשנת 2020, המגובה בתזרים תשלומים בגין הלוואות לרכישת רכב וכלי רכב.
 - 1 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדירוג AAA שדורגה בשנת 2020, המגובה בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה.
 - 1 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדירוג AA שדורגה בשנת 2020, המגובה בתזרים מזומנים מאג"ח שהונפקו על ידי חברת תשתיות ליום 31 בדצמבר 2019 לא קיימת יתרת ניירות ערך מגובי נכסים או מגובי משכנתאות.

ביאור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. חובות⁽¹⁾ אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

כולל בנק אגוד

31 בדצמבר 2020						
בנקים וממשלות		אשראי לציבור				
סך הכל		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
						יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾
70,403	12,880	57,523	948	97	56,478	שנבדקו על בסיס פרטי
190,435	-	190,435	23,220	156,484	10,731	שנבדקו על בסיס קבוצתי
158,435	-	158,435	-	156,484	1,951	מזה: לפי עומק הפיגור
260,838	12,880	247,958	24,168	156,581⁽²⁾	67,209	סך הכל חובות
						מזה:
589	-	589	75	-	514	חובות פגומים בארגון מחדש
1,111	-	1,111	21	97	993	חובות פגומים אחרים
1,700	-	1,700	96	97	1,507	סך הכל חובות פגומים
1,228	-	1,228	24	1,176	28	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
798	-	798	81	12	705	חובות בעייתיים אחרים
3,726	-	3,726	201	1,285	2,240	סך הכל חובות בעייתיים
						הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾⁽⁴⁾
1,041	2	1,039	37	1	1,001	שנבדקו על בסיס פרטי
1,394	-	1,394	279	941	174	שנבדקו על בסיס קבוצתי
951	-	951	-	941	10	מזה: הפרשה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾
2,435	2	2,433	316	942	1,175	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
339	-	339	22	1	316	מזה: בגין חובות פגומים

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 9,690 מיליוני שקלים חדשים.
- (3) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטי בסך של 10 מיליוני שקלים חדשים והפרשה שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 732 מיליוני שקלים חדשים. לפרטים ראה ביאור 6.1.1.
- (4) סכום ההפרשה כולל את אומדן הפסדי האשראי הצפויים בבנק אגוד, הגלומים ביתרת האשראי לציבור של בנק אגוד כפי שנכללו במאזן המאוחד.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. חובות⁽⁴⁾ אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי - המשך

ללא בנק אגוד

31 בדצמבר 2020					
בנקים וממשלות			אשראי לציבור		
סך הכל		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
60,540	12,157	48,383	897	97	47,389
174,867	-	174,867	18,578	146,105	10,184
148,049	-	148,049	-	146,105	1,944
235,407	12,157	223,250	19,475	146,202⁽²⁾	57,573
יתרת חוב רשומה של חובות ⁽⁴⁾					
שנבדקו על בסיס פרטי					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: לפי עומק הפיגור					
סך הכל חובות					
מזה:					
458	-	458	67	-	391
942	-	942	21	97	824
1,400	-	1,400	88	97	1,215
סך הכל חובות פגומים					
1,180	-	1,180	16	1,140	24
694	-	694	78	12	604
3,274	-	3,274	182	1,249	1,843
סך הכל חובות בעייתיים					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽⁴⁾					
1,041	2	1,039	37	1	1,001
1,394	-	1,394	279	941	174
951	-	951	-	941	10
2,435	2	2,433	316	942	1,175
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					
339	-	339	22	1	316
מזה: בגין חובות פגומים					

נתוני בנק אגוד

31 בדצמבר 2020					
בנקים וממשלות			אשראי לציבור		
סך הכל		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
9,863	723	9,140	51	-	9,089
15,568	-	15,568	4,642	10,379	547
10,386	-	10,386	-	10,379	7
25,431	723	24,708	4,693	10,379⁽⁴⁾	9,636
סך הכל חובות					
מזה:					
131	-	131	8	-	123
169	-	169	-	-	169
300	-	300	8	-	292
סך הכל חובות פגומים					
48	-	48	8	36	4
104	-	104	3	-	101
452	-	452	19	36	397
סך הכל חובות בעייתיים					
אומדן הפסדי אשראי בבנק אגוד, הגלומים ביתרת האשראי לציבור של בנק אגוד כפי שנכללו במאזן המאוחד					
318	-	318	112	54	152

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 9,349 מיליוני שקלים חדשים.
- (3) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטי בסך של 10 מיליוני שקלים חדשים והפרשה שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 732 מיליוני שקלים חדשים. לפרטים ראה ביאור 6.1.1.
- (4) כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 341 מיליוני שקלים חדשים.

ביאור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. חובות⁽⁴⁾ אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי - המשך

31 בדצמבר 2019						
בנקים			אשראי לציבור			
סך הכל	וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
50,018	7,916	42,102	729	56	41,317	יתרת חוב רשומה של חובות ⁽⁴⁾
164,299	-	164,299	19,864	135,520	8,915	שנבדקו על בסיס פרטני
137,158	-	137,158	-	135,520	1,638	שנבדקו על בסיס קבוצתי
214,317	7,916	206,401	20,593	135,576⁽²⁾	50,232	מזה: לפי עומק הפיגור
						סך הכל חובות
						מזה:
331	-	331	65	-	266	חובות פגומים בארגון מחדש
943	-	943	21	56	866	חובות פגומים אחרים
1,274	-	1,274	86	56	1,132	סך הכל חובות פגומים
1,537	-	1,537	24	1,476	37	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
865	-	865	121	-	744	חובות בעייתיים אחרים
3,676	-	3,676	231	1,532	1,913	סך הכל חובות בעייתיים
						הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽⁴⁾
674	1	673	31	2	640	שנבדקו על בסיס פרטני
1,020	-	1,020	233	672	115	שנבדקו על בסיס קבוצתי
678	-	678	-	672	6	מזה: הפרשה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾
1,694	1	1,693	264	674	755	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
254	-	254	22	2	230	מזה: בגין חובות פגומים

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 7,696 מיליוני שקלים חדשים.
- (3) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטני בסך 11 מיליוני שקלים חדשים והפרשה שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 475 מיליוני שקלים חדשים. לפרטים ראה ביאור 6.1.1.

ביאור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

כולל בנק אגוד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020						
הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור						
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
865	674	273	1,812	1	1,813	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
634	279	136	1,049	1	1,050	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(304)	(12)	(153)	(469)	-	(469)	מחיקות חשבונאיות ⁽¹⁾
119	1	76	196	-	196	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽¹⁾
(185)	(11)	(77)	(273)	-	(273)	מחיקות חשבונאיות, נטו
69	-	8	77	-	77	רכישת בנק אגוד
1,383	942	340	2,665	2	2,667	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
208	-	24	232	-	232	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019						
766	644	263	1,673	4	1,677	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
222	44	101	367	(3)	364	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(237)	(15)	(155)	(407)	-	(407)	מחיקות חשבונאיות ⁽¹⁾
114	1	64	179	-	179	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽¹⁾
(123)	(14)	(91)	(228)	-	(228)	מחיקות חשבונאיות, נטו
865	674	273	1,812	1	1,813	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
110	-	9	119	-	119	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018						
699	630	245	1,574	1	1,575	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
164	36	107	307	3	310	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(199)	(24)	(153)	(376)	-	(376)	מחיקות חשבונאיות ⁽¹⁾
102	2	64	168	-	168	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽¹⁾
(97)	(22)	(89)	(208)	-	(208)	מחיקות חשבונאיות, נטו
766	644	263	1,673	4	1,677	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
88	-	10	98	-	98	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

(1) יתרת המחיקות החשבונאיות המוצגות בביאור כוללת בעיקרה מחיקות שהינן בעלי אופי טכני הנובע מחלופי הזמן של פייגור הלקוח וזאת בהתאם לתקינה האמריקאית החלה על הבנק בהקשר זה. כך למשל, יתרת ההפרשה של חובות גדולים פגומים נמחקת בדרך כלל לאחר שנתיים. חוב הנמדד על בסיס קבוצתי נמחק לאחר 150 ימי פייגור. המשמעות היא, שמאמצי הגבייה של הבנק, לעיתים אורכים זמן רב יותר בהשוואה לעיתוי המחיקה על פי הכללים החשבונאיים. כתוצאה מכך, מוצאות, יתרות גבוהות יחסית של "מחיקות חשבונאיות" ויתרות גבוהות יחסית של "גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות".

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 14 - אשראי לממשלות

ליום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2019	2020	
-	60	אשראי לממשלת ישראל
656	553	אשראי לממשלות זרות
656	613	סך כל האשראי לממשלות

ביאור 15 - השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלו

ליום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. הרכב הסעיף:

2019	2020	
חברות כלולות	חברות כלולות	
(3)	(4)	השקעות במניות לפי שיטת השווי המאזני
35	35	כתבי התחייבות נדחים ושטרי הון
32	31	סך כל ההשקעות
		מזה:
(16)	(16)	הפסדים שנצברו ממועד הרכישה
		סעיפים שנצברו בהון העצמי ממועד הרכישה:
(1)	(1)	התאמות מתרגום דוחות כספיים

ב. חלק התאגיד הבנקאי ברווחי חברות כלולות, נטו:

2018	2019	2020	
1	-	1	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים, נטו, של חברות כלולות ⁽¹⁾⁽²⁾

(1) לא קיימים הפסדים ו/או ביטול הפסדים מירידת ערך של חברות מוחזקות.

(2) השפעת המס על רווחי החברות הכלולות נמוכה מ-1 מיליון ש"ח.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 15 - השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלו - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

חלק בהון המקנה				פרטים על החברה
חלק בזכויות ההצבעה		זכויות לקבלת רווחים		
ליום 31 בדצמבר				
2019	2020	2019	2020	
100%	100%	100%	100%	בנק
50%	50%	50%	50%	בנק
100%	100%	100%	100%	סוכנות ביטוח
100%	100%	100%	100%	חברה להחזקות בינלאומיות
100%	100%	100%	100%	ניהול תיקי ניירות ערך
100%	100%	100%	100%	חברה להנפקות
100%	100%	100%	100%	חברה לנאמנות
20%	20%	(8)20%	(8)20%	מקרקעין לבנייה
19.99%	19.99%	19.99%	19.99%	חברה לחיתום
-	-	20%	20%	מתן אשראי
-	-	20%	20%	מתן אשראי
100%	100%	100%	100%	בנק מסחרי
100%	100%	100%	100%	השקעות ריאליות
100%	100%	100%	100%	ליסינג
100%	100%	100%	100%	שרותי נאמנות
100%	100%	100%	100%	שרותי תפעול לבנק
100%	100%	100%	100%	ביטוח מקרקעין
100%	100%	100%	100%	הנפקת תעודות התחייבות
100%	100%	100%	100%	סוכן ביטוח

ג. פרטים על חברות מוחזקות עיקריות⁽²⁾:

- חברות מאוחדות
 - בנק אגוד לישראל בע"מ⁽¹⁴⁾
 - בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ⁽³⁾
 - טפחות סוכנות לביטוח (1989) בע"מ
 - מזרחי חברה להחזקות בינלאומיות בע"מ (ב.ו.הולנד)⁽⁴⁾
 - אתגר חברה לניהול תיקי השקעות מקבוצת מזרחי טפחות בע"מ
 - מזרחי טפחות חברה להנפקות בע"מ
 - מזרחי טפחות חברה לנאמנות בע"מ
- חברות כלולות
 - פסגות ירושלים בע"מ (להלן - פסגות)
 - רוסאריו קפיטל בע"מ (להלן רוסאריו)
 - קרן מוסטאנג מזנין שותפות מוגבלת
 - קרן פלנוס טכנולוגיות
- חברה מאוחדת עיקרית של חברה שאוחדה של מזרחי להחזקות בינלאומיות בע"מ (ב.ו.הולנד)
 - יונייטד מזרחי בנק (שווייץ) לימיטד⁽⁶⁾
- חברות מאוחדות עיקריות של חברה שאוחדה של בנק אגוד לישראל בע"מ⁽¹⁴⁾
 - אגוד השקעות וייזום (א.ש.י.) בע"מ
 - אגוד ליסינג בע"מ
 - חברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ
 - כרמל-אגוד למשכנתאות והשקעות בע"מ
 - לבולב סוכנות לביטוח (1993) בע"מ
 - אגוד הנפקות בע"מ
 - אגודים סוכנות לביטוח

31 בדצמבר 2020

עלות	הפחתה נצברת	יתרה מופחתת
140	53	87

ד. יתרת מוניטין בגין חברות מוחזקות⁽³⁾⁽¹³⁾

- כולל שטרי הון.
- ברשימה לעיל לא נכללו חברות בבעלות ובשליטה מלאה שהן חברות נכסים המשמשים את הבנק, או חברות המספקות שירותים לבנק ושנכסיהן, התחייבויותיהן ותוצאות פעילותן נכללים בדוח הכספי של הבנק.
- יתרת המוניטין בגין רכישת בנק יהב נכללת במאזן המאוחד בסעיף "נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין".
- החברה הינה חברה הרשומה בהולנד. באשר לחברה מאוחדת של החברה, ראה סעיף 3.א.
- כולל הפסד עקב פיחות של השקל ביחס לשער החליפין של מטבעות חוץ בסך של כ-4 מיליון שקלים חדשים (בשנת 2019 הפסד של כ-19 מיליון שקלים חדשים).
- יונייטד מזרחי בנק (שווייץ) לימיטד הינו בנק מסחרי הרשום בשווייץ. ההשקעה מוצגת בדוחות הבנק כשלוחה שמטבע הפעילות שלה זהה למטבע הפעילות של הבנק. ביום 11 בינואר 2021 נחתם הסכם מכירה של חברת הבת יונייטד מזרחי בנק (שווייץ) לימיטד לבנק Hyposwiss Private Bank Geneve SA משווייץ. הסכם המכירה מותנה, בין היתר, באישורי הרשות הרגולטורית בשווייץ.
- כולל הפסד עקב פיחות של השקל ביחס לשער החליפין של הפרנק השווייצרי בסך של כ-4 מיליון שקלים חדשים (בשנת 2019 הפסד של כ-7 מיליון שקלים חדשים).
- שיעור ההשתתפות במקרה של הפסדים הוא 27%.
- לרבות, יתרת מוניטין הכלולה במאזן המאוחד בסעיף "נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין".
- לרבות התאמות מתרגום דוחות כספיים, התאמות בגין הצגת ניירות ערך מסוימים של חברות מוחזקות לפי שווי הוגן ושינויים ברווח כולל אחר בגין הטבות לעובדים.
- בנוסף, יתרת זכות נדחית בגין רכישת בנק אגוד נכללת במאזן המאוחד בסעיף "התחייבויות אחרות" ומסתכמת בכ-1.5 מיליארד שקלים חדשים.
- לפרטים נוספים בדבר רכישת בנק אגוד ראה ביאור 35. בנוסף, הבנק השקיע 500 מיליון שקלים חדשים בבנק אגוד כנגד הקצאת מניות.
- כולל ייחוס השלכות מס אפשריות בגין חקירת משרד המשפטים בארצות הברית.
- יתרת המוניטין כוללת גם מוניטין בגין רכישת טפחות בנק משכנתאות לישראל בע"מ שיתרתו המופחתת ליום 31 בדצמבר 2020 מסתכמת בכ-14 מיליון שקלים חדשים (זהה ליתרתו המופחתת ביום 31 בדצמבר 2019 וביום 31 בדצמבר 2018), ובגין רכישת בנק אדנים למשכנתאות בע"מ שיתרתו המופחתת ליום 31 בדצמבר 2020 מסתכמת בכ-4 מיליון שקלים חדשים (זהה ליתרתו המופחתת ביום 31 בדצמבר 2019 וביום 31 בדצמבר 2018).
- הבנק פועל, ככל הניתן, למיזוג חברות הבנות של בנק אגוד עם ולתוך חברות הבנות של הבנק.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

סעיפים אחרים (10) שצברו בהון העצמי		דיבידנד שנרשם		תרומה לרווח הנקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי		השקעות הוניות אחרות		יתרת מוניטין ⁽³⁾		השקעה במניות לפי שווי מאזני ⁽⁹⁾	
				לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						ליום 31 בדצמבר	
2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
-	-	-	-	-	19	-	⁽¹⁴⁾ 500	-	-	-	3,051
(15)	(1)	(5)	-	83	92	-	-	69	69	840	934
-	-	-	-	83	67	-	-	-	-	1,127	1,195
-	-	-	-	⁽⁵⁾ (8)	⁽⁵⁾ (3)	-	-	-	-	228	225
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27	28
-	-	-	-	3	3	-	-	-	-	57	60
-	-	-	-	9	23	-	-	-	-	61	84
-	-	-	-	-	-	⁽⁴⁾ 35	⁽⁴⁾ 35	-	-	(16)	(16)
-	-	-	(1)	-	1	-	-	-	-	2	3
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	8
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	⁽¹²⁾ (7)(1)	-	-	-	-	-	133	133
-	2	-	-	-	11	-	-	-	-	-	266
-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	801
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	68
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	105
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	32
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	18

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 16 - בניינים וציוד

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל	עלויות תוכנה	ציוד, ריהוט וכלי רכב	בניינים ומקרקעין (לרבות התקנות ושיפורים במושכר) ⁽⁴⁾	
א. ההרכב עלות הנכסים				
עלות נכסים ליום 31 בדצמבר 2018				
4,645	2,080	1,294	1,271	
300	230	34	36	תוספות
(59)	-	-	(59)	גריעות
4,886	2,310	1,328	1,248	עלות נכסים ליום 31 בדצמבר 2019
297	221	36	40	תוספות
(76)	-	-	(76)	גריעות
1,366	519	380	467	איחוד לראשונה בנק איגוד ⁽²⁾
6,473	3,050	1,744	1,679	עלות נכסים ליום 31 בדצמבר 2020
פחת והפסדים מירידת ערך				
פחת נצבר ליום 31 בדצמבר 2018				
3,221	1,597	1,044	580	
245	174	36	35	פחת
-	-	-	-	ירידת ערך
(37)	-	-	(37)	גריעות
3,429	1,771	1,080	578	פחת נצבר ליום 31 בדצמבר 2019
276	198	40	38	פחת
7	7	-	-	ירידת ערך
(44)	-	-	(44)	גריעות
1,062	481	349	232	איחוד לראשונה בנק איגוד ⁽²⁾
4,730	2,457	1,469	804	פחת נצבר ליום 31 בדצמבר 2020
הערך בספרים⁽³⁾:				
1,424	483	250	691	ליום 31 בדצמבר 2018
1,457	539	248	670	ליום 31 בדצמבר 2019
1,743	593	275	875	ליום 31 בדצמבר 2020
שיעור פחת ממוצע משוקלל ליום 31 בדצמבר 2019				
	23.4%	13.2%	4.1%	
שיעור פחת ממוצע משוקלל ליום 31 בדצמבר 2020				
	23.6%	13.7%	4.0%	

ב. פרטים נוספים

להלן שיעורי הפחת:

בניינים	שיפורים במושכר	ציוד משרדי וריהוט	כלי רכב	מחשוב, זכויות שימוש ועלויות תוכנה
4%-2%	7%	25%-6%	20%-15%	33%-20%

(1) התקנות, זכויות במושכר ותשלומים על חשבון חלק מהבניינים וזכויות החכירה בסך כ- 109 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2019 כ-84 מיליוני שקלים חדשים) טרם נרשמו בלשכת רישום המקרקעין על שם הבנק או החברות המאוחדות שלו.

(2) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. דוח הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2020 כולל את התוצאות הכספיות של בנק אגוד לרבעון הרביעי בלבד.

(3) כולל עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2020 של עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב שהוננו, בסך של 444 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2019 - 401 מיליוני שקלים חדשים וליום 31 בדצמבר 2018 - 353 מיליוני שקלים חדשים). לפרטים בדבר מדיניות היוון עלויות תוכנה ראה ביאור 8.1.1.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 16 - בניינים וציוד - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. נכסים שאינם בשימוש הקבוצה (יתרה להפחתה):

מאוחד		
31 בדצמבר		
2019	2020	
8	34	שאינם מיועדים למכירה
8	26	מזה - מושכרים לאחרים
-	6	מיועדים למכירה ⁽¹⁾

(1) בנוסף, קיימים נכסים בשימוש הקבוצה המיועדים למכירה ליום 31 בדצמבר 2020 בסך של 2 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2019 - 23 מיליוני שקלים חדשים).

ד. ליום 31 בדצמבר 2020 לקבוצת הבנק קיימת התחייבות לרכישת בניינים ושיפוצים בסך 18 מיליוני שקלים חדשים (31 בדצמבר 2019 - 17 מיליוני שקלים חדשים).

ה. בשנת 2017 רכש הבנק קרקע במטרה לרכז, ככל האפשר, את יחידות המטה של הבנק, באתר מרכזי אחד, בלוד. עלות הרכישה הסתכמה לסך של 27 מיליוני שקלים חדשים. לפרטים בדבר ההתקשרות, השפעתה על הדוחות הכספיים והקלות הוניות שאישר הפיקוח על הבנקים הנוגעות להתייעלות בתחום הנדל"ן, ראה ביאור 25.

ו. מידע בגין חכירות

הוצאות בגין חכירות:

2020	
118	הוצאות בגין חכירה תפעולית
118	סך הכל הוצאות בגין חכירות

מידע נוסף על החירות:

2020	
40	רווח הון מעסקאות מכירה וחכירה בחזרה, נטו
104	תזרימי מזומנים בגין פעילות שוטפת בגין חכירות תפעוליות
24	נכסי זכות שימוש שהוכרו בגין חכירות תפעוליות חדשות
4.2	יתרת תקופה משוקללת ממוצעת (בשנים)
1.2	ריבית היוון משוקללת ממוצעת

תזרימי מזומנים לא מהוונים והתחייבויות בין חכירות תפעוליות לפי תקופות לפירעון:

2020		
התחייבות בגין חכירה	תזרימי מזומנים לא מהוונים	
36	36	עד שנה
111	112	מעל שנה עד שנתיים
92	93	מעל שנתיים עד 3 שנים
80	83	מעל 3 שנים עד 4 שנים
64	67	מעל 4 שנים עד 5 שנים
248	280	מעל 5 שנים
631	671	סך הכל

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 17 - נכסים אחרים

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

31 בדצמבר			
2019	2020	2020	
	ללא בנק אגוד	כולל בנק אגוד	
1,175	1,371	1,759	מיסים נדחים לקבל, נטו ⁽⁴⁾
149	241	278	עודף מקדמות ששולמו למס הכנסה על העתודות השוטפות
127	192	202	הכנסות לקבל
89	79	79	הוצאות הנפקה של איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים ⁽²⁾
-	574	630	נכס זכות שימוש בגין חכירה תפעולית ⁽³⁾⁽⁴⁾
281	301	438	חייבים אחרים ויתרות חובה
1,821	2,758	3,386	סך כל הנכסים האחרים

(1) לפרטים נוספים ראה ביאור 8.

(2) לפרטים בדבר אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים ראה ביאור 20.

(3) לפרטים בדבר נכס זכות שימוש בגין חכירה תפעולית ראה ביאור 16.

(4) לפרטים בדבר היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא חכירות ראה ביאור 1.ה.1.

ביאורים לדוחות הכספיים
 ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 18 - פיקדונות הציבור

ליום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

2019		2020		
ללא בנק אגוד	ללא בנק אגוד	כולל בנק אגוד	כולל בנק אגוד	
				בישראל
				לפי דרישה
52,930	74,469	91,615		אינם נושאים ריבית
28,977	35,178	40,893		נושאים ריבית
81,907	109,647	132,508		סך הכל לפי דרישה
125,153	132,495	147,105		לזמן קצוב
207,060	242,142	279,613		סך הכל פיקדונות בישראל⁽¹⁾
				מחוץ לישראל
				לפי דרישה
529	961	961		אינם נושאים ריבית
3	3	3		נושאים ריבית
532	964	964		סך הכל לפי דרישה
3,392	3,647	3,647		לזמן קצוב
3,924	4,611	4,611		סך הכל פיקדונות מחוץ לישראל
210,984	246,753	284,224		סך הכל פיקדונות הציבור

(1) מזה:

100,915	118,436	135,165	פיקדונות של אנשים פרטיים
45,330	45,179	47,566	פיקדונות של גופים מוסדיים
60,815	78,527	96,882	פיקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

2019		2020		
ללא בנק אגוד	ללא בנק אגוד	כולל בנק אגוד	כולל בנק אגוד	
				תקרת הפיקדון (במיליוני ש"ח)
72,152	82,646	94,031		עד 1
50,875	61,980	73,376		מעל 1 עד 10
29,582	35,223	41,781		מעל 10 עד 100
22,193	28,342	35,060		מעל 100 עד 500
36,182	38,562	39,976		מעל 500
210,984	246,753	284,224		סך הכל

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 19 - פיקדונות מבנקים

ליום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

31 בדצמבר			
2019	2020		
	ללא בנק אגוד	כולל בנק אגוד	
			בישראל
			בנקים מסחריים:
			פיקדונות לפי דרישה
			פיקדונות לזמן קצוב
			קיבולים
			בנקים מרכזיים:
			פיקדונות לזמן קצוב
			מחוץ לישראל
			בנקים מסחריים:
			פיקדונות לפי דרישה
			פיקדונות לזמן קצוב
			קיבולים
			סך כל הפיקדונות מבנקים
324	568	670	
296	612	612	
84	253	253	
-	2,200	2,200	
9	14	37	
1	-	-	
-	-	7	
714	3,647	3,779	

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 20 - איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

ליום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

31 בדצמבר		שיעור תשואה פנימי ⁽²⁾	משך חיים ממוצע בשנים ⁽¹⁾	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים שאינם ניתנים להמרה במניית:
2020	2019			
במטבע ישראלי לא צמוד				
8,102	5,981	2.27%	2.83	איגרות חוב
192	192	3.00%	1.36	כתבי התחייבות נדחים ⁽³⁾
במטבע ישראלי צמוד למדד				
19,000	16,906	0.53%	3.73	איגרות חוב
3,008	3,405	1.60%	6.70	כתבי התחייבות נדחים ⁽³⁾
איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים הניתנים להמרה במניית:				
במטבע ישראלי צמוד למדד				
3,158	3,163	4.71%	3.16	כתבי התחייבות נדחים ⁽³⁾
33,460	29,647	1.38%	3.90	סך הכל איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

(1) משך חיים ממוצע הינו, ממוצע תקופות התשלומים משוקללות בתזרים המהווה לפי שיעור התשואה הפנימי.
 (2) שיעור תשואה פנימי הינו, שיעור ריבית המנכה את זרם התשלומים הצפוי אל היתרה המאזנית הכלולה בדוח הכספי.
 (3) בזמן פירוק, עומדים לפירעון לאחר יתר ההתחייבויות, כתבי התחייבות הנדחים שהונפקו על ידי הבנק שנכללים בסעיף זה.

א. ביום 30 באוקטובר 2006 אישר דירקטוריון הבנק הנפקה של שטרי הון נדחים (סדרה א') של הבנק אשר ייחשבו למכשירי הון מורכבים ("הון משני עליון"), כהגדרת המונח בהוראה 311 להוראות ניהול בנקאי תקין, ובהתאם לאישור שהתקבל מהפיקוח על הבנקים ביום 12 בנובמבר 2006, וזאת בהיקף של עד 500 מיליוני שקלים חדשים. שטרי הון נדחים הינם תעודות התחייבות, אשר בקרות אירועים מסוימים המוגדרים מראש בתנאיהם, יומרו, בדרך של המרה כפויה ועל פי נוסחה מוגדרת מראש, למניות של הבנק. ביום 15 בנובמבר 2006 קבעה מעלות החברה הישראלית לדירוג ניירות ערך בע"מ, דירוג של AA- לשטרי ההון הנדחים שהונפקו. הדירוג של שטרי ההון הנדחים בהנפקה זו מתבסס על הדירוג של איגרות החוב של הבנק לרבות כתבי התחייבות נדחים, בשינויים המתחייבים מתנאי שטרי ההון הנדחים.

ביום 15 בספטמבר 2009 חתם הבנק עם הנאמן לשטרי ההון הנדחים (סדרה א') של הבנק על תוספת מתקנת לשטר הנאמנות מיום 16 בנובמבר 2006, שתחולתה ממועד החתימה ("התיקון"). בהתאם לתיקון, יימחק משטר ההון הסעיף הקובע כי תשלום הריבית למחזיקי שטרי ההון יושעה, בין היתר, במקרה בו "בתקופה של שישה רבעונים רצופים, אשר הדוח הכספי בגין האחרון שבהם התפרסם טרם המועד הקבוע לתשלום הריבית, לא דיווח הבנק על רווח נקי מצטבר" (כלומר - אם הסיכום הפשוט של הסכומים הרבעוניים של רווח נקי או של הפסד שהוצגו בדוחותיו הכספיים של הבנק, בגין שישה רבעונים רצופים, הינו שלילי).

ביום 4 בינואר 2017 קבעה מעלות כי דירוג שטרי ההון הנדחים, אשר מוכרים כהון רובד 2, בהתאם להוראות המעבר של באזל III הוא iA+.

יתרת שטרי ההון הנדחים (סדרה א') ליום 31 בדצמבר 2020 הסתכמה ב-2,043 מיליוני שקלים חדשים, ערך נקוב בסך 1,623 מיליוני שקלים חדשים שהונפקו תמורת כ-1,644 מיליוני שקלים חדשים. שטרי ההון הנ"ל רשומים למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב ועומדים לפירעון בתאריך 2 בינואר 2022.

ב. מזרחי טפחות חברה להנפקות בע"מ ("החברה"), חברה בשליטה ובבעלות מלאים של הבנק, הנפיקה לציבור במסגרת תשקיפים, איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים צמודים למדד המחירים לצרכן, בערך נקוב של 19,535 מיליוני שקלים חדשים וכן איגרות חוב שאינן צמודות בערך נקוב של 5,873 מיליוני שקלים חדשים, נכון ליום 31 בדצמבר 2020, והפיקדה את תמורת ההנפקה בבנק למטרת הפעילות העסקית השוטפת שלו.

במהלך שנת 2020 הנפיקה החברה איגרות חוב מסדרה חדשה (סדרה 52) צמודות למדד המחירים לצרכן בערך נקוב של כ-413 מיליוני שקלים חדשים, וכן איגרות חוב (סדרה 46) בדרך של הרחבת סדרה, צמודות למדד, בערך נקוב של כ-1,197 מיליוני שקלים חדשים. התמורה ברוטו שנתקבלה בגין שתי הסדרות מסתכמת בסך 1,703 מיליוני שקלים חדשים. כמו כן, הנפיקה החברה כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo (סדרה 53), הכוללים מנגנון לספיגת הפסדים באמצעות מחיקת קרן (עומדים בתנאי הכשירות של באזל III ומוכרים על ידי המפקח על הבנקים כהון רובד 2 של הבנק) בערך נקוב כולל של כ-400 מיליוני שקלים חדשים. שטרי ההון הנ"ל רשומים למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 20 - איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים - המשך

ג. בחודשים דצמבר 2015 וינואר 2016 גייס הבנק בהנפקה פרטית כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo (Contingently Convertibles) הכוללים מנגנון לספיגת הפסדים באמצעות מחיקת קרן בסכום של 600 מיליוני שקלים חדשים. כתבי התחייבות עומדים בתנאי הכשירות של הוראות באזל III ומוכרים כהון רובד 2.

כתבי התחייבות כוללים מנגנון לספיגת הפסדים במקרה שיחס הון עצמי רובד 1 של הבנק יורד מתחת לשיעור של 5% או בהתרחש אירוע מכונן לאי קיימות של הבנק, וזאת בהתאם להחלטת הפיקוח על הבנקים. במקרים אלה תבוצע מחיקה מלאה או חלקית של כתבי התחייבות. במקרה שבו יעלה יחס הון עצמי רובד 1 מעל היחס המזערי הנדרש הבנק יהיה רשאי להודיע על ביטול מחיקת הקרן באופן חלקי או מלא. לפי חברת הדירוג Standard & poors Maalot, דירוג כתבי התחייבות הנדחים המותנים הוא ilAA-. בחודשים יולי 2016 ואוגוסט 2017, גייס בנק יהב בהנפקה פרטית כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo (Contingently Convertibles), הכוללים מנגנון לספיגת הפסדים באמצעות מחיקת קרן, בסכום של 218 מיליוני שקלים חדשים ובסכום של 120 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה. כתבי התחייבות עומדים בתנאי הכשירות של הוראות באזל III ומוכרים כהון רובד 2.

בחודש אוגוסט 2018, גייס בנק יהב בהנפקה פרטית, כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג COCO (Contingently Convertibles) בסך 180 מיליוני שקלים חדשים. בכתבי התחייבות הנדחים נקבע כי בהתקיים אירוע מכונן לאי קיימות תימחק קרן המכשיר. כתבי התחייבות עומדים בתנאי הכשירות של הוראות באזל III ומוכרים כהון רובד 2. בחודש אוגוסט 2018 פרדה בנק יהב בפדיון מוקדם מלא, בהתאם לאישור בנק ישראל, כתבי התחייבות צמודים למדד בסכום כולל של כ- 620 מיליוני שקלים חדשים אשר הונפקו בשנים 2009 ו- 2010 לבנק מזרחי-טפחות.

ביאור 21 - התחייבויות אחרות

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

31 בדצמבר			
2019	2020		
ללא בנק אגוד	כולל בנק אגוד		
87	113	222	עתודה למיסים נדחים, נטו ⁽¹⁾
1,317	1,300	1,909	עודף העתודה לפיצויי פיטורים, פרישה ופנסיה על היעודה ⁽²⁾
260	188	206	הכנסות מראש
-	-	1,403	יתרת זכות נדחית מרכישת בנק אגוד ⁽³⁾
515	437	591	הוצאות לשלם
180	167	244	הפרשה לחופשה ולמענקי יובלות
114	116	116	ערבויות לפירעון
119	184	232	הפרשה לחובות מסופקים בגין סעיפים חוץ מאזניים
4,874	4,842	5,431	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
349	600	986	שווי שוק של ניירות ערך שנמכרו בחסר
-	575	631	התחייבויות בגין חכירות תפעוליות ⁽⁴⁾⁽⁵⁾
751	1,434	1,475	זכאים אחרים ויתרות זכות
8,566	9,956	13,446	סך כל התחייבויות האחרות

(1) לפרטים נוספים ראה ביאור 8.

(2) לפרטים נוספים ראה ביאור 22, זכויות עובדים.

(3) לפרטים נוספים ראה ביאור 35.

(4) לפרטים בדבר התחייבויות בגין חכירות תפעוליות ראה ביאור 16.

(5) לפרטים בדבר היישום הראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא חכירות ראה ביאור 1.ה.1 לדוחות הכספיים.

ביאור 22 - זכויות עובדים

א. תיאור ההטבות

- הלן תמצית תנאי הכהונה וההעסקה של יושב ראש הדירקטוריון, מר משה וידמן.
מר משה וידמן מכהן כיושב ראש דירקטוריון הבנק בהיקף של משרה מלאה, החל מיום 1 בדצמבר 2012.
ביום 14 בפברואר 2017 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק, בהתאם להחלטת הדירקטוריון ולאחר אישור ועדת התגמול, את תנאי כהונתו והעסקתו של מר וידמן כיושב ראש הדירקטוריון של הבנק וזאת בהתאם למדיניות תגמול חדשה לנושאי משרה, שאושרה אף היא על ידי האסיפה הכללית באותו מועד, אשר הותאמה להוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג) התשע"ו-2016 ("חוק שכר בכירים") וכן בשים לב להתאמות הנדרשות להוראת ניהול בנקאי תקין 301A בנושא תגמול ("מדיניות התגמול החדשה").
לפרטים מלאים בדבר תנאי הכהונה וההעסקה של יושב ראש הדירקטוריון ראה נספח ב' לדיווח מיום 9 בינואר 2017, ולדיווח מיום 14 בפברואר 2017.
תקופת ההעסקה בהתאם להסכם ההעסקה שאושר ("הסכם ההעסקה המתוקן") הינה החל מיום 1 בדצמבר 2016 ועד ליום 31 בדצמבר 2017, והיא תתחדש מאליו, מידי שנה, לשנה נוספת, הכל בכפוף לאמור בהסכם ההעסקה המתוקן ("תקופת ההעסקה הנוספת").
למרות האמור לעיל, יוכל כל אחד מהצדדים להודיע על ניתוק יחסי העבודה במועד כלשהו במהלך תקופת ההעסקה הנוספת, מכל סיבה וללא צורך לנמק את עמדתו בפני הצד האחר, תוך מתן הודעה מוקדמת לצד האחר בת שישה חודשים.
בתקופת ההודעה המוקדמת תחול על יושב ראש הדירקטוריון חובה לעבוד באופן רגיל ומלא, ואולם לבנק תהיה שמורה הזכות שלא לנצל את התקופה האמורה, במלואה או בחלקה ולהביא את עבודת יושב ראש הדירקטוריון לידי סיום; במקרה כזה, ישלם הבנק ליושב ראש הדירקטוריון פדיון אותו חלק של ההודעה המוקדמת בו יתיר על עבודתו של יושב ראש הדירקטוריון, בסכום בגובה המשכורת עבור תקופת הפדיון ובתוספת סכום בגובה תשלומי הבנק לגמל פנסיה ופיצויים וקרן השתלמות כפי שפורט לעיל.
בהתאם להסכם ההעסקה המתוקן, יושב ראש הדירקטוריון, יהיה זכאי לשכר חודשי בסך של 189,660 שקלים חדשים. השכר צמוד במלואו לשינויים במדד המחירים לצרכן. הבנק מעמיד לרשות יושב ראש הדירקטוריון תקציב של 14.83% להפרשות לתגמולים, פנסיה ופיצויים על חשבון הבנק (6.5% לתגמולים ו-8.33% לפיצויים). בנוסף, יושב ראש הדירקטוריון זכאי להפרשות מעביד לקרן השתלמות בשיעור של 7.5% מסכום המשכורת. סכומים אלה מועברים לקרנות פנסיה/קופות גמל/קרנות השתלמות, על פי בחירת יושב ראש הדירקטוריון.
ככל שיושב ראש הדירקטוריון יבקש זאת, מעת לעת, הבנק יעדכן את משכורתו החדשית בכפוף להתאמות ולשינויים הנדרשים בתשלום הנלוות, וזאת באופן שגידול או הפחתה במשכורת יבוא על חשבון הפחתה או גידול מקבילים בנלוות ולהיפך, ובלבד שלא יחול גידול בעלות ההעסקה של יושב ראש הדירקטוריון ובכלל זה בעלות המס החלה על הבנק, והכל בכפוף לכל דין ובכפוף לתקרת התגמול המותרת על פי חוק שכר בכירים ולשיעור ההפקדות לפיצויי פטורים ולתגמולים על פי דין.
במועד האישור של תנאי הכהונה וההעסקה של יושב ראש הדירקטוריון על ידי ועדת התגמול והדירקטוריון, סך התגמול המירבי שהבנק היה רשאי לשלם ליושב ראש הדירקטוריון (בכפוף לקבלת האישורים הנדרשים על פי דין), על פי סעיף 2(ב) לחוק שכר בכירים, היה כ-2,746 אלפי שקלים חדשים לשנה (כאשר לעניין זה לא יילקחו בחשבון תגמול שהוצאה בגינו אינה חזויה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים וכן הפרשה לפיצויים והפרשה לתגמולים, על פי דין).
בהתאם לתנאי הכהונה וההעסקה של יושב ראש הדירקטוריון, ככל שתקרת התגמול לפי חוק שכר בכירים, לרבות לפי סעיף 2(ב) לחוק תאפשר זאת, הבנק ישלם ליושב ראש הדירקטוריון רכיב של תגמול קבוע נוסף בסכום שלא יעלה על שתי משכורות חדשיות (בהתבסס על משכורת דצמבר באותה שנה). בגין הרכיב של התגמול הקבוע הנוסף, כאמור לעיל, הבנק יבצע תשלומים והפרשות על פי דין וכן הפרשה לפיצויים והפרשה לתגמולים על פי דין בלבד.
הואיל וההוצאה בשל עלות השכר שהבנק יישא בה, במישרין או בעקיפין בשנת מס, בעד יושב ראש הדירקטוריון, תעלה על "התקרה לתשלום" כהגדרתה בסעיף 4 לחוק שכר בכירים, חלק מן התגמול שישולם ליושב ראש הדירקטוריון לא יוכר לבנק כהוצאה לצרכי מס, בהתאם להוראות סעיף 4 לחוק האמור.
בתום יחסי עובד מעביד על פי הסכם ההעסקה המתוקן, ישלם הבנק ליושב ראש הדירקטוריון מענק הסתגלות כנגד אי תחרות, אשר יעמוד על סך של שלוש משכורות ("מענק ההסתגלות ליושב ראש הדירקטוריון").
בהסכם ההעסקה המתוקן הובהר, כי מענק ההסתגלות אשר ישולם ליושב ראש הדירקטוריון, כאמור לעיל, הינו מענק ההסתגלות היחיד, אשר יושב ראש הדירקטוריון יהיה זכאי לו בתום תקופת ההעסקה על פי הסכם ההעסקה המתוקן.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 22 - זכויות עובדים - המשך

כמו כן, עם סיום יחסי עובד מעביד על פי הסכם ההעסקה המתוקן, ישלם הבנק ליושב ראש הדירקטוריון, את מענק הפרישה, שהוא זכאי לו בהתאם להסכם ההעסקה הקודם בגין תקופת ההעסקה שהחלה ביום 1 בדצמבר 2012 והסתיימה ביום 30 בנובמבר 2015, אשר הינו בסך השווה ל-150% מסכום המשכורת האחרונה של יושב ראש הדירקטוריון, על פי הסכם ההעסקה הקודם לשנים 2015-2012, כשהוא מוכפל במספר שנות עבודתו (שלוש שנים), על פי הסכם ההעסקה הקודם לאותה תקופה ("מענק הפרישה ליושב ראש הדירקטוריון").

יצוין, כי עלות מענק הפרישה ליושב ראש הדירקטוריון ומענק ההסתגלות ליושב ראש הדירקטוריון שישולם ליושב ראש הדירקטוריון, כאמור לעיל, הופרשה במלואה בדוחות הכספיים של הבנק, לפני תום תקופת המעבר של חוק שכר בכירים.

אם יושב ראש הדירקטוריון יהיה זכאי לפיצויי פיטורים, לפי חוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג - 1963 ("חוק פיצויי פיטורים"), והסכום שיצטבר בקופות הגמל כתוצאה מתשלומי הבנק לפיצויים (8.33%), על כל הרווחים שנשאו, נכון למועד סיום העבודה ולפי דיווח קופות הגמל, לא יעלה כדי סכום פיצויי הפיטורים, כמשמעו בחוק פיצויי פיטורים, בתשלום ברוטו (להלן: "פיצויי פיטורים כחוק"), אזי יבוא סכום מענק הפרישה ליושב ראש הדירקטוריון האמור לעיל, במלואו או ככל הנדרש, על חשבון פיצויי הפיטורים כחוק; אם הסכום שהצטבר בקופות בצירוף סכום מענק הפרישה ליושב ראש הדירקטוריון לא יעלו, שניהם גם יחד, כדי פיצויי פיטורים כחוק, ישלם הבנק את הפער עד לפיצויי פיטורים כחוק.

2. ביום 17 ביוני 2013 אישר דירקטוריון הבנק את מינויו של מר אלדד פרשר, למנהל הכללי של הבנק אשר סיים את כהונתו ביום 15 בספטמבר 2020 ("המנהל הכללי הקודם").

ביום 18 בדצמבר 2019 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק, בהתאם להחלטת הדירקטוריון ולאחר אישור ועדת התגמול, את תנאי כהונתו והעסקתו של מר פרשר, המנהל הכללי הקודם של הבנק, וזאת בהתאם למדיניות תגמול מעודכנת לנושאי משרה, שאושרה אף היא על ידי האסיפה הכללית באותו מועד.

המנהל הכללי הקודם היה זכאי לשכר חודשי בסך של 238,000 שקלים חדשים, אשר הוצמד במלואו לשינויים במדד המחירים לצרכן. הבנק העמיד לרשות המנהל הכללי הקודם תקציב של 15.83% להפרשות לתגמולים, פנסיה ופיצויים על חשבון הבנק (5% לתגמולים ו-8.33% לפיצויים) וכן רכש הבנק עבור המנהל הכללי הקודם ביטוח מפני אובדן כושר עבודה על ידי תשלום של 2.5% או בשיעור שהקנה להמנהל הכללי הקודם קצבת נכות בשיעור 75% מהמשכורת, לפי הנמוך מבין השניים). בנוסף, המנהל הכללי הקודם היה זכאי להפרשות מעביד לקרן השתלמות בשיעור של 7.5% מסכום המשכורת. סכומים אלה מועברים לקרנות פנסיה/ קופות גמל/ קרנות השתלמות, על פי בחירת המנהל הכללי הקודם.

ככל שהמנהל הכללי הקודם ביקש זאת, מעת לעת, הבנק עדכן את המשכורת החודשית של המנהל הכללי בכפוף להתאמות ולשינויים הנדרשים בתשלום הנלוות, וזאת באופן שגידול או הפחתה במשכורת יבוא על חשבון הפחתה או גידול מקבילים בנלוות ולהיפך, ובלבד שלא חל גידול בעלות ההעסקה של המנהל הכללי הקודם ובכלל זה בעלות המס החלה על הבנק, והכל בכפוף לכל דין ובכפוף לתקרת התגמול המותרת על פי חוק שכר בכירים ולשיעור ההפקדות לפיצויי פיטורים ולתגמולים על פי דין.

במועד האישור של תנאי הכהונה וההעסקה של המנהל הכללי הקודם של הבנק על ידי ועדת התגמול והדירקטוריון, סך התגמול המירבי שהבנק היה רשאי לשלם למנהל הכללי הקודם (בכפוף לקבלת האישרים הנדרשים על פי דין), על פי סעיף 2(ב) לחוק שכר בכירים, היה כ-3,456 אלפי שקלים חדשים לשנה וכן פיצויי פיטורים ותגמולים, על פי דין.

הואיל וההוצאה בשל עלות השכר שהבנק נשא בה, במישרין או בעקיפין בשנת מס, בעד המנהל הכללי הקודם, עלתה על "התקרה לתשלום" כהגדרתה בסעיף 4 לחוק שכר בכירים, חלק מן התגמול ששולם למנהל הכללי הקודם לא הוכר לבנק כהוצאה לצרכי מס, בהתאם להוראות סעיף 4 לחוק האמור.

בתום יחסי עובד מעביד על פי הסכם ההעסקה הנוסף, שילם הבנק למנהל הכללי הקודם מענק הסתגלות כנגד אי תחרות, אשר עמד על סך של שש משכורות ("מענק ההסתגלות למנהל הכללי").

כמו כן, עם סיום יחסי עובד מעביד על פי הסכם ההעסקה המתוקן, שילם הבנק למנהל הכללי הקודם מענק פרישה, בסכום השווה למכפלת 150% מסכום המשכורת החדשית האחרונה של המנהל הכללי הקודם עובר לתום תקופת המעבר על פי חוק שכר בכירים (12 באוקטובר 2016), במספר שנות עבודתו בבנק עד לתום תקופת המעבר כאמור, והכל בכפוף וכמפורט בסעיף 4.9.4 לנספח ב' לדוח המידי שפרסם הבנק ביום 4 במאי 2014 ("מענק הפרישה למנהל הכללי").

יצוין, כי עלות מענק הפרישה למנהל הכללי הקודם ומענק ההסתגלות למנהל הכללי הקודם ששולם למנהל הכללי הקודם, כאמור לעיל, הופרשה במלואה בדוחות הכספיים של הבנק, לפני תום תקופת המעבר של חוק שכר בכירים. מענק הפרישה למנהל הכללי הקודם ומחצית ממענק ההסתגלות למנהל הכללי הקודם נחשבים תגמול פרישה משתנה אשר ישולם ב-4 מנות, אשר שלוש מתוכן תהיינה נדחות ותשולמנה במשך שלוש השנים העוקבות למועד סיום יחסי עובד-מעביד. והכל בכפוף לכך שלא תהיה, בדוחות הכספיים שיתפרסמו סמוך לפני מועד תשלום מנה נדחית, חריגה בשיעור העולה על 10% מן היחסים המינימליים של הלימות ההון הכולל והלימות הון עצמי רובד 1.

ביום 15 באוקטובר 2020 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק, בהתאם להחלטת הדירקטוריון ולאחר אישור ועדת התגמול, את תנאי כהונתו והעסקתו של מר משה לארי, המנהל הכללי הנוכחי של הבנק ("המנהל הכללי הנוכחי").

המנהל הכללי הנוכחי זכאי לשכר חודשי בסך של 230,000 שקלים חדשים, ברוטו. השכר צמוד במלואו לשינויים במדד המחירים לצרכן ("המשכורת"). למרות האמור לעיל, במקרה של ירידה במדד, לא תהיה הקטנה בהתאם של השכר. הבנק מעמיד לרשות המנהל הכללי הנוכחי תקציב של 15.83% להפרשות לתגמולים, פנסיה ופיצויים על חשבון הבנק אשר יועברו, במלואם או בחלקם ולפי העניין, לקופת גמל (או לקופות גמל), לפי בחירת המנהל הכללי הנוכחי, ועל פי התנאים המצטברים המפורטים בנספח ד' לדוח הזימון לאסיפה הכללית אשר פורסם ביום 27 באוגוסט 2020.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 22 - זכויות עובדים - המשך

בנוסף, המנהל הכללי הנוכחי זכאי להפרשות מעביד לקרן השתלמות על פי בחירתו בשיעור של 7.5% מסכום המשכורת. במועד האישור של תנאי הכהונה וההעסקה של המנהל הכללי הנוכחי של הבנק על ידי ועדת התגמול והדירקטוריון, סך התגמול המירבי שהבנק היה רשאי לשלם למנהל הכללי הנוכחי (בכפוף לקבלת האישורים הנדרשים על פי דין), על פי סעיף 2(ב) לחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016 (להלן: "חוק שכר בכירים"), היה כ-3,456 אלפי שקלים חדשים לשנה וכן פיצויי פיטורים ותגמולים, על פי דין.

הבנק ישלם למנהל הכללי הנוכחי בתום יחסי עובד מעביד מענק הסתגלות כנגד אי תחרות, אשר יעמוד על סך של שש משכורות (ללא הפרשות סוציאליות), כפי שהיו ערב מינויו לתפקיד המנהל הכללי הנוכחי. כמו כן, יהיה זכאי להפרשות סוציאליות בגין סכום זה (זכות שתציבר במהלך השנתיים הראשונות לכהונתו כמנהל כללי) (כל הסכומים הללו ביחד: "מענק ההסתגלות למנהל הכללי הנוכחי").

ועדת התגמול והדירקטוריון יהיו רשאים להעניק למנהל הכללי הנוכחי מענק הסתגלות בסכום נוסף השווה להפרש בין מענק ההסתגלות למנהל הכללי הנוכחי לבין סכום השווה לסך של שש משכורות, כפי שתהינה באותו מועד בצירוף הפרשות סוציאליות בגינן, והכל בכפוף לתקרה המותרת על פי חוק שכר בכירים.

כמו כן, עם סיום יחסי עובד מעביד, ישלם הבנק למנהל הכללי הנוכחי מענק פרישה, בסכום השווה למכפלת 150% מסכום המשכורת החודשית בעבור חודש דצמבר 2016 במספר שנות עבודתו בבנק עד לתום שנת 2016.

ועדת התגמול והדירקטוריון רשאים, לפי שיקול דעתם, להעניק למנהל הכללי הנוכחי תגמול מותנה ביצועים - מענק כספי בסכום שלא יעלה על שלוש משכורות ("תקרת המענק") או על חלק יחסי מסכום זה, עבור חלק משנת המענק, על אף האמור לעיל, אם ועדת התגמול והדירקטוריון יחליטו כי המענק מותנה הביצועים שיוענק עבור שנה מסוימת לנושאי המשרה (שאינם המנהל הכללי או דירקטורים) יכלול גם תגמול הוני, כי אז הם יהיו רשאים לקבוע לפי שיקול דעתם, כי גם התגמול מותנה הביצועים שיוענק למנהל הכללי הנוכחי עבור שנת המענק, יהיה, כולו או חלקו, תגמול הוני. שווי התגמול הוני שיוענק למנהל הכללי הנוכחי עבור שנת המענק, בתוספת המענק הכספי שיוענק למנהל הכללי הנוכחי עבור אותה שנת מענק (ככל שיוענק), לא יעלו (במצטבר) על 100% מתקרת המענק.

זכאות המנהל הכללי הנוכחי לתגמול מותנה ביצועים, ככל שיוחלט להעניק, תהיה מותנית בכך שיחס הלימות ההון הכולל יחסי הון עצמי רובד 1 של הבנק, לפי הדוחות הכספיים השנתיים של הבנק לשנת המענק, לא יפחתו מן היחסים המינימליים שנקבעו לכך בהוראות בנק ישראל.

התגמול המשתנה שיוענק למנהל הכללי הנוכחי יהיה כפוף להוראות השבה, כמפורט בסעיף 6.10 למדיניות התגמול של הבנק. הוראות השבה כאמור לא יחולו על המחצית של מענק ההסתגלות על פי תנאי העסקתו של המנהל הכללי הנוכחי, בטרם מינויו כמנהל הכללי הנוכחי של הבנק, שהינה תגמול משתנה (בשל הוראות מעבר של הוראת המפקח על הבנקים בדבר העדר פגיעה בזכויות שנצברו בעבר).

כל אחד מהצדדים יוכל להודיע על ניתוק יחסי העבודה במועד כלשהו, מכל סיבה וללא צורך לנמק את עמדתו בפני הצד האחר, תוך מתן הודעה מוקדמת בת שישה חודשים, לצד האחר.

בתקופת ההודעה המוקדמת תחול על המנהל הכללי הנוכחי חובה לעבוד באופן רגיל ומלא, ואולם לבנק תהיה שמורה הזכות שלא לנצל את התקופה האמורה, במלואה או בחלקה ולהביא את עבודת המנהל הכללי הנוכחי לידי סיום. במקרה כזה, ישלם הבנק למנהל הכללי הנוכחי פדיון אותו חלק של ההודעה המוקדמת בו יתר על עבודתו של המנהל הכללי הנוכחי, בסכום בגובה המשכורת עבור תקופת הפדיון ובתוספת סכום בגובה תשלומי הבנק לתגמולים, פנסיה, פיצויים וקרן השתלמות כפי שפורט לעיל.

3. מדיניות תגמול לנושאי משרה

ביום 18 בדצמבר 2019 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר קבלת אישורו של הדירקטוריון והמלצת ועדת התגמול, מדיניות תגמול מעודכנת לנושאי המשרה בבנק (להלן: "מדיניות התגמול המעודכנת לנושאי משרה"), בתוקף שלשלוש (3) שנים, החל מיום 1 בינואר 2020. מדיניות התגמול המעודכנת, כמו גם זו שקדמה לה, משלבת את הוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999, חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016 ("חוק שכר בכירים"), והוראת ניהול בנקאי תקן 301A בנושא תגמול עם העקרונות הרחוביים שדירקטוריון הבנק, לאחר המלצת ועדת התגמול, ראה לנכון לאמץ בעניין תגמול נושאי משרה בבנק, בשנים לב, בין היתר, לתוכנית האסטרטגית של הבנק ולתנאי ההעסקה הנהוגים כיום בבנק לנושאי משרה. ביום 24 בדצמבר 2020 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר קבלת אישורו של הדירקטוריון והמלצת ועדת התגמול, עדכון למדיניות תגמול מעודכנת לנושאי המשרה בבנק, אשר עניינו ביטוח אחריות נושא משרה.

בשנת 2019, הייתה בתוקף מדיניות תגמול לנושאי משרה, אשר אושרה לאחר המלצת ועדת התגמול ואישור הדירקטוריון, על ידי האסיפה הכללית ביום 14 בפברואר 2017, וכן מדיניות תגמול לעובדים שאינם נושאי משרה, אשר אושרה בחודש מרץ 2017 על ידי דירקטוריון הבנק, לאחר אישור ועדת התגמול.

מדיניות התגמול המעודכנת משלבת את הוראות חוק החברות והוראות המפקח על הבנקים בנושא תגמול, חבילת התגמול לנושאי משרה שאינם דירקטורים תכלול שני מרכיבים עיקריים: משכורת חודשית (ורכיבים נלווים), ותגמול משתנה מותנה ביצועים (מבוסס על יעדי ביצוע של הבנק, על מדדי ביצוע אישיים וכן כולל תגמול בשיקול דעת), אשר יכלול מענק כספי, ויכול שיכלול גם תגמול הוני לטווח ארוך בשיעור שלא יעלה על מחצית מן התגמול המשתנה מותנה הביצועים. כן עשויה לכלול חבילת התגמול תגמולים בקשר עם פרישה.

התגמול לטווח בינוני (מענקים שנתיים), וכן התגמול לטווח ארוך מיועדים לקדם את זהות האינטרסים שבין נושא המשרה לבין הבנק, ולחזק את הקשר בין ביצועי הבנק בכללותו ותרומו של נושא המשרה להשגת הביצועים האמורים לתגמול נושא המשרה, תוך התאמה לפרופיל הסיכון של הבנק.

בהתאם למדיניות התגמול, התגמול המשתנה המירבי לא יעלה על 85 אחוזים מהתגמול הקבוע, זאת למעט בהתקיים תנאים חריגים, בהם התגמול המשתנה המירבי לא יעלה על 170 אחוזים מהתגמול הקבוע. כמו כן, קבע דירקטוריון הבנק כי התגמול המשתנה המירבי לנושאי משרה שהינם שומרי סף, לא יעלה על 55 אחוזים מהתגמול הקבוע וכי נושאי משרה אלה יהיו זכאים לרכיב קבוע נוסף (אשר כונה במדיניות הקודמת "מענק שימור") בגובה שתי משכורות המהווה תגמול קבוע בהתאם למדיניות התגמול.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 22 - זכויות עובדים - המשך

בהתאם למדיניות התגמול, תקרת התגמול, כהגדרתו בחוק שכר בכירים (קרי: ללא תשלומים לתגמולים ופיצויי פיטורים על פי דין), של יושב ראש הדירקטוריון והמנהל הכללי תהיה קטנה ממכפלת השכר הנמוך ביותר של עובד הבנק, במשרה מלאה, לרבות עובד קבלן, ב-35. תקרת התגמול של נושאי המשרה האחרים (שאינם דירקטורים), תהיה 2.5 מיליוני שקלים חדשים (בצירוף הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן כמפורט בחוק שכר בכירים).

במדיניות נקבע, כי התגמול המשתנה יהיה כפוף להשבה, כולו או חלקו, בנסיבות שפורטו במדיניות התגמול.

פרטים בדבר מדיניות התגמול המועדכנת, עקרונותיה ותחולתה (נספח ב') פורסמו בדיווחים מיום 11 בנובמבר 2019, 18 בדצמבר 2019, 22 בדצמבר 2019 ו-24 בדצמבר 2020.

החל מיום 1 בינואר 2017, תקופת הודעה המוקדמת שהבנק זכאי לקבל מהמנהל הכללי ומשאר נושאי המשרה הכפופים לו, לרבות המבקרת הפנימית הראשית לעניין סיום תקופת העסקתם בבנק, תהיה בת 6 חודשים.

4. נושאי משרה בכירה זכאים בעת פרישתם למענק הסתגלות בגובה של עד שישה חודשי שכר. בגין זכאות זו נערכה הפרשה בדוחות הכספיים.

5. מדיניות תגמול לכלל עובדי הבנק

בחודש פברואר 2020, החליט הדירקטוריון, לאחר קבלת המלצתה של ועדת התגמול, לאשר מדיניות תגמול מעודכנת לכלל עובדי הבנק, למעט נושאי המשרה שלגביהם חלה מדיניות התגמול המועדכנת לנושאי משרה בבנק, כאמור לעיל (להלן: "מדיניות התגמול המועדכנת לכלל עובדי הבנק").

מדיניות התגמול המועדכנת לכלל עובדי הבנק דנה בתנאי התגמול של העובדים המרכזיים בבנק, וכן בתנאי התגמול של המנהלים האחרים בבנק ושל שאר עובדי הבנק לשנים 2020-2022. בשנת 2019 הייתה בתוקף מדיניות התגמול לעובדים שאינם נושאי משרה, שאושרה בחודש מרץ 2017.

תנאי הכהונה או ההעסקה של עובדי הבנק, כוללים תגמול קבוע ותגמול משתנה, כמקובל בבנק, וכן תנאי פרישה וכל הטבה, תשלום אחר או החייבות לתשלום כאמור, הניתנים בשל כהונה או העסקה כאמור.

6. ביום 22 ביוני 2020 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבל לכך אישור ועדת התגמול, הצעת כתבי אופציה, למנהל הכללי הקודם של הבנק עבור שנת 2019 וכן לנושאי משרה בבנק (למעט המנהל הכללי הקודם והדירקטורים של הבנק) ולמנהלים נוספים בבנק ובחברות בת של הבנק עבור שנת 2020, בהתאם לסעיף 15 ב(א)(1) לחוק ניירות ערך, כמפורט במתאר ההצעה לעובדים מיום 22 ביוני 2020. לפרטים נוספים לגבי ההקצאה ראה ביאור 3.ב.23.

7. ביום 16 בספטמבר 2009 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד (הסכם עבודה) שנכרת בין הבנק לארגון עובדי מזרחי טפחות ("ארגון העובדים"), לפיו הוארך ההסכם הקיבוצי שנחתם ביום 27 באפריל 2006 ב-5 שנים נוספות, החל מיום 1 בינואר 2011 ועד 31 בדצמבר 2015. ההסכם אושר בדירקטוריון הבנק ביום 19 באוקטובר 2009.

לקראת סוף שנת 2015 החל הליך של בוררות כלכלית (להלן: "בוררות") בין הבנק לארגון עובדי מזרחי טפחות ("ארגון העובדים"), אשר במסגרתה נידונות דרישות ארגון העובדים לשנים 2015-2005.

ביום 28 בינואר 2019 ניתן פסק בוררות בין הבנק לארגון העובדים, במסגרתו נקבע כי על הבנק לשלם פיצוי חד פעמי בסכום כולל של 94.3 מיליוני שקלים חדשים (עלות) לעובדים חברי ארגון העובדים שעבדו בבנק בתקופה מיום 1 בינואר 2005 עד יום 31 בדצמבר 2015 או בחלק מהתקופה ואשר עובדים בבנק ביום מתן פסק הבוררות, וכן לעובדים חברי הארגון שעבדו בתקופה זו ושפרשו לגמלאות לפי גיל לאחר יום 30 ביוני 2013. הפיצוי ישולם בשתי פעימות – בחודש מאי 2019 ובחודש אפריל 2020. כמו כן, התקבלו במסגרת פסק הבוררות חלק מן הדרישות להטבות שונות, ובכלל זה שיעורי ההפקדה לתגמולים יעלו ל-7% החל מיום 1 בינואר 2019 ול-7.5% החל מיום 1 בינואר 2021.

בדוחות הכספיים של שנת 2018 נרשמה הוצאה בסך 94.3 מיליוני שקלים חדשים (כ-62 מיליוני שקלים חדשים לאחר מס) בגין הפיצוי החד פעמי. בנוסף, תוספת ההוצאות בגין שכר מידי שנה, החל משנת 2019 ואילך, מוערכת על ידי הבנק בסכום של כ-15 מיליוני שקלים חדשים (לפני מס).

8. ביום 3 בדצמבר 2017 נחתם הסכם קיבוצי עם ארגון העובדים וביום 11 בדצמבר 2017 אושר ההסכם על ידי הארגונים המוסמכים בבנק (להלן: "ההסכם הקיבוצי החדש").

להלן עיקרי ההסכם הקיבוצי החדש:

- ההסכם חל לגבי השנים 2016-2021.
- ישורו שקט תעשייתי מלא ומוחלט, לאורך כל תקופת ההסכם.
- עובדי הבנק יירתמו לסייע בהצלחת מהלכים לרכישה ו/או מיזוג של בנק אחר, שאינו נמנה עם ארבעת הבנקים הגדולים, ולרבות להצלת המהלך למיזוג בנק איגוד לישראל בע"מ, ללא עלות נוספת לבנק.
- במהלך התקופה הנ"ל, תינתנה תוספות קבועות ותוספות דיפרנציאליות לשכר.
- תוספת הוותק שתינתן לעובדים חדשים שייקלטו בבנק החל ממועד חתימת ההסכם, תופחת לעומת זו הקיימת כיום.
- יינתן מענק מותנה בביצועי הבנק (תשוואה להון), הכולל תוספת מדורגת בהתאם לעמידה ביעדי התוכנית האסטרטגית.
- עובדים שעבדו בבנק בעת חתימת ההסכם יקבלו מענק התמדה והירתמות מיוחד בסכום של חצי משכורת י"ג (לפי ערך יום חתימת ההסכם), בכל אחת מהשנים 2018 עד 2021 ובתמורה לעבודתם בפועל בשנים אלו, כאשר חלק המענק המתייחס לשנת 2019 מותנה בהסכמה כוללת לאופן קליטת עובדי בנק איגוד במסגרת ההסכם הקיבוצי. החלק המותנה נדחה לשנת 2021.
- תופעל תוכנית הפרישה מוצפן שאושרה על ידי דירקטוריון הבנק ביום 27 בדצמבר 2016.
- גובשו הסכמות שונות אשר מאפשרות לבנק גמישות ניהולית נוספת בניהול המשאב האנושי.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 22 - זכויות עובדים - המשך

9. ביום 20 בדצמבר 2018 נחתם הסכם קיבוצי בעניין שכר ותנאי עבודה לשנים 2018-2022 עם ארגון המנהלים. להלן עיקרי ההסכם החדש:
- נקבע מבנה שכר חדש, הכולל שכר בסיס, תוספת ותק, תוספת ניהול, שעות נוספות גלובליות וכן השתתפות בהחזרי הוצאות (אש"ל, אחזקת רכב, חינוך ועוד).
 - שכר הבסיס כולל את כל רכיבי השכר החודשיים הקבועים ששולמו עד כניסתו של ההסכם לתוקף, למעט תוספת ותק ודמי ניהול.
 - תוספת הוותק השנתית תעמוד על 1% משכר הבסיס.
 - תוספת הניהול תיקבע בהתאם לרמת המורכבות הניהולית.
 - תשלום עבור שעות נוספות יהיה גלובלי.
 - עדכון השתתפות בהוצאות עבור גני ילדים, צהרונים וחינוך גבוה לילדי מנהלים.
 - תוכנית פרישה מרצון.
 - תוספת שכר חודשית של 2,500 שקלים חדשים למנהל מיום 1 בינואר 2018.
 - תוספת שכר דיפרנציאלית למנהלים לשנים 2019-2022 (תלויה בתשואה להון לשנים 2020-2022).
 - שקט תעשייתי מלא ומוחלט לכל תקופת ההסכם.
10. הסכמי עבודה ושכר בחטיבת הטכנולוגיה
- תנאי ההעסקה של עובדי חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "חטיבת הטכנולוגיה") מוסדרים בחוקת העבודה שנחתמה בשנת 1989 ובשורה של הסכמים שנחתמו בין ועד עובדי חטיבת הטכנולוגיה וההסתדרות, לחטיבת הטכנולוגיה במהלך השנים.
- לעובדי חטיבת הטכנולוגיה קיים מודל הצמדה לשכר עובדי הבנק.
- ביום 4 בפברואר 2020 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בין חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה וועד עובדי החברה של חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ, שבמסגרתו סוכם על החלה בחברה, בהתאם להסכמות שגובשו, של הסכם המנהלים שנחתם בבנק בתאריך 20 בדצמבר 2018 ופסק הבוררות שהתקבל בבנק בתאריך 28 בינואר 2019, וזאת על פי המחויב בהסכמים הקיבוציים של החברה. בכך ניתן מענה לכלל התביעות של ההסתדרות והועד של חברת הטכנולוגיה בנושאים אלו. להסכם שנחתם אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.
11. חלק מעובדי הבנק הפורשים בפרישה מוקדמת, מקבלים לעיתים בעת פרישתם סכומים גבוהים מהסכומים להם הם זכאים על פי החוק וההסכמים. לעיתים, משלם הבנק לעובדים כאמור קיצבה, וזאת עד הגיעם לגיל פרישה. בהתאם להנחיית הפיקוח על הבנקים, נכללה בדוחות הכספיים עמודה אקטוארית בגין תשלומים אלה.
12. ביום 27 בדצמבר 2016 אישר דירקטוריון הבנק תוכנית התייעלות שהומלצה על ידי הנהלת הבנק לפיה תתאפשר פרישתם המוקדמת של כ-300 עובדים במהלך השנים 2017-2021, בתנאים מוטבים.
- יצוין, כי מבין העובדים הפורשים שיתאפשר להם לפרוש בפרישה מוקדמת כאמור, נמנים עובדי הבנק וכן כ-50 עובדי חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ, חברה בת בשליטה ובהחזקה מלאה של הבנק. יחד עם זאת, יתכן שיחול שינוי במספר העובדים הפורשים מכל קבוצה, ואולם בסך הכל מספרם לא יעלה על 300.
- בהתאם לתוכנית ההתייעלות, יהיו העובדים הפורשים זכאים לפנסיה מוקדמת עד גיל פרישה או לפיצויים מוגדלים בשיעור של 150% (נוסף על העברת הבעלות בקופות הגמל על שמם), וזאת בהתאם לקריטריונים המפורטים בתוכנית. אפשר ובמסגרת תנאי הפרישה, תינתנה לעובדים הטבות נוספות אשר אינן מהותיות.
- עלויות עדכון ההתחייבות האקטוארית בגין תוכנית ההתייעלות שנרשמו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016, הסתכמו ב-286 מיליוני שקלים חדשים, כאשר העלות נטו ממס בסכום של 188 מיליוני שקלים חדשים נזקפה באותו רבעון להון העצמי (במסגרת הרווח הכולל האחר).
13. קבוצה מצומצמת של עובדים, אשר פרשו מעבודתם בעבר, זכאית לגמלה חודשית קבועה מהבנק. עובדים אשר פרשו מהבנק עד 30 ביוני 1997, זכאים לתשלום גמלה מהבנק בגין רכיבי שכר מסוימים. כמו כן, זכאים גמלאי הבנק להטבות שאינן גמלה. התחייבות הבנק לתשלומים האמורים מכוסה בעתודות על פי חישוב אקטוארי.
14. עם קבוצת עובדים בכירים נחתמו הסכמי עבודה אישיים המזכים אותם במקרה של פיטורין למענק פרישה מיוחד כפי שנקבע בהסכמים, העשוי להגיע בתוך מספר שנים ביחס לעובדים מסוימים, בעלי ותק רב, עד לשבעה עשר חודשי שכר. עובדים אלה זכאים בעת פרישתם, לסכומים וזכויות אחרות, כפי שהצטברו לזכותם בקופות השונות וכן להודעה מוקדמת על סיום יחסי עובד מעביד לתקופה של שלושה עד שישה חודשים. לבנק אין כוונה לפטר מי מעובדים בכירים אלה המועסקים בבנק. התחייבות הבנק לתשלומים האמורים מכוסה בעתודות על פי חישוב אקטוארי.
15. מענקי יובלות
- עובדי הבנק זכאים למענק חד פעמי בהגיעם לשלוש עשרה ולשמונה עשרה שנות ותק. בדוחות הכספיים נערכה הפרשה בגין חבויות אלה על פי חישוב אקטוארי המתבסס על נסיון העבר וההסתברות שבתאריך הקובע יהיה העובד עדיין מועסק בבנק.

ביאור 22 - זכויות עובדים - המשך

16. עתודה בגין שכר לימוד
עובדי הבנק בהסכם קיבוצי שנקלטו עד ליום 16 באוגוסט 2017 זכאים להחזר בגין שכר לימוד תורני ובגין שכר לימוד גבוה על פי אחוזי החזר ותקרות הנהוגים בבנק, אשר עודכנו במסגרת ההסכם הקיבוצי החדש. בדוחות הכספיים נערכה הפרשה בגין חבויות אלו על פי חישוב אקטוארי המתבסס על נסיון העבר וההסתברות שהעובד יהיה עדיין מועסק בבנק.
17. העתודות בגין מענקי יובלות, שכר לימוד והסכם פרישה מרצון נערכו על בסיס חישוב אקטוארי וחושבו לפי שיעור היוון על בסיס תשואת איגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע של איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה במועד הדיווח. משיקולים פרקטיים, נקבע כי המרווח ייקבע לפי ההפרש בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות פירעון, על איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארצות הברית, לבין שיעורי התשואה לפדיון, לאותן תקופות לפירעון, על איגרות חוב של ממשלת ארצות הברית, והכל במועד הדיווח. החישוב נערך בהתחשב בגידול ריאלי עתידי בשכר בשיעורים של 3.50%-4.50%. חישוב העתודה בגין פורשים מרצון בוצע בהתאם לזכאות הפורשים להצמדת הגימלה למדד המחירים לצרכן.
18. בנק יהב
לבנק יהב תוכנית מוגדרת ממומנת ולא ממומנת ביחס לכלל עובדיו, התוכנית הנ"ל מספקת הטבה מוגדרת המבוססת על שנות שירות ומשכורת אחרונה.
התחייבות בנק יהב לשלם פיצויי פרישה או פיטורין מכוסה בעיקר באמצעות הפקדות שוטפות על בסיס השכר לפנסיה, על שם העובדים בקופות גמל ופנסיה מוכרות. בנק יהב נוהג להשלים לעובדים הזכאים לפיצויים את ההפרש שבין המשכורת האחרונה של העובדים מוכפלת במספר שנות העבודה, לבין הסכום שנצבר לזכותם בקופות האמורות. בנק יהב רשאי למשוך את כספי היעודה אלא לצורך תשלום פיצויי פרישה בלבד.
לחלק מעובדיו התחייב בנק יהב להעביר לבעלותם עם סיום עבודתם מכל סיבה את מרכיב פיצויי הפיטורים שבקופות גמל מוכרות (לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין). לעובדים אלה לא נדרש הבנק להשלים את ההפרש שבין המשכורת האחרונה של העובדים מוכפלת במספר שנות העבודה, לבין הסכום שנצבר לזכותם בקופות האמורות.
במהלך שנת 2017 אישר דירקטוריון בנק יהב תוכנית פרישה מרצון שהומלצה על ידי הנהלת בנק יהב.
בנק יהב קיבל אישור לתוכנית מהפיקוח על הבנקים בהתאם לנדרש בהוראות ההתייעלות. לפי התוכנית, תתאפשר פרישה מוקדמת של עובדים בהתאם לקריטריונים הקבועים בתוכנית. עלויות ההתחייבות האקטואריות לעובדים הסתכמו בסך של כ-35 מיליוני שקלים חדשים לפני מס (23 מיליוני שקלים חדשים לאחר השפעת המס).
ביום 17 בינואר 2019 נחתם בבנק יהב הסכם שכר קיבוצי חדש עם נציגות העובדים אשר מעגן את יחסי העבודה והתגמול לשנים 2018-2022.
19. בנק אגוד
תוכנית פרישה
ביום 31 בדצמבר 2018 החליט דירקטוריון בנק אגוד לאשר תוכנית פרישה מרצון של כ-70 עובדים כחלק מתהליכי התייעלות שנוקט בנק אגוד (להלן: "התכנית"), במסגרתה אמורים לפרוש כ-70 עובדים מבנק אגוד, (נותרו כ-5 עובדים הצפויים לפרוש במהלך שנת 2021). ההטבות שהוצעו, כתלות בגיל ונתק העובדים כוללות פנסיה מוקדמת עד לגיל הפרישה על פי דין; או פיצויים מוגדלים בשיעור של כ-270% בהתאם למאפייני אוכלוסיית העובדים שיפרשו. יתכן ובמסגרת תנאי הפרישה יינתנו הטבות נוספות שאינן מהותיות.
ביום 17 בינואר 2019 התקבל אישור המפקחת על הבנקים להקלה לפיה יוכל בנק אגוד לפרוס את השפעת עלויות התוכנית לעניין חישוב הלימות ההון על פני חמש שנים.
בהקשר לכך ועל פי הוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, בנק אגוד הכיר בהפסד בגין צמצום תכניות להטבה מוגדרת, קרי כאשר אירוע מפחית משמעותית את מספר שנות השירות העתידיות של עובדי תוכנית הטבה או אשר מבטל עבור מספר משמעותי של עובדים את צבירת ההטבות המוגדרות בגין חלק או כל השירות העתידית שלהם, על פי מדיניות בנק אגוד.
העלות הכוללת של התוכנית על פי הערכת הנהלת בנק אגוד שהתבססה על תחשיב אקטוארי הסתכמה בסך של כ-80 מיליוני שקלים חדשים לפני השפעת מס. עלות זו נקפה לרווח והפסד בדוחות הכספיים של בנק אגוד לשנת 2018, בשל העובדה שעומדת בהגדרת "צמצום תוכנית", על פי הוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים בנושא זכויות עובדים וכמפורט לעיל. סכום זה עודכן לסך של כ-71 מיליוני שקלים חדשים בשנת 2019.
סכסוך עבודה בבנק אגוד
ביום 3 באוגוסט 2017 מסרה הסתדרות העובדים הכללית החדשה לבנק אגוד הודעה על הכרזת סכסוך עבודה ביחס לסקטור הפקידים בבנק אגוד וביחס לסקטור המנהלים ומורשי החתימה בבנק אגוד והודעה על הכרזת שביתה בהתאם לחוק יישום סכסוכי עבודה, התש"ז-1957, שמועדה הנקוב בהודעה הינו 20 באוגוסט 2017 ואילך. נכון לחודש פברואר 2021 ההודעות נוגעות לכ-705 פקידים וכ-225 מנהלים ומורשי חתימה בבנק אגוד המועסקים בהסכם קיבוצי מיוחד. עילות הסכסוך בהתאם להודעות ההסתדרות הינן הימנעות מקיום משא ומתן על חתימת הסכם קיבוצי שיסדיר את זכויות העובדים עקב השינוי הארגוני הצפוי בבנק אגוד. דרישת נציגות העובדים להבטחת המשך עבודתם ושמירת זכויותיהם של העובדים, כמקובל במערכת הבנקאית במקרים של העברת בעלות בבנק לרבות תנאי וסדרי העסקתם. שכרם, ביטחונם התעסוקתי ותגמולם לאור השלכות המהלך הצפוי, והתנהגות בחוסר תום לב ביחסי עבודה. בהמשך להודעה זו, מסרה הסתדרות העובדים הכללית החדשה ביום 12 בנובמבר 2017 הודעה על הכרזת סכסוך עבודה ושבייתה בחברת אגוד מערכות בע"מ (להלן: "אגוד מערכות"). עילות הסכסוך כוללות בין היתר, הימנעות מקיום משא ומתן על חתימת הסכם קיבוצי שיסדיר ויבטיח את זכויות העובדים עקב השינוי הארגוני הצפוי ודרישת נציגות העובדים להבטחת המשך עבודתם ושמירת זכויותיהם של העובדים. כמקובל במערכת הבנקאית במקרים של העברת בעלות בבנק. אגוד מערכות הינה חברת בת בשליטה מלאה של בנק אגוד העוסקת במתן שירות מחשוב לבנק אגוד ולחברות הבת שלו ומונה 55 עובדים שהסכסוך נוגע להם, נכון לחודש פברואר 2021. בחודשים האחרונים מתנהל משא ומתן עם ועדי העובדים של בנק אגוד במטרה להגיע להסכם קיבוצי בנושא פרישת עובדים וקליטת עובדים בבנק.

ביאור 22 - זכויות עובדים - המשך

ב. סכומי ההתחייבות בגין ההטבות לפי סוגים:

31 בדצמבר		
2019	2020	2020
במיליוני שקלים חדשים		
ללא בנק אגוד	כולל בנק אגוד	
184	193	236
הטבות לאחר פרישה⁽¹⁾		
סכום ההתחייבות		
1,269	1,249	2,134
הטבות לאחר סיום העסקה ולפני פרישה⁽²⁾		
סכום ההתחייבות		
136	142	461
השווי ההוגן של נכסי התוכנית		
1,133	1,107	1,673
עודף ההתחייבות על נכסי התוכנית		
הטבות לפני סיום העסקה⁽³⁾		
סכום ההתחייבות		
115	117	173
עודף ההתחייבות שנכלל בסעיף "התחייבויות אחרות"		
1,432	1,417	2,082
מזה: בגין הטבות לעובדים בחוץ לארץ		
10	3	3

(1) שי לחג והטבות נוספות לעובדים לאחר פרישה.

(2) פנסיה, פיצויים והטבות נוספות בתוכנית להטבה מוגדרת ולרבות יתרת ההתחייבות בגין עובדים שפרשו.

(3) בעיקר מענקי יובלות ושכר לימוד לעובדים פעילים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 22 - זכויות עובדים - המשך

ג. תוכניות להטבה מוגדרת (פנסיה, פיצויים והטבות נוספות)⁽¹⁾

1. מחויבויות ומצב המימון

1.1 שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

31 בדצמבר		
2019	2020	
במיליוני שקלים חדשים		
1,250	1,453	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה
-	891	איחוד לראשונה - בנק אגוד
51	70	עלות שירות
47	32	עלות ריבית
181	28	הפסד (רווח) אקטוארי
(76)	(104)	הטבות ששולמו
1,453	2,370	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף התקופה
1,319	2,104	מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף התקופה⁽²⁾

(1) הטבות לאחר סיום העסקה ולפני פרישה והטבות לאחר פרישה ולרבות יתרת התחייבות בגין עובדים שפרשו.

(2) לא כולל הנחות כלשהן בנוגע לרמת התגמול העתידית.

1.2 שינוי בשווי ההוגן של נכסי התוכנית ומצב המימון של התוכנית

31 בדצמבר		
2019	2020	
במיליוני שקלים חדשים		
116	136	שווי הוגן של נכסי התוכנית בתחילת תקופה
-	329	איחוד לראשונה - בנק אגוד
17	5	תשואה בפועל על נכסי התוכנית
6	6	הפקדות לתוכנית על ידי הבנק
(3)	(15)	הטבות ששולמו
136	461	שווי הוגן של נכסי התוכנית בסוף התקופה
136	461	מצב המימון - נכס נטו שהוכר בסוף תקופה

1.3 סכומים שהוכרו במאזן המאוחד

31 בדצמבר		
2019	2020	
במיליוני שקלים חדשים		
	ללא בנק אגוד	כולל בנק אגוד
1,317	1,300	1,909

סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות

1.4 סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

31 בדצמבר		
2019	2020	
במיליוני שקלים חדשים		
	ללא בנק אגוד	כולל בנק אגוד
(615)	(543)	(584)
-	-	-
(615)	(543)	(584)

הפסד אקטוארי נטו
התחייבות נטו בגין המעבר
סך הכל הוכר ברווח כולל אחר

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 22 - זכויות עובדים - המשך

ג. תוכניות להטבה מוגדרת (פנסיה, פיצויים והטבות נוספות)⁽¹⁾ - המשך

1.5. תוכניות שבהן המחויבות בגין הטבה מצטברת וחזויה עולה על נכסי התוכנית

31 בדצמבר			
2020	2019		
במיליוני שקלים חדשים			
כולל בנק אגוד	ללא בנק אגוד		
2,370	1,485	1,453	מחויבות בגין הטבה חזויה
2,104	1,242	1,319	מחויבות בגין הטבה מצטברת
461	142	136	שווי הוגן של נכסי התוכנית

2. הוצאה בתקופת הדיווח

2.1. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2020	2019	2018	
במיליוני שקלים חדשים			
70	51	51	במסגרת משכורות והוצאות נלוות עלות שירות
32	47	42	במסגרת הוצאות אחרות עלות ריבית
(6)	(4)	(5)	תשואה חזויה על נכסי התוכנית הפחתה של סכומים שלא הוכרו: הפסד אקטוארי נטו
47	36	36	סך הכל במסגרת הוצאות אחרות
73	79	73	סך עלות ההטבה, נטו
143	130	124	

2.2. שינויים בנכסי תוכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2020	2019	2018	
במיליוני שקלים חדשים			
33	188	(85)	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה הפחתה של הפסד אקטוארי ⁽²⁾
(47)	(36)	(36)	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
(14)	152	(121)	סך עלות ההטבה נטו
143	130	124	סך הכל הוכר בעלות ההטבה נטו לתקופה וברווח כולל אחר
129	282	3	

2.3. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנת 2020 לפני השפעת המס:

במיליוני שקלים חדשים	
54	הפסד אקטוארי נטו
54	סך הכל צפוי כי יופחת מרווח כולל אחר מצטבר

(1) הטבות לאחר סיום העסקה ולפני פרישה והטבות לאחר פרישה ולרבות יתרת התחייבות בגין עובדים שפרשו.

(2) הפסדים אקטואריים הנובעים משנויים שוטפים בשיעורי היוון במהלך שנת דיווח יופחתו בקו ישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פני התוכנית, או לחלופין על פני יתרת התקופה הממוצעת הנותרת של קבלת ההטבה על ידי העובדים. ראה גם ביאור 1.12 לדוחות הכספיים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 22 - זכויות עובדים - המשך

3. הנחות

3.1 ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו

3.1.1 ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין ההטבה:

31 בדצמבר		
2019	2020	
באחוזים		
0.57	0.47	שיעור היוון
2.00	1.40	שיעור היוון המדד
2.65	2.65	שיעור עזיבה
3.50	3.50	שיעור גידול בתגמול

3.1.2 ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה לתקופה באחוזים:

31 בדצמבר			
2018	2019	2020	
באחוזים			
3.25	4.02	2.02	שיעור היוון
3.85	3.52	4.43	תשואה חזויה לטווח ארוך על נכסי תוכנית
2.14	3.50	3.50	שיעור גידול בתגמול

3.2 השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס:

קיטון בנקודת אחוז אחת		גידול בנקודת אחוז אחת		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2019	2020	2019	2020	
173	287	(141)	(228)	שיעור היוון
(159)	(129)	157	131	שיעור עזיבה
(88)	(116)	105	139	שיעור גידול בתגמול

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 22 - זכויות עובדים - המשך

4. נכסי תוכנית

4.1. הרכב שווי ההון של נכסי תוכנית

סוג נכס		31 בדצמבר				
		2020	2019			
		רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל	ללא בנק אגוד
מזומנים ופקדונות בבנקים		15	-	-	15	-
מניות		79	2	-	81	54
סיוע ממשלתי לקרנות פנסיה ותיקות		-	10	-	10	10
אחר		9	64	15	88	15
איגרות חוב: ממשלתיות		46	126	-	172	16
ממשלתיות מיועדות		-	9	-	9	9
קונצרניות		40	46	-	86	38
סך הכל		189	257	15	461	142

4.2. השווי ההון של נכסי תוכנית לפי סוגי הנכסים ויעד הקצאה לשנת 2020 (באחוזים)

סוג נכס		יעד הקצאה		
		אחוז מנכסי התוכנית	אחוז מנכסי התוכנית	לשנת
		ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר	2021
		2019	2020	2021
מזומנים ופיקדונות בבנקים		-	3	3
מניות		25	18	18
סיוע ממשלתי לקרנות פנסיה ותיקות		8	2	2
אחר		12	19	19
איגרות חוב: ממשלתיות		29	37	37
ממשלתיות מיועדות		7	2	2
קונצרניות		19	19	19
סך הכל		100	100	100

5. תזרימי מזומנים

5.1. הפקדות בתוכנית פנסיה להטבה מוגדרת

סוג נכס		יעד הקצאה		
		הפקדות בפועל	הפקדות בפועל	לשנת
		לשנה שהסתיימה ביום	לשנה שהסתיימה ביום	לשנת
		31 בדצמבר	31 בדצמבר	2021 ⁽¹⁾
		2019	2020	2021
הפקדות		6	7	9

(1) אומדן הפקדות שצפוי לשלמן לתוכנית פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2021.

5.2. תזרימי מזומנים - ההטבות שהתאגיד צופה לשלם בעתיד:

שנה	במיליוני שקלים חדשים
2021	159
2022	122
2023	119
2024	113
2025	105
2026-2030	448
2031 ואילך	1,081
סך הכל	2,147

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות

א. תוכנית אופציות למנהל הכללי הקודם

במסגרת תוכנית האופציות לשנת 2014 ועל פי תנאיה, הבנק הקצה לנאמן, עבור המנהל הכללי הקודם של הבנק, כתיבי אופציה בשלוש מנות שנתיות כמפורט להלן - 186,915 כתיבי אופציה עבור שנת 2014, 177,720 כתיבי אופציה עבור שנת 2015, 172,503 כתיבי אופציה עבור שנת 2016. כל אחד מכתבי האופציה ניתן למימוש, למניה רגילה אחת של הבנק, בת 0.1 ש"ח ערך נקוב, בכפוף להתאמות בגין חלוקת מניות הטבה, הנפקת זכויות, איחוד או חלוקה של מניות, חלוקת דיבידנד ועוד.

בהנחה של מימוש מלא של כל כתיבי האופציה, ובהנחה של הקצאת הכמות המירבית האפשרית של מניות המימוש, יקנו כל כתיבי האופציה המוצעים למנהל הכללי הקודם על פי תוכנית האופציות (בהתבסס על דוח "מצבת הון ומרשמי ניירות הערך של התאגיד והשינויים בה", שפרסם הבנק ביום 10 באפריל 2014), כ-0.23% מהונו המונפק של הבנק ומזכויות ההצבעה בו (לאחר הקצאת מלוא הכמות של מניות המימוש), ובהנחה של דילול מלא, כ-0.18% מהונו המונפק של הבנק ומזכויות ההצבעה בו.

זכאותו של המנהל הכללי הקודם לכתבי האופציה שהוקצו בגין שנת מענק כלשהי מותנית בכך כי בשנת המענק יתקיימו תנאי הסף המפורטים להלן:

1. שיעור התשואה על ההון בשנת המענק לא יפחת מ-9%.
2. יחס הלימות ההון הכולל ויחס הלימות הון הליבה של הבנק, לשנת המענק, לא יפחתו מן היחסים המינימליים שנקבעו בהוראות בנק ישראל.

זכאותו של המנהל הכללי הקודם לכתבי אופציה הכלולים במנה שנתית כלשהי, תחושב בסמוך לאחר פרסום הדוחות הכספיים של הבנק לשנת המענק שבגינה הוקצתה המנה השנתית, בהתאם לעמידה בתנאי הזכאות שהוגדרו.

כל אחת מהמנות השנתיות לשנים 2014-2016 תהיה ניתנת למימוש בשלושה חלקים שווים החל מיום 1 באפריל בשנים 2016-2020.

מחיר המימוש של כל אחד מכתבי האופציה שיוקצו למנהל הכללי הקודם, על פי התוכנית הינו 46.19⁽⁴⁾ שקלים חדשים, בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן, החל מן המדד הידוע ביום שבו אישר הדירקטוריון את הקצאת כתיבי האופציה למנהל הכללי הקודם ועד למדד הידוע ביום המימוש. מחיר המימוש נקבע על פי הממוצע של שערי הנעילה של מניה רגילה של הבנק, בבורסה, במשך שלושים ימי המסחר שקדמו ליום אישור הדירקטוריון. בהתאם לאמור, יובהר כי ביום המימוש, המנהל הכללי הקודם לא יידרש לשלם את מחיר המימוש, ומחיר המימוש ישמש אך ורק לצורך קביעת סכום ההטבה הכספית וכמות מניות המימוש שתוקצה בפועל למנהל הכללי הקודם.

לצורך חישוב השווי ההוגן, ליום האישור של האסיפה הכללית את הקצאת כתיבי האופציה, כאמור לעיל, נלקחו בחשבון תנאי תוכנית האופציות וכן סטיית תקן שנתית בטווח 26.7%-32.1% המשקפת סטיית תקן לתקופות של כ-7.42-3.41 שנים. ריבית חסרת סיכון נעה בטווח 0.55%-0.82% עבור המנות השונות.

על בסיס ההנחות, השווי ההוגן הממוצע של כל כתב אופציה שיוענק למנהל הכללי הקודם על פי תוכנית האופציות, ליום האישור של האסיפה הכללית את הקצאת כתיבי האופציה, הינו כדלקמן: כתב אופציה הנכלל במנה הראשונה - כ-7.90 שקלים חדשים; כתב אופציה הנכלל במנה השנייה - כ-8.37 שקלים חדשים; כתב אופציה הנכלל במנה השלישית - כ-8.67 שקלים חדשים.

בהתאם לכך, ערך ההטבה התיאורטי של כתיבי האופציה בתוכנית (השווי ההוגן), כאמור, המחושב בהתאם לכללי התקינה החשבונאית, מסתכם בכ- 4.5 מיליוני שקלים חדשים (כ-5.3 מיליוני שקלים חדשים, כולל מס שכר). שווי זה יפרס על פני תקופת הזכאות באופן לא ליניארי.

האופציות יוקצו במסלול "הכנסת עבודה", בהתאם לסעיף 102 לפקודת מס הכנסה. לפיכך, ההטבה שתנבע למנהל הכללי הקודם כתוצאה ממימוש כתיבי אופציה אלה, תמוסה על פי שיעור המס השולי שיחול על המנהל הכללי הקודם במועד מימוש כתיבי האופציה. הבנק יהיה חייב לשלם מס שכר בגין ההטבה שתנבע למנהל הכללי הקודם כתוצאה ממימוש כתיבי האופציה על פי תוכנית האופציות. כמו כן, בעת תשלום המס על ידי המנהל הכללי הקודם בגין ההטבה, יהא הבנק זכאי לנכות הוצאה לצרכי מס בגין כתיבי האופציה האמורים, על פי שיעור המס האפקטיבי שיחול במועד המימוש.

במסגרת תוכנית האופציות לשנת 2019 הוקצו למנהל הכללי הקודם 22,148 אופציות. כל אחד מכתבי האופציה יהיה ניתן למימוש, למניה רגילה אחת של הבנק, בת 0.1 ש"ח ערך נקוב, הכפוף להתאמות בגין חלוקת מניות הטבה, הנפקת זכויות, איחוד או חלוקה של מניות, חלוקת דיבידנד ועוד.

האופציות שהוקצו בגין שנת 2019 יהיו ניתנות למימוש החל מיום 26 ביולי 2022. מחיר המימוש של כל אחד מכתבי האופציה שהוקצו למנהל הכללי הקודם, על פי התוכנית הינו 70.88⁽⁴⁾ שקלים חדשים, בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן, החל מן המדד הידוע ביום שבו אישר הדירקטוריון את הקצאת כתיבי האופציה למנהל הכללי הקודם ועד למדד הידוע ביום המימוש.

מחיר המימוש נקבע על פי הממוצע של שערי הנעילה של מניה רגילה של הבנק, בבורסה, במשך שלושים ימי המסחר שקדמו ליום אישור הדירקטוריון. בהתאם לאמור, יובהר כי ביום המימוש, המנהל הכללי הקודם לא יידרש לשלם את מחיר המימוש, ומחיר המימוש ישמש אך ורק לצורך קביעת סכום ההטבה הכספית ומספר מניות המימוש שיוקצו בפועל למנהל הכללי הקודם.

לצורך חישוב השווי ההוגן, ליום האישור של האסיפה הכללית את הקצאת כתיבי האופציה, כאמור לעיל, נלקחו בחשבון תנאי תוכנית האופציות וכן סטיית תקן שנתית בטווח 22.33%-22.84% המשקפת סטיית תקן לתקופות של כ-5.30-3.59 שנים. ריבית חסרת סיכון נעה בטווח 0.73%-0.58% עבור המנות השונות.

על בסיס ההנחות, השווי ההוגן הממוצע של כל כתב אופציה שיוענק למנהל הכללי הקודם על פי תוכנית האופציות, ליום האישור של האסיפה הכללית את הקצאת כתיבי האופציה, הינו כ-10.61 שקלים חדשים.

בהתאם לכך, ערך ההטבה התיאורטי של כתיבי האופציה בתוכנית (השווי ההוגן), כאמור, המחושב בהתאם לכללי התקינה החשבונאית, מסתכם בכ- 235 אלפי שקלים חדשים.

האופציות הוקצו במסלול "רווח הון", בהתאם לסעיף 102 לפקודת מס הכנסה. לפיכך, ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממימוש כתיבי אופציה אלה, תמוסה על פי שיעור מס רווח הון שיחול עליהם במועד מימוש כתיבי האופציה. לפיכך, הבנק לא יהיה חייב לשלם מס שכר בגין ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממימוש כתיבי האופציה על פי תוכנית האופציות. כמו כן, בעת תשלום המס על ידי הניצעים בגין ההטבה, הבנק לא יהיה זכאי לנכות הוצאה לצרכי מס בגין כתיבי האופציה האמורים.

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות - המשך

במהלך שנת 2020 מימש המנהל הכללי הקודם 40,558 אופציות מהתוכנית הקודמת (בשנת 2019 - מומשו 198,861 אופציות) על פי מחיר מימוש ⁽¹⁾46.19 שקלים חדשים (זהה לשנת 2019). מחיר המניה הממוצע במועד המימוש של האופציות למניות שמומשו במהלך שנת 2020 היה 71.74 שקלים חדשים (בשנת 2019 - 76.05 שקלים חדשים). בהתאם לתוצאות הכספיות של שנת 2016, פקעו 50,827 אופציות בשנת 2017 על פי מחיר מימוש ⁽¹⁾46.19 שקלים חדשים.

נכון ליום 31 בדצמבר 2020 קיימות למנהל הכללי הקודם 22,148 אופציות (ליום 31 בדצמבר 2019 - 40,558, ליום 31 בדצמבר 2018 - 239,419 אופציות) על פי מחיר מימוש ⁽¹⁾70.88 שקלים חדשים (בשנים 2017-2019 מחירי המימוש היה 46.19 שקלים חדשים).

ב. תוכנית אופציות לעובדים

1. ביום 10 ביוני 2014 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק, לאחר קבלת אישורו של הדירקטוריון והמלצת ועדת התגמול, מדיניות תגמול מעודכנת לנושאי משרה בבנק.

ביום 19 ביוני 2014 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבל לכך אישור ועדת התגמול, מיום 16 ביוני 2014, הצעת כתבי אופציה נושאי משרה בבנק, בהתאם לסעיף 15 ב(א) לחוק ניירות ערך. בנוסף, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת אישורה של ועדת התגמול, הצעת כתבי אופציה לעובדים מרכזיים בבנק וכן למנהלים נוספים בבנק ובחברות בת של הבנק, בהתאם לסעיף 15 ב(א) לחוק ניירות ערך, והכל כמפורט בדיווח שפרסם הבנק ביום 19 ביוני 2014 (להלן: "דוח המתאר").

במסגרת החלטת הדירקטוריון מיום 19 ביוני 2014, אושרו תוכניות להקצאת כתבי אופציה כמפורט להלן:

- **תוכנית אופציות א'** - עד 2,083,197 כתבי אופציה א' שיוענקו לעד שמונה נושאי משרה בבנק שאינם שומרי סף, והניתנים למימוש עד ל-2,083,197 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- **תוכנית אופציות ב'** - עד 873,066 כתבי אופציה ב' שיוענקו לעד חמישה נושאי משרה שהינם שומרי סף, והניתנים למימוש עד ל-873,066 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- **תוכנית אופציות ג'** - עד 2,708,060 כתבי אופציה ג' שיוענקו לעד ארבעים ושלושה עובדים מרכזיים בבנק וכן לעד עשרה מנהלים בחברות בת של הבנק אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו, והניתנים למימוש עד ל-2,708,060 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- **תוכנית אופציות ד'** - עד 1,183,110 כתבי אופציה ד' שיוענקו לעד עשרים ושמונה מנהלים בבנק המועסקים על פי חוזים אישיים וכן לעד שמונה מנהלים בחברות בת של הבנק אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו, והניתנים למימוש עד ל-1,183,110 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- **תוכנית אופציות ה'** - עד 5,046,390 כתבי אופציה ה' שיוענקו לעד מאתיים חמישים ושלושה מנהלים בבנק המועסקים במסגרת הסכמים קיבוציים, והניתנים למימוש עד ל-5,046,390 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.

תנאי הסף לזכאות לכתבי האופציה ותנאי הזכאות לכתבי אופציה.

זכאותו של ניצע לכתבי אופציה על פי כל אחת מתוכניות האופציות לעיל, עבור שנת מענק כלשהי, מותנית בכך שבשנת המענק יתקיימו כל תנאי הסף להלן:

- שיעור התשואה להון בשנת המענק לא יפחת מ-9%.
 - יחס הלימות ההון הכולל ויחס הלימות הון הליבה של הבנק, לשנת המענק, לא יפחתו מן היחסים המינימליים שנקבעו בהוראות בנק ישראל.
- בנוסף, תנאי הזכאות לכתבי אופציה יקבעו על פי הקריטריונים הבאים:
- כתבי אופציה א' וכתבי אופציה ב' שיונפקו עבור ניצעים שהם נושאי משרה בבנק, כאמור לעיל, מהווים חלק מן התגמול המשנתה של נושאי המשרה. זכאותו של נושא משרה לכתבי אופציה א' או ב', הכלולים במנה שנתית כלשהי, תיקבע על פי ארבעה קריטריונים שהינם בגדר "יעדים כלל חברתיים" הניתנים למדידה (להלן: "המדדים הכמותיים") וכן, על בסיס שני קריטריונים איכותיים המבוססים על הערכת הממונה ביחס להשגת היעדים האישיים (להלן: "היעדים האישיים") של נושא המשרה שהוגדרו במסגרת מתאר ההצעה לעובדים וכן, על הערכת תפקודו של נושא המשרה על ידי הממונה, בהתאם לשיקול דעתו (להלן: "שיקול דעת הממונה"). (היעדים האישיים וכן שיקול דעת הממונה ייקראו להלן: "המדדים האיכותיים").
 - המשקל הכולל של המדדים הכמותיים יהיה בשיעור של שמונים אחוזים מן המנה השנתית של כתבי אופציה א' או ב'. המשקל הכולל של המדדים האיכותיים יהיה בשיעור של עשרים אחוזים, כך שמשקלו של סדד היעדים האישיים יהיה בשיעור של עשרה אחוזים ומשקלו של סדד שיקול דעת הממונה יהיה בשיעור של עשרה אחוזים.
- זכאותם של ניצעים שאינם נושאי משרה בבנק, לכתבי אופציה ג' ו-ד', בגין שנת מענק כלשהי, תקבע על בסיס המדדים הכמותיים, ולא תיקבע על פי סדד איכותי כלשהו. זכאותם של ניצעים שאינם נושאי משרה בבנק, לכתבי אופציה ה', בגין שנת מענק כלשהי, תקבע על בסיס המדדים הכמותיים, וכן על פי דרגת האיכות שתיקבע לאותם ניצעים, כמפורט בסעיף 2.12.9 לדוח המתאר.
- המדדים הכמותיים שהוגדרו במסגרת תוכנית האופציות הינם שיעור התשואה להון, תשואת מניית הבנק ביחס למדד הייחוס, יחס היעילות התפעולית, והיחס הממוצע של פיקדונות לאשראי.
- ערך ההטבה התיאורטי של כתבי האופציה בתוכניות, כאמור, המחושב בהתאם לכללי התקינה החשבונאית, מסתכם בכ-96 מיליוני שקלים חדשים (כ-113 מיליוני שקלים חדשים, כולל מס שכר). בפריסת ערך ההטבה התיאורטי בספרי הבנק, ילקח בחשבון אומדן לשיעור הנטישה הצפוי של ניצעי התוכניות.

(1) בתוספת הפרשי הצמדה והתאמת דיבידנד.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות - המשך

האופציות יוקצו במסלול "הכנסת עבודה", בהתאם לסעיף 102 לפקודת מס הכנסה. לפיכך, ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממימוש כתבי אופציה אלה, תמוסה על פי שיעור המס השולי שיחול עליהם במועד מימוש כתבי האופציה. הבנק יהיה חייב לשלם מס שכר בגין ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממימוש כתבי האופציה על פי תוכנית האופציות. כמו כן, בעת תשלום המס על ידי הניצעים בגין ההטבה, יהא הבנק זכאי לנכות הוצאה לצרכי מס בגין כתבי האופציה האמורים, על פי שיעור המס האפקטיבי שיחול במועד המימוש.

יתר פרטי התוכניות ומתאר ההצעה לעובדים (ובכלל זה תנאי הסף לזכאות לכתבי האופציה, מועדי ההבשלה של כתבי האופציה והתקופות למימושם וכן סמכות הדירקטוריון להפחתת הכמות של כתבי האופציה, פקיעת כתבי אופציה והשבת ההטבה הכספית) פורטו בדוח מידי מיום 19 ביוני 2014.

ביום 3 באוגוסט 2015 החליט דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת המלצתה של ועדת התגמול של הבנק, לאשר מתאר הצעה לעובדים על פיו יוקצו 229,990 כתבי אופציה ל-19 ניצעים, מנהלים בבנק.

תוכנית האופציות מבוססת על העקרונות של תוכנית האופציות שאושרה על ידי הבנק בשנת 2014 ואשר על פיהן הבנק הקצה ביום 19 ביוני 2014 אופציות למנהלים. ראה להלן.

כתבי האופציות הוקצו כמפורט להלן:

- עד 11,494 כתבי אופציה ד' שיוענק למנהל אחד בבנק המועסק על פי חוזה אישי והניתנים למימוש עד ל-11,494 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק, בהתאם לתוכנית אופציות ד' מיום 19 ביוני 2014.
- עד 218,496 כתבי אופציה ה' שיוענקו לעד שמונה עשר מנהלים בבנק המועסקים במסגרת הסכמים קיבוציים, והניתנים למימוש עד ל-218,496 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק, בהתאם לתוכנית אופציות ה' מיום 19 ביוני 2014.

ערך ההטבה התיאורטי של כתבי האופציה בתוכניות, כאמור, שחושב בהתאם לכללי התקינה החשבונאית מסתכם בכ-1.6 מיליוני שקלים חדשים (כ-1.9 מיליוני שקלים חדשים, כולל מס שכר). בפריסת ערך ההטבה התיאורטי בספרי הבנק, ילקח בחשבון אומדן לשיעור הנטישה הצפוי של ניצעי התוכניות.

יתר פרטי התוכניות ומתאר ההצעה לעובדים (ובכלל זה תנאי הסף לזכאות לכתבי האופציה, מועדי ההבשלה של כתבי האופציה והתקופות למימושם וכן סמכות הדירקטוריון להפחתת הכמות של כתבי האופציה, פקיעת כתבי אופציה והשבת ההטבה הכספית) פורטו בדוח מידי מיום 3 באוגוסט 2015.

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות - המשך

להלן פירוט ההנחות ששימשו בחישוב השווי ההוגן של אופציה בודדת, וכן תוצאת השווי ההוגן לאופציה בודדת, עבור כל אחת מהמנות שהוענקו ביום 19 ביוני 2014:

סך הכל	מנה 3	מנה 2	מנה 1	
תוכנית אופציות א				
2,083	665	690	728	כמות אופציות (באלפים)
	25.94-35.64%	34.72%-22.00%	28.99%-20.07%	סטיית תקן שנתי
	46.21	46.21	46.21	מחיר מימוש (בשקלים חדשים)
	(0.70%)-1.08%	(0.87%)-0.64%	(0.45%)-0.08%	ריבית חסרת סיכון
	4.75-6.75	3.75-5.75	2.75-4.75	זמן לפקיעה בשנים
	8.43	8.12	7.70	שווי הוגן לאופציה בודדת
16,815	5,605	5,605	5,605	סך שווי הוגן למנה באלפי שקלים חדשים
תוכנית אופציות ב				
873	275	284	314	כמות אופציות (באלפים)
	25.94-35.64%	34.72%-22.00%	28.99%-20.07%	סטיית תקן שנתי
	46.21	46.21	46.21	מחיר מימוש (בשקלים חדשים)
	(0.70%)-1.08%	(0.87%)-0.64%	(0.45%)-0.08%	ריבית חסרת סיכון
	4.75-6.75	3.75-5.75	2.75-4.75	זמן לפקיעה בשנים
	8.43	8.17	7.73	שווי הוגן לאופציה בודדת
7,066	2,319	2,319	2,428	סך שווי הוגן למנה באלפי שקלים חדשים
תוכנית אופציות ג				
	896	896	917	כמות אופציות (באלפים)
2,709	25.94-35.64%	34.72%-22.00%	28.99%-20.07%	סטיית תקן שנתי
	46.21	46.21	46.21	מחיר מימוש (בשקלים חדשים)
	(0.70%)-1.08%	(0.87%)-0.64%	(0.45%)-0.08%	ריבית חסרת סיכון
	4.75-6.75	3.75-5.75	2.75-4.75	זמן לפקיעה בשנים
	8.35	8.06	7.64	שווי הוגן לאופציה בודדת
21,710	7,482	7,222	7,006	סך שווי הוגן למנה (אלפי שקלים חדשים)
תוכנית אופציות ד				
1,182	394	394	394	כמות אופציות (באלפים)
	25.94-26.81%	28.31%-22.00%	27.06%-20.07%	סטיית תקן שנתי
	46.21	46.21	46.21	מחיר מימוש (בשקלים חדשים)
	(0.70%)-0.61%	(0.87%)-0.26%	(0.16%)-(0.12%)	ריבית חסרת סיכון
	4.50	4.50	4.50	זמן לפקיעה בשנים
	7.64	8.17	8.42	שווי הוגן לאופציה בודדת
9,546	3,010	3,219	3,317	סך שווי הוגן למנה (אלפי שקלים חדשים)
תוכנית אופציות ה				
5,046	1,682	1,682	1,682	כמות אופציות (באלפים)
	25.94-26.81%	28.31%-22.00%	27.06%-20.07%	סטיית תקן שנתי
	46.21	46.21	46.21	מחיר מימוש (בשקלים חדשים)
	(0.70%)-0.61%	(0.87%)-0.26%	(0.16%)-(0.12%)	ריבית חסרת סיכון
	4.50	4.50	4.50	זמן לפקיעה בשנים
	7.64	8.17	8.42	שווי הוגן לאופציה בודדת
40,754	12,850	13,742	14,162	סך שווי הוגן למנה (אלפי שקלים חדשים)

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות - המשך

להלן פירוט ההנחות ששימשו בחישוב השווי ההוגן של אופציה בודדת, וכן תוצאת השווי ההוגן לאופציה בודדת, עבור כל אחת מהמנות שהוענקו ביום 3 באוגוסט 2015:

סך הכול	מנה 2	מנה 1	
			תוכנית אופציות ד
12	6	6	כמות אופציות (באלפים)
	22.92%-17.48%	21.01%-17.48%	סטיית תקן שנתית
	⁽¹⁾ 47.76	⁽¹⁾ 47.76	מחיר מימוש (בשקלים חדשים)
	(0.86%)-(0.45%)	(0.86%)-(0.58%)	ריבית חסרת סיכון
	3.50	3.50	זמן לפקיעה בשנים
	6.91	7.08	שווי הוגן לאופציה בודדת
80	40	40	סך שווי הוגן למנה (אלפי שקלים חדשים)
			תוכנית אופציות ה
218	109	109	כמות אופציות (באלפים)
	22.92%-17.48%	21.01%-17.48%	סטיית תקן שנתית
	47.76	47.76	מחיר מימוש (בשקלים חדשים)
	(0.86%)-(0.45%)	(0.86%)-(0.58%)	ריבית חסרת סיכון
	3.50	3.50	זמן לפקיעה בשנים
	6.91	7.08	שווי הוגן לאופציה בודדת
1,529	755	774	סך שווי הוגן למנה (אלפי שקלים חדשים)

(1) בתוספת הפרשי הצמדה והתאמת דיבידנד

להלן פרטים על כמות האופציות למניות ומחירי המימוש עבור כלל התוכניות:

2018		2019		2020		
ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	מספר אופציות	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	מספר אופציות	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	מספר אופציות	
46.23	4,827,012	46.22	2,951,940	46.21	440,984	קיימות במחזור לתחילת שנה
-	-	-	-	-	-	הוענקו במהלך השנה
-	-	-	-	46.21	14,165	חולטו במהלך השנה
46.26	1,875,072	46.23	2,510,956	46.21	386,495	מומשו במהלך השנה ⁽¹⁾
46.22	2,951,940	46.21	440,984	46.21	40,324	קיימות במחזור לסוף שנה

(1) הממוצע המשוקלל של מחירי המניה במועד המימוש של האופציות למניות שמומשו במהלך שנת 2020 היה 72.90 שקלים חדשים (שנת 2019 - 71.75 שקלים חדשים).

להלן פרטים על אופציות למניות הקיימות במחזור לסוף השנה מחולקות לפי תחומים של מחירי מימוש:

2018 בדצמבר 31	2019 בדצמבר 31	2020 בדצמבר 31	תחום מחירי מימוש (בשקלים חדשים)
40-50	40-50	40-50	מספר האופציות
2,951,940	440,984	40,324	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)
46.22	46.21	46.21	ממוצע משוקלל של יתרת אורך החיים החוזי (בשנים)
1.10	1.68	0.75	מזה ניתנות למימוש:
1,724,155	30,822	40,324	מספר האופציות
46.23	46.21	46.21	ממוצע משוקלל של מחירי המימוש (בשקלים חדשים)

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות - המשך

2. ביום 14 בפברואר 2017 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר קבלת אישורו של הדירקטוריון והמלצת ועדת התגמול, מדיניות תגמול מעודכנת לנושאי משרה בבנק, בתוקף שלשלוש שנים, החל מיום 1 בינואר 2017.

ביום 31 באוגוסט 2017 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבל לכך אישור ועדת התגמול, מיום 12 ביוני 2017, הצעת כתיב אופציה לנושאי משרה בבנק, בהתאם לסעיף 15 ב(א) לחוק ניירות ערך. בנוסף, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת אישורה של ועדת התגמול, הצעת כתיב אופציה לעובדים מרכזיים בבנק וכן למנהלים נוספים בבנק ובחברות בת של הבנק, בהתאם לסעיף 15 ב(א) לחוק ניירות ערך, והכל כמפורט בדיווח שפרסם הבנק ביום 31 באוגוסט 2017 (להלן: "דוח המתאר"). (בנוסף אושרו מאגרים של כתיב אופציה להנפקה בשתי מנות שנתיות נוספות לשנים 2018, 2019 מעבר זו שתוקפה בשנת 2017, אשר הנפקתן תהיה כפופה לקבלת האישרים הנדרשים מוועדת התגמול והדירקטוריון בבוא העת).

במסגרת החלטת הדירקטוריון מיום 31 באוגוסט 2017 אושרו תוכניות להקצאת כתיב אופציה כמפורט להלן:

- תוכנית אופציות א' - עד 572,985 כתיב אופציה א' שיוענקו לעד שבעה נושאי משרה בבנק שאינם שומרי סף, והניתנים למימוש עד ל-572,985 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ב' - עד 254,076 כתיב אופציה ב' שיוענקו לעד חמישה נושאי משרה שהינם שומרי סף, והניתנים למימוש עד ל-254,076 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ג' - עד 180,353 כתיב אופציה ג' שיוענקו לעד ארבעה עובדים מרכזיים בבנק וכן לעד שלושה עשר עובדים מרכזיים בחברות בת של הבנק אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו, והניתנים למימוש עד ל-180,353 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ד' - עד 978,796 כתיב אופציה ד' שיוענקו לעד שישים ותשעה בבנק המועסקים על פי חוזים אישיים וכן לעד שלושים ואחד מנהלים נוספים בבנק ובחברות בת של הבנק אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו, והניתנים למימוש עד ל-978,796 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ה' - עד 1,365,244 כתיב אופציה ה' שיוענקו לעד מאתיים שישים ושבעה מנהלים בבנק המועסקים במסגרת הסכמים קיבוציים, והניתנים למימוש עד ל-1,365,244 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.

כתיב האופציה שהונפקו על שם הנאמן עבור כל נושא משרה, על פי תוכנית אופציות א' או ג', חולקו לשלוש מנות שוות אשר יהיו ניתנות למימוש החל מיום 1 באפריל 2019, 1 באפריל 2020 ו-1 באפריל 2021 ותפקענה שנה וחצי ממועד זה. כתיב האופציה שהונפקו על פי תוכנית אופציות ד', ה' יהיו ניתנות למימוש במנה אחת החל מתום שנתיים ממועד ההנפקה ועד 5 שנים מיום ההנפקה. זכאותו של ניצע לכתבי אופציה על פי כל אחת מתוכניות האופציות לעיל, עבור שנת מענק כלשהי, מותנית בכך שבשנת המענק יתקיימו כל תנאי הסף להלן:

שיעור התשואה להון בשנת המענק לא יפחת מ-9%;
יחס הלימות ההון הכולל ויחס הלימות הון הליבה של הבנק, לשנת המענק, לא יפחתו מן היחסים המינימליים שנקבעו בהוראות בנק ישראל. בנוסף, תנאי הזכאות לכתבי אופציה יקבעו על פי הקריטריונים הבאים:

- כתיב אופציה א' וכתבי אופציה ב' שהונפקו עבור ניצעים שהם נושאי משרה בבנק, כאמור לעיל, מהווים חלק מן התגמול המשנתה של נושאי המשרה. זכאותו של נושא משרה לכתבי אופציה א' או ב', הכלולים במנה השנתית עבור שנת 2017, תיקבע על פי ארבעה קריטריונים שהינם בגדר "יעדים כלל חברתיים" הניתנים למדידה (להלן: "המדדים הכמותיים") וכן, על בסיס שני קריטריונים איכותיים המבוססים על הערכת הממונה ביחס להשגת היעדים האישיים (להלן: "היעדים האישיים") של נושא המשרה שהוגדרו במסגרת מתאר ההצעה לעובדים, וכן על הערכת תפקודו של נושא המשרה על ידי הממונה, בהתאם לשיקול דעתו (להלן: "שיקול דעת הממונה"). (היעדים האישיים וכן שיקול דעת הממונה ייקראו להלן: "המדדים האיכותיים").

המשקל הכולל של המדדים הכמותיים יהיה בשיעור של ארבעים ושניים אחוזים מן המנה השנתית של כתיב אופציה א' ובשיעור של שלושים אחוזים מן המנה השנתית של כתיב אופציה ב'. המשקל הכולל של המדדים האיכותיים יהיה בשיעור של חמישים ושניים אחוזים מן המנה השנתית של כתיב אופציה, כך שמשקלו של מדד היעדים האישיים יהיה בשיעור של שלושים ושישה אחוזים ומשקלו של מדד שיקול דעת הממונה יהיה בשיעור של עשרים ושניים אחוזים.

המשקל הכולל של המדדים האיכותיים, יהיה בשיעור של חמישים ושמונה אחוזים מן המנה השנתית של כתיב אופציה א' ובשיעור של ארבעים אחוזים לתוכנית אופציה ב'. המשקל הכולל של המדדים האיכותיים יהיה בשיעור של שבעים אחוזים מן המנה השנתית של כתיב אופציה ב', כך שמשקלו של מדד היעדים האישיים יהיה בשיעור של שלושים ושישה אחוזים ומשקלו של מדד שיקול דעת הממונה לתוכנית אופציות א' יהיה בשיעור של ארבעים אחוזים לתוכנית אופציות ב'.

- זכאותם של ניצעים שאינם נושאי משרה בבנק, לכתבי אופציה ג' ו-ד', בגין שנת מענק כלשהי, תיקבע על בסיס המדדים הכמותיים, ולא תיקבע על פי מדד איכות כלשהו. זכאותם של ניצעים שאינם נושאי משרה בבנק, לכתבי אופציה ה', בגין שנת מענק כלשהי, תיקבע על בסיס המדדים הכמותיים, וכן על פי דרגת האיכות שתיקבע לאותם ניצעים, כמפורט בסעיף 2.12.9 לדוח המתאר.

המדדים הכמותיים שהוגדרו במסגרת תוכנית האופציות הינם בשיעור התשואה להון, תשואת מניית הבנק ביחד למדד הבנקים, יחס היעילות התפעולית ויחס הממוצע של פיקדונות לאשראי.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות - המשך

ערך ההטבה התיאורטי של כתבי האופציה בתוכניות, כאמור, המחושב בהתאם לכללי הרישום החשבונאי בתקינה האמריקאית בהתאם ל-ASC718 מסתכם בכ-28 מיליוני שקלים חדשים. בפריסת ערך ההטבה התיאורטי בספרי הבנק, ילקח בחשבון אומדן לשיעור הנטישה הצפוי של ניצעי התוכניות.

האופציות הוקצו במסלול "רווח הון", בהתאם לסעיף 102 לפקודת מס הכנסה. לפיכך, ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממימוש כתבי אופציה אלה, תמוסה על פי שיעור מס רווח הון שיחול עליהם במועד מימוש כתבי האופציה. יתר פרטי התוכניות ומתאר ההצעה לעובדים (ובכלל זה תנאי הסף לזכאות לכתבי האופציה, מועדי ההבשלה של כתבי האופציה והתקופות למימושם וכן סמכות הדירקטוריון להפחתת הכמות של כתבי האופציה, פקיעת כתבי אופציה והשבת ההטבה הכספית) פורטו בדוח מידי מיום 31 באוגוסט 2017. בשנת 2018 לא הונפקו כתבי אופציה על פי איזה מן התוכניות המפורטות בדוח המתאר.

ביום 11 באפריל 2019 החליט דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת המלצתה של ועדת התגמול של הבנק, לאשר הקצאת כתבי אופציה לנושאי משרה ולמנהלים נוספים בבנק ובחברות בנות של הבנק, על פיו יוקצו 4,363,275 כתבי אופציה ל-396 ניצעים. הקצאת כתבי האופציה בוצעה על פי מתאר הצעה לעובדים שפרסם הבנק ביום 31 באוגוסט 2017 ("מתאר 2017").

כתבי האופציות הוקצו כמפורט להלן:

- עד 357,140 כתבי אופציה א', יוענקו על פי תוכנית אופציות א', לעד 7 נושאי משרה בבנק שאינם שומרי סף.
- עד 159,145 כתבי אופציה ב', יוענקו על פי תוכנית אופציות ב', לעד 5 נושאי משרה בבנק שהינם שומרי סף.
- עד 263,975 כתבי אופציה ג', יוענקו על פי תוכנית אופציות ג', לעד 4 עובדים מרכזיים בבנק ו-19 עובדים מרכזיים בחברות בת של הבנק.
- עד 1,430,360 כתבי אופציה ד', יוענקו על פי תוכנית אופציות ד', לעד 98 מנהלים בבנק המועסקים על פי חוזים אישיים וכן למנהלים נוספים בבנק ובחברות בת של הבנק, אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו לצרכי המתאר.
- עד 2,152,655 כתבי אופציה ה', יוענקו על פי תוכנית אופציות ה', לעד 267 מנהלים בבנק המועסקים במסגרת הסכמים קיבוציים.

ערך ההטבה התיאורטי של כתבי האופציה בתוכניות, כאמור, המחושב בהתאם לכללי הרישום החשבונאי בתקינה האמריקאית בהתאם ל-ASC718 מסתכם בכ-57 מיליוני שקלים חדשים. בפריסת ערך ההטבה התיאורטי בספרי הבנק, ילקח בחשבון אומדן לשיעור הנטישה הצפוי של ניצעי התוכניות.

יתר פרטי התוכניות ומתאר ההצעה לעובדים (ובכלל זה תנאי הסף לזכאות לכתבי האופציה, מועדי ההבשלה של כתבי האופציה והתקופות למימושם וכן סמכות הדירקטוריון להפחתת הכמות של כתבי האופציה, פקיעת כתבי אופציה והשבת ההטבה הכספית) פורטו בדוח מידי מיום 31 באפריל 2019.

להלן פירוט ההנחות ששימשו בחישוב השווי ההוגן של אופציה בודדת, וכן תוצאת השווי ההוגן לאופציה בודדת, עבור האופציות שהוענקו ביום 31 באוגוסט 2017:

מחיר מימוש	- 64.65 שקלים חדשים ⁽¹⁾
ריבית חסרת סיכון	- 0.39% - (0.44%)
סטיית תקן שנתית	- 19.11% - 16.54%

תוכנית אופציות	א	ב	ג	ד	ה
כמות אופציות (באלפים)	573	254	180	979	1,365
זמן לפקיעה (בשנים)	3.09-5.09	3.09-5.09	3.09-5.09	5.09	5.09
שווי הוגן ממוצע לאופציה בודדת	⁽²⁾ 7.33	⁽²⁾ 7.36	7.22	8.63	8.63
סך שווי הוגן (באלפי שקלים חדשים)	4,200	1,869	1,300	8,449	11,780

(1) בתוספת הפרשי הצמדה והתאמת דיבידנד.

(2) שווי הוגן בגין מרכיבי שיקול דעת מסונה ועמידה ביעדים אישיים חושב מחדש נכון ליום 31 בדצמבר 2017.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות - המשך

להלן פירוט ההנחות ששימשו בחישוב השווי ההוגן של אופציה בודדת, וכן תוצאת השווי ההוגן לאופציה בודדת, עבור האופציות שהוענקו ביום 11 באפריל 2019:

מחיר מימוש	- 72.37 שקלים חדשים ⁽¹⁾
ריבית חסרת סיכון	- (0.55%) - (0.10%)
סטיית תקן שנתית	- 17.74% - 18.03%

תוכנית אופציות	א	ב	ג	ד	ה
כמות אופציות (באלפים)	347	156	264	1,430	2,153
זמן לפקיעה (בשנים)	3.48-5.48	3.48-5.48	3.48-5.48	5.15	5.15
שווי הוגן ממוצע לאופציה בודדת	11.76	11.75	11.82	13.42	13.42
סך שווי הוגן (באלפי שקלים חדשים)	4,198	1,868	3,120	19,191	28,893

(1) בתוספת הפרשי הצמדה והתאמת דיבידנד.

להלן פרטים על כמות האופציות למניות ומחירי המימוש עבור כלל התוכניות:

	2018	2019	2020				
ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	מספר אופציות	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	מספר אופציות	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	מספר אופציות		
קיימות במחזור לתחילת שנה	64.65	3,350,957	64.65	2,604,052	70.94	5,344,353	
הוענקו במהלך השנה ⁽¹⁾	-	-	72.37	4,363,275	-	-	
חולטו במהלך השנה	64.65	746,905	72.37	13,456	64.79	2,883	
מומשו במהלך השנה ⁽²⁾	-	-	64.65	1,609,518	64.65	333,728	
קיימות במחזור לסוף שנה	64.65	2,604,052	70.94	5,344,353	71.36	5,007,742	

(1) הממוצע המשוקלל של השווי ההוגן של האופציות למניות שהוענקו בשנת 2019 היה 13.13 שקלים חדשים.

(2) ממוצע המשוקלל של מחירי המניה במועד המימוש של האופציות למניות שמומשו במהלך שנת 2020 היה 92.77 שקלים חדשים (שנת 2019 - 88.66 שקלים חדשים).

להלן פרטים על אופציות למניות הקיימות במחזור לסוף השנה מחולקות לפי תחומים של מחירי מימוש:

תחום מחירי מימוש (בשקלים חדשים)	31 בדצמבר 2018	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2020
מספר האופציות	60-70	70-80	70-80
ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	2,604,052	5,344,353	5,007,742
ממוצע משוקלל של יתרת אורך החיים החוזי (בשנים)	64.65	70.94	71.36
מזה ניתנות למימוש:	3.50	3.83	3.00
מספר האופציות	-	420,866	371,090
ממוצע משוקלל של מחירי המימוש (בשקלים חדשים)	-	64.65	64.65

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות - המשך

3. ביום 22 ביוני 2020 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבל לכך אישור ועדת התגמול, מיום 8 ביוני 2020, הצעת כתיב אופציה, של הבנק עבור שנת 2019 לנושאי משרה בבנק (למעט המנהל הכללי הקודם והדירקטורים של הבנק) ולמנהלים נוספים בבנק ובחברות בת של הבנק עבור שנת 2020, בהתאם לסעיף 15 ב(א)(1) לחוק ניירות ערך, והכל כמפורט במתאר ההצעה לעובדים מיום 22 ביוני 2020 (להלן: "מתאר ההצעה לעובדים" או "המתאר").

במסגרת החלטת הדירקטוריון מיום 22 ביוני 2020 אושרו תוכניות להקצאת כתיב אופציה כמפורט להלן:
למנהל הכללי הקודם של הבנק עבור שנת 2019:

– תוכנית אופציה 1 - 22,148 כתיב אופציה 1 הניתנים למימוש עד ל-22,148 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת. למנהלים נוספים בבנק עבור שנת 2020:

– תוכנית אופציות א' - עד 343,527 כתיב אופציה א' שיוענקו לעד שישה נושאי משרה בבנק שאינם שומרי סף, והניתנים למימוש עד ל-343,527 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק. (כולל הקצאת 42,627 כתיב אופציות א' שהוענקו למנהל הכללי של הבנק בגין התקופה מיום 1 בינואר 2020 עד ליום 15 בספטמבר 2020).

– תוכנית אופציות ב' - עד 199,500 כתיב אופציה ב' שיוענקו לעד חמישה נושאי משרה שהינם שומרי סף, והניתנים למימוש עד ל-199,500 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.

– תוכנית אופציות ג' - עד 517,700 כתיב אופציה ג' שיוענקו לעד שמונה עשר עובדים מרכזיים בבנק וכן לעד שישה עשר עובדים מרכזיים בחברות בת של הבנק אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו, והניתנים למימוש עד ל-517,700 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.

– תוכנית אופציות ד' - עד 779,930 כתיב אופציה ד' שיוענקו לעד חמישים ושישה מנהלים בבנק המועסקים על פי חוזים אישיים וכן לעד עשרים ושבעה מנהלים נוספים בבנק ובחברות בת של הבנק אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו, והניתנים למימוש עד ל-779,930 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.

– תוכנית אופציות ה' - עד 1,454,530 כתיב אופציה ה' שיוענקו לעד מאתיים שישים ושמונה מנהלים בבנק המועסקים במסגרת הסכמים קיבוציים, והניתנים למימוש עד ל-1,454,530 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.

כמות מניות המימוש, כמפורט לעיל, הינה כמות המניות המרבית הנובעת ממימוש כל כתיב האופציה שניתן להנפיק על פי כל התוכניות. ואולם, כמות כתיב האופציה שהניצעים יהיו זכאים לממש, בפועל, על פי התנאים של כל אחת מן התוכניות, תיגזר מתנאי הזכאות שנקבעו בכל אחת מהן, כמפורט להלן. בנוסף, הנפקת מלוא הכמות של מניות המימוש היא תיאורטית בלבד, הואיל ובפועל לא תונפק לניצעים מלוא הכמות של מניות המימוש הנובעות מכתבי האופציה שהניצעים יהיו זכאים לממשם, על פי תנאי כל אחת מן התוכניות, אלא רק מניות בכמות המשקפת את סכום ההטבה הכספית הגלום בכתבי האופציה האמורים ואשר מבוססת, בין היתר, על תקרת שער נעילה בסך של 110 שקלים חדשים בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן החל מהמדד הידוע במועד אישור הדירקטוריון ועד לשער הידוע במועד המימוש.

כמין כן, יובהר כי במקרה של חלוקת דיבידנד, חלוקת מניות הטבה, הנפקת זכויות, פיצול או איחוד של הון המניות, ושינוי מבנה בבנק, תבוצענה התאמות כמפורט במתאר ההצעה לעובדים.

כתיב האופציה שהונפקו על שם הנאמן עבור המנהל הכללי הקודם, על פי תוכנית אופציה 1 יהיו ניתנות למימוש החל מתום שנתיים מיום ההנפקה ותפקענה בתום שנתיים ממועד ההבשלה כהגדרתו במתאר.

כתיב האופציה שהונפקו על שם הנאמן עבור כל נושא משרה, על פי תוכנית אופציות א', ב' ועובדים מרכזיים בתוכנית ג', יחולקו לשלוש מנות שוות, המנות תהיינה ניתנות למימוש החל מתום שנתיים מ: (1) יום ההנפקה, (2) 1 באפריל 2023 ו-(3) 1 באפריל 2024, וכל מנה של כתיב האופציה תפקע שנה וחצי לאחר כל אחד מהמועדים כאמור.

כתיב האופציה שהונפקו על פי תוכניות אופציות ד' ו-ה' יהיו ניתנים למימוש במנה אחת החל מתום שנתיים ממועד ההנפקה ותפקענה בתום שנתיים ממועד ההבשלה כהגדרתו במתאר.

זכאותו של ניצע לכתבי אופציה על פי תוכניות האופציות א'-ה' לעיל, מותנית בכך שיחס הלימות ההון הכולל ייחס הון עצמי רובד 1 של הבנק, לשנת המענק, לא יפחתו מן היחסים המינימליים שנקבעו בהוראות בנק ישראל.
בנוסף, תנאי הזכאות לכתבי אופציה יקבעו על פי הקריטריונים הבאים:

– כתיב אופציה א' וכתבי אופציה ב' שהונפקו עבור ניצעים שהם נושאי משרה בבנק, כאמור לעיל, מהווים חלק מן התגמול המשנתה של נושאי המשרה. זכאותו של נושא משרה לכתבי אופציה א' או ב', תיקבע על פי ארבעה קריטריונים שהינם בגדר "יעדים כלל חברתיים" הניתנים למדידה (להלן: "המדדים הכמותיים") וכן, על בסיס קריטריון איכותי המבוסס על הערכת הממונה ביחס להשגת היעדים האישיים של נושא המשרה.

– זכאותם של ניצעים שאינם נושאי משרה בבנק, לכתבי אופציה ג' ו-ד', בגין שנת מענק כלשהי, תקבע על בסיס המדדים הכמותיים, ולא תיקבע על פי מדד איכותי כלשהו. זכאותם של ניצעים שאינם נושאי משרה בבנק, לכתבי אופציה ה', בגין שנת מענק כלשהי, תקבע על בסיס המדדים הכמותיים, וכן על פי דרגת האיכות שתיקבע לאותם ניצעים, כמפורט בסעיף 2.12.10 במתאר.

המדדים הכמותיים שהוגדרו במסגרת תוכנית האופציות הינם שיעור התשואה להון, תשואת מניית הבנק ביחס למדד הייחוס, יחס היעילות התפעולית, והיחס הממוצע של פיקדונות לאשראי.

ערך ההטבה התיאורטי של כתיב האופציה במנה שאושרה, כאמור, המחושב בהתאם לכללי הרישום החשבונאי בתקינה האמריקאית (ASC 718) בנושא "תשלום מבוסס מניות" (מסתכם בכ-23 מיליון שקלים חדשים.

ערך המנה התיאורטי נפרס בספרי הבנק על פני תקופת ההבשלה, כלומר החל מהרבעון השני של שנת 2020 ועד לתום השנה.

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות - המשך

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

האופציות הוקצו במסלול "רווח הון", בהתאם לסעיף 102 לפקודת מס הכנסה. לפיכך, ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממימוש כתבי אופציה אלה, תמוסה על פי שיעור מס רווח הון שיחול עליהם במועד מימוש כתבי האופציה. יתר פרטי התוכניות ומתאר ההצעה לעובדים (ובכלל זה תנאי הסף לזכאות לכתבי האופציה, מועדי ההבשלה של כתבי האופציה והתקופות למימושם וכן סמכות הדירקטוריון להפחתת הכמות של כתבי האופציה, פקיעת כתבי אופציה והשבת ההטבה הכספית) פורטו במתאר ההצעה לעובדים מיום 22 ביוני 2020.

להלן פירוט ההנחות ששימשו בחישוב השווי ההוגן של אופציה בודדת, וכן תוצאת השווי ההוגן לאופציה בודדת, עבור האופציות שהוענקו ביום 22 ביוני 2020:

מחיר מימוש - 70.88 שקלים חדשים⁽¹⁾
 ריבית חסרת סיכון - (0.44%) - (0.58%)
 סטיית תקן שנתית - 26.06% - 24.09%

תוכנית אופציות	א	ב	ג	ד	ה
כמות אופציות (באלפים)	344	199	518	780	1,454
זמן לפקיעה (בשנים)	3.59-5.30	3.59-5.30	3.59-5.30	4.08	4.08
שווי הוגן ממוצע לאופציה בודדת	9.97	10.00	9.89	10.41	10.41
סך שווי הוגן (באלפי שקלים חדשים)	3,430	1,990	5,123	8,120	15,136

(1) בתוספת הפרשי הצמדה והתאמת דיבידנד.

להלן פרטים על כמות האופציות למניות ומחירי המימוש עבור כלל התוכניות:

2020		
ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	מספר אופציות	
-	-	קיימות במחזור לתחילת שנה
70.88	3,295,187	הוענקו במהלך השנה ⁽¹⁾
70.88	1,030,699	חולטו במהלך השנה
-	-	מומשו במהלך השנה
70.88	2,264,488	קיימות במחזור לסוף שנה

(1) ממוצע משוקלל של השווי ההוגן של האופציות למניות שהוענקו בשנת 2020 היה 10.26 שקלים חדשים.

להלן פרטים על אופציות למניות הקיימות במחזור לסוף השנה מחולקות לפי תחומים של מחירי מימוש:

תחום מחירי מימוש (בשקלים חדשים)	31 בדצמבר 2020
	70-80
מספר האופציות	2,264,488
ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	70.88
ממוצע משוקלל של יתרת אורך החיים החוזי (בשנים)	3.66
מזהה ניתנות למימוש:	-
מספר האופציות	-
ממוצע משוקלל של מחירי המימוש (בשקלים חדשים)	-

ביאור 24 - הון מניות והון⁽¹⁾

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

א. להלן פרטים בדבר הון המניות של הבנק (בשקלים חדשים):

מונפק ונפרע		רשום	
31 בדצמבר		31 בדצמבר	
2019	2020	2019	2020
23,490,740	⁽³⁾ 25,505,652	40,000,000	40,000,000

מניות רגילות בנות 0.1 שקל חדש⁽²⁾

(1) לענין הקצאת כתבי אופציות לרכישת מניות - ראה ביאור 23 לדוחות הכספיים.

(2) המניות רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

(3) לפרטים בדבר עסקת רכישת בנק אגוד ראה ביאור 35.

ב. מדיניות חלוקת הדיבידנד:

מדיניות הדיבידנד של הבנק, החל משנת 2018, הינה לחלק, בגין הרווחים הרבעוניים, דיבידנד בשיעור של עד 40% מהרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק. מדיניות זו, הינה בכפוף לעמידה של הבנק ביחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, כנדרש על פי הוראות הפיקוח על הבנקים, ולשמירה על שולי ביטחון נאותים.

ביום 31 במרץ 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת שעה בדבר הקלה ביחסי ההון המזעריים שהבנקים נדרשים לעמוד בהם, ובדבר הציפייה כי הבנקים יעשו שימוש בעודפי ההון, אגב הפחתת דרישות ההון, כדי לתמוך בפעילות הכלכלית במשק, לטובת הגדלת האשראי ולתמיכה במשקי הבית והמגזר העסקי, ולא לצורך מטרות אחרות, לרבות חלוקת דיבידנד ורכישה עצמית של מניות.

בהמשך לכך, ביום 13 באפריל 2020, החליט הדירקטוריון כי הבנק יימנע מחלוקת דיבידנד (לרבות רכישה עצמית של מניות הבנק), כל עוד הוראת השעה בתוקף; זאת, בין היתר, לאור עמדת הפיקוח על הבנקים, כאמור לעיל, ובשים לב לאמור לעיל ובכלל זאת לאי הוודאות בדבר השלכות משבר הקורונה על הבנק כמפורט לעיל.

לפרטים נוספים ולתמצית ההחלטות הקודמות שקבע הדירקטוריון לענין מדיניות חלוקת דיבידנד ראה ביאור 24 לדוחות הכספיים לשנת 2017.

להלן פרטים בדבר הדיבידנדים שחולקו על ידי הבנק החל משנת 2018 (בסכומים מדווחים):

יום ההכרזה	יום התשלום	דיבידנד למניה	שיעור דיבידנד מהרווח	סך הכל דיבידנד ששולם (מיליוני שקלים חדשים)
26 בפברואר 2018	26 במרץ 2018	47.03	0.30	109.5
7 במאי 2018	5 ביוני 2018	58.91	0.40	137.2
סך הכל דיבידנד שחולק בשנת 2018⁽¹⁾				246.7
12 באוגוסט 2019	27 באוגוסט 2019	167.21	⁽³⁾ 0.40	392.0
18 בנובמבר 2019	3 בדצמבר 2019	71.89	0.40	168.8
סך הכל דיבידנד שחולק בשנת 2019⁽²⁾				560.8
24 בפברואר 2020	11 במרץ 2020	74.89	0.40	176.0

(1) סך הכל דיבידנד שחולק בגין רווחי שנת 2018 - 137.2 מיליוני שקלים חדשים.

(2) סך הכל דיבידנד שחולק בגין רווחי שנת 2019 - 560.8 מיליוני שקלים חדשים.

(3) שיעור הדיבידנד מהרווח הנקי של המחצית הראשונה של שנת 2019.

ביאור 24 - הון מניות והון⁽⁴⁾ - המשך

ג. להלן פרטים בדבר מגבלות על חלוקת דיבידנדים:

- לפי הוראות הפיקוח על הבנקים ביחס לחלוקת דיבידנד על-ידי תאגידים בנקאיים, אין בנק יכול לחלק דיבידנד במזומן כל עוד נכסיו הלא כספיים עולים על הונו העצמי. ליום 31 בדצמבר 2014 עולה הונו המדווח של הבנק על נכסיו הלא כספיים בסך של 7,371 מיליוני שקלים חדשים.
- בהיתר שניתן לרוכשי גרעין השליטה בבנק על ידי נגיד בנק ישראל, נקבע, כי לא יחולק דיבידנד מרווחים שנצברו עד ליום 30 בספטמבר 1994 שסכומם (לאחר היוון לקרנות הון בשנת 1998), כ-100 מיליוני שקלים חדשים.

כמו כן לא יבצע הבנק חלוקת דיבידנד, אלא אם קיבל אישור מראש מהפיקוח על הבנקים לחלוקה כאשר:

1. יתרת העודפים המצטברת של הבנק, בניכוי ההפרשים בחובה שנכללו ברווח כולל אחר אינה חיובית.
 2. אחת או יותר משלוש השנים האחרונות הסתיימה בהפסד כולל.
 3. התוצאה המצטברת בשלושת הרבעונים המסתיימים בתום תקופת הביניים שלגביה פורסם הדוח הכספי האחרון מראה על הפסד כולל.
- במכתב הפיקוח על הבנקים בנושא מסגרת באזל III - יחסי הון ליבה מינימאליים, נדרשו הבנקים, בין היתר, להימנע מחלוקת דיבידנד אם בעטייה הוא עלול שלא לעמוד בדרישות ליעדי הון שנקבעו בו. לפרטים נוספים ראה ביאור 25.ה.

ד. ביום 2 ביוני 2014, פנה הבנק לפיקוח על הבנקים בבקשה לקבל את אישורו לרכישה עצמית של מניות הבנק בהיקף של 5 מיליון מניות.

ביום 17 ביולי 2014 העביר הבנק לבקשת הפיקוח את פירוט תוכנית הרכישה לפי מועדים.

תוכנית הרכישה שהוצגה מחולקת לחמישה חלקים החל מהרבעון הרביעי של שנת 2015 ועד לרבעון הרביעי של שנת 2017 תוך מגבלה לכל מנה של רכישה עצמית ובסך הכל לא יותר מ-5 מיליון מניות. בהתאם לתוכנית הבנק ימכור את כל המניות העודפות אם יהיו כאלו לאחר תום תקופת המימוש של כל כתבי האופציה על פי תוכנית האופציות.

ביום 27 ביולי 2014 אישר הפיקוח על הבנקים את תוכנית הרכישה בכפוף לתנאים שנקבעו בין הבנק לבין הפיקוח על הבנקים.

ביום 13 באוגוסט 2014 אישר דירקטוריון הבנק את מתווה הרכישה העצמית כאמור.

ביום 1 בפברואר 2018 פנה הבנק לפיקוח על הבנקים בבקשה לקבל את אישורו לרכישה עצמית של מניות הבנק בהיקף של 5 מיליון מניות. רכישת המניות נועדה להתבצע כנגד מניות שהוקצו או שיוקצו בעתיד, על פי תוכניות האופציות לשנים 2014-2016 ולתוכנית האופציות לשנים 2017-2019. ביום 23 ביולי 2018 אישר הפיקוח על הבנקים את תוכנית הרכישה בכפוף לתנאים שנקבעו.

רכישה עצמית של מניות הבנק דומה במהותה לחלוקת דיבידנד.

עד למועד זה, לא ביצע הבנק רכישה עצמית של מניות בהתאם לתוכנית הרכישה לעיל.

לפרטים בדבר עסקאות תשלום מבוסס מניות ראה ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 25 - הלימות הון, נזילות ומינוף

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. הלימות הון

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון"

ליום 31 בדצמבר	
2019	2020
16,520	20,137
16,520	20,137
6,090	7,176
22,610	27,313

1. בנתוני המאחד

א. הון לצורך חישוב יחס ההון

הון עצמי רובד 1 ⁽¹⁾	20,137
הון רובד 1 ⁽¹⁾	16,520
הון רובד 2	7,176
סך הכל הון כולל⁽¹⁾	27,313

ב. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

סיכון אשראי	185,392
סיכונים שוק	2,228
סיכון תפעולי	12,864
סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון⁽²⁾	200,484⁽³⁾

באחוזים

10.14	10.04
10.14	10.04
13.88	13.62
9.83	8.68
13.33	12.18

ג. יחס הון לרכיבי סיכון

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	10.04
יחס הון רובד 1 לרכיבי הסיכון	10.14
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	13.88
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽⁴⁾	8.68
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽⁴⁾	12.18

2. חברות בת משמעותיות

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאחדות שלו

9.51	9.44
9.51	9.44
13.22	12.76
9.00	8.00
12.50	11.50

בנק אגוד לישראל בע"מ והחברות המאחדות שלו

12.91	
12.91	
16.23	
8.44	
11.94	

- (1) נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכניות ההתייעלות אשר נדקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן. לפרטים נוספים ראה סעיף 3.3 להלן.
- (2) מסך היתרות המשוקללות של נכסי הסיכון הופחתו סך של 54 מיליוני שקלים חדשים בשל התאמות בגין תכנית ההתייעלות (31 בדצמבר 2019 - 139 מיליוני שקלים חדשים).
- (3) היתרות המשוקללות של נכסי הסיכון ליום 31 בדצמבר 2020 כוללות סך של כ-23.7 מיליארדי שקלים חדשים בגין בנק אגוד. החל מיום 30 בספטמבר מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. לפרטים נוספים בדבר רכישת אגוד ראה סעיף ו' להלן.
- (4) לפרטים בדבר הפחתת יחסי ההון המזעריים שהבנקים נדרשים לעמוד בהם במהלך העסקים הרגיל, בנקודת אחוז אחת, ראה סעיף ה' להלן.
- ליחסים אלה מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח למעט הלוואות לדיור שהועמדו בתקופת משבר הקורונה.

ביאורים לדוחות הכספיים
 ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 25 - הלימות הון, נזילות ומינוף - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. הלימות הון - המשך

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בדבר "סדידה והלימות הון" - המשך

ליום 31 בדצמבר		
2019	2020	
		3. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)
		א. הון עצמי רובד 1
16,805	19,669	הון עצמי
(315)	(438)	הבדלים בין ההון העצמי לבין הון עצמי רובד 1
16,490	19,231	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
		התאמות פיקוחיות וניכויים:
(87)	(187)	מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים
-	(127)	מיסים נדחים לקבל
(14)	1,099	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים ⁽¹⁾
(101)	785	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים, לפני התאמות בגין תכנית ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
131	121	סך התאמות בגין תכנית ההתייעלות ⁽²⁾
16,520	20,137	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
		ב. הון רובד 2
4,544	4,861	הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
1,546	2,315	הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
6,090	7,176	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
		ניכויים:
-	-	סך הכל ניכויים - הון רובד 2
6,090	7,176	סך הכל הון רובד 2
22,610	27,313	סך הכל הון כולל

4. השפעת התאמות בגין תוכנית התייעלות על יחס הון עצמי רובד 1:

ליום 31 בדצמבר		
2019	2020	
		יחס ההון לרכיבי סיכון
10.05	9.98	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת ההתאמות בגין תוכנית התייעלות ⁽²⁾
0.09	0.06	השפעת ההתאמות בגין תוכנית התייעלות
10.14	10.04	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לאחר יישום הוראות מעבר

(1) כולל יתרת זכות נדחית מרכישת בנק אגוד. לפרטים נוספים ראה סעיף 1 להלן.
 (2) מזה 118 מיליוני שקלים חדשים בגין תוכנית התייעלות בנושא עובדים ו-3 מיליוני שקלים חדשים בגין תוכנית התייעלות בתחום הנדל"ן. ביום 31 בדצמבר 2019 - 102 מיליוני שקלים חדשים בגין תוכנית התייעלות בנושא עובדים ו-29 מיליוני שקלים בגין תוכנית התייעלות בתחום הנדל"ן.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 25 - הלימות הון, נזילות ומינוף - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. יחס כיסוי נזילות

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 221 בדבר יחס כיסוי נזילות

ליום 31 בדצמבר		
2019	2020	
באחוזים		
		1. בנתוני המאוחד
		יחס כיסוי הנזילות ⁽¹⁾
121	133	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
100	100	
		2. בנתוני הבנק
		יחס כיסוי הנזילות ⁽¹⁾
122	129	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
100	100	
		3. חברות בת משמעותיות
		בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו
		יחס כיסוי הנזילות ⁽¹⁾
208	249	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
100	100	
		בנק אגוד לשראל בע"מ והחברות המאוחדות שלו
		יחס כיסוי הנזילות ⁽¹⁾
	161	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
	100	

(1) במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

ג. יחס מינוף

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 218 בדבר יחס מינוף

ליום 31 בדצמבר		
2019	2020	
		1. בנתוני המאוחד
		הון רובד ⁽¹⁾
16,520	20,137	סך החשיפות
297,779	⁽²⁾ 388,370	
		באחוזים
		יחס המינוף
5.55	5.19	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽³⁾
5.00	4.50	
		2. חברות בת משמעותיות
		בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו
		יחס המינוף
5.56	5.07	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
4.70	4.50	
		בנק אגוד לשראל בע"מ והחברות המאוחדות שלו
		יחס המינוף
	6.12	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
	4.50	

(1) להשפעת ההתאמות בגין תוכנית ההתייעלות, ראה סעיף א.3, א.4 לעיל.

(2) סך החשיפות ליום 31 בדצמבר 2020 כולל סך של כ-49.8 מילארדי שקלים חדשים בגין בנק אגוד. החל מיום 30 בספטמבר מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. לפרטים נוספים בדבר רכישת אגוד ראה סעיף ו' להלן.

(3) תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס המינוף המזערי שנדרש על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 בינואר 2018. לפרטים בדבר הפחתת יחס המינוף המזערי שהבנקים נדרשים לעמוד בו במהלך העסקים הרגיל, בחצי נקודת אחוז, ראה סעיף ט' להלן.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 25 - הלימות הון, נזילות ומינוף - המשך

ד. באזל III

החל מיום 1 בינואר 2014 מיישם הבנק את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201 בנושא מדידה והלימות הון כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל III.

הוראות באזל III קבעו שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל-:

- רכיבי ההון הפיקוחי
- ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
- טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
- טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
- הקצאת הון בגין סיכון CVA

היישום של הוראות נעשה באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר, וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל III ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות המעבר מתייחסות בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל. בפרט, בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי נוכח מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי הון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. החל מיום 1 בינואר 2018 הסתיימו הוראות המעבר בנוגע להתאמות פיקוחיות והניכויים מההון הרגולטורי והם עומדים על 100%. כמו כן, תקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 20%. החל מיום 1 בינואר 2021 תעמוד התקרה על 10%.

ה. דרישת יחס הון מזערי

בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, מחויב הבנק לשמור על יחס הון עצמי רובד 1 מזערי, שלא יפחת משיעור של 9% וכן על יחס הון כולל מזערי שלא יפחת משיעור של 12.5% לסך המשוקלל של רכיבי הסיכון בנכסיו המאזניים ובסעיפים החוץ מאזניים. אופן החישוב של סך ההון ושל סך רכיבי הסיכון מפורט בהוראות.

ליחסים אלה מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח.

ביום 31 במרץ 2020 פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 בעניין "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה)", במסגרתה, הפחית הפיקוח על הבנקים את יחסי ההון המזעריים שהבנקים נדרשים לעמוד בהם במהלך העסקים הרגיל, בנקודת אחוז אחת, כל עוד הוראת השעה בתוקף. זאת, תוך ציפייה כי הבנקים יעשו שימוש בעודפי ההון, אגב הפחתת דרישות ההון, כדי לתמוך בפעילות הכלכלית במשק, לטובת הגדלת האשראי ולתמיכה במשקי הבית והמגזר העסקי, ולא לצורך מטרות אחרות, לרבות חלוקת דיבידנד ורכישה עצמית של מניות, כל עוד הוראת השעה בתוקף. ביום 27 באפריל 2020 פורסם עדכון נוסף להוראה 250, לפיו דרישת ההון הנוספת בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור, לא תחול על הלוואות לדיור אשר יועמדו בתקופת המשבר.

ביום 16 בספטמבר 2020 פורסם עדכון נוסף להוראה, במסגרתו הוארך תוקף ההקלות שניתנו בהוראת השעה לתקופה נוספת של 6 חודשים עד ליום 31 במרץ 2021, וכדי לאפשר לבנק לחזור ליחסי ההון המזעריים עם תום תוקף הוראת השעה, תמשיך ההקלה לחול 24 חודשים נוספים, ובלבד שיחסי ההון לא יפחתו מיחסי ההון במועד תום תוקף ההוראה או מיחסי ההון המזעריים שחלים על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, כנמוך מביניהם.

בהתאם לכך יחס הון עצמי רובד 1 המזערי שנדרש הבנק לעמוד בו בצירוף דרישת ההון הנוספת בשיעור 1% מיתרת ההלוואות לדיור, ליום 31 בדצמבר 2020, לא יפחת משיעור של 8.68% יחס ההון הכולל המזערי לא יפחת משיעור של 12.18% (אליהם יתווספו שולי ביטחון נאותים).

ו. רכישת בנק אגוד

ביום 30 בספטמבר 2020 הושלמה העסקה בין בעלי השליטה בבנק אגוד לישראל בע"מ ("להלן: "בנק אגוד") לבין בנק מזרחי טפחות בה נרכשו מניות בנק אגוד שבידי בעלי השליטה, בתמורה להנפקת מניות של מזרחי טפחות. החל ממועד זה מחזיק הבנק במלוא הון המניות של בנק אגוד, ובכך מתקיימת שליטה של הבנק בבנק אגוד.

כמות המניות שהונפקו בתמורה, בהתאם להסכם, הינה 19,865,165 ע"נ מניות, ושוויין למועד העסקה הסתכם ב-1,207 מיליוני שקלים חדשים. בהתאם, גדל ההון העצמי של הבנק ליום 30 בספטמבר 2020 בסכום זה.

החל מיום 30 בספטמבר, כולל המאזן המאוחד של הבנק את כלל הנכסים וההתחייבויות של בנק אגוד, וכן יתרת זכות בסך כ-1.5 מיליארדי שקלים חדשים בגין יתרת זכות נדחית מרכישת בנק אגוד, אשר תוכר לדוח רווח והפסד מאוחד על פני תקופה של 5 שנים ממועד הרכישה.

על פי הנחיות הפיקוח על הבנקים, יתרת הזכות הנדחית בסך של כ-1.5 מיליארדי שקלים חדשים, בניכוי אומדן עלות תכנית הפרישה המתוכננת בבנק אגוד (כ-0.3 מיליוני שקלים חדשים), הוכרה מיידית בהון רובד 1 ובהון הכולל של הבנק ביום 30 בספטמבר 2020.

לפרטים נוספים, ראה ביאור 35 לדוחות הכספיים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 25 - הלימות הון, נזילות ומינוף - המשך

ז. הנפקת כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון ספיגת הפסדים

החל משנת 2015, הבנק מגייס כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo (Contingent Convertibles) הכוללים מנגנון לספיגת הפסדים באמצעות מחיקת קרן, (עומדים בתנאי הכשירות של באזל III ומוכרים על ידי הפיקוח על הבנקים כהון רובד 2 של הבנק). יתרת כתבי התחייבות הנדחים מסוג CoCo ליום 31 בדצמבר 2020 בהון רובד 2 של הבנק הסתכמה ב-4 מיליארדי שקלים חדשים, מהם כ-0.5 מיליארדי שקלים חדשים כתבי התחייבויות נדחים מסוג CoCo בבנק אגוד. בחודש דצמבר 2020 גייסה טפחות הנפקות בהנפקה ציבורית כתבי התחייבות נדחים מסוג CoCo בערך נקוב של 400 מיליוני שקלים חדשים, תמורת 400 מיליוני שקלים חדשים, הכוללים מנגנון לספיגת הפסדים באמצעות מחיקת קרן והם מהווים חלק מהון רובד 2 של הבנק.

ח. תכנית התייעלות

ביום 27 בדצמבר 2016 אישר דירקטוריון הבנק תוכנית התייעלות שהומלצה על ידי הנהלת הבנק לפיה תתאפשר פרישתם המוקדמת של כ-300 עובדים במהלך השנים 2017-2021, בתנאים מוטבים.

עלויות עדכון ההתחייבות האקטוארית בגין תוכנית התייעלות שנרשמו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016, הסתכמו ב-286 מיליוני שקלים חדשים, כאשר העלות נטו מסתכמת של 188 מיליוני שקלים חדשים נזקפה להון העצמי (במסגרת הרווח הכולל האחר).

בהתאם למכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל, אישר הפיקוח על הבנקים הקלה הונית בקשר עם התוכנית. הבנק מיישם את ההקלה ההונית באופן שבו ההון הפיקוחי המשמש לחישוב הלימות ההון יותאם (יוגדל) וההשפעה ההונית של התייעלות תיפרס בקו ישר החל משנת 2017 לתקופה של 5 שנים.

ביום 13 ביוני 2017 אישר דירקטוריון בנק יהב מהלכי התייעלות הכוללים תוכנית פרישה מרצון וצמצום בשטחי נדל"ן. בנק יהב קיבל אישור לתוכנית מהפיקוח על הבנקים בהתאם לנדרש בהוראת התייעלות. לפי תוכנית הפרישה תתאפשר פרישה מוקדמת של עובדים בבנק יהב בהתאם לקריטריונים הקבועים בתוכנית. עלויות ההתחייבות האקטוארית בגין תוכנית הפרישה בבנק יהב הסתכמו בסך של כ-36 מיליוני שקלים חדשים לפני מס (23 מיליוני שקלים חדשים לאחר מס). בהתאם להנחיות בנק ישראל, ההון הפיקוחי המשמש לחישוב הלימות ההון יותאם (יוגדל) וההשפעה ההונית של התייעלות תיפרס בקו ישר לתקופה של 5 שנים.

ביום 31 בדצמבר 2018 אישר דירקטוריון בנק אגוד תכנית התייעלות (להלן: "תכנית התייעלות נוספת") ולאחר קבלת אישור הפיקוח על הבנקים בהתאם למכתב המפקח על הבנקים, כאמור לעיל, השפעה זו תיזקף בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2019 ואילך בהון הפיקוחי. העלות הכוללת של התכנית הסתכמה בסך של כ-80 מיליוני שקלים חדשים לפני השפעת המס. סכום זה עודכן לסך של כ-71 מיליוני שקלים חדשים בשנת 2019.

תכנית הפרישה מרצון כאמור לעיל, הינה תכנית נוספת מעבר לתכנית פרישה מרצון שאושרה על ידי דירקטוריון בנק אגוד ביום 30 בנובמבר 2016 ויושמה רובה ככולה בשנים 2017-2018. בהתאם למכתב המפקח על הבנקים, כאמור לעיל, השפעת התכנית תיפרס בשיעורים שווים על פני 5 שנים בהון הפיקוחי.

ביום 13 ביוני 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב נוסף ובו הוא מעודד את התאגידים הבנקאיים לבחון, בנוסף להתייעלות בהוצאות כח אדם, גם אפשרות לצמצם עלויות נדל"ן ותחזוקה של יחידות המטה וההנהלה, לרבות באמצעות בחינה מחודשת של מיקומן הגיאוגרפי.

ביום 19 ביוני 2017 אישר דירקטוריון הבנק תוכנית לריכוז פעילות יחידות מטה הבנק באתר מרכזי אחד בעיר לוד, והנחה את הנהלת הבנק לבצע את הפעולות הנדרשות לשם כך. זאת בהמשך להתקשרות לרכישת קרקע באזור התעשייה בלוד בסמיכות לבניין הקיים בלוד. ביצוע התוכנית, ובכלל זה התכנון, ההקמה והמעבר, צפוי להימשך לאורך מספר שנים.

ביום 28 ביוני 2017 השלים הבנק (באמצעות חברת הבת נציבים נכסים וציוד בע"מ) את מכירת זכויותיו בבניין המטה ברמת גן ובמקביל חקר את המבנה למשך תקופה של 8 שנים (להלן: "תקופת התייעלות"). הבנק יהיה רשאי להאריך את תקופת השכירות לתקופות נוספות, באופן שתקופת השכירות הכוללת לא תעלה על 24 שנים.

בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים ייפרס רווח ההון לאורך תקופת החכירה וזאת בהתאם לתקינה האמריקאית הקיימת לעסקאות מכירה וחכירה בחזרה (סעיף 2-25-40-840, בנושא 40-840 בקודפיקציה בדבר "עסקאות מכירה וחכירה בחזרה"). ביום 20 ביולי 2017 אישר הפיקוח על הבנקים, לבנק הכרה ברווח ההון (כ-83 מיליוני שקלים חדשים) שנוצר ממכירת בניין המטה ברמת גן כהון רגולטורי. הפחתת ההקלה ההונית הינה לתקופת הזמן של תוכנית התייעלות.

השפעת ההקלות בגין תכנית התייעלות על יחס הון רובד 1 ליום 31 בדצמבר 2020 הינה כ-0.06%.

ט. יחס מינוף

ביום 28 באפריל 2015 פרסם המפקח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס מינוף. הוראה זו מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס מינוף, שנקבעו בחודש ינואר 2014.

יחס המינוף מבוסס באחוזים ומוגדר כיחס בין הון רובד 1 לפי כללי באזל לבין סך החשיפות. סך החשיפות של הבנק הינו סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים, לעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. על פי ההוראה, תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד,

ביום 15 בנובמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "התאמות נוספות לניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה (הוראת שעה)" לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 250, במסגרתה יחס המינוף לא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד, לעומת 5% לפני השינוי. תחילתה של ההוראה מיום פרסומה ותוקפה עד ליום 31 במרץ 2021. לאחר תום תוקף ההוראה תמשיך ההקלה לחול עוד 24 חודשים ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף במועד תום תוקף ההוראה או יחס המינוף המזערי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם.

י. לפרטים בדבר מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק ראה ביאור 24 ב. - הון מניות והון.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. התקשרות חוץ מאזנית בגין פעילות לפי מידת הגביה לסוף השנה⁽⁴⁾

1. יתרת אשראי מפיקדונות לפי מידת גביה⁽²⁾

ליום 31 בדצמבר		
2019	2020	
3,335	3,306	מטבע ישראלי צמוד למדד
3,524	3,531	מטבע ישראלי לא צמוד ⁽⁵⁾
67	62	מטבע חוץ
6,926	6,899	סך הכל

2. תזרימים בגין עמלת גביה בגין הפעילות לפי מידת גביה⁽²⁾

ליום 31 בדצמבר								
2019		2020		מטבע ישראלי		מטבע חוץ		
סך הכל	סך הכל	עד 3 שנים	עד 5 שנים	עד 10 שנים	מעל 10 שנים	עד 3 שנים	עד 5 שנים	
138	114	3	12	28	21	30	20	במגזר הצמוד למדד ⁽³⁾
130	107	1	10	25	21	30	20	תזרימים חוזיים עתידיים
123	102	1	9	23	20	29	20	תזרימים עתידיים צפויים לאחר הערכת הנהלה לפירעונות מוקדמים
-	-	-	-	-	-	-	-	תזרימים עתידיים צפויים מהוונים לאחר הערכת הנהלה לפירעונות מוקדמים ⁽⁴⁾
-	-	-	-	-	-	-	-	במגזר השקלי הלא צמוד
-	-	-	-	-	-	-	-	תזרימים חוזיים עתידיים
-	-	-	-	-	-	-	-	תזרימים עתידיים צפויים לאחר הערכת הנהלה לפירעונות מוקדמים
-	-	-	-	-	-	-	-	תזרימים עתידיים צפויים מהוונים לאחר הערכת הנהלה לפירעונות מוקדמים ⁽⁴⁾

3. מידע על העמדת הלוואות במהלך השנה בבנקים למשכנתאות

2019	2020	
357	339	הלוואות מפיקדונות לפי מידת הגביה
90	125	הלוואות עומדות ומענקים

- (1) אשראים ופיקדונות, מפיקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית האשראים (או הפיקדונות), עם מרווח או עם עמלת גביה (במקום מרווח).
- (2) הלוואות עומדות ופיקדונות ממשלה שניתנו בגינם בסך 1,054 מיליוני שקלים חדשים (שנת 2019 - 1,149 מיליוני שקלים חדשים), לא נכללו בלוח זה. בגין בנק אגוד - 8 מיליוני שקלים חדשים לשנת 2020.
- (3) כולל מגזר מטבע חוץ.
- (4) ההיוון במגזרים צמוד מדד ומט"ח בוצע לפי שיעור 1.16%, במגזר הלא צמוד בוצע לפי שיעור 2.56% (2019) - לפי שיעור 1.12%, 2.50% בהתאמה.
- (5) כולל יתרת אשראי מפיקדונות לפי מידת גביה של בנק אגוד בסך 91 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2020.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. התחייבויות אחרות והתקשרויות מיוחדות

2019	2020	
366	243	1. חוזי מחשוב ושרותי תוכנה
17	18	2. רכישה ושיפוץ בניינים

4. פעילות מכירת אשראי

2018	2019	2020		
		ללא בנק אגוד	כולל בנק אגוד	
2,326	571	40	233	הערך בספרים של האשראי שנמכר
2,350	577	40	116	תמורה שהתקבלה במזומן
2,350	577	40	116	סך הכל תמורה
-	-	-	(4)	סך הכל רווח (הפסד) נטו ממכירת אשראי

(1) לפרטים בדבר מכירת פעילות היהלומים של בנק אגוד, ראה ביאור 35 לדוחות הכספיים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

א. התחייבויות תלויות והתקשרויות אחרות

(1) בהתאם להחלטת דירקטוריון הבורסה לניירות ערך, הוקמה קרן סיכונים שהיקפה הכולל ליום 31 בדצמבר 2020 הינו 1,615 מיליוני שקלים חדשים. חלקו של הבנק וחברות מאוחדות בקרן ליום 31 בדצמבר 2020 נאמד בכ-136 מיליוני שקלים חדשים (נכון ליום 31 בדצמבר 2019 - 77 מיליוני שקלים חדשים). הסכום של קרן הסיכונים מעודכן אחת לחצי שנה על בסיס גובה מחזור הסליקה הכללי היומי הממוצע ובכל מקרה לא יפחת מסך של 150 מיליוני שקלים חדשים. חלקו של כל חבר בקרן הסיכונים נקבע לפי היחס שבין מחזור הסליקה של החבר, לבין סך מחזורי הסליקה של כל החברים (למעט בנק ישראל) באותה תקופה, אך לא יפחת מ-500 אלפי שקלים חדשים.

בהתאם להחלטה שהתקבלה בדירקטוריון מסלקת הבורסה, החל מיום 15 בדצמבר 2008 מפקיד כל חבר מסלקה מזומנים בסכום שלא יפחת מ-25% מחלקו בקרן הסיכונים.

ביום 31 באוקטובר 2016 החליט דירקטוריון הבורסה לאשר פתיחת חשבון בבנק ישראל, אשר נפתח בפועל ביום 19 ביוני 2017, ובו מופקדים כספים הניתנים על ידי חברי מסלקת הבורסה כבטוחות (כמפורט לעיל), ואשר הופקדו בבנקים מסחריים אחרים עד למועד פתיחת החשבון. לפרטים בדבר שעבודים שהתחייב הבנק להעמיד בגין התחייבות זו, ראה ביאור 27 א. לדוחות הכספיים.

(2) הבנק התחייב כלפי מסלקת מעו"ף בע"מ שליד הבורסה לניירות ערך בתל-אביב (להלן: "מסלקת המעו"ף"), לתשלום כל חיוב כספי הנובע מעסקאות בגין נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל-אביב, המבוצעות באמצעותו על ידי לקוחותיו ומעסקאות כנ"ל המבוצעות על ידי מספר חברי הבורסה לניירות ערך בתל-אביב, שאינם חברי מסלקת המעו"ף עבור לקוחותיהם.

סכום ההתחייבות בשל לקוחות אלו מסתכם לתאריך המאזן לטו"ח של כ-415 מיליוני שקלים חדשים (נכון ליום 31 בדצמבר 2019 - כ-274 מיליוני שקלים חדשים).

כמו כן, התחייב הבנק להשבת חלקו בקרן הסיכונים של מסלקת המעו"ף, שהיקפה הכולל ליום 31 בדצמבר 2020 הינו 629 מיליוני שקלים חדשים. חלקו של הבנק וחברות מאוחדות בקרן ליום 31 בדצמבר 2020 מוערך בכ-102 מיליוני שקלים חדשים (נכון ליום 31 בדצמבר 2019 - 58 מיליוני שקלים חדשים).

בהתאם להחלטה שהתקבלה בדירקטוריון מסלקת המעו"ף, החל מיום 15 בדצמבר 2008 מפקיד כל חבר מסלקה מזומנים בסכום שלא יפחת מ-25% מחלקו בקרן הסיכונים.

ביום 31.10.16 החליט דירקטוריון מסלקת המעו"ף לאשר פתיחת חשבון בבנק ישראל, אשר נפתח בפועל ביום 19 ביוני 2017 ובו מופקדים כספים הניתנים על ידי חברי מסלקת המעו"ף כבטוחות (כמפורט לעיל), ואשר הופקדו בבנקים מסחריים אחרים עד למועד פתיחת החשבון. לפרטים בדבר שעבודים שהתחייב הבנק להעמיד בגין התחייבות זו, ראה ביאור 27 א לדוחות הכספיים.

(3) לבנק אגוד התקשרות מהותית רבת שנים עם בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "לאומי") בהתאם להסכם שנחתם ביום 2 בספטמבר 2001 והוארך מעת לעת, בנוגע למתן שירותי מחשוב ותפעול לחלק ניכר ממערכות הליבה הבנקאיות בשיטה של מיקור חוץ, שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016. ממועד זה, החלה תקופה של שלוש שנים המוגדרת כ"פרויקט סיום ההתקשרות" וזו הארכה ביום 29 במרץ 2018 בהתאם להצעת לאומי עד ליום 30 ביוני 2021. בהתאם לאישור דירקטוריון בנק אגוד מיום 12 במאי 2020, התקשר בנק אגוד עם לאומי בתוספת להסכם, במסגרתה, לאחר שהתקיימו התנאים המתלים, הוארך תוקפו של ההסכם עד ליום 31 בדצמבר 2022. לבנק אגוד לא תהיה זכות להפסיק את ההתקשרות לפני מועד תום תוקף התוספת. התמורה שמשלם בנק אגוד בעבור השירותים השוטפים היא בסכום של 125 מיליוני שקלים חדשים בגין שנת 2020, ו-135 מיליוני שקלים חדשים בגין השנים 2021-2022.

(4) הבנק התחייב כלפי הבורסה לניירות ערך בתל-אביב (להלן: "הבורסה") בגין פעולותיה של חברה אחת שהינה חברת בורסה ואינה חברת מסלקה. ההתחייבות הינה, לכיבוד כל חיוב כספי הנובע מעסקאות שבוצעו על-ידי אותה חברה.

(5) בשנת 1992 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות בבנק החלטה לשפות נושאי משרה בבנק בנוסח כדלקמן:
- הבנק ישפה שיפוי מלא כל אחד מנושאי משרה בגין חבויות כספיות והוצאות התדיינות שישאו בהם, בגין פעולות מעשים ומחדלים שנעשו על ידם במסגרת שנקבעה לשם כך בפקודת החברות ותקנון הבנק, ובכפוף להוראות הנ"ל.
- השיפוי ינתן לנושאי המשרה האמורים בין אם התביעה הוגשה נגדם תוך כדי עבודתם בבנק, ובין אם התביעה הוגשה נגדם לאחר סיום עבודתם בבנק והיא מתייחסת לפעולה שנעשתה בתוקף היותם נושאי משרה.

קיימות דעות משפטיות שונות ביחס לסמכותה של חברה לאשר שיפוי גורף כגון זה המתואר לעיל ובאם הפעלתו במקרה ספציפי מחייבת אישור נוסף בדרך הקבועה לכך בחוק. במידה והבנק יידרש לתשלום סכומים על פי ההחלטה הנ"ל, יפנה הבנק לקבלת ייעוץ משפטי בקשר לחבותו בהתחשב בניסיונות הספציפיות והמיוחדות של כל מקרה שיתעורר, אם יתעורר.

בחודש דצמבר 2001 אישרה האסיפה הכללית של בעלי מניות הבנק מתן פטור מראש מאחריות (כמפורט להלן) וכן התחייבות מראש לשיפוי על ידי הבנק לדירקטורים ונושאי משרה אחרים (להלן ביחד: "נושאי משרה"). בהתאם להחלטת האסיפה הכללית של בעלי המניות, פוטר הבנק מראש, את נושאי המשרה בבנק, מכל אחריות כלפיו, בשל נזק שייגרם לבנק עקב הפרת חובת הזהירות של נושא המשרה כלפי הבנק בפעולותיו של נושא המשרה, בתוקף היותו נושא משרה בבנק. התחייב לשפות את נושאי המשרה בבנק בשל חבות או הוצאה שהוטלה על נושא המשרה עקב פעולותיו בתוקף היותו נושא משרה בבנק, הכל כמפורט בכתב ההתחייבות לשיפוי, לרבות בקשר עם פעולת נושאי המשרה שאינם דירקטורים עקב פעולותיו בתוקף היותו דירקטור מטעם הבנק או לבקשתו, בחברה אחרת שהבנק מחזיק בה מניות (להלן: "כתב השיפוי המקורי").

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

בהתאם לכתב השיפוי המקורי, סכום השיפוי שישולם על ידי הבנק לכל נושאי המשרה במצטבר לא יעלה על 25% מההון העצמי של הבנק לפי דוחותיו הכספיים לשנת 2000, כשהוא מותאם למדד המחירים לצרכן החל מחודש דצמבר 2000 (להלן: "סכום השיפוי הכולל"). השיפוי חל על פעולות הקשורות, במישרין או בעקיפין, לאחד או יותר מסוגי האירועים המפורטים בתוספת לכתב ההתחייבות לשיפוי.

ביום 28 באוקטובר 2004 החליטה האסיפה הכללית של הבנק, להוסיף לרשימת האירועים שבגינם ניתנה התחייבות לשיפוי על ידי הבנק לנושאי המשרה של הבנק, על פי כתב השיפוי המקורי, אירוע של מיזוג, כהגדרתו בחוק החברות, לרבות כל החלטה, פעולה, הסכם או דיווח בקשר למיזוג. הוחלט כי בכל הנוגע לשיפוי בגין אירוע מיזוג, יהיה סכום השיפוי המירבי הסכום הנמוך מבין השניים: 25% מההון העצמי של הבנק לפי דוחותיו הכספיים ליום 31 בדצמבר 2000, בתוספת הפרשי הצמדה למדד החל מהמדד בגין חודש דצמבר 2000, או 25% מההון העצמי של הבנק לפי דוחותיו הכספיים האחרונים שיפורסמו סמוך למועד יום התשלום בפועל בגין השיפוי.

ביום 14 במאי 2006 החליטה האסיפה הכללית של הבנק להתאים את נוסח כתב השיפוי להוראות חוק החברות (תיקון מס' 3), התשס"ה-2005, וכן החליטה להעניק התחייבות לשיפוי מראש בנוסח זה לעובד של הבנק המכהן כדירקטור בחברה שהבנק מחזיק בה מניות כלשהן, וכן מי שמכהן מעת לעת על פי בקשת הבנק כדירקטור בחברה שהבנק שולט בה.

ביום 9 בנובמבר 2011 החליטה האסיפה הכללית של הבנק על הוספת התחייבות של הבנק, לתת שיפוי לעובדי הבנק שאינם נושאי משרה בבנק, המכהנים מעת לעת לבקשת הבנק כנושאי משרה בחברה שבשליטת הבנק (החלטה כאמור התקבלה אף על ידי דירקטוריון הבנק ביום 16 בפברואר 2009 - בה הוחלט על מתן כתב שיפוי בנוסח זה לזה שהוענק לנושאי המשרה בבנק) וכן למי שאינם עובדי הבנק או נושאי משרה בבנק, המכהנים מעת לעת כנושאי משרה בחברה בבעלותו המלאה של הבנק, שאינה תאגיד בנקאי (כולם ביחד "הזכאים לשיפוי").

כמו כן, החליטה האסיפה הכללית של הבנק להוסיף התחייבות של הבנק, לתת לזכאים לשיפוי, שיפוי בשל חבות כספית הנובעת מתשלום לנפגע הפרה ובשל הוצאות בקשר עם הליך מנהלי, לרבות הוצאות התדיינות סבירות ובכלל זה שכר טרחת עורך דין, הכל כקבוע בחוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011.

האסיפה הכללית אף החליטה כי סכום השיפוי המירבי שישולם הבנק, במצטבר לכל הזכאים לשיפוי על פי כתב ההתחייבות לשיפוי, לא יעלה על 25% מההון העצמי של הבנק, לפי דוחותיו הכספיים האחרונים שפורסמו בסמוך לפני יום התשלום בפועל של סכום השיפוי ("סכום השיפוי המירבי"). היה וסכום השיפוי הכולל יעלה על סכום השיפוי המירבי כאמור לעיל, אזי הסכום המירבי שישולם הבנק במצטבר לכלל הזכאים לשיפוי לא יעלה על סכום השיפוי הכולל, ואולם ההפרש בין השניים ישמש רק לצורך שיפוי בשל פעולות שבוצעו לפני יום 9 בנובמבר 2011.

ביום 20 בספטמבר 2012 החליטה האסיפה הכללית של הבנק על הוספת התחייבות של הבנק, לתת לזכאים לשיפוי, שיפוי בשל חבות כספית הנובעת מתשלום לנפגע הפרה ובשל הוצאות בקשר עם הליך מנהלי, לרבות הוצאות התדיינות סבירות ובכלל זה שכר טרחת עורך דין, הכל כקבוע בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, וכן בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 וכן בשל הוצאות בקשר עם הליך מנהלי, לרבות הוצאות התדיינות סבירות ובכלל זה שכר טרחת עורך דין, הכל כקבוע בחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988.

כמו כן, החליטה האסיפה הכללית של הבנק על הוספת התחייבות של הבנק, לתת לזכאים לשיפוי, שיפוי בשל חבות כספית בגין תשלום לנפגע הפרה או תשלום מסוג דומה, לפי דין אחר, לרבות הוצאות התדיינות סבירות, ובכלל זה שכר טרחת עורך דין, בקשר עם הליך מנהלי לפי דין אחר, ובלבד ששיפוי כאמור אינו אסור על פי דין.

ביום 23 בדצמבר 2015 החליטה האסיפה הכללית של הבנק על צמצום הפטור מאחריות לנושאי המשרה, כך שהוא לא יחול בשל הפרת חובת זהירות שארעה אחרי מועד האישור על ידי האסיפה הכללית, בקבלת החלטה או באישור עסקה שלבעל שליטה בבנק או לנושא משרה כלשהו בבנק (לרבות נושא משרה אחר, שאינו נושא המשרה שהוענק לו הפטור), יש בה עניין אישי.

כמו כן, החליטה האסיפה הכללית של הבנק על הוספת הבהרות, פירוטים והרחבות לרשימת האירועים המפורטים בתוספת לכתב ההתחייבות לשיפוי בהתאם לאירועים שלדעת הדירקטוריון צפויים לאור פעילות הבנק בפועל. עוד החליטה האסיפה על תיקון כתב ההתחייבות לשיפוי בעניין קבלת שיפוי מאת מבטח או צד שלישי, כך שהגבלת השיפוי לסכום ההפרש בין החבות שהוטלה על נושא המשרה או העובד ו/או הוצאות המשפטיות שהוציאו או שחוייבו בהן לבין הסכום שיתקבל מאת המבטח, תחול גם במקרה בו נושא המשרה או העובד יקבל שיפוי מאת מבטח של צד שלישי או מאת צד שלישי כלשהו שנתן שיפוי לנושא המשרה או לעובד, בשל אותו עניין. עוד הוחלט, שאם החבות או ההוצאות המשפטיות לא יכוסו בפועל במועדן על ידי המבטח או על ידי הצד השלישי, הבנק ישפה את נושא המשרה או העובד בגין החבות ו/או הוצאות המשפטיות כאמור, ובלבד שנושא המשרה או העובד ימחה לבנק את זכותו כלפי המבטח או הצד השלישי, כך שהבנק יבוא במקומו כלפי המבטח או הצד השלישי.

ביום 30 באוגוסט 2018 החליטה האסיפה הכללית לאשר מחדש את כתב הפטור וההתחייבות לשיפוי של הבנק, לעניין תחולתו על בעלי השליטה בבנק וקרוביהם, המכהנים מעת לעת, ובכללם אלו שכיהנו בעבר או שימונו בעתיד.

ביום 15 באוקטובר 2020, אישרה האסיפה הכללית של הבנק תיקון לכתב הפטור והתחייבות לשיפוי של הבנק, לדירקטורים ולנושאי משרה אחרים, ובכללם המנהל הכללי של הבנק ובעלי שליטה בבנק וקרוביהם, וכן לעובדים, המכהנים מעת לעת, ובכללם אלו שכיהנו בעבר או שימונו בעתיד. לפי התיקון, נקבע כי ההתחייבות לשיפוי תחול גם בשל הוצאות, לרבות הוצאות התדיינות סבירות, ובכלל זה שכר טרחת עורך דין, גם בקשר עם הליך להטלת עיצום כספי, כאמור בתיקון התקנון לעיל. בנוסף, התיקון קובע כי כתב ההתחייבות וכל הקשור בו כפופים לדיני מדינת ישראל בלבד, וסמכות השיפוט הבלעדית בכל עניין בקשר לכך מסורה לבית המשפט המחוזי בתל אביב בלבד. כמו כן, עודכנה רשימת האירועים הכלולה בתוספת לכתב ההתחייבות. בהתאם להחלטת ועדת הביקורת מיום 17 באוגוסט 2020, החלטה לאישור כתב ההתחייבות המתוקן, לעניין תחולתו כלפי שאר הזכאים, שאינם בעלי שליטה וקרוביהם, תובא לאישור מחדש, ככל שיידרש לפי דין, עד תום 9 שנים מיום 15 באוקטובר 2020.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

- (6) בחודש מאי 1998 החליטו האסיפות הכלליות של בעלי מניות הבנק ובנק טפחות, לאשר כתבי התחייבות לשיפוי נושאי משרה, אשר אושרו קודם לכן על ידי ועדות הביקורת והדירקטוריונים שלהן, שעל פיהן נקבע, בין השאר, כדלקמן:
- הבנק ובנק טפחות ישפו, באופן בלתי חוזר, כל נושאי משרה בבנקים בשל כל פעולה שעשו בתוקף היותם נושאי משרה, בקשר עם העילות שיפורטו להלן ובגין כל חבות כספית שתוטל עליהם על פי פסק דין, לרבות פסק דין שניתן בפשרה, או פסק בורר שאושר בבית משפט וכן בגין הוצאות משפטיות סבירות שניתן לשפות בגינם בהתאם להוראות פקודת החברות.
- השיפוי ינתן לכל נושאי המשרה במצטבר עד לסכום שלא יעלה - בכל בנק בנפרד - על 750 מיליון שקלים חדשים (צמוד למדד מרץ 1998), בגין כל חבות כספית שתגרום לנושא המשרה כתוצאה מפעולה שעשה, הקשורה במישרין או בעקיפין, בתשקיף שפורסם בשנת 1998 או בסיוטת תשקיף שהוגשה באותה שנה, בקשר עם הצעת מכר של ניירות ערך של הבנק על ידי המדינה, לרבות ביחס לדיווחים שנתנו הבנקים אחרי תאריך התשקיף בשל כל עניין שהתרחש לפני תאריך התשקיף.
- בנוסף, נקבע כי ינתן שיפוי לכל נושאי המשרה במצטבר עד סכום שלא יעלה - על ידי כל בנק בנפרד - על 750 מיליון שקלים חדשים (צמוד למדד מרץ 1998) ביחס לכל פעולה ונושא הקשורים בביטוח הלויים מהבנקים למשכנתאות המוזכרים בתשקיף הנ"ל.
- כמו כן, נקבע בכתבי ההתחייבויות לשיפוי, כי, על אף האמור לעיל, יוגבל סכום השיפוי הכולל שישולם לכל נושאי המשרה במצטבר בגין כל העילות שנכללו בכתב השיפוי - על-ידי כל אחד מהבנקים בנפרד - לסך של 1,000 מיליון שקלים חדשים (צמוד למדד מרץ 1998).
- במסגרת מיזוג בנק טפחות לתוך הבנק, נטל על עצמו הבנק התחייבות זו.
- (7) בחודש נובמבר 2001 אישרו האסיפות הכלליות של בעלי המניות של בנק טפחות ושל חברה מאוחדת שהייתה בבעלות ושליטה מלאים של בנק טפחות (להלן: "טפחות להנפקות") בקשר עם תשקיף להנפקת איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים של בנק טפחות, מחודש נובמבר 2001 כי טפחות להנפקות תחייב באופן בלתי חוזר, לשפות כל נושא משרה בה, בשל כל פעולה שעשה בקשר לנושאים המפורטים בכתב השיפוי, בתוקף היותו נושא משרה (להלן: "השיפוי").
- השיפוי ינתן בגין כל חבות כספית אם וככל שתוטל על פי פסק דין, לרבות פסק דין שניתן בפשרה או פסק בורר שאושר בידי בית משפט, ובגין כל הוצאות משפטיות סבירות (לרבות שכר טרחת עורך דין ומומחים אחרים), שניתן לשפותו בגינם בהתאם להוראות חוק החברות, כל זאת עד לסכום של 1 מיליארד שקלים חדשים, צמוד למדד המחירים לצרכן.
- בנק טפחות התחייב כלפי טפחות להנפקות, שאם לא תוכל לקיים את התחייבויותיה כלפי מקבלי השיפוי, או מי מהם, ישלם בנק טפחות לטפחות הנפקות כל סכום שאותו תיוותר החברה להנפקות חבה כלפי מקבלי השיפוי, מעבר לסכומים ששולמו על ידי טפחות להנפקות.
- במסגרת מיזוג בנק טפחות לתוך הבנק, נטל על עצמו הבנק התחייבות זו.
- (8) בחודש אוקטובר 2002 אישר דירקטוריון בנק טפחות, לאחר אישור ועדת הביקורת, מתן התחייבות מראש לשיפוי על ידי בנק טפחות לדירקטורים ולנושאי משרה אחרים (להלן ביחד: "נושאי משרה"). בהתאם לכך, בנק טפחות מתחייב, בכפוף לתנאים המפורטים בכתב התחייבות ולהוראות חוק החברות, לשפות את נושאי המשרה בשל כל חבות או הוצאה שהוטלה על נושא המשרה עקב פעולותיו בתוקף היותו נושא משרה בבנק טפחות ובלבד שהפעולות האמורות קשורות, במישרין או בעקיפין, לאחד או יותר מסוג האירועים המפורטים בתוספת לכתב ההתחייבות לשיפוי.
- סכום השיפוי שישולם על ידי בנק טפחות לכל נושאי המשרה במצטבר לא יעלה על 25% מההון העצמי של בנק טפחות לפי דוחותיו הכספיים לשנת 2001, כשהוא מותאם למדד המחירים לצרכן החל מחודש דצמבר 2001, או 25% מההון העצמי של בנק טפחות לפי דוחותיו הכספיים האחרונים שיפורסמו סמוך ליום התשלום בפועל בגין השיפוי, הנמוך מבין שניהם.
- בחודש נובמבר 2002 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של בנק טפחות את ההחלטה הנ"ל.
- במסגרת מיזוג בנק טפחות לתוך הבנק, נטל על עצמו הבנק התחייבות זו.
- (9) ביום 30 ביוני 1998 אישרה אסיפה כללית שלא מן המניין של בנק אדנים לאחר אישור דירקטוריון בנק אדנים, ולאחר אישור ועדת הביקורת, כתב התחייבות לשיפוי (להלן: "כתב השיפוי") נושאי משרה בבנק אדנים. כתב השיפוי יחול על נושאי משרה, כהגדרתם בסעיף 96 כ"ד לפקודת החברות, אשר במועד אישור כתב השיפוי על ידי האסיפה הכללית (להלן: המועד הקובע), מכהנים בבנק אדנים או שכהונתם הסתיימה בתקופה שאינה קודמת יותר מ-4 שנים למועד הקובע.
- על פי כתב השיפוי, בנק אדנים ישפה כל נושאי משרה בבנק אדנים בשל כל חבות כספית שתוטל עליהם על פי פסק דין לרבות בגין הוצאות משפטיות, בגין מעשה או מחדל שעשו במישרין או בעקיפין בעניינים שפורטו בכתב השיפוי, שעיקרם הצעת מכר של ניירות ערך של בנק מזרחי טפחות לציבור על ידי המדינה, על פי תשקיף שפורסם בחודש מאי 1998.
- סכום השיפוי על פי כתב השיפוי שישולם על ידי בנק אדנים (בנוסף לסכומים שיתקבלו לפי פוליסת ביטוח נושאי משרה כמפורט להלן) לכל נושאי המשרה במצטבר לא יעלה על 70 מיליון שקלים חדשים, כשסכום זה צמוד למדד המחירים לצרכן האחרון שפורסם לפני המועד הקובע עד למדד שיפורסם לפני מועד התשלום.
- בנק אדנים יפעל ככל האפשר לכך שבמשך תקופה של 10 שנים החל במועד הקובע תירכש על ידי בנק אדנים או עבורו ותעמוד בתקופה פוליסת ביטוח נושאי משרה שתכסה את העניינים נושאי השיפוי ושסכומיה, לרבות סכומי השבה/כינון, לא יהיו נמוכים מן הסכומים האמורים לעיל.
- ביום 16 בדצמבר 2002 אישרה האסיפה הכללית של בנק אדנים, לאחר אישור ועדת הביקורת ואישור דירקטוריון בנק אדנים, כתב התחייבות לשיפוי (להלן: "כתב השיפוי") נושאי משרה בבנק אדנים. כתב השיפוי יחול על נושאי משרה כהגדרתם בסעיף 1 לחוק החברות התשנ"ט-1999, אשר במועד אישור כתב השיפוי על ידי האסיפה הכללית (להלן: "המועד הקובע") מכהנים בבנק אדנים. על פי כתב השיפוי, בנק אדנים ישפה את כל נושאי המשרה בבנק אדנים בשל כל חבות כספית שתוטל עליהם על פי פסק דין, לרבות בגין הוצאות משפטיות, בגין מעשה או מחדל שעשו, במישרין או בעקיפין, בעניינים שפורטו בכתב השיפוי, עד לסכומי השיפוי.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

סכום השיפוי שישולם על ידי בנק אדנים לכל נושאי המשרה, במצטבר, בגין כל אחד או יותר מסוגי האירועים המפורטים בתוספת לכתב ההתחייבות, לא יעלה על 25% מההון העצמי של בנק אדנים לפי דוחותיו הכספיים לשנת 2001, כשהוא מותאם, מעת לעת, לפי שיעור העלייה במדד לעומת המדד של חודש דצמבר 2001, שפורסם בחודש ינואר 2002 (להלן: "סכום השיפוי הכולל"). במקרה שבו נושא המשרה יקבל שיפוי מאת המבטח של פוליסת ביטוח נושאי המשרה, בגין העניין נשוא השיפוי, יינתן השיפוי על ידי בנק אדנים בגובה הפרש שבין סכום החבות הכספית שהוטלה על נושא המשרה ו/או ההוצאות המשפטיות שנושא המשרה הוציא או שחויב בהן, לבין הסכום שהתקבל מאת המבטח בגין אותו עניין, ובלבד שסכום השיפוי שבנק אדנים יחויב בו כאמור לא יעלה על סכום השיפוי הכולל.

החל מחודש דצמבר 2002 היה בנק אדנים אחד המבוטחים בפוליסת ביטוח נושאי משרה, שנרכשה על ידי הבנק עבורו ועבור חברות בנות וקשורות, שתוקפה עד 5 באפריל 2007.

במסגרת מיזוג בנק אדנים לתוך הבנק, נטל על עצמו הבנק התחייבות זו.

10) כנגד הבנק וחברות מאוחדות שלו קיימות תביעות שונות, בעיקר תביעות של לקוחות, וכן קיימות בקשות לאישור תביעות כתובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק, המבוססת על דעת הנהלת החברות המאוחדות שלו, וכן על חוות דעת של יעוציה המשפטית באשר להערכת סיכוי התביעות והבקשות לאישור תביעות כתובענות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשה הפרשה, לכיסוי נזקים אפשריים.

להלן פירוט של תובענות מהותיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות ותביעות שבהן הסכום הנתבע (ללא ריבית והוצאות) גבוה מ-1% מההון העצמי המיוחס לבעלי המניות של הבנק:

א) בחודש מאי 2011, התקבלה בבנק תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית. עניינה של התביעה הוא בשתי טענות הנטענות כלפי הבנק - האחת, איחור בדיווח להוצאה לפועל אודות תשלומים שבוצעו להקטנת חוב שבגיננו מתנהל תיק הוצאה לפועל. השנייה, אי סימון בטפסי הדיווח, את מספר הקרן שלהקטנתה יש לזקוף את התשלום המדווח ואת מספר כלל חישוב הריבית החל על סכום התשלום המדווח. בתביעה ובבקשת האישור נטען, כי באיחור במסירת הדיווח להוצאה לפועל, ובאי סימון טפסי הדיווח כנדרש, מטעה הבנק את הלקוחות, גורם לכך שהלקוחות אינם מזוכים בריבית בהתאם למועד התשלום שביצעו ובהתאם לשיעור הריבית הנכון, יוצר מצב שבו החוב בתיקי הוצאה לפועל גבוה מהחוב האמיתי, וגובה תשלומים ביתר. עוד נטען בתביעה ובבקשת האישור, כי רשות האכיפה והגבייה ולשכת ההוצאה לפועל מודות שמבוצע זיכוי בחסר במקרה של דיווח באיחור, תוך אי סימון טופס הדיווח כנדרש.

התובע מצייני, שאינו יכול לאמוד את הנזק שנגרם לקבוצת התובעים כולם, אך מעריכו (על בסיס שאינו ברור לבנק), במאות מיליוני שקלים.

ביום 9 בינואר 2012, הוגשה תשובת הבנק לבקשת האישור, בה פורטו בהרחבה טענות ההגנה העובדתיות והמשפטיות העומדות לבנק. ביום 20 במאי 2012, הגיש המבקש את תגובתו לתשובת הבנק לבקשת האישור. לאור טענות חדשות שהועלו על ידי המבקש בתגובתו לתשובת הבנק, הגיש הבנק תגובה נוספת ומפורטת ביום 15 באוגוסט 2012.

ביום 17 באוקטובר 2012 וביום 29 באוקטובר 2012 התקיימו דיונים מקדמיים בתיק בבית המשפט.

בהסכמת הצדדים החל הליך של גישור במטרה לנסות ולהסדיר את המחלוקת ביניהם. הליך הגישור התנהל, בד בבד, גם לגבי בקשות אישור נוספות נגד בנקים אחרים, בעילה דומה, וכן בקשר עם בקשות נוספות לאישור תובענות ייצוגיות נגד הבנק ונגד בנקים אחרים בעילות אחרות הקשורות לניהול החוב בתיקי הוצאה לפועל.

החל מאוגוסט 2014 התנהל בין הצדדים משא ומתן ישיר, בחודש ינואר 2016, עקב מחלוקת בנושא ספציפי, הופסק המשא ומתן בין הצדדים וחודש לאחר מכן, בניסיון להגיע להסדר מוסכם.

ביום 29 באוגוסט 2016, התקיים דיון בבית המשפט והוחלט כי על הצדדים בתובענה זו ובתובענה המפורטת בסעיף ב' שלהלן, להגיש הסדר פשרה ובקשה לאישור עד ליום 30 באוקטובר 2016. בהחלטה מיום 7 בנובמבר 2016, ניתנה לצדדים ארכה להגשת הסדר פשרה ובקשה לאישור וזאת עד ליום 30 בנובמבר 2016 ביום 16 בינואר 2017, התקיים דיון בנושא הסדר הפשרה. ביום 28 במרץ 2017, התקיים דיון ביחס להסכם הפשרה בפרט בסוגיית מעשה בית-דין והיקפה. ביום 12 ביוני 2017 הוגשה מטעם הצדדים לבית המשפט טיוטת הסכם הפשרה, במסגרתו ביקשו הצדדים להסתייע בבית המשפט בעניין סוגיית מעשה בית-דין האמורה. ביום 15 ביוני 2017 התקיים דיון נוסף בעניין המחלוקת האמורה.

בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 4 ביולי 2017, הגישו הצדדים ביום 13 באוגוסט 2017 את נוסחו הסופי והמאושר של הסכם הפשרה.

ביום 7 בנובמבר 2017 הגישו הצדדים לבית המשפט, את הסכם הפשרה החתום, על נספחים, בצירוף הבקשה לאישור. ביום 8 במרץ 2018 וביום 10 באפריל נערכו דיונים בהם העלה בית המשפט שאלות הקשורות להסכם הפשרה בכלל ולסוגיית שמירת סודיות הנתונים על ידי רשות האכיפה והגבייה בפרט. התקיים דיון נוסף ביום 28 במאי 2018 התקיים דיון נוסף בו ביקש בית המשפט, בין היתר, הבהרות לעניין בקשת הבנק מיום 22 במאי 2018 בדבר הצורך בשמירה על סודיות הנתונים, כמו גם הבהרות בקשר לסעיפים נוספים בהסכם הפשרה. הודעת הבהרה מטעם הבנק, בדבר סעיפים בהסכם הפשרה הוגשה ביום 5 ביולי 2018.

ביום 10 באוקטובר 2018 הגיש המבקש בקשה לקידום הליך אישור ההסדר, בעקבותיה התקיים דיון ביום 6 בנובמבר בסופו נקבע כי תפורסם הודעה בדבר הבקשה לאישור וכי הבקשה תועבר לקבלת תגובתם של היועץ המשפטי לממשלה והמפקחת על הבנקים. הודעה בדבר הבקשה לאישור פורסמה כאמור. ביום 26 במאי 2019 התקיימה פגישה בהשתתפות נציגי רשות האכיפה והצדדים והוסכם על מתווה לביצוע ההסכם. ביום 16 ביוני 2019 הוגשה לבית המשפט הודעה ובקשה מוסכמת לאישור המתווה כאמור. ביום 2 ביולי 2019 התקיים דיון בבית המשפט במסגרתו נדונו הבקשות השונות שהוגשו בתיק, בסופו ניתנה החלטה כי הבקשות השונות יועברו לקבלת עמדת היועץ המשפטי לממשלה ונקבע דיון ליום 25 בספטמבר 2019. ביום 25 בספטמבר 2019 התקיים דיון במסגרתו נדונה הודעת היועץ המשפטי, לפיה הוא צפוי להתנגד לשתי נקודות בהסכם - הוראת החיסיון וסכום שכר הטרחה. בהתאם להחלטת בית המשפט, ביום 22 בנובמבר 2019 הגישו הצדדים הסדר מתוקן וביום 8 בדצמבר הוגשה התנגדות מטעם היועץ, כאמור. ביום 11 בדצמבר 2019 התקיים דיון ובהתאם להחלטת בית המשפט הגישו הצדדים ביום 2 בינואר 2020 נוסח סופי של ההסכם המתוקן לבית המשפט. בהחלטה מיום 5 בינואר 2020 נקבע כי ההסכם יפורסם ולאחר מכן יאושר. בהתאם, ההסכם המתוקן פורסם באתר הבנק ובשני עיתונים. במקביל ועד לקבלת אישורו הפורמאלי של בית המשפט, הבנק פועל ליישום הסכם הפשרה

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

(ב) בחודש דצמבר 2012, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב, תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, בעניין קביעת שיעורי ריבית הפיגורים אותה גובה הבנק במסגרת ניהול תיקי הוצאה לפועל כנגד חייבים. לטענת התובעת הבנק גובה ריבית בשיעור החורג משמעותית מריבית העובר-ושב המקסימלית. התובעת איננה יודעת להעריך את סכום התביעה. סוכם כי בקשה זו תצורף להליך גישור שהתנהל בבקשות אחרות שאף עניין הוא בנושא הליכי גביה שמנהל הבנק נגד לקוחות חייבים, כמפורט בסעיף א' לעיל ובסעיף ג' שלהלן וביום 4 בינואר 2016, ניתנה החלטה להעברת התובענה הנ"ל לדיון אצל אותו מותב הדן בתובענות הנ"ל. לגבי בקשה לאישור ייצוגית זו הושג הסכם פשרה משולב עם הבקשה לאישור תובענה ייצוגית, הנזכרת בסעיף א' לעיל.

(ג) בחודש אוגוסט 2011, הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בסכום של "מאות מיליוני שקלים חדשים". בכתב התביעה לא ננקב סכום ספציפי. התובע מבקש לקבוע בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, כי התביעה תוגש בשם כל לקוחות הבנק, אשר חשבונום חויב בהוצאות משפטיות שלא אושרו על ידי רשות שיפוטית, או שחשבונום חויב בריבית שלא כדין בגין הוצאות משפטיות שאושרו. בפברואר 2012, הוגשה תגובת הבנק לבקשת האישור ובאוגוסט 2012 הוגשה תשובת המבקש לתגובת הבנק לבקשת האישור. בחודש נובמבר 2012, החלו הצדדים הליך גישור במטרה לנסות ולהסדיר את המחלוקת ביניהם. הליך הגישור התנהל, בד בבד, גם לגבי בקשות אישור נוספות נגד בנקים אחרים, בעילה דומה וכן בקשר עם בקשות נוספות לאישור תביעות ייצוגיות נגד הבנק ונגד בנקים אחרים בעילות אחרות הקשורות לניהול החוב בתיקי הוצאה לפועל. החל מאוגוסט 2014 התנהל בין הצדדים משא ומתן ישיר, בחודש ינואר 2016, עקב מחלוקת בנושא ספציפי, הופסק המשא ומתן בין הצדדים וחודש לאחר מכן, בניסיון להגיע להסדר מוסכם. ביום 6 בינואר 2016, הגיש הבנק בקשה להכרעה מקדמית בטענתו בדבר התיישנות עילת התביעה של חברי הקבוצה הנטענת ו/או של רובם, תגובת המבקש הוגשה ביום 26 בינואר 2016 ותשובת הבנק הוגשה ביום 1 בפברואר 2016, ביום 14 בפברואר 2016 ניתנה החלטה על פיה, בין היתר, טענת ההתיישנות תוכרע בסוף ההליך.

בעקבות משא ומתן ישיר שניהלו הצדדים כאמור, הגיעו הצדדים להסדר מוסכם, אשר הובא ביום 14 בנובמבר 2016 לאישורו של בית המשפט.

ביום 16 בינואר 2017, התקיים דיון במסגרתו הוחלט כי על הבנק להתייחס לשאלות שהועלו בדיון בקשר עם הסכם הפשרה והבקשה לאישורו, שהוגשה על ידי הצדדים. ביום 8 בפברואר 2017 הגיש הבנק לבית המשפט את התייחסותו כאמור. ביום 7 במרץ 2017, הורה בית המשפט להגיש לאישורו, בתוך 15 ימים, נוסח הודעה מעודכנת, וכן להמציא עותק מהסדר הפשרה למפקחת על הבנקים וליועץ המשפטי לממשלה ונקבע כי הצדדים יגישו טיעוניהם בשאלת ההתיישנות.

ביום 2 באפריל אישר בית המשפט את נוסח ההודעה המתוקן וביום 12 באפריל 2017, פורסמה הודעה בעיתונות ביחס להגשת בקשה לאישור הסכם פשרה.

בהמשך להחלטות בית המשפט מיום 7 במרץ 2017 כאמור ומיום 13 ביוני 2017, הגיש הבנק טיעון משלים מטעמו לעניין טענת ההתיישנות וטרם התקבלה החלטה.

עמדת היועץ המשפטי לממשלה, להסדר הפשרה, הוגשה ביום 30 ביולי וביום 17 בספטמבר 2017, הוגשה תגובה מטעם הבנק לעמדת היועץ המשפטי לממשלה וכן הוגשה תגובה מטעם המבקש לעמדת היועץ המשפטי לממשלה.

ביום 2 באוקטובר 2017, התקיים דיון בעמדת היועץ המשפטי לממשלה. ביום 28 במאי 2018 התקיים דיון נוסף, במסגרתו ביקש בית המשפט לקבל הבהרות נוספות ביחס להסכם הפשרה. בתום הדיון נקבע שהחלטה תינתן בהעדר הצדדים. ביום 17 בספטמבר 2018 התקבל פסק דין חלקי, במסגרתו אישר בית המשפט את הסכם הפשרה אליו הגיעו הצדדים, וזאת למרות התנגדות ב"כ היועץ המשפטי לממשלה. במסגרת פסק הדין החלקי, התקבלה טענת ההתיישנות של הבנק. כן נקבעו מועדים לפרסום ההודעה על אישור הסכם הפשרה ולהגשת טיעונים בנושא שכר טרחה וגמול.

ביום 25 באוקטובר 2018 הגיש הבנק בקשה לאישור נוסח מודעה לפרסום בדבר אישור ההסכם. ביום 31 באוקטובר 2018 הודיע המבקש כי אין בכונתו להגיש ערעור על פסק הדין וכי הוא מסכים לפרסום המודעה בנוסח שהגיש הבנק.

ביום 5 בדצמבר 2018 הגיש המבקש את טיעונו לעניין גמול ושכר טרחה וביום 8 בינואר 2019 הוגשו טיעוני הבנק. ביום 26 במאי 2019 ניתנה הודעת היועץ המשפטי לממשלה, כי הוא משאיר את ההכרעה בעניין שכר הטרחה לשיקול דעת בית המשפט. וביום 4 ביולי 2019 ניתנה החלטה בנושא הגמול ושכר הטרחה. הבנק פועל ליישום הסכם הפשרה.

(ד) בחודש מרץ 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז, תביעה כנגד הבנק ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בגין גביית עמלות ביתר, לכאורה, בחשבון "יחיד" ובחשבון "עסק קטן" תוך הפרה לכאורה של כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), תשס"ח-2008. לטענת התובע הפרת הכללים נעשית, בין היתר, בכך שהבנק מחייב בעלי חשבון "יחיד" או "עסק קטן" בעמלות בגין שירותים מסוימים, בתעריפים גבוהים יותר מהתעריפים שנקבעו בתעריפון לתאגידים גדולים, וזאת בניגוד לכללי הבנקאות כאמור. התובע טוען כי אין ביכולתו להעריך את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה הפוטנציאליים.

תשובת הבנק לבקשת האישור הוגשה ביום 30 ביוני 2015. כן הוגשה תשובת התובע לתגובת הבנק.

בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 10 בספטמבר 2015, הגיש בנק ישראל את עמדתו ביום 15 בדצמבר 2015. ביום 16 בדצמבר 2015 התקיימה ישיבת קדם משפט נוספת, בה הומלץ לצדדים להידבר ביניהם בניסיון לגבש הסכם פשרה, ביום 29 במרץ 2016 התקיימה ישיבת קדם משפט נוספת וביום 12 ביולי 2016, התקיים דיון הוכחות. ביום 8 בנובמבר 2016 הוגשו טיכומים מטעם המבקש וביום 22 בינואר 2017, הגיש הבנק טיכומים מטעמו, הוגשו טיכומי תשובה מטעם המבקש.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

ביום 31 בינואר 2018, ניתנה החלטת בית המשפט המאשרת את ניהולה של תובענה ייצוגית ביחס לעמלה אחת בלבד (עמלה הנגבית עבור הוצאת ערבות בנקאית) ולדחות את בקשת האישור לתובענה ייצוגית ביחס ליתר מהעמלות שפורטו בבקשה לאישור ונקבעו מועדים להגשת כתב תביעה וכתב תשובה. בהתאם להחלטת בית המשפט, המבקש הגיש בקשה לאישור תובע מייצג חליפי וביום 6 בינואר 2019 התקבלה החלטת בית משפט לפיה אושר התובע החלופי. ביום 20 בינואר 2019 בית המשפט אישר לפרסום את נוסח ההודעה אודות אישור התובענה כייצוגית. ביום 23 במרץ 2019, התקיים דיון בבית המשפט במסגרתו הוסכם כי הצדדים יפנו להליך גישור וההליכים בבית המשפט עוכבו. בהתאם, בין הצדדים התנהל הליך גישור במסגרתו, הגיעו הצדדים להסדר מוסכם. וביום 1 במרץ 2021, הוגשה לבית המשפט, בקשה מטעם הצדדים לאישור הסכם פשרה.

(ה) בחודש פברואר 2016, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הבנק, בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ והבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "המשיבים"). המבקשת העמידה את סכום התובענה כלפי כל הבנקים המשיבים, ביחד ולחוד, על סך של 219 מיליוני שקלים חדשים. עניינה של הבקשה היא, בהפליה, לכאורה, במתן שירות לקבוצות סטודנטים על רקע גילם ובכך מפריז לכאורה, את חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000 (להלן: "חוק איסור הפליה") וכן את חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשס"א-1981 (להלן: "חוק הבנקאות").

לטענת המבקשת, מדובר במדיניות גורפת של כל המשיבים, בגדרה הוחלט להדיר את אוכלוסיית ה"לא צעירים" מתוכנית ההטבות המבקשת מבקשת לקבוע בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, כי התובענה תוגש בשם כלל הסטודנטים שהופלו מחמת גילם בהשוואה לסטודנטים צעירים יותר, ונמנע מהם לקבל מהמשיבים הטבות לסטודנטים בשבע השנים האחרונות (בעילות לפי חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשס"א-1981) או החל מ-15 ביולי 2014 (בהתאם לתיקון לחוק איסור הפליה). תגובת הבנק לבקשת האישור הוגשה ביום 13 בספטמבר 2016 והתובעת הגישה תשובתה לתגובה. ביום 27 באוקטובר 2016 הוגשה תשובת המבקשת לתגובת הבנק לבקשת האישור. ביום 25 בינואר 2017 התקיים דיון מקדמי בבקשת האישור, ישיבת הוכחות שנקבעה לחודש ספטמבר 2017 בוטלה לאחר שהצדדים הגיעו להסכמה בכתב. סיכומי המבקשת הוגשו ביום 26 באוקטובר 2017 וסיכומי הבנקים הוגשו ביום 21 בדצמבר 2017. המבקשת הגישה סיכומי תשובה מטעמה, במסגרתם הגישה בקשה להוצאת נספחים שצורפו לסיכומים מטעם הבנקים, תגובת הבנקים לבקשה הוגשה ביום 9 בינואר 2018 וביום 26 בספטמבר 2019 ניתן פסק דין על פיו נדחתה הבקשה לאישור תובענה ייצוגית ונמחקה התביעה האישית. ביום 4 בנובמבר 2019 הגישה המבקשת ערעור לבית המשפט העליון על דחיית הבקשה. נקבעו מועדים להגשת סיכומים בערעור. בהתאם להסדר דינו אליו הגיעו הצדדים, המועד להשלמת טיעון בע"פ נדחה ליום 31 במאי 2021.

(ו) בחודש מאי 2016, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הבנק, בסכום של 220 מיליון שקלים חדשים. עניינה של הבקשה הוא גבייה ביתר ושלל כדון, לכאורה, של עמלות מלקוחות הזכאים להיות מסווגים כעסקים קטנים, תוך הפרת חובות החלות על הבנק ביחסיו עם לקוחותיו.

לטענת המבקשת, הבנק לא גילה ללקוחותיו המנהלים עסקים קטנים כי הם זכאים להנות מתעריפון העמלות המוזל של "עסק קטן", מתוך מטרה לסכל את רפורמת העמלות ולגבות מעסקים קטנים עמלות שלא לפי תעריפון עסק קטן, תוך התעשרות פסולה, לכאורה, על חשבונם. תגובת הבנק לבקשה לאישור, הוגשה ביום 1 בנובמבר 2016 ותשובת המבקשת לתגובת הבנק הוגשה ביום 30 בנובמבר 2016.

ביום 23 באפריל 2017, התקיים דיון מקדמי במסגרתו ניתנו החלטות באשר לשאלות ולגילוי מסמכים, שעל הצדדים למלא עד ליום 23 במאי 2017. לאור הודעת המבקש כי בכוונתו להגיש בקשה לצרף את הדיון בבקשה זו לדיון ב-5 בקשות נוספות לאישור תובענות ייצוגיות שהוגשו באותו נושא, הגיש הבנק ביום 22 ביוני 2017 לבית המשפט בקשה להורות על עיכוב ההליכים בתובענה זו, לרבות הליכי הגילוי המוקדמים וזאת עד לאחר הכרעת בית המשפט העליון בבקשת האיחוד. ביום 28 ביוני 2017, הוגשה בקשה לבית המשפט העליון, לאיחוד הדיון בתובענה זו עם חמש הבקשות הנוספות ותגובת הבנק לבקשה הוגשה ביום 10 ביולי 2017, ביום 20 ביולי 2017 ניתנה החלטה, הדוחה את הבקשה לאחד את כל התביעות. בהתאם להנחיות בית המשפט העליון הוגשה בקשה לאיחוד הדיון בבקשות האישור לבית המשפט המחוזי וביום 21 בינואר 2018, התקיים דיון בבקשת האיחוד. ביום 17 באפריל 2018 ניתנה החלטה על איחוד הדיון בבקשה זו יחד עם 5 בקשות שהוגשו נגד 5 בנקים נוספים. בהתאם, כל התובענות נקבעו לישיבה מקדמית ליום 19 בדצמבר 2018. במסגרת דיון זה נדונה בקשת מטעם הבנק למחיקת סעיפים מתשובת המבקשת וכן בקשה מטעם המבקשת למחיקת תגובת הבנק לבקשת האישור בשל הפרה לכאורה של החלטה קודמת בנושא גילוי המסמכים. ביום 28 בנובמבר 2019 ניתנה החלטת בית משפט בבקשות המקדמיות ובין היתר, נדחתה בקשתה של המבקשת למחיקת תגובת הבנק. המבקשת הגישה בקשת רשות ערעור, לבית משפט העליון, על ההחלטה הדוחה את בקשת הגילוי שלה וטרם ניתנה החלטה בעניינה. בהתאם להחלטת בית המשפט, הבנק הגיש ביום 17 במאי 2020 תשובה לתגובת המבקש לתשובת הבנק לבקשת האישור. ישיבת קדם משפט שנקבעה ליום 19 בינואר 2021, נדחתה ביזמת בית המשפט וטרם נקבע מועד חדש.

(ז) בחודש נובמבר 2017 הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז - לוד, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הבנק, בסכום של 437.3 מיליון שקלים חדשים בגין גביית ריבית ביתר, לכאורה, בהלוואות לדיור עקב צמצום מרכיב ההלוואות על בסיס הפריים וזאת תוך הטעייה, כביכול ובהעדר גילוי נאות.

לטענת המבקשים, הבנק נמנע מלהעמיד ללקוחותיו הלוואה לדיור, בה שיעור מרכיב ההלוואה על בסיס הפריים הינו המירבי המותר על פי הנחיות בנק ישראל (33.3%), וזאת על מנת שיוכל להגדיל, כביכול, את הסכום אותו הוא יכול להעמיד בהלוואות משלימות ויקרות יותר.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

המבקשים מציינים כי, הם אינם מכחישים או תוקפים את העובדה שלבנק יש שיקול דעת אם לאשר מתן הלוואה לדיור ואת הרכב הלוואה אותה הוא מאשר, אלא באופן הפעלת שיקול הדעת של הבנק, ובחובות הנאמנות, האמון והגילוי המורחבות החלות עליו.

תגובת הבנק הוגשה ביום 29 במרץ 2018 והמבקשים הגישו את תשובתם לתגובת הבנק. קדם משפט נערך ביום 2 ביולי 2018, בסיומו הציע בית המשפט כי הצדדים יפנו לגישור. ניסיון הדברות ישיר בין הצדדים לא צלח. והתיק הוחזר לבית המשפט. הצדדים הגיעו להסכמה דינית לפיה ההכרעה בתיק תתקבל על בסיס החומר הקיים בתיק, ללא צורך בחקירת עדים. בהתאם לכך, ביום 13 בינואר הוגשו סיכומי המבקשים וביום 28 במרץ 2019 הוגשו סיכומי הבנק. ביום 30 באוגוסט 2020 נתן בית המשפט פסק דין, אשר דחה את הבקשה לאישור תובענה ייצוגית.

(ח) בחודש דצמבר 2017 הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז - לוד, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בסכום של כ-124 מיליון שקלים חדשים. עניינה של הבקשה הוא בקביעת שיעור הריבית בהלוואה לדיור הניתנת בריבית משתנה אג"ח לטענת המבקשים, מוסר הבנק ללקוח אישור עקרוני ובו מפורט מנגנון עוגן אג"ח כמנגנון היחיד לחישוב הריבית במסלול משתנה - אג"ח לאורך כל חי הלוואה, אולם בהסכם הלוואה, נוסף מנגנון חדש המכונה "מנגנון הגנה לשעת חירום" לקביעת שיעור הריבית מעבר למנגנון המקורי, וזאת ללא גילוי נאות. עוד נטען כי, התנאי שקבע הבנק בהסכם לצורך הפעלת מנגנון ההגנה לשעת חירום הינו מקפח ומעניק לבנק יתרון בלתי סביר על פני הלקוחות. תגובה מטעם הבנק הוגשה ביום 25 ביולי 2018 וביום 6 בינואר 2019 הוגשה תשובת המבקש לתשובת הבנק.

ביום 27 בפברואר 2019 התקיים דיון קדם משפט ובסופו בית המשפט קבע קדם משפט נוסף, כדי לאפשר לצדדים לנהל הליכים מקדמיים. כמו כן, בית המשפט הציע לצדדים לנסות להידבר ביניהם. בהתאם להצעת בית המשפט, החלו הצדדים בהליך גישור. בהתאם להחלטת בית המשפט, ביום 18 בפברואר 2020 הגישו הצדדים הודעת עדכון ביחס להליך הגישור ובקשה מוסכמת למתן אורכה של 60 ימים נוספים על מנת לבחון את היתכנות סיום ההליך על דרך ההסכמה. עקב משבר הקורונה התארך הליך הגישור וטרם הסתיים. ביום 30 בספטמבר 2020 התקיימה ישיבת גישור (לאחר ששיבות קודמות שנקבעו בוטלו עקב משבר הקורונה) וסוכמו המועדים ביחס להעברת נוסח הסכם פשרה והתייחסות הצדדים לו. ביום 10 בינואר 2021 התקיימה ישיבת גישור נוספת, וטרם סוכם נוסחו הסופי של הסכם פשרה.

(ט) בחודש ספטמבר 2018, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב- יפו, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בסכום של כ-180 מיליון שקלים חדשים (על דרך האומדנה).

עניינה של הבקשה הוא, בגביית עמלה ביתר, לכאורה, בפירעון מוקדם של הלוואות לדיור המורכבת ממספר מסלולים, אשר בחלקם נוצרו הפרשי היוון חיוביים ובחלקם נוצרו הפרשי היוון שליליים, בכך שהבנק אינו מבצע קיזוז בין הפרשי ההיוון במסלולים השונים וזאת לכאורה, בניגוד למנגנון הקבוע בצו הבנקאות (פירעון מוקדם של הלוואה לדיור), התשס"ב-2002.

המבקש מבקש לקבוע בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, כי התובענה תוגש בשם כל לקוחות הבנק אשר פרעו ו/או יפרעו משכנתא בפירעון מוקדם חלקי או מלא, ובאחד ממסלוליה נוצרה יתרת היוון שלילית, שלא קודזה מעמלת הפירעון המוקדם קבוע בדין. בחודש מרץ 2019 הודיע ב"כ המבקש כי הוא שוקל להחליף את חוות דעת המומחה שצורפה לבקשת האישור בחוות דעת של מומחה אחר. לאור זאת, נדחה בהסכמה מועד הגשת תגובת הבנק לבקשת האישור עד ליום 29 באפריל 2019. לאור היעדר הסכמה לגבי נוסח חוזה"ד, יעוכב מועד הגשת התגובה עד להגשת בקשה של המבקש לתיקון בקשת האישור. ביום 3 ביוני 2019 אושר הסדר דינוי אליו הגיעו הצדדים, בהתאם לו, תגובת הבנק לבקשת האישור הוגשה ביום 29 באוקטובר 2019 ותשובה לתגובת הבנק, מטעם המבקש הוגשה ביום 1 בינואר 2020. ביום 5 בינואר 2020 התקיים דיון מקדמי בתיק, בו החליט בית המשפט כי יש להמתין עד שתתגבשנה טענות נוספות של הצדדים, לרבות בנושא איחוד הדיון עם בקשות דומות שהוגשו באותו נושא. ביום 16 במרץ 2020 הגיש המבקש בקשה לגילוי מסמכים. ביום 10 באוגוסט 2020 הוגשה תגובת הבנק לבקשת הגילוי והוגשה תשובת המבקש לתגובת הבנק. ביום 15 בספטמבר 2020 התקיים דיון מקדמי, בסופו נקבע כי על הצדדים להגיש את עמדתם, עד ליום 25 באוקטובר 2020, בשאלה האם ניתן להכריע בבקשת האישור לפי החומר המצוי בתיק וסיכומים בכתב, בהתאם לכך, הבנק הגיש עמדה מטעמו והודיע כי הוא עומד על קיומו של הליך הוכחות. ביום 9 בפברואר 2021 התקיים דיון מקדמי בסופו, ניתנה החלטה המקבלת את עמדת הבנק ובהתאם לכך, נקבעו מועדים להוכחות. ישיבת הוכחות ראשונה קבועה ליום 30 במאי 2021.

(י) בחודש דצמבר 2018, הוגשה בבית המשפט המחוזי בת"א- יפו, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בסכום כולל של 280 מיליון שקלים חדשים, נגד הבנק, בנק לאומי, בנק הפועלים, בנק דיסקונט ונגד חברות הביטוח - הראל, הפניקס ומנורה, בגין גבייה ביתר, בניגוד לדין לכאורה, של פרמיות ביטוח בגין פוליסות ביטוח מיותרות, לכאורה, שהופקו לבעל המבנה למרות שבעת הפקתן הייתה כבר קיימת, בין אם אצל אותה חברת ביטוח ובין אם אצל חברת ביטוח אחרת, פוליסה אשר ביטחה את אותו מבנה ביחס לאותה תקופה. המבקשים העמידו את הנזק בסך כולל של 280 מיליון שקלים חדשים, ביחד ולחוד. לטענתם, הנזק ביחס לכל בנק, ככל שתבקש חלוקת אחריות בין הנתבעים, הוא בהתאם לפלחי השוק שלהם- מחצית מהנזק לפחות יש לייחס לבנקים ואילו מחצית לחברות הביטוח. תגובת הבנק לבקשת האישור הוגשה ביום 10 ביוני 2019 ותשובת המבקש לתגובת הבנק הוגשה ביום 5 במרץ 2020. ביום 16 בפברואר 2021 התקיים דיון מקדמי במהלכו, העלה בית המשפט את השאלה שבבקשה ובצירוף של משיבים משני סוגים (חברות ביטוח ובנקים) והורה למבקשים להודיע, עד ליום 2 במאי 2021, כיצד הם מתכוונים להמשיך את בקשת האישור וכנגד מי.

(יא) בחודש יוני 2019 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, בקשה לאישור תובענה ייצוגית, נגד הבנק ונגד 5 בנקים נוספים, עניינה של הבקשה הוא בחיוב הפרשי המרה ועמלת פעולה ביתר בגין פעולת המרה של מטבע חוץ שלא כדין, כביכול, ובהעדר גילוי נאות, תוך הפרת שורה של דינים.

ביחס לחיוב בהפרשי המרה, נטען כי כאשר לקוחות מבצעים פעולת המרה של מטבע חוץ, המשיבים גובים הפרשי המרה, אשר לטענת המבקשים, הינה עמלת הפרשי המרה שאינה כלולה בתעריפון, ולפיכך גבייתה נעשית ללא סמכות שבדין. עוד נטען כי מאחר וזהו חיוב הסמוי מעיני הלקוחות, נמנעת מהלקוחות האפשרות לדעת מה עלות שירות המרה.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

ביחס לעמלת פעולה, נטען כי הבנק (ו-2 משיבים נוספים), מחשבים עמלה זו לאחר הוספת הפרשי המרה ולכן גובים עמלת פעולה ביתר. עוד נטען כי המשיבים נוטלים חלק בהסדר כובל.

הקבוצה הוגדרה בבקשה ככוללת את כל אותם אנשים או ישויות משפטיות אשר השתמשו בשירותי המשיבים לשם ביצוע פעולת המרה וכן כלל הציבור בישראל - אשר נפגע באופן ישיר ועקיף מההפרות דנן.

הנזק לקבוצה על פי הבקשה, הנו כ-8 מיליארדי שקלים חדשים וחלקו המיוחס לבנק הועמד על סך של 1.745 מיליארדי שקלים חדשים. הבנק הגיש מטעמו בקשה לסילוק הבקשה לאישור על הסף. בהתאם להחלטת בית משפט מיום 26 באוקטובר 2019 ניתנה, בשלב זה, ארכה ארעית להגשת תגובת המשיבים לבקשת האישור וזאת עד לקבלת החלטה אחרת. ביום 27 באוקטובר 2019 הגישו המבקשים בקשה למחיקת בקשת הסילוק שהוגשה מטעם הבנק, לאחר שהוגשה תשובת הבנקים ותגובה לתשובה, ניתנה ביום 3 בנובמבר 2019 החלטה הדוחה את בקשת המבקשים למחוק את הבקשה לסילוק על הסף. ביום 9 במרץ 2020 התקיים דיון במסגרתו נדונה בקשת הסילוק שהגיש הבנק. בסיומו של הדיון, קצב בית המשפט למבקש 15 יום על מנת להודיע אם הוא עומד על תביעתו. בהתאם לכך, ביום 16 במרץ 2020 הודיעו המבקשים כי הם עומדים על הבקשה לאישור. ביום 21 ביוני 2020 נתן בית המשפט פסק דין, על פיו הבקשה נדחתה על הסף תוך חיוב המבקשים בהוצאות ביום 7 ביולי 2020 הומצא לבא כוח הבנק ערעור שהגישו המבקשים על פסק הדין.

בד בבד עם הגשת הערעור הגישו המבקשים גם בקשה לפטור מהפקדת ערבון בערעור וכן בקשה לעיכוב ביצוע פסק הדין. ביום 10 באוגוסט ניתנה החלטה הדוחה את הבקשה והערבון הופקד בהתאם. ניתן צו סיכומים ונקבעו מועדים להגשת סיכומי הצדדים והתיק נקבע לדיון להשלמת טיעון בע"פ ליום 28 ביולי 2021.

(יב) בחודש מאי 2020, התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית, ללא הערכת סכום, אשר הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז - לוד, בגין אשראי שמעמיד הבנק באמצעות "כרטיס טפחות" במסגרת "הלוואה לכל מטרה". בבקשה נטען, כי הבנק מפצל את מסגרת האשראי המגובה בשעבוד דירה, בין כרטיס טפחות כהלוואה לכל מטרה לבין הלוואות לדיון, חלף מתן מלוא האשראי כ"הלוואה לדיון" בתנאים שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים, וזאת, כביכול, בניגוד לדיון ותוך עקיפת הוראות המפקח בעניין הלוואות לדיון, ומבלי שהלקוח מודע לפעולת פיצול האשראי ומשמעותה ותוך הסתרת עובדות מהותיות, כגון העדר ביטוח החיים מרכיב ההלוואה בכרטיס האשראי טפחות, חיוב בריבית שונה וחיוב חודשי בגין החזקת הכרטיס.

המבקש טוען שאין ביכולתו לכמת את גובה הנזק הקבוצתי, בעוד הוא מעמיד את תביעתו האישית ע"ס של 112,373 ₪. על הבנק להגיש את תגובתו עד ליום 26 בנובמבר 2020. תגובת הבנק הוגשה ביום 26 בנובמבר 2020 ותשובת המבקש לתגובת הבנק הוגשה ביום 17 בדצמבר 2020. ביום 18 בינואר 2021 הגיש המבקש לבית המשפט, בקשה לפנות ולקבל את עמדת היועץ המשפטי לממשלה ו/או בנק ישראל לתובענה, ביום 31 בינואר 2021 הגיש הבנק את תשובתו לבקשה וטרם ניתנה החלטה. ביום 24 בפברואר 2021 התקיים דיון קדם משפט בסופו, הציע בית המשפט למבקש לשקול להסתלק מבקשת האישור. בהתאם להחלטה, על המבקש ליתן עמדתו לעניין המשך ההליכים בתיק עד ליום 12 במרץ 2021.

בגין כל התביעות בקבוצת הבנק שסכום קרן כל אחת מהן עולה על 2 מיליוני שקלים חדשים, לא כולל תביעות שצוינו בסעיף 10 לעיל, קיימת חשיפה נוספת שאינה קלושה, ואשר לא בוצעה הפרשה בגינה, בסך מצטבר של כ-64 מיליוני שקלים חדשים.

(11) כנגד הבנק וחברות מאוחדות שלו תלויות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות שהסכום הנתבע בהן הוא מהותי, כמפורט להלן, אשר לדעת הנהלת הבנק המבוססת על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן במועד עריכת הדוחות הכספיים להעריך את סיכוייהן, ולפיכך לא בוצעה בגינן הפרשה.

(א) בחודש מאי 2020, התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז, נגד 15 בנקים ובכללם הבנק ובנק יהב ונגד המוסד לביטוח לאומי, רשות האכיפה והגביה ורשות הדואר ("הבקשה"), בגין שתי עילות; האחת, בגין עיכוב שלא כדיון, כביכול, של כספי תגמולים שאינם ניתנים לעיקול וזאת בניגוד לחוק הוצאה לפועל, הוראות חוק הגנת השכר ועוד שורה של דינים, והשנייה, בגין אי הנפקת כרטיס מסוג "דביט" לנסולי כרטיס אשראי או כרטיס מגנטי למשיכת כסף מזומן ממסוף בנק אוטומטי, תוך הפרה, לכאורה, של הוראת הפיקוח על הבנקים מיום 22 במרץ 2020.

הקבוצה הוגדרה בבקשה ככוללת כל אדם אשר את כספו עיכב, מי מהבנקים המשיבים שלא כדיון, בנסיבות המפורטות בכתב הבקשה. המבקש העמיד את סכום תביעתו כנגד כלל המשיבים על סך של 300 מיליוני שקלים חדשים.

בד בבד עם הגשת הבקשה לאישור, הגיש המבקש בקשה לפטור מאגרה. ביום 28 ביולי ניתנה החלטה הדוחה את הבקשה לפטור מאגרה, על החלטה זו הוגש ערעור אשר נדחה ביום 6 בספטמבר 2020. ביום 13 באוקטובר 2020 ניתנה החלטת בית המשפט המורה על מחיקת ההליך בגין אי-תשלום אגרה. ביום 22 באוקטובר 2020, התקבלה אצל ב"כ הבנק, בקשה אשר הגיש המבקש ביום 18 באוקטובר לבית המשפט העליון, למתן פטור מחובת הפקדת ערבון להגשת בקשת רשות ערעור מטעמו. בהתאם להחלטות בית המשפט, תגובת הבנק לבקשה לפטור מהפקדת ערבון הוגשה ביום 2 בדצמבר 2020.

(ב) בחודש מאי 2020, הוגשה בבית המשפט המחוזי ת"א, בקשה לאישור תובענה ייצוגית, בגין הפרה, כביכול, של חובת הסודיות בכך שהבנק מעביר פרטי מידע מזהים שונים לתאגידי מידע בינלאומיים ובפרט חברת פייסבוק, ומאפשר לאסוף מידע פרטי על לקוחות הבנק, תוך הפרה לכאורה, של הוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 ועוד שורה של דינים, וזאת מבלי לתת גילוי ללקוחות הבנק כנדרש וללא קבלת הסכמתם.

לטענת המבקש, הבנק משתמש בכלים של צדדים שלישיים כגון פייסבוק וגוגל, כדי לעקוב אחרי הלקוחות שלו בזמן ביצוע פעולות באתרים ובאפליקציות של הבנק לשם עריכת קמפיינים פרסומיים, והתאגידים מצידם מעבדים את המידע שנחשף על הלקוחות לצרכים שלהם וזאת מבלי שניתן על כך גילוי בדבר המטרות שלשמן נאסף המידע ומהו בדיוק המידע שנאסף למעט, "הבהרה משפטית" באתר הבנק, שלטענת המבקש, הינה לוקה בחסר ואין לראות בה כהסכמה. עוד טוען המבקש, כי כל התנאים במסמכי הבנק, אשר מתירים לבנק למסור מידע על לקוחותיו לצדדי ג', ובכלל זה "הבהרה המשפטית" הם תנאים מקפחים בחוזה אחיד.

המבקש טוען שאין ביכולתו לכמת את גובה הנזק הקבוצתי, תגובת הבנק לבקשת האישור הוגשה ב-1 במרץ 2021.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

- (12) כנגד הבנק וחברות מאוחדות שלו תלויות בקשות לאישור תובענות נגזרות וכן הליכים נגזרים, כמפורט להלן:
- (א) בחודש אוקטובר 2020, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל-אביב, בקשה למתן צו גילוי מסמכים מכוח הוראות סעיף 198א לחוק החברות, התשנ"ט-1999 עובר להגשת בקשה לאישור תביעה נגזרת, נגד הבנק ונגד בנק אגוד לישראל בע"מ (באופן של "הליך נגזר כפול") (להלן - "המשיבים"), להורות למשיבים לגלות לו מסמכים שונים הנוגעים לפעולות של העברות כספים "חשודות" בין השנים 2017-1999, כפי שפורסם באתר תקשורת BuzzFeed ביחס למשיבים (העברות בסך של מעל 9 מיליון דולר ארה"ב מבנק אגוד, והעברות בסך של מעל 340 אלפי דולר ארה"ב אל הבנק), ולאפשר לו עיון במסמכים ופרוטוקולים של דירקטוריון המשיבים /או הנהלות הבנקים, הנוגעים לפרשה. לטענת המבקש, כל המסמכים המבוקשים הנם הכרחיים לברור טענותיו בדבר כשלים שנפלו בממשל התאגידי של המשיבים, ובדבר פעילותם של נושאי משרה ובעלי תפקידים שונים במשיבים, וזאת לצורך הגשתה של בקשה לאישור תביעה נגזרת כלפי נושאי משרה ורואי החשבון בקשר לנזק שנגרם לבנק מזרזר /או בנק אגוד כתוצאה ממעשי ומחדלי נושאי משרה שונים במשיבים. תשובת הבנק לבקשה לגילוי מסמכים הוגשה ביום 20 בינואר 2021 ותגובת המבקש לתשובת הבנק, הוגשה ביום 21 בפברואר 2021. הגשת עמדת היועמ"ש נדחתה עד ליום 23 במרץ 2021.
- (ב) בחודש ספטמבר 2020 הוגשה בבית המשפט המחוזי בת"א, בקשה לאישור תובענה נגזרת, אשר הוגשה ע"י בעל מניות בשם החברה למפעלי כלכלה ותרבות לעובדי המדינה בע"מ ("החברה למפעלי כלכלה") ובשם בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ ("יהב"), וזאת כנגד יהב, הבנק, חברי הדירקטוריון של החברה למפעלי כלכלה ושל בנק יהב, ביניהם נושאי משרה של הבנק. לטענת המבקשת, נגרמו ליהב ולחברה למפעלי כלכלה נזקים, כתוצאה מהעמדת אשראי ע"י יהב לבנק, על דרך הפקדת פקדונות בבנק, וזאת, על פי הנתען, בניגוד לדין ותוך הפרת חובות אמון וזהירות של המשיבים כלפי יהב וכלפי החברה למפעלי כלכלה. סכום הנזק הנתען ליהב הינו למעלה ממיליארד ש"ח. ביום 21 בפברואר 2021 נעתר בית המשפט לבקשת ארכה מוסכמת, להגשת תשובה הבנק לבקשת האישור עד ליום 8 באפריל 2021.
- (א) 1. בחודש מרץ 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, בקשה לאישור תובענה כתובענה נגזרת ("הבקשה לאישור") בשם הבנק ובשם חברה בת שלו, UMB (Switzerland) Ltd, ("מזרזרי שוויץ") נגד נושאי משרה בהווה ובעבר בבנק ובמזרזרי שוויץ, בסכום מינימאלי של 95 מיליון שקלים חדשים, בגין נזקים שנגרמו כביכול, לקבוצת מזרזרי, כתוצאה ממעשיהם ומחדליהם כביכול, של המשיבים, בקשר עם מתן סיוע ללקוחות אמריקאיים להתחמק מתשלומי מיסים בארצות הברית. המבקש טוען כי יש לחייב את המשיבים לשלם לבנק את שיעור הנזק אשר גרמו לקבוצת מזרזרי בכלל ולבנק בפרט.
- ביום 24 במרץ 2015 הגיש בעל מניות בבנק בקשה במסגרת ההליך דגן ולעיכוב הדיון בו או לחילופין לסילוקו על הסף וזאת נוכח בקשה לגילוי מסמכים אשר הוגשה על ידי אותו בעל מניות בחודש דצמבר 2014 לבית המשפט המחוזי בתל אביב כנגד הבנק וכנגד נושאי משרה בבנק, מכוח הוראות סעיף 198א' לחוק החברות, התשנ"ט-1999 ("הבקשה לגילוי"). במסגרת הבקשה לגילוי עתר אותו מבקש לבית המשפט על מנת שזה יורה לבנק ולמשיבים האחרים לגלות לו מסמכים שונים הנוגעים להליכים המתנהלים בארצות הברית על מנת שיהיה בידו "לבחון" אפשרות להגשת בקשה לאישור "הגנה נגזרת" (בשם הבנק מול הרשויות בארצות הברית) או הגשת בקשה לאישור תובענה נגזרת (כנגד "בכירים" ועובדים בבנק). לטענת המבקש בבקשה לגילוי, הליך הבקשה לגילוי הינו הליך תלוי ועומד הקודם להליך הבקשה לאישור ועל כן יש לעכב את הדיון בהליך הבקשה לאישור ואף לסלקו על הסף.
- ביום 10 במאי 2015 אישר בית המשפט במסגרת הליך הבקשה לאישור, הסדר דיוני אליו הגיעו הצדדים בתיק בדבר מועדי הגשת כתבי טענות, לפיו, בין היתר, בשלב זה יושהו מועדי הגשת תגובות המשיבים לבקשה לאישור וכי בסמוך לאחר מתן ההחלטות, בין היתר, בנוגע לבקשת ההצטרפות האמורה לעיל ובכפוף להן, ייקבע המועד להגשתן, בשם לב, בין היתר, להתקדמות ההליכים מול משרד המשפטים בארצות הברית.
- יצוין ביחס להליך הבקשה לגילוי, כי ביום 3 במאי 2015 התקיים דיון מקדמי בבית המשפט בבקשה לגילוי במסגרתו, בין היתר, אישר בית המשפט את הסכמת הצדדים כי הדיון לגוף הבקשה לגילוי יושהה בשלב זה עד לסיום איסוף המסמכים לשם מסירתם לרשויות בארצות הברית. בחודש דצמבר 2015 קבע בית המשפט, כי הליך הבקשה לאישור ימחק ואולם המחיקה תעוכב כך שהיה ותתקבל הבקשה לגילוי והמבקש בבקשת הגילוי יגיש בקשת אישור 90 יום לאחר קבלת המסמכים במועד עליו יורה בית המשפט במסגרת ההחלטה, כי אז תמחק בקשת האישור. היה ותדחה בקשת הגילוי או אם לא תוגש בקשת אישור 90 יום לאחר קבלת המסמכים- יראו בבקשת האישור כבקשה מוקדמת לכל בקשה אחרת- אם תוגש.
- ביום 18 באפריל 2016, החליט בית המשפט, לעכב את הדיון בתיק הבקשה לגילוי עד לסיום הליכי החקירה ודיווח על תוצאותיה.
- ביום 12 באפריל 2017 בית המשפט הורה כי היועץ המשפטי לממשלה יודיע בתוך 45 יום אם בדעתו להצטרף להליך.
- ביום 3 באוגוסט 2017, הגיש היועץ המשפטי לממשלה, הודעה מטעמו על התייצבותו בהליך הגילוי ואליה צירף את עמדתו. ביום 10 בספטמבר 2017, הגישו הבנק והמשיבים האחרים תגובה לעמדת היועץ המשפטי לממשלה.
- ביום 19 בספטמבר 2017 אושר על ידי בית המשפט הסדר דיוני אליו הגיעו הצדדים בתיק ועל פיו, הדיון בתיק זה יושהה בשלב זה בכפוף לכך שהמשיבים יידווחו לבית המשפט ולמבקש, החל מיום 31 בדצמבר 2017, מידי 90 ימים, אודות החקירה של משרד המשפטים בארצות הברית. הודעות עדכון בדבר הליך החקירה, כאמור, נמסרו ביום 29 במרץ 2018 וביום 27 ביוני 2018.
- ביום 2 באוקטובר 2018 מסר הבנק הודעה עדכון לבית המשפט בדבר הליך החקירה, לו צירף את הדיווח שנמסר לציבור במסגרת הדוחות הכספיים של הבנק ליום 30 ביוני 2018, על פיו, בין היתר, הבנק החל במשא ומתן עם משרד המשפטים בארה"ב, אולם טרם ניתן להעריך את תוצאותיו. בהתאם לכך בית המשפט קבע את התיק למעקב בעוד 90 יום.
- ביום 31 בדצמבר מסר הבנק הודעה עדכון נוספת לבית המשפט בדבר הליך החקירה ומועד העדכון הבא יחול ביום 31 במרץ 2019.
- ביום 14 במרץ 2019 הגיש הבנק לבית המשפט, הודעה עדכון, כי ביום 12 במרץ 2019 התקשר הבנק עם משרד המשפטים האמריקאי בהסכם Deferred Prosecution Agreement לסיום החקירה.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

בהתאם להחלטת בית המשפט המחוזי מיום 10 באוקטובר 2019, הגישו הצדדים הודעה על הסדר דינוי באשר להמשך ניהול הבקשה. ביום 18 בדצמבר 2019 ניתנה החלטת בית המשפט, לפיה, בין היתר, נקבע דיון קדם משפט ליום 22 באפריל 2020 וכי על הצדדים להודיע על הסכמתם להפנות המחלוקת לגישור. לאור הודעת הבנק מיום 1 בינואר 2020, כי הוא סבור שאין השעה יפה להליכי גישור בין הצדדים, עם זאת, כמצוות החלטת בית המשפט אם תהייה נסיבות או התפתחויות שלדעת הבנק יצדיקו זאת, הוא ישוב ויבחן אפשרות זו. מועד דיון קדם משפט נקבע ליום 24 ביוני 2020.

ביום 27 במרץ 2020 הגישה הוועדה הבלתי תלויה שמינה דירקטוריון הבנק, בין היתר כוועדת תביעות בלתי תלויה, את מסקנותיה והמלצותיה בקשר עם ההליכים המתוארים לעיל. דירקטוריון הבנק החליט ביום 31 במרץ 2020 לאמץ את מסקנות והמלצות הוועדה במלואן (שלא לנקוט הליכים משפטיים נגד דירקטורים ונושאי משרה אחרים בגין הפרת חובת אמונים או הפרת חובת זהירות וכן שלא לדרוש מהם השבה של תגמולים שקיבלו, במסגרת כהונתם בבנק בתקופה הרלוונטית ושלא לנקוט הליך משפטי בעניין זה) והנחה את הנהלת הבנק לפעול ליישומן של המלצות, לרבות לעניין הסכם פשרה בסכום של 23 מיליוני דולר עם המבטחים של ביטוח הדירקטורים ונושאי המשרה. בהתאם, ביום 8 בספטמבר 2020 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה שנחתם בין המבקש, קבוצת הבנק, המשיבים והמבטחים, בהתבסס על המלצתה של הוועדה הבלתי תלויה, בצירוף בקשה ליתן צו המטיל חיסיון על דוח הוועדה הבלתי תלויה. ביום 8 בספטמבר 2020 ניתנה החלטת בית המשפט להטיל חיסיון ארעי על הדוח בעקבותיה הגיש הבנק בקשה להסדר דינוי בקשר עם החלטת החיסיון וביום 17 בספטמבר נתן בית המשפט תוקף להסדר הדינוי. ביום 9 בספטמבר 2020 הורה בית המשפט על פרסום מודעה בדבר הסכם הפשרה. בהתאם להחלטות בית המשפט על היועץ המשפטי לממשלה ליתן את עמדתו ביחס להסכם הפשרה עד ליום 15 באוקטובר 2020. ביום 18 באוקטובר 2020 הוגשה בקשה מטעם היועץ המשפטי להאריך את המועד להגשת עמדתו ב-30 יום נוספים ובית המשפט נעתר לבקשה.

עמדה מטעם היועץ המשפטי לממשלה הוגשה ביום 11 בנובמבר 2020 וביום 12 בנובמבר 2020 ניתנה החלטה, על פיה, על הצדדים להגיש תגובתם לעמדת היועץ עד ליום 3 בדצמבר 2020 וכן לפעול אצל המבטחים לקבלת הבהרה מגובה בתצהיר או חוות דעת, באשר להערת היועץ בדבר האפקט השלילי שיכול יוחל על שוק הביטוח בכלל ובפרט של נושאי משרה. בהתאם להחלטה, ביום 3 בדצמבר 2020 הוגשה תגובה מטעם הבנק וכן הבהרה מטעם מבטחי פוליסת הדירקטורים ונושאי המשרה בבנק. ביום 20 בדצמבר הוגשה עמדה מטעם היועץ, במענה לתגובות הצדדים בהמשכה, ניתנה החלטת בית המשפט המורה ליועץ להודיע עד ליום 3 בפברואר 2021 מדוע לא צורפה חוות דעת או תצהיר מטעמו כבסיס להנחות שבעמדתו. בהתאם להחלטה, ביום 3 בפברואר 2021 הוגשה הודעה מטעם היועץ לפיה, הדברים שהובאו בעמדתו אינם דורשים תמיכה עובדתית. באותו יום ניתנה החלטת בית המשפט הקובעת, כי ככל ולא תינתן הודעה של מי מהצדדים כי הוא מבקש לקיים דיון בבקשת אישור הסדר הפשרה וזאת עד ליום 7 בפברואר 2021, כי אז תועבר הבקשה להכרעה. בהתאם לכך, ביום 7 בפברואר 2021 הגיש הבנק (המשיבים הנוספים), הודעה לבית המשפט לפיה, ככל שבית המשפט יהא סבור כי לעמדת היועץ עשויה להיות השלכה בכל הקשור לאישור הסכם הפשרה בתיק זה, אזי קבוצת הבנק מבקשת כי יתקיים דיון בבקשה. ביום 9 בפברואר 2021 נתנה החלטת בית המשפט לפיה, לדעת בית משפט יש מקום לקיים דיון בעמדת היועץ וטרם נקבע מועד לדיון. ביום 10 בפברואר 2021 הוגשה בקשה להתרת פרסום ולקבלת זכות עיון על ידי עיתון דה מרקר- הוצאת עיתון הארץ בע"מ (דה-מרקר) ואחרים במסגרת הבקשה, המבקשים מבקשים לעיין בדוח הוועדה הבלתי תלויה בגרסתו המלאה, ולסקר את המידע המצוי בו. תשובת הבנק לבקשת דה-מרקר הוגשה ביום 14 בפברואר ובאותו מועד ניתנה החלטת בית המשפט המתירה את מסירתו למבקשת (דה מרקר), תוך השחרת מידע מטעמים של חשש לפגיעה בהתנהלות השוטפת של הבנק, בפרטיותם של צדדים שלישיים, סודיות מסחרית וסודיות בנקאית.

2. ביום 17 במרץ 2019 הגיש בעל מניות בבנק, לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, נגד הבנק, UMB (Switzerland) Ltd, ("מזרחי שוויץ") ומזרחי טפחות חברה לנאמנות בע"מ, בקשה לזכות עיון או גילוי מסמכים מכוח הוראות סעיף 198א לחוק החברות, התשנ"ט-1999 ("בקשה לגילוי מאוחרת"), להורות לבנק ולמשיבים האחרים לגלות לו מסמכים שונים הנוגעים להליכי החקירה שהתנהלו בארצות הברית וכן אודות ההסכם שנחתם עם משרד המשפטים האמריקאי (Deferred Prosecution Agreement) לסיום החקירה. לטענת המבקש ממצאי החקירה מהווים, הם כשלעצמם, תשתית ראייתית ראשונית המצדיקה מתן צו גילוי מסמכים וכי כל המסמכים המבוקשים רלוונטיים (או עשויים להיות רלוונטיים) לצורך הגשתה של בקשה לאישור תביעה נגזרת כלפי נושאי משרה ורואי החשבון המבקשים בקשר לנזק שנגרם לבנק עקב החקירה והקנס שהושט עליו בעקבותיה.

ביום 24 במרץ הגיש המבקש בקשה לאיחוד הדיון בשתי בקשות העיון המתוארות לעיל, לה התנגד הבנק. ביום 8 באפריל הגיש הבנק (ומזרחי טפחות חברה לנאמנות בע"מ), בקשה למחיקת אחת מבקשות העיון. ביום 15 באפריל 2019 בית המשפט קיבל את בקשת הצדדים והורה על דחיית המועד להגשת תגובת הבנק לבקשת הגילוי המאוחרת, כך שזו תוגש תוך 60 יום לאחר הכרעה סופית בשאלה איזו מבקשות גילוי המסמכים בקשר עם החקירה בארה"ב תמשיך להתנהל. ביום 18 באפריל 2019 נתן בית המשפט החלטה בעניין הבקשות והתגובות השונות שהגישו הצדדים ונקבעו מועדים להגשת תגובות המבקשים לבקשת המחיקה שהוגשה על ידי הבנק. ביום 24 ביוני 2019 התקיים דיון נוסף בבית המשפט בבקשת המחיקה שהגיש הבנק וביום 14 באוגוסט 2019 ניתנה החלטת בית המשפט לפיה יש למחוק את בקשת הגילוי המאוחרת. ביום 10 בספטמבר הוגשה ע"י המבקש לבית המשפט העליון הודעת ערעור על החלטת המחיקה, הצדדים הגישו סיכומים מטעמם ודיון בערעור נקבע ליום 25 במרץ 2020.

ביום 10 באוקטובר 2019 קבע בית המשפט המחוזי כי בקשת הגילוי המאוחרת תופרד מהתובענה האמורה בסעיף 1 לעיל ותסגר. הצדדים הגישו סיכומים מטעמם ודיון בערעור שהיה קבוע ליום 25 במרץ 2020 נדחה לנוכח משבר הקורונה. ביום 26 באפריל הגיש המערער בקשה לקביעת מועד דיון בהקדם האפשרי ודיון כאמור נקבע ליום 8 ביוני 2020. ביום 18 ביוני 2020 ניתן פסק דין, על פיו נמחק הערעור, וזאת לאחר שהמערער קיבל את המלצת בית המשפט העליון לחזור בו מהערעור.

ראה גם סעיף 13) להלן בדבר המלצות ועדה בלתי תלויה אשר מונתה בהמשך להסדר שנחתם עם משרד המשפטים בארצות הברית בשנת 2019, לסיום חקירה בעניין עסקי קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

(ד) ביום 12 בדצמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, בקשה למתן צו גילוי ועיון מסמכים מכוח הוראות סעיף 198א לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: "בקשה לגילוי"). להורות לבנק אגוד ("אגוד"), לגלות מסמכים הנוגעים לאשראים שהעמיד הבנק למר אליעזר פישמן ("פישמן") ולאחרים שלחובותיהם ערב פישמן אישית ("האשראים"). בבקשה נטען, כי חברי דירקטוריון וועדת האשראי של אגוד אפשרו לפישמן לצבור חובות עתק של כ-270 מיליון ₪, וללא שעשו, לכאורה, את המוטל עליהם כדי לגבותם חזרה במועד. לאחר הליכים דינאמיים שונים, ביום 6 באוגוסט 2017, אישר בית המשפט הסדר דיוני, על פיו יעוכבו ההליכים בתיק על מנת לאפשר לוועדת התביעות הבלתי תלויה, אשר על הקמתה החליט דירקטוריון אגוד, לדון בנושא, ולדירקטוריון עצמו לדון בהמלצותיה. הוועדה הבלתי תלויה השלימה עבודתה והמלצותיה נדונו על ידי דירקטוריון אגוד. בהתאם להסדר הדיוני בין הצדדים, תוכן החלטת הדירקטוריון, שהתקבלה במסגרת אותו דיון, נמסר לב"כ המבקש. הצדדים קיימו הליך גישור, אשר לא צלח. לפיכך, ביום 25 בספטמבר 2019 הוגשה בקשה נאזרת ("הבקשה"), נגד 20 משיבים שונים, שלפי הנטען מכהנים או כיהנו כדירקטורים בבנק אגוד. עניינה של הבקשה, על-פי הנטען בה, הוא מתן הלוואות לפישמן בשנים 2004-2008, ללא בטחונות או כאשר קיימות בטוחות המכסות רק חלק מסך חובותיו, ותוך הפעלת שיקול דעת רשלני והפגנת אדישות, לכאורה, לתוצאות הדברים. כן נטען לגבי אי נקיטת פעולה על-ידי אגוד ונושאי המשרה להחזר כספי אגוד. המבקש עותר לחייב את המשיבים בבנק שגרמו, לטענתו, ברשלנותם, בסך של 125 מיליון ₪, הלוקח להערכתו בחשבון את התקבולים שיתקבלו בהליכי חדלות הפירעון של פישמן. בד בבד הוגשה על ידי המבקש בקשה למחיקת הבקשה לגילוי ועיון מסמכים, וביום 28 באוקטובר 2019 בית המשפט הורה על מחיקתה.

בהתאם לבקשה מוסכמת של הצדדים, הורה בית המשפט ביום 12 בדצמבר 2019 על צירוף בנק אגוד כמשיב נוסף לבקשה לאישור תביעה נאזרת וביום 24 במאי 2020 הגיש בנק אגוד את תשובתו לבקשה לאישור תביעה נאזרת. ביום 25 במאי 2020, נעתר בית המשפט לבקשת אגוד ונתן צו חיסיון ארעי, עד להחלטה אחרת, ביחס לחיסיון כלפי צדדים שלישיים על תשובת אגוד לבקשה.

ביום 29 ביולי 2020 הוגשה בקשה מטעם עיתון גלובס ואחרים לביטול צו החיסיון הארעי ובכך לאפשר עיון בלתי מוגבל וחשיפת מסמכים שצורפו לתשובת הבנק לבקשה לאישור נאזרת. ביום 10 באוגוסט 2020 התקיים דיון קדם משפט בהמשכו ניתנה על ידי בית המשפט החלטת הדוחה את בקשת החיסיון הן מדיוני בית המשפט והן ממסמכי בית המשפט ולאפשר לגלובס לעיין במסמכים אלה. ביום 21 בספטמבר הגיש אגוד בקשת רשות לערער על החלטה זו. ביום 19 בינואר 2021 דחה בית המשפט העליון את בקשת רשות ערעור שהגיש אגוד, תוך שהוא מאמץ את ההסדר, לפיו יינתן לאגוד פרק זמן להודיע כי ישנם פרטי מידע מסוימים העולים כדי סודות מסחריים – כך שיתייחס גם לפרטי מידע הנוגעים לפרטיותו של מר אליעזר פישמן ולדו"ח הוועדה הבלתי תלויה, בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 1 בפברואר 2021 הבנק הגיש הודעה כאמור ביום 16 בפברואר 2021.

בית המשפט אישר את הסכמת הצדדים לדחיית מועד הדיון אשר היה קבוע ליום 13 בינואר 2021 וזאת לצורך ניהול משא ומתן, בהתאם להחלטת דירקטוריון אגוד מיום 31 בדצמבר 2020.

ביום 18 בפברואר קיבל בית המשפט המחוזי את בקשת עיתון דה מרקר – הוצאת עיתון הארץ בע"מ (דה-מרקר) ואחרים בקשה למתן צו עיון במסמכים המצויים בתיק בית המשפט ולהצטרף להליך הנוגע לבקשת החיסיון, תוך אפשרות להעלות טענות בנוגע ל"אופן 'השחרת' המסמכים".

(13) בנוסף למפורט בסעיף 12ג) לביאור זה לעיל, ביום 18 במאי 2020 דן הדירקטוריון בדוח משלים שהמציאה לו הוועדה הבלתי תלויה, שעניינה בחינת התהליכים הניהוליים והבקורות, לרבות בהיבט הממשל התאגידי, הקשורים באירועים נשאו ההסדר. בדוח זה נקבע כי ברוב התחומים והתהליכים שנבחנו על ידי הוועדה לגבי התקופה הרלוונטית, נעשו שיפורים משמעותיים על ידי הבנק והוועדה לא היו הערות לשיפורים אלה. ביחס לחלקם, מצאה הוועדה לנכון להמליץ לבנק ליישם תהליכים נוספים מעבר לאלו הקיימים, והדירקטוריון אימץ את מרבית המלצות הוועדה הבלתי תלויה, תוך שינויים קלים.

(14) בהמשך לחקירה שהתנהלה על ידי משרד המשפטים בארצות הברית, בנוגע לכל הפעילות הבין-מדינית של קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים, לרבות חקירה אודות פעילות בנק מזרחי שוויץ עם לקוחותיה האמריקאים שאודותיה נמסר לבנק מזרחי שוויץ עוד באוגוסט 2013, נחתם ביום 12 במרץ 2019 בין הבנק, מזרחי שוויץ ומזרחי טפחות חברה לנאמנות בע"מ ("חברות קבוצת הבנק") ובין משרד המשפטים בארצות הברית הסדר מסוג DPA (Deferred Prosecution Agreement) ("ההסכם"), שקיבל ביום 19 במרץ 2019 את אישור בית המשפט בארצות הברית.

בהתאם להסכם, הסכימה קבוצת הבנק לקבל על עצמה אחריות שילוחית על פי הדין האמריקאי (דוקטרינת ה Respondeat Superior), בגין מעשים ומחדלים של עובדים מסוימים לשעבר בקבוצת הבנק – בנקאים פרטיים, בנקאי קשרי לקוחות וכן עובדים אחרים בעלי רמות אחריות דומות – אשר פעלו בניגוד למדיניות ולנהליה בשנים 2012-2002; מעשים ומחדלים, המפורטים בהצהרת עובדות מוסכמת ("Statement of Facts") המצורפת כנספח להסכם, אשר בעטיים התאפשר ללקוחות אמריקאים, להתחמק ממחויבויות המס שלהם בארצות הברית.

על פי ההסכם, שילמה קבוצת הבנק לממשלת ארצות הברית סך כולל של 195 מיליון דולר ארצות הברית, והתחייבה לנקוט פעולות מסוימות (כולן מיושמות) הנוגעות ליישום מנגנוני FATCA ותכניות ציות מתאימות, לרבות בחברות קשורות רלוונטיות, וכן להמשיך לשתף פעולה באופן מלא עם הרשויות בארצות הברית, ככל שתתבקש על ידן, בקשר עם נשוא החקירה.

בהתאם להסכם, הוגש כנגד קבוצת הבנק כתב אישום נדחה ("Information") לבית משפט בארצות הברית, בגין מעשי עובדי קבוצת הבנק כאמור. כתב האישום נדחה לתקופה של שנתיים, באופן שאם קבוצת הבנק תעמוד בהוראות ההסכם, יבוטל כתב האישום בתום התקופה הנ"ל ללא הרשעה.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

ביום 27 במרץ 2019 התקבל בבנק מכתבה של המפקחת על הבנקים, על פיו נדרש הבנק עם תום החקירה ועל רקע ההסכם, לבצע תהליך מוסדר ומעמיק של בחינה והפקת לקחים, לרבות מינוי ועדה בלתי תלויה בראשות שופט בדימוס, לבחינת התהליכים הניהוליים ותהליכי הבקרה וגיבוש מסקנות והמלצות כלליות ואישיות, ככל שנדרש. דירקטוריון הבנק החליט ביום 27 במרץ 2019 על הקמת ועדה כאמור.

ביום 31 במרץ 2020 אימץ דירקטוריון הבנק את המלצות הוועדה בדבר אי נקיטת הליכים משפטיים כנגד נושאי משרה וגורמים אחרים בבנק ובדבר אי הסקת מסקנות אישיות בקשר לאירועים נשוא ההסדר, וכן להתקשר עם חברות הביטוח, שהנפיקו פוליסת ביטוח דירקטורים ונושאי משרה בבנק, בהסכם פשרה לתשלום סכום של 23 מיליון דולר, בכפוף לאישורו של בית המשפט המחוזי תל אביב יפו. סכום זה הוכר כהכנסה ברבעון הראשון של שנת 2020.

ביום 18 במאי 2020 דן הדירקטוריון בדוח משלים שהמציאה לו הוועדה, שעניינו בחינת התהליכים הניהוליים והבקורות, לרבות בהיבט הממשל התאגידי, הקשורים באירועים נשוא ההסדר. בדוח זה נקבע כי ברוב התחומים והתהליכים שנבחנו על ידי הוועדה לגבי התקופה הרלוונטית, נעשו שיפורים משמעותיים על ידי הבנק ולוועדה לא היו הערות לשיפורים אלה. ביחס לחלקם, מצאה הוועדה לנכון להמליץ לבנק ליישם תהליכים נוספים מעבר לאלו הקיימים, והדירקטוריון אימץ את מרבית המלצות הוועדה הבלתי תלויה, תוך שינויים קלים.

(15) בחודש פברואר 2019 חתם הבנק עם חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן: "כאל") ועם חברת דיינרס קלוב ישראל בע"מ, חברה בשליטת כאל (להלן: "דינרס") - (להלן ביחד: "קבוצת כאל"), על הארכת הסכם להנפקה משותפת של כרטיסי חיוב, אשר יונפקו ללקוחות הבנק. הארכת הסכם זו עדכנה את התנאים המסחריים שנקבעו בין הצדדים בהסכמים קודמים.

בחודש פברואר 2019 חתם הבנק עם ישראלכרט בע"מ (יורוקרד) ישראל בע"מ - על הארכת הסכם להנפקה משותפת של כרטיסי חיוב, אשר יונפקו ללקוחות הבנק. הארכת הסכם זו עדכנה את התנאים המסחריים שנקבעו בין הצדדים בהסכמים קודמים. בנוסף, לבנק קיים הסכם עם חברת פועלים אקספרס בע"מ מקבוצת ישראלכרט להנפקה משותפת של כרטיסי חיוב ללקוחות הבנק.

בחודש מרץ 2015 חתם הבנק עם לאומי קארד בע"מ על הסכם להנפקה משותפת של כרטיסי חיוב, אשר יונפקו ללקוחות הבנק. ההסכמים עם חברות כרטיסי האשראי כפופים לכל הדרישות הרגולטוריות הנדרשות על פי כל דין, ככל שישנן.

(16) חברה לנאמנות שהינה חברה מאוחדת של הבנק, עוסקת בעסקי נאמנות הכוללים, בעיקר, נאמנויות לקרנות נאמנות, למחזיקי איגרות חוב, לבעלי מניות חסומות ולהחזקת חשבונות בנק.

(17) הבנק התחייב כלפי הנאמן לאיגרות החוב ולכתבי התחייבות הנדחים, שהונפקו על ידי מזרחי טפחות חברה להנפקות בע"מ, למלא את תנאי התשלום כמצוין באיגרות החוב וכתבי ההתחייבויות הנדחים.

(18) הבנק מתקשר עם מספר גופים מוסדיים בעסקאות סינדיקציות אשראי. חלק מהעסקאות מאורגן, מנהל ומתופעל על ידי הבנק. לפרטים בדבר עסקאות סינדיקציה ראה ביאור 30 ד.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

ד. ערבויות לפי מועד פירעון

הבנק מספק מגוון רחב של ערבויות ושיפויים עבור לקוחותיו, על מנת לאפשר להם להשלים מגוון רחב של עסקאות. הסכום המקסימלי של התשלומים העתידיים הפוטנציאליים נקבע בהתאם לסכום הנקוב של הערבויות, מבלי לקחת בחשבון החזרים אפשריים או בטוחות מוחזקות או משועבדות. עיקר הערבויות בבנק מדורגות בדירוג ביצוע אשראי.

להלן הערבויות שהוצאו על-ידי הבנק בפילוח מועד פירעון:

ליום 31 בדצמבר 2020					
פקיעה בעוד שנה פקיעה בין שנה	ועד 3 שנים	ועד 5 שנים	ועד 3 שנים	ועד 5 שנים	סך הכל
או פחות					
כולל בנק אגוד					
490	52	510	2,880	1,828	ערבויות להבטחת אשראי
2,691	174	1,245	11,903	7,793	ערבויות לרוכשי דירות
872	167	3,658	9,260	4,563	ערבויות והתחייבויות אחרות
5,712	742	-	11,400	4,946	התחייבויות להוצאת ערבויות
9,765	1,135	5,413	35,443	19,130	סך הכל ערבויות
ליום 31 בדצמבר 2020					
ללא בנק אגוד					
420	44	467	2,571	1,640	ערבויות להבטחת אשראי
2,691	174	-	10,651	7,786	ערבויות לרוכשי דירות
742	146	3,420	8,475	4,167	ערבויות והתחייבויות אחרות
5,712	742	-	10,141	3,687	התחייבויות להוצאת ערבויות
9,565	1,106	3,887	31,838	17,280	סך הכל ערבויות
ליום 31 בדצמבר 2019					
460	36	200	2,898	2,202	ערבויות להבטחת אשראי
2,050	56	33	10,672	8,533	ערבויות לרוכשי דירות
575	138	4,312	8,613	3,588	ערבויות והתחייבויות אחרות
5,287	1,317	331	9,993	3,058	התחייבויות להוצאת ערבויות
8,372	1,547	4,876	32,176	17,381	סך הכל ערבויות

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 27 - שיעבודים

א. חברי הבורסה נדרשים להפקיד מערך בטוחות להבטחת קיום כל התחייבויות לקוחותיהם והתחייבות חברי בורסה נוספים שאינם חברי מסלקה ולקוחותיהם, כלפי מסלקת הבורסה, בגין עסקאות שבוצעו במסלקת הבורסה, ולהבטחת חלקם בקרן הסיכונים לגבי פעילות זו, (כמפורט להלן בביאור 26 ג.1).

במסגרת מערך הבטוחות, מפקיד הבנק בטוחות נזילים, כמפורט להלן:

1) בחשבון שפתחה מסלקת הבורסה על שמה, המנוהלה במסלקה עבור הבנק ("חשבון בטוחות המסלקה"), הופקדו איגרות חוב ממשלתיות של הבנק כבטוחות לטובת מסלקת הבורסה, בשווי מלוא התחייבויות הלקוחות ובצירוף חלקו של הבנק בקרן הסיכונים. ליום 31 בדצמבר 2020 הופקדו 102 מיליוני שקלים חדשים. (ליום 31 בדצמבר 2019 - 58 מיליוני שקלים חדשים).

2) בנוסף, החל מיום 19 ביוני 2017 בחשבון שפתחה מסלקת הבורסה על שמה בבנק ישראל עבור הבנק, מופקדים מזומנים שהבנק נתן כבטוחות, וכן מזומנים שישולמו כפירות על ניירות ערך שיופקדו בחשבון בטוחות המסלקה או מזומנים שמקורם בכל זכות כספית אחרת הנובעת מניירות הערך האמורים, לרבות תמורה כספית הנובעת ממכירתם. נכון ליום 31 בדצמבר 2020 הופקדו בחשבון זה 36 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2019 - 19 מיליוני שקלים חדשים).

3) עד ליום 19 ביוני 2017 הוחזקו הכספים הניתנים על ידי חברי מסלקת הבורסה כבטוחות ואשר מופקדים כיום בבנק ישראל (כמפורט בסעיף 2 לעיל) בבנק אחר עבור הבנק.

4) החשבונות האמורים בסעיפים 1 ו-3 לעיל שועבדו בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה לטובת מסלקת הבורסה. החשבון האמור בסעיף 2 לעיל שועבד בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה, ובהמחאה על דרך השעבוד ללא הגבלה בסכום לטובת מסלקת הבורסה.

כמו כן, חברי הבורסה נדרשים להפקיד מערך בטוחות, כערובה לקיום חיוביהם בקשר לביצוע עסקאות מעו"ף שנעשו על ידם או על ידי לקוחותיהם או על ידי חברי בורסה שאינם חברי מסלקת המעו"ף, ולהבטחת חלקם בקרן הסיכונים לגבי פעילות זו, (כמפורט להלן בביאור 26 ג.2).

בהתאם לכך, נדרש הבנק להפקיד בטוחות נזילים בלבד עבור מלוא החשיפה בגין הפעילות בנגזרים ועבור חלקו בקרן הסיכונים כמפורט להלן:

1) בחשבון שנפתח במסלקת הבורסה על שם מסלקת המעו"ף ("חשבון ראשי של בטוחות מעו"ף") הופקדו איגרות חוב ממשלתיות של הבנק כבטוחות לטובת מסלקת מעו"ף, בשווי מלוא דרישת הבטוחות מהלקוחות ובצירוף חלקו של הבנק בקרן הסיכונים. שווי איגרות החוב שהופקדו מסתכם ליום 31 בדצמבר 2020 ב-415 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2019 - 274 מיליוני שקלים חדשים).

2) בנוסף, החל מיום 19 ביוני 2017 בחשבון שפתחה מסלקת המעו"ף על שמה עבור הבנק בבנק ישראל, מופקדים מזומנים שהבנק נתן כבטוחות, וכן מזומנים שישולמו כפירות על ניירות ערך שיופקדו בחשבון ראשי של בטוחות מעו"ף או מזומנים שמקורם בכל זכות כספית אחרת הנובעת מניירות הערך האמורים, לרבות תמורה כספית הנובעת ממכירתם. נכון ליום 31 בדצמבר 2020 מופקדים בחשבון זה 22 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2019 - 14 מיליוני שקלים חדשים).

3) עד ליום 19 ביוני 2017 הוחזקו הכספים הניתנים על ידי חברי מסלקת המעו"ף כבטוחות ואשר מופקדים כיום בבנק ישראל (כמפורט בסעיף 2 לעיל) בבנק אחר עבור הבנק.

4) החשבונות האמורים בסעיפים 1 ו-3 לעיל משועבדים בשעבוד צף וקבוע לטובת מסלקת מעו"ף. החשבון האמור בסעיף 2 לעיל שועבד בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה, ובהמחאה על דרך השעבוד ללא הגבלה בסכום לטובת מסלקת המעו"ף.

בנוסף, שווי הבטוחות שהופקדו על ידי בנק אגוד לטובת המסלקות, נכון ליום 31 בדצמבר 2020, הינו 316 מיליוני שקלים חדשים.

ב. בנק ישראל מפעיל את מסגרת התשלומים בזמן אמת - Real Time Gross Settlement (להלן: RTGS) - מערכת המאפשרת ללקוחות להעביר סכומי כסף בשקלים מחשבון בנק אחד לחשבון אחר באותו בנק או בבנק אחר בזמן אמת.

בנק ישראל מעניק אשראי יומי ותוך יומי למשתתפי מערכת RTGS כנגד שיעבוד ספציפי של איגרת חוב של הבנק בחשבון בנק ישראל במסלקת הבורסה לניירות ערך. נכון ליום 31 בדצמבר 2020 וליום 31 בדצמבר 2019 לא הופקדו איגרות חוב בחשבון זה.

ג. הבנק פועל בניירות ערך באמצעות מסלקת ירוקליר, שהינה מערכת לסליקה לניירות ערך הנסחרים בשווקים בינלאומיים. לטובת הפעילות שועבדו ניירות ערך שיתרתם ליום 31 בדצמבר 2020 הינה 16 מיליוני דולר של ארצות הברית (ליום 31 בדצמבר 2019 - 15 מיליוני דולר של ארצות הברית).

לצורך הבטחת פעילות לקוחות הבנק באופציות בחוץ לארץ הבנק מעמיד בטוחות איגרות חוב של ממשלות זרות. לטובת הפעילות שועבדו ניירות ערך שיתרתם ליום 31 בדצמבר 2020 הינה 47 מיליוני דולר של ארצות הברית (ליום 31 בדצמבר 2019 - 10 מיליוני דולר של ארצות הברית).

ד. הבנק וחברות מאוחדות מתקשרים עם צדדים נגדיים בהסכמים מסוג CSA (CREDIT SUPPORT ANNEX) שנועדו למזער את סיכוני האשראי ההדדיים הנוצרים בין הצדדים במסחר בנגזרים. על פי ההסכמים, מבוצעת מדידה תקופתית של השווי ההוגן של ההתחייבויות וזכויות הצדדים בנוגע לעסקאות בנגזרים, ואם החשיפה של אחד הצדדים עוברת סף שנקבע מראש, אזי אותו צד יעביר לצד השני העברה לתיחום החשיפה עד למועד המדידה הבא.

ליום 31 בדצמבר 2020 העמידה קבוצת הבנק לטובת צדדים נגדיים פיקדונות בשווי של 836 מיליוני שקלים חדשים (31 בדצמבר 2019 - 246 מיליוני שקלים חדשים).

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 27 - שיעבודים - המשך

- ה. בהתאם לדרישת רשויות פיקוח בארה"ב, שיעבד סניף הבנק ניירות ערך בסכום של כ-34 מיליוני דולר של ארצות הברית (ליום 31 בדצמבר 2019 - 34 מיליוני דולר של ארצות הברית) המשמשים להבטחת פיקדונות הציבור או לקיום הוראות שלטוניות אחרות. עיקר השיעבוד המסתכם ליום 31 בדצמבר 2020 לסך של 25 מיליוני דולר של ארצות הברית (ליום 31 בדצמבר 2019 - 22 מיליוני דולר של ארצות הברית), מתייחס לדרישת רשויות הפיקוח בארצות הברית בדבר הבטחת 7.5% מההתחייבויות של הסניף כפי שהוגדרו על ידי השלטונות שם.
- ו. כנגד קווי אשראי שהועמדו לבנק על ידי בנק ישראל, משעבד הבנק חשבון ניירות ערך זרים. נכון לימים 31 בדצמבר 2020 ו-31 בדצמבר 2019 הבנק לא שיעבד ניירות ערך זרים.
- ז. הבנק רשם לשיעבוד תיק משכנתאות בסך של 5.1 מיליארדי שקלים חדשים (מזה: סכום משועבד בפועל של 2.0 מיליארדי שקלים חדשים) וכן פיקדונות מוניטריים בסך 200 מיליוני שקלים חדשים להבטחת הלוואות מוניטריות לטווח ארוך שהתקבלו ויתקבלו בהמשך מבנק ישראל, לצורך מימון אשראי לעסקים קטנים וזעירים. הבנק ישמש כנאמן עבור בנק ישראל בכל הנוגע לתפעול הלוואות ושמירה על תיק הלוואות משועבד בהיקף מספק. במקרה בו, הלוואה מסויימת אינה תואמת עוד את המאפיינים הנדרשים על ידי בנק ישראל, הלוואה זו אינה יכולה לשמש עוד כבטוחה להלוואות המונטריות שיקבל הבנק, ועל כן, ככל ששווי התיק המשועבד יפחת מעבר לסף המינימלי הנדרש, יהיה על הבנק לשעבד תיקי הלוואות נוספים או להעמיד בטוחות אחרות.

ח.

31 בדצמבר	
2019	2020
ללא בנק אגוד	כולל בנק אגוד
120	194
200	200

המקורות של ניירות ערך שהתקבלו ואשר הבנק רשאי למכור או לשעבד, לפי שווי הוון, לפני השפעת הקיזוזים:
ניירות ערך שהתקבלו בעסקות שאילת ניירות ערך כנגד מזומן

ביאור 28 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(א) תאור המכשירים הנגזרים והסיכונים הגלומים בפעילות זו:

(1) כללי

פעילותו של הבנק במכשירים נגזרים, כגון חוזים עתידיים ועסקאות אקדמה, אופציות והחלפות פיננסיות, מתבצעת הן כמתווך עבור לקוחותיו והן כחלק מניהול הנכסים וההתחייבויות שלו ובין השאר למזעור חשיפות הבנק לסיכוני שוק. הבנק מייעד מכשירים נגזרים מסוימים כמגדרי שווי הוגן או כמגדרי תזרים מזומנים. לפרטים ראה ביאור 16.ד.1. לדוחות הכספיים.

(2) סוגי הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים ותיאורם

העסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים כוללות חוזי מטבע, חוזי ריבית וחוזים אחרים וכן חוזים עבור לקוחות בשוק המעו"ף, על מדדים ונכסים שונים, כמפורט להלן:

- עסקאות אקדמה (Forward) וחוזים עתידיים (Futures): חוזה בין שני צדדים, לרכישה ולמכירה של כמות מוגדרת של סחורות, מטבעות, ריביות או מכשירים פיננסיים אחרים (להלן: "נכסי בסיס"), שיבוצעו בתאריך עתידי ובמחיר מוגדר מראש.
- עסקאות החלפה (Swap): חוזים להחלפת כמות מוגדרת של נכסי בסיס במועד העסקה, עם התחייבות הדדית להחליף חזרה בתאריך עתידי את הפריטים שהוחלפו.
- אופציות (Options): חוזים המקנים, תמורת תשלום פרמיה, את הזכות לרכוש (Call) או למכור (Put) נכסי בסיס במחיר, בכמות ובזמן נקובים מראש.
- עסקאות למסירה מיידי (Spot): עסקאות חליפין בין שני מטבעות, על פי שער מוסכם מראש, לביצוע תוך שני ימי עסקים.
- נגזרי אשראי: חוזים המקנים, תמורת תשלום פרמיה חד פעמית או תקופתית, את הזכות לקבלת תשלום במקרה של שינוי בדירוג אשראי, אי יכולת לעמוד בהתחייבויות או כל אירוע אשראי אחר, המתייחס למדינה או לחברה, כפי שנקבע בחוזה.
- גידורי שווי הוגן: הבנק מייעד נגזרים מסוימים כגידורי שווי הוגן. שינוי בשווי ההוגן של נגזרים, המגדרים חשיפה לשינוי בשווי הוגן של נכס, התחייבות או התקשרות איתנה, מוכר באופן שוטף בדוח רווח והפסד, כמו גם השינוי בשווי ההוגן של הפריט המגודר, שניתן לייחס אותו לסיכון המגודר.
- גידורי תזרים מזומנים: הבנק מייעד נגזרים מסוימים כגידורי תזרים מזומנים. הטיפול החשבונאי בשינוי בשווי ההוגן של נגזרים, המגדרים חשיפה להשתנות תזרים מזומנים מנכס, מהתחייבות או מעסקה חזויה תלוי באפקטיביות של יחסי הגידור.
- החלק האפקטיבי של השינוי בשווי ההוגן של נגזר, המיועד לגידור תזרים מזומנים מדווח תחילה בהון העצמי (מחוץ לדוח רווח והפסד) כמרכיב של רווח כולל אחר, ואחר כך, כאשר העסקה החזויה משפיעה על דוח רווח והפסד, הוא מסווג מחדש לדוח רווח והפסד.
- החלק הלא אפקטיבי של השינוי בשווי ההוגן של הנגזר המיועד כנ"ל מוכר מיידית בדוח רווח והפסד.

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 28 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(ב) היקף הפעילות על בסיס מאוחד

31 בדצמבר 2019			31 בדצמבר 2020			
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל		נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
			ללא בנק אגוד	כולל בנק אגוד		
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים						
חוזי ריבית						
1,562	-	1,562	904	1,439	-	1,439
79	79	-	33	33	33	-
322	148	174	74	74	74	-
38,840	30,577	8,263	26,426	56,480	35,492	20,988
40,803	30,804	9,999	27,437	58,026	35,599	22,427
4,263	-	4,263	3,288	3,962	-	3,962
חוזי מטבע חוץ						
126,154	71,397	54,757	125,015	132,370	80,362	52,008
19,936	19,936	-	13,739	20,293	15,628	4,665
16,947	16,947	-	12,896	19,723	15,038	4,685
6,061	2,736	3,325	2,459	3,150	1,456	1,694
169,098	111,016	58,082	154,109	175,536	112,484	63,052
-	-	-	-	-	-	-
חוזים בגין מניות						
15,652	15,564	88	11,038	15,526	15,244	282
15,596	15,596	-	10,787	15,206	15,198	8
1,794	1,794	-	2,657	2,657	2,657	-
33,042	32,954	88	24,482	33,389	33,099	290
חוזי סחורות ואחרים						
18	12	6	14	96	14	82
10,789	10,789	-	12,469	12,847	12,847	-
10,789	10,789	-	12,469	12,831	12,831	-
21,596	21,590	6	24,952	25,774	25,692	82
חוזי אשראי						
276	-	276	257	257	-	257
462	-	462	118	118	-	118
738	-	738	375	375	-	375
265,277	196,364	68,913	231,355	293,100	206,874	86,226

- (1) מזה: swaps שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 34,819 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2019 27,626 מיליוני שקלים חדשים).
(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 7,708 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2019 8,484 מיליוני שקלים חדשים).
(3) הבנק מבצע גידורי שווי הון וגידורי תזרים מזומנים באמצעות חוזי החלפת ריבית וחוזי החלפת שקל-מדד, בהתאמה.
(4) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 4,854 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2019 4,083 מיליוני שקלים חדשים).
(5) מזה: נסחרים בבורסה בסך 15,168 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2019 15,564 מיליוני שקלים חדשים).
(6) כולל הסטה בין התיק הסחיר לתיק הבנקאי הנובעת בעיקרה מפעילות עסקאות פנימיות יזומה במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 28 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(ב) היקף הפעילות על בסיס מאוחד - המשך

31 בדצמבר 2020							
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו				נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך הכל		נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל		נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
ללא בנק אגוד	כולל בנק אגוד			ללא בנק אגוד	כולל בנק אגוד		
743	1,465	666	799	563	1,112	575	537
86	170	-	170	49	60	-	60
3,222	3,573	3,115	458	2,699	2,891	2,487	404
-	-	-	-	-	-	-	-
351	464	458	6	428	541	541	-
1	2	2	-	1	2	2	-
8	8	-	8	6	6	-	6
4,325	5,512	4,241	1,271	3,697	4,552	3,605	947
-	-	-	-	-	-	-	-
4,325	5,512	4,241	1,271	3,697	4,552	3,605	947
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים							
חוזי ריבית							
מזה: נגזרים מגדרים							
חוזי מטבע חוץ ⁽¹⁾							
מזה: נגזרים מגדרים							
חוזים בגין מניות							
חוזי סחורות ואחרים							
חוזי אשראי							
סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽²⁾							
סכומי שווי הוגן שקודזו במאזן							
4,325	5,512	4,241	1,271	3,697	4,552	3,605	947
יתרה מאזנית של נכסים/התחייבויות בגין מכשירים נגזרים							
מזה: יתרה מאזנית בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים							
899	962	808	154	736	808	686	122

31 בדצמבר 2019 (מבוקר)						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך הכל		נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל		נגזרים למסחר
816	543	273	675	469	206	206
71	-	71	31	-	31	31
1,532	1,134	398	1,569	1,138	431	431
-	-	-	-	-	-	-
332	332	-	335	333	2	2
1	1	-	1	1	-	-
5	-	5	6	-	6	6
2,686	2,010	676	2,586	1,941	645	645
-	-	-	-	-	-	-
2,686	2,010	676	2,586	1,941	645	645
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים						
חוזי ריבית						
מזה: נגזרים מגדרים						
חוזי מטבע חוץ ⁽¹⁾						
מזה: נגזרים מגדרים						
חוזים בגין מניות						
חוזי סחורות ואחרים						
חוזי אשראי						
סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽²⁾						
סכומי שווי הוגן שקודזו במאזן						
2,686	2,010	676	2,586	1,941	645	645
יתרה מאזנית של נכסים/התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						
מזה: יתרה מאזנית בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים						
604	333	271	310	146	164	164

(1) כולל הסטה בין התיק הסחיר לתיק הבנקאי הנובעת בעיקרה מפעילות עסקאות פנימיות יזומה במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות.
 (2) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 9 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2019 8 מיליוני שקלים חדשים); שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים ליום 31 בדצמבר 2020 6 מיליוני שקלים חדשים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 28 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א) גידור חשבונאי

1. גידור שווי הוגן⁽¹⁾

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020			
הכנסות (הוצאות) ריבית ⁽³⁾			
			חוזי ריבית
		(11)	פריטים מגודרים
		10	נגזרים מגדרים
<hr/>			
יתרה ליום 31 בדצמבר 2020			
התאמות שווי הוגן מצטבר		הערך בספרים	
שהגדילו את הערך בספרים			
ללא בנק	כולל בנק	ללא	כולל
אגוד	אגוד	בנק אגוד	בנק אגוד
4	35	790	1,636

ניירות ערך זמינים למכירה

2. גידור תזרים מזומנים⁽²⁾

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	
סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) הכנסות	כולל אחר מנגזרים
(הוצאות) ריבית ⁽³⁾	
49	3

(1) משקף סכומים הכלולים בהערכת אפקטיביות הגידור.

(2) משקף סכומים שנוטרלו מהערכת אפקטיביות הגידור שעבורם ההפרש בין השינוי בשווי ההוגן וההפחתה התקופתית מוכרים ברווח (הפסד) כולל אחר.

(3) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. תוצאות הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2020 כוללות את התוצאות הכספיות של בנק אגוד לרבעון הרביעי בלבד.

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 28 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(ד) סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

31 בדצמבר 2020							
סך הכל ללא בנק אגוד	סך הכל כולל בנק אגוד	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
3,697	4,552	1,957	31	61	2,384	119	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(1,903) ⁽¹⁾	(2,539) ⁽¹⁾	(814)	-	-	(1,725)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
(686)	(1,084)	(420)	(29)	-	(635)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
1,109	929	723	2	61	24	119	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
2,081	2,565	1,087	-	176	1,085	217	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(861)	(1,076)	(397)	-	-	(679)	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
1,220	1,489	690	-	176	406	217	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
2,328	2,418	1,413	2	237	430	336	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
4,325	5,512	2,902	-	87	2,436	87	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(1,903)	(2,539)	(814)	-	-	(1,725)	-	סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(377)	(663)	(323)	-	-	(340)	-	מכשירים פיננסיים
2,045	2,310	1,765	-	87	371	87	בטחון במזומן ששועבד
							סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 28 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(ד) סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד - המשך

31 בדצמבר 2019						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
2,586	1,106	1	73	1,349	57	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
						סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(1,187) ^(א)	(181)	-	-	(1,006)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
(531)	(241)	-	-	(290)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
868	684	1	73	53	57	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,987	617	-	157	1,034	179	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ^(ב)
(728)	(300)	-	-	(428)	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
1,259	317	-	157	606	179	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
2,127	1,001	1	230	659	236	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
2,686	1,269	-	73	1,290	54	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
						סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(1,187)	(181)	-	-	(1,006)	-	מכשירים פיננסיים
(246)	-	-	-	(246)	-	בטחון במזומן ששועבד
1,253	1,088	-	73	38	54	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(א) היתרה מורכבת במלאה ממכשירים נגזרים שכפופים להסכמי קיזוז.

(ב) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

בשנת 2020 הוכרו הוצאות הנובעות מגידול בהפסדי אשראי בגין מכשירים נגזרים בסך 6 מיליוני שקלים חדשים (בשנת 2019 הוכרו הכנסות הנובעות מקיטון בהפסדי אשראי בסך 6 מיליוני שקלים חדשים, בשנת 2018 הוכרו הכנסות הנובעות מקיטון בהפסדי אשראי בסך 3 מיליוני שקלים חדשים).

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 28 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(ה) פירוט מועדי פירעון - סכומים נקובים: יתרות לטוף השנה על בסיס מאוחד

31 בדצמבר 2020						
סך הכל ללא בנק אגוד	סך הכל כולל בנק אגוד	מעל חמש שנים	מעל שנה ועד חמש שנים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	עד שלושה חודשים	
7,173	7,708	539	4,070	1,913	1,186	חוזי ריבית:
20,264	50,318	13,783	28,002	5,584	2,949	שקל - מדד
154,109	175,536	228	4,291	62,022	108,995	אחר
24,482	33,389	2	425	2,659	30,303	חוזי מטבע חוץ
25,327	26,149	-	375	100	25,674	חוזים בגין מניות
231,355	293,100	14,552	37,163	72,278	169,107	חוזי סחורות ואחרים
						סך הכל
31 בדצמבר 2019						
	265,277	7,521	20,655	76,526	160,575	סך הכל

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים

א. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

ביום 3 בנובמבר 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראות הדיווח לציבור בנושא מגזרי פעילות פיקוחיים. בהתאם להוראה, נדרש הבנק לתת בדוחות הכספיים גילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים בהתאם למתכונת אחידה וברת השוואה שקבע הפיקוח על הבנקים, כאשר השייך למגזר פעילות פיקוחי נקבע לרוב על פי מחזור פעילות הלקוח. המידע הכספי בדוח הדירקטוריון וההנהלה נכלל בהתאם להגדרות המגזרים הפיקוחיים. בנוסף, נכללים בדוחות הכספיים, במסגרת ביאור זה, גילוי על "מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה".

מגזר פעילות בהתאם לגישת ההנהלה הינו מרכיב בבנק אשר עוסק בפעילויות שמחן הוא עשוי להניב הכנסות והוצאות אשר עומדות בקריטריונים להלן:

- תוצאות פעילות נבחנות באופן סדיר לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכות ביצועים.
- קיים לגבי מידע פיננסי נפרד.

בפועל, קיים מתאם גבוה בין המגזרים הפיקוחיים ל"מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה" אולם יחד עם זאת, קיימים הבדלים מסוימים בשייך הלקוחות למגזרים ובאופן קבלת ההחלטות. לפיכך, בשלב זה, מדווחים בדוחות הכספיים גם תוצאות הפעילות לפי "גישת ההנהלה" כאמור.

מגזרי הפעילות הפיקוחיים

מגזרי הפעילות הפיקוחיים נחלקים למגזרי פעילות הנוגעים לאנשים פרטיים ומגזרי פעילות שאינם פרטיים (לרבות מגזרי פעילות עסקיים, גופים מוסדיים וניהול הפיננסי של הבנק).

אנשים פרטיים מוגדרים כיחידים שאין להם חבות לבנק או שחבותם מסווגת כחבות של "אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ואחר", בהתאם להגדרות סיווג סיכון האשראי לפי ענפי משק.

להלן הגדרות המגזרים הפיקוחיים:

משקי בית - אנשים פרטיים, למעט לקוחות בנקאות פרטית כאמור להלן.

בנקאות פרטית - אנשים פרטיים המנהלים תיק נכסים פיננסיים מעל 3 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים זעירים וקטנים - עסקים בעלי מחזור פעילות עד 50 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים בינוניים - עסקים בעלי מחזור פעילות מעל 50 מיליוני שקלים חדשים ומתחת ל-250 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים גדולים - עסקים בעלי מחזור פעילות מעל 250 מיליוני שקלים חדשים.

גופים מוסדיים - עסקים בעלי קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח, חברי בורסה, מנהלי כספי לקוחות.

ניהול פיננסי - כולל את פעילות המסחר, ניהול הנכסים וההתחייבויות והשקעות ריאליות.

פעילות למסחר - השקעה בניירות ערך למסחר, פעילות עשיית שוק בניירות ערך, פעילות במכשירים נגזרים שאינם מיועדים לגידור ואינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, שאילת ניירות ערך למסחר, מכירה בחסר של ניירות ערך, שירותי חיתום של ניירות ערך.

ניהול נכסים והתחייבויות - לרבות השקעה באיגרות חוב זמינות למכירה ובאיגרות חוב מוחזקות לפידיון, גידור באמצעות מכשירים נגזרים מגדרים, גידור ALM, הפקדה של פיקדונות בבנקים ופיקדונות מבנקים בארץ ובחוץ לארץ, גידור מטבעי של השקעות בחוץ לארץ, פיקדונות בממשלות וממשלות.

השקעות ריאליות - השקעה במניות זמינות למכירה ובחברות כלולות של עסקים.

פעילות ניהול פיננסי אחרת - שירותי ניהול, תפעול, נאמנות ומשמורת לבנקים, מכירה וניהול תיקי אשראי.

מגזרי הפעילות לעיל נחלקים לפעילות בישראל ופעילות בחוץ לארץ, כאשר הפעילות בחוץ לארץ מוצגת בנפרד ונחלקת לפעילות של אנשים פרטיים ופעילות עסקית בלבד.

החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. דוח הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2020 כולל את התוצאות הכספיות של בנק אגוד לרבעון הרביעי בלבד.

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מסקי בית-אחרים	מסקי בית-הלוואות לדיור	מסקי בית-מזה: דיור עסקי	מסקי בית-בנקאות פרטית	מסקים קטנים וזעירים	מסקים בינוניים	
990	3,913	466	2	1,202	330	הכנסות ריבית מחיצוניים
501	-	-	161	106	53	הוצאות ריבית מחיצוניים
489	3,913	466	(159)	1,096	277	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים
840	(1,984)	(237)	238	92	32	הכנסות ריבית, נטו בינמגזרי
1,329	1,929	229	79	1,188	309	סך הכנסות ריבית, נטו
8	(6)	-	-	-	1	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
574	146	19	99	440	96	סך עמלות והכנסות אחרות
582	140	19	99	440	97	סך הכנסות שאינן מריבית
1,911	2,069	248	178	1,628	406	סך הכנסות
130	279	82	6	321	136	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,864	678	83	64	880	74	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
(140)	-	-	8	(77)	62	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
1,724	678	83	72	803	136	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
57	1,112	83	100	504	134	רווח (הפסד) לפני מיסים
20	386	29	35	175	46	הפרשה למיסים על הרווח
37	726	54	65	329	88	רווח (הפסד) לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
37	726	54	65	329	88	רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(47)	-	-	-	(5)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(10)	726	54	65	324	88	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
21,398	142,921	18,706	178	23,880	8,108	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
21,398	142,921	18,706	178	23,880	8,108	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
25,643	156,364	18,878	370	29,514	9,660	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
96	97	-	-	810	239	יתרת חובות פגומים
24	1,176	376	-	27	-	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
103,115	-	-	17,072	34,255	10,570	יתרה ממוצעת של התחייבויות
99,635	-	-	17,072	34,255	10,570	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
114,987	-	-	20,178	44,382	14,406	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
20,182	82,671	15,635	70	22,792	9,192	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾
22,432	90,918	16,825	240	27,800	11,882	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾
41,321	9,294	712	3,825	29,986	3,744	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾
861	1,831	227	1	1,026	260	פיצול הכנסות ריבית, נטו:
458	-	-	76	122	36	מרווח מפעילות מתן אשראי
10	98	2	2	40	13	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
1,329	1,929	229	79	1,188	309	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

(2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2020

סך הכל	סך הכל פעילות חו"ל	פעילות עסקית	אנשים פרטיים	סך הכל פעילות בישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים
7,528	249	230	19	7,279	235	32	575
1,708	37	37	-	1,671	424	240	186
5,820	212	193	19	5,608	(189)	(208)	389
-	(18)	(18)	-	18	322	306	172
5,820	194	175	19	5,626	133	98	561
221	10	10	-	211	208	1	(1)
1,892	31	10	21	1,861	316	56	134
2,113	41	20	21	2,072	524	57	133
7,933	235	195	40	7,698	657	155	694
1,050	16	16	-	1,034	1	23	138
4,279	89	58	31	4,190	416	63	151
-	-	-	-	-	5	54	88
4,279	89	58	31	4,190	421	117	239
2,604	130	121	9	2,474	235	15	317
903	45	42	3	858	81	5	110
1,701	85	79	6	1,616	154	10	207
1	-	-	-	1	1	-	-
1,702	85	79	6	1,617	155	10	207
(92)	-	-	-	(92)	(40)	-	-
1,610	85	79	6	1,525	115	10	207
301,780	15,631	14,782	849	286,149	69,431	1,108	19,125
31	-	-	-	31	31	-	-
220,018	3,300	2,842	458	216,718	-	1,108	19,125
247,958	3,804	3,481	323	244,154	-	2,434	20,169
1,700	-	-	-	1,700	-	118	340
1,228	-	-	-	1,228	-	-	1
284,001	14,784	13,937	847	269,217	31,298	41,903	31,004
239,181	4,742	4,058	684	234,439	-	41,903	31,004
284,224	4,611	3,892	719	279,613	-	47,566	38,094
175,645	4,544	4,141	403	171,101	8,010	2,455	25,729
200,484	4,773	4,364	409	195,711	11,291	2,367	28,781
467,587	-	-	-	467,587	2,663	357,700	19,054
4,587	107	97	10	4,480	-	26	475
827	10	8	2	817	-	66	59
406	77	70	7	329	133	6	27
5,820	194	175	19	5,626	133	98	561

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

משקי בית- אחרים	משקי בית- הלוואות לדיור	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	
961	4,014	2	1,157	297	הכנסות ריבית מחיצוניים
576	-	176	118	65	הוצאות ריבית מחיצוניים
385	4,014	(174)	1,039	232	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו מחיצוניים
964	(2,319)	260	111	63	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו בינמגזרי
1,349	1,695	86	1,450	295	סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
526	160	11	387	90	סך עמלות והכנסות אחרות
526	160	11	387	90	סך הכנסות שאינן מריבית
1,875	1,855	97	1,537	385	סך הכנסות
99	44	2	166	42	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
1,762	651	85	809	62	הוצאות תפעוליות ואחרות להיצוניים
(134)	-	7	(75)	60	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
1,628	651	92	734	122	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
148	1,160	3	637	221	רווח לפני מיסים
52	404	1	222	77	הפרשה למיסים על הרווח
96	756	2	415	144	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
96	756	2	415	144	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(44)	-	-	(5)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
52	756	2	410	144	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
20,708	130,749	112	20,412	7,104	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
20,708	130,749	112	20,412	7,104	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
21,893	135,311	227	21,241	7,196	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
86	56	-	622	145	יתרת חובות פגומים
24	1,476	-	37	-	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
87,897	-	13,938	25,283	8,388	יתרה ממוצעת של התחייבויות
84,672	-	13,938	25,283	8,388	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
86,076	-	14,839	26,725	8,935	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
19,016	74,823	26	19,517	8,157	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽⁴⁾
19,749	78,190	25	20,250	8,389	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽⁴⁾
42,576	9,945	2,687	29,648	6,123	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾
פיצול הכנסות ריבית נטו:					
831	1,622	-	984	240	מרווח מפעילות מתן אשראי
516	-	86	142	46	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
2	73	-	24	9	אחר
1,349	1,695	86	1,450	295	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

(2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

ביאורים לדוחות הכספיים
 ליום 31 בדצמבר 2020

סך הכל	סך הכל פעילות חו"ל	פעילות עסקית	אנשים פרטיים	סך הכל פעילות בישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים
7,711	408	384	24	7,303	266	30	576
2,371	101	100	1	2,270	615	446	274
5,340	307	284	23	5,033	(349)	(416)	302
-	(93)	(93)	-	93	256	534	224
5,340	214	191	23	5,126	(93)	118	526
357	8	8	-	349	349	-	-
1,609	30	6	24	1,579	223	39	143
1,966	38	14	24	1,928	572	39	143
7,306	252	205	47	7,054	479	157	669
364	(4)	(4)	-	368	(3)	(6)	24
3,988	79	51	28	3,909	366	69	105
-	-	-	-	-	5	52	85
3,988	79	51	28	3,909	371	121	190
2,954	177	158	19	2,777	111	42	455
1,029	62	55	7	967	38	15	158
1,925	115	103	12	1,810	73	27	297
-	-	-	-	-	-	-	-
1,925	115	103	12	1,810	73	27	297
(83)	-	-	-	(83)	(34)	-	-
1,842	115	103	12	1,727	39	27	297
260,685	10,079	9,169	910	250,606	53,589	1,051	16,881
32	-	-	-	32	32	-	-
200,245	3,228	2,637	591	197,017	-	1,051	16,881
206,401	3,607	3,231	376	202,794	-	1,569	15,357
1,274	-	-	-	1,274	-	124	241
1,537	-	-	-	1,537	-	-	-
244,392	10,826	10,127	699	233,566	32,083	39,992	25,985
203,531	5,273	4,648	625	198,258	-	39,992	25,985
210,984	3,924	3,319	605	207,060	-	45,330	25,155
157,548	4,179	3,743	436	153,369	6,694	2,029	23,107
162,858	4,227	3,803	424	158,631	6,385	1,810	23,833
458,316	-	-	-	458,316	10,324	329,318	27,695
4,238	108	96	12	4,130	-	19	434
964	11	9	2	953	-	93	70
138	95	86	9	43	(93)	6	22
5,340	214	191	23	5,126	(93)	118	526

ביאורים לדוחות הכספיים
 ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

משקי בית- אחר	משקי בית- הלואות לדיור	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	
930	4,056	1	1,011	269	הכנסות ריבית מחיצוניים
576	-	160	91	53	הוצאות ריבית מחיצוניים
354	4,056	(159)	920	216	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו מחיצוניים
880	(2,539)	235	88	28	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו בינמגזרי
1,234	1,517	76	1,008	244	סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
520	156	10	367	78	סך עמלות והכנסות אחרות
520	156	10	367	78	סך הכנסות שאינן מריבית
1,754	1,673	86	1,375	322	סך הכנסות
108	36	1	137	11	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
1,670	611	539	775	57	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
(140)	-	8	(79)	62	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
1,530	611	547	696	119	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
116	1,026	(462)	542	192	רווח (הפסד) לפני מיסים
41	360	(37)	190	67	הפרשה (הקטנת הפרשה) למיסים על הרווח
75	666	(425)	352	125	רווח (הפסד) לאחר מיסים
-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
75	666	(425)	352	125	רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(37)	-	-	(3)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
38	666	(425)	349	125	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
19,607	123,590	93	18,267	6,205	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
19,607	123,590	93	18,267	6,205	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
21,184	126,749	99	19,324	6,669	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
77	60	-	526	70	יתרת חובות פגומים
23	1,250	-	42	-	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
81,090	-	12,511	20,458	7,680	יתרה ממוצעת של התחייבויות
77,970	-	12,511	20,458	7,680	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
82,119	-	13,777	22,664	8,332	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
17,987	68,903	30	17,381	7,150	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽⁴⁾
18,803	71,811	28	18,080	7,641	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽⁴⁾
42,263	9,240	2,431	23,611	3,348	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾
808	1,449	1	874	198	פיצול הכנסות ריבית, נטו:
423	-	75	108	40	מרווח מפעילות מתן אשראי
3	68	-	26	6	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות אחר
1,234	1,517	76	1,008	244	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) נכסי סיכון - כפי שחשבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקן 201).
 (2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות ויירות ערך של לקוחות.

ביאורים לדוחות הכספיים
 ליום 31 בדצמבר 2020

סך הכל	סך הכל פעילות חו"ל	פעילות עסקית	אנשים פרטיים	סך הכל פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים
7,359	332	310	22	7,027	173	37	550
2,437	89	86	3	2,348	827	417	224
4,922	243	224	19	4,679	(654)	(380)	326
-	(40)	(40)	-	40	642	498	208
4,922	203	184	19	4,719	(12)	118	534
445	10	10	-	435	435	-	-
1,522	28	9	19	1,494	208	42	113
1,967	38	19	19	1,929	643	42	113
6,889	241	203	38	6,648	631	160	647
310	4	6	(2)	306	3	2	8
4,384	181	52	129	4,203	395	68	88
-	-	-	-	-	5	55	89
4,384	181	52	129	4,203	400	123	177
2,195	56	145	(89)	2,139	228	35	462
922	47	51	(4)	875	80	12	162
1,273	9	94	(85)	1,264	148	23	300
1	-	-	-	1	1	-	-
1,274	9	94	(85)	1,265	149	23	300
(68)	-	-	-	(68)	(28)	-	-
1,206	9	94	(85)	1,197	121	23	300
245,325	10,038	8,986	1,052	235,287	49,563	1,434	16,528
32	-	-	-	32	32	-	-
189,115	3,391	2,824	567	185,724	-	1,434	16,528
195,956	4,150	3,598	552	191,806	-	1,341	16,440
1,101	-	-	-	1,101	-	156	212
1,316	1	-	1	1,315	-	-	-
230,277	9,505	8,664	841	220,772	33,601	39,260	26,172
189,483	5,432	4,624	808	184,051	-	39,260	26,172
199,492	5,428	4,771	657	194,064	-	37,712	29,460
145,590	3,953	3,516	437	141,637	6,323	2,624	21,239
151,627	4,252	3,808	444	147,375	5,941	3,055	22,016
279,594	-	-	-	279,594	12,837	159,405	26,459
3,920	112	101	11	3,808	-	30	448
815	14	12	2	801	-	85	70
187	77	71	6	110	(12)	3	16
4,922	203	184	19	4,719	(12)	118	534

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית- פעילות בישראל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מגזר בנקאות פרטית				מגזר משקי בית				
סך הכל	סך הכל בנקאות פרטית	אחר	כרטיסי אשראי	סך הכל משקי בית	אחר	כרטיסי אשראי	הלוואות לדיור	
4,905	2	2	-	4,903	953	37	3,913	הכנסות ריבית מחיצוניים
662	161	161	-	501	501	-	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
4,243	(159)	(159)	-	4,402	452	37	3,913	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו מחיצוניים
(906)	238	238	-	(1,144)	846	(6)	(1,984)	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו בינמגזרי
3,337	79	79	-	3,258	1,298	31	1,929	סך הכנסות ריבית, נטו
2	-	-	-	2	8	-	(6)	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
819	99	98	1	720	430	144	146	סך עמלות והכנסות אחרות
821	99	98	1	722	438	144	140	סך הכנסות שאינן מריבית
4,158	178	177	1	3,980	1,736	175	2,069	סך הכנסות
415	6	6	-	409	130	-	279	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,606	64	62	2	2,542	1,799	65	678	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
(132)	8	8	-	(140)	(127)	(13)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
2,474	72	70	2	2,402	1,672	52	678	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
1,269	100	101	(1)	1,169	(66)	123	1,112	רווח (הפסד) לפני מיסים
441	35	35	-	406	(23)	43	386	הפרשה למיסים על הרווח
828	65	66	(1)	763	(43)	80	726	רווח (הפסד) לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
828	65	66	(1)	763	(43)	80	726	רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(47)	-	-	-	(47)	(44)	(3)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
781	65	66	(1)	716	(87)	77	726	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
164,497	178	166	12	164,319	17,918	3,480	142,921	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
164,497	178	166	12	164,319	17,918	3,480	142,921	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
182,377	370	352	18	182,007	21,399	4,244	156,364	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
193	-	-	-	193	96	-	97	יתרת חובות פגומים
1,200	-	-	-	1,200	24	-	1,176	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
120,187	17,072	17,072	-	103,115	99,635	3,480	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
116,707	17,072	17,072	-	99,635	99,635	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
135,165	20,178	20,178	-	114,987	114,987	-	-	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
102,923	70	63	7	102,853	16,774	3,408	82,671	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
113,590	240	233	7	113,350	18,512	3,920	90,918	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
54,440	3,825	3,825	-	50,615	41,321	-	9,294	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
2,693	1	1	-	2,692	831	30	1,831	פיצול הכנסות ריבית נטו: מרווח מפעילות מתן אשראי
534	76	76	-	458	458	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
110	2	2	-	108	9	1	98	אחר
3,337	79	79	-	3,258	1,298	31	1,929	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית- פעילות בישראל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מגזר בנקאות פרטית				מגזר משקי בית				
סך הכל	סך הנקאות פרטית	אחר	סך הכל משקי בית	אחר	כרטיסי אשראי	הלוואות לדיוור		
4,977	2	2	4,975	925	36	4,014	הכנסות ריבית מחיצוניים	
752	176	176	576	576	-	-	הוצאות ריבית מחיצוניים	
4,225	(174)	(174)	4,399	349	36	4,014	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו מחיצוניים	
(1,095)	260	260	(1,355)	970	(6)	(2,319)	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו בינמגזרי	
3,130	86	86	3,044	1,319	30	1,695	סך הכנסות ריבית, נטו	
-	-	-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית	
697	11	10	686	377	149	160	סך עמלות והכנסות אחרות	
697	11	10	686	377	149	160	סך הכנסות שאינן מריבית	
3,827	97	96	3,730	1,696	179	1,855	סך הכנסות	
145	2	2	143	99	-	44	הוצאות בגין הפסדי אשראי	
2,498	85	84	2,413	1,700	62	651	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים	
(127)	7	7	(134)	(122)	(12)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי	
2,371	92	91	2,279	1,578	50	651	סך הוצאות תפעוליות ואחרות	
1,311	3	3	1,308	19	129	1,160	רווח לפני מיסים	
457	1	1	456	7	45	404	הפרשה למיסים על הרווח	
854	2	2	852	12	84	756	רווח לאחר מיסים	
-	-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות	
854	2	2	852	12	84	756	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
(44)	-	-	(44)	(39)	(5)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
810	2	2	808	(27)	79	756	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי	
151,569	112	100	151,457	17,483	3,225	130,749	יתרה ממוצעת של נכסים	
-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות	
151,569	112	100	151,457	17,483	3,225	130,749	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור	
157,431	227	215	157,204	17,932	3,961	135,311	יתרת האשראי לציבור לטוף תקופת הדיווח	
142	-	-	142	86	-	56	יתרת חובות פגומים	
1,500	-	-	1,500	24	-	1,476	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה	
101,835	13,938	13,938	87,897	84,672	3,225	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות	
98,610	13,938	13,938	84,672	84,672	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור	
100,915	14,839	14,839	86,076	86,076	-	-	יתרת פקדונות הציבור לטוף תקופת הדיווח	
93,865	26	19	93,839	15,669	3,347	74,823	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	
97,964	25	18	97,939	16,284	3,465	78,190	יתרת נכסי סיכון לטוף תקופת הדיווח	
55,208	2,687	2,687	52,521	42,576	-	9,945	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול	
2,453	-	-	2,453	801	30	1,622	פיצול הכנסות ריבית נטו: מרווח מפעילות מתן אשראי	
602	86	86	516	516	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות	
75	-	-	75	2	-	73	אחר	
3,130	86	86	3,044	1,319	30	1,695	סך הכל הכנסות ריבית, נטו	

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך
אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית- פעילות בישראל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מגזר בנקאות פרטית				מגזר משקי בית				
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	
סך הכל	סך הכל	אחר	כרטיסי אשראי	אחר	כרטיסי אשראי	הלוואות לדיוור		
4,987	1	1	-	4,986	896	34	4,056	הכנסות ריבית מחיצוניים
736	160	160	-	576	576	-	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
4,251	(159)	(159)	-	4,410	320	34	4,056	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו מחיצוניים
(1,424)	235	235	-	(1,659)	885	(5)	(2,539)	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו בינמגזרי
2,827	76	76	-	2,751	1,205	29	1,517	סך הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
686	10	9	1	676	366	154	156	סך פעולות והכנסות אחרות
686	10	9	1	676	366	154	156	סך הכנסות שאינן מריבית
3,513	86	85	1	3,427	1,571	183	1,673	סך הכנסות
145	1	1	-	144	108	-	36	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,820	539	538	1	2,281	1,610	60	611	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
(132)	8	8	-	(140)	(127)	(13)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
2,688	547	546	1	2,141	1,483	47	611	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
680	(462)	(462)	-	1,142	(20)	136	1,026	רווח (הפסד) לפני מיסים
364	(37)	(37)	-	401	(5)	46	360	הפרשה למיסים על הרווח
316	(425)	(425)	-	741	(15)	90	666	רווח (הפסד) לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
316	(425)	(425)	-	741	(15)	90	666	רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(37)	-	-	-	(37)	(35)	(2)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
279	(425)	(425)	-	704	(50)	88	666	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
143,290	93	81	12	143,197	16,487	3,120	123,590	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
143,290	93	81	12	143,197	16,487	3,120	123,590	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
148,032	99	87	12	147,933	17,428	3,756	126,749	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
137	-	-	-	137	77	-	60	יתרת חובות פגומים
1,273	-	-	-	1,273	23	-	1,250	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
93,601	12,511	12,511	-	81,090	77,970	3,120	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
90,481	12,511	12,511	-	77,970	77,970	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
95,896	13,777	13,777	-	82,119	82,119	-	-	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
86,920	30	23	7	86,890	14,638	3,349	68,903	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
90,642	28	21	7	90,614	15,377	3,426	71,811	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
53,934	2,431	2,431	-	51,503	42,263	-	9,240	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
2,258	1	1	-	2,257	779	29	1,449	פיצול הכנסות ריבית נטו:
498	75	75	-	423	423	-	-	מרווח מפעילות מתן אשראי
71	-	-	-	71	3	-	68	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות אחר
2,827	76	76	-	2,751	1,205	29	1,517	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מגזר עסקים גדולים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים קטנים וזעירים			
סך הכל	בינוני ונדלן אחר	בינוני ונדלן אחר	סך הכל	בינוני ונדלן אחר	בינוני ונדלן אחר	סך הכל	בינוני ונדלן אחר	בינוני ונדלן אחר	
575	239	336	330	229	101	1,202	848	354	הכנסות ריבית מחיצוניים
186	173	13	53	46	7	106	89	17	הוצאות ריבית מחיצוניים
389	66	323	277	183	94	1,096	759	337	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים
172	205	(33)	32	38	(6)	92	109	(17)	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו בינמגזרי
561	271	290	309	221	88	1,188	868	320	סך הכנסות ריבית, נטו
(1)	(1)	-	1	1	-	-	-	-	סך הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
134	58	76	96	67	29	440	380	60	סך עמלות והכנסות אחרות
133	57	76	97	68	29	440	380	60	סך הכנסות שאינן מריבית
694	328	366	406	289	117	1,628	1,248	380	סך הכנסות
138	141	(3)	136	130	6	321	275	46	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
151	107	44	74	63	11	880	808	72	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
88	72	16	62	57	5	(77)	(71)	(6)	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
239	179	60	136	120	16	803	737	66	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
317	8	309	134	39	95	504	236	268	רווח לפני מיסים
110	3	107	46	13	33	175	82	93	הפרשה למיסים על הרווח
207	5	202	88	26	62	329	154	175	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
207	5	202	88	26	62	329	154	175	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	(5)	(5)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
207	5	202	88	26	62	324	149	175	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
19,125	10,881	8,244	8,108	5,360	2,748	23,880	17,122	6,758	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
19,125	10,881	8,244	8,108	5,360	2,748	23,880	17,122	6,758	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
20,169	11,936	8,233	9,660	6,297	3,363	29,514	20,722	8,792	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
340	332	8	239	203	36	810	622	188	יתרת חובות פגומים
1	1	-	-	-	-	27	23	4	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
31,004	25,167	5,837	10,570	7,940	2,630	34,255	28,116	6,139	יתרה ממוצעת של התחייבויות
31,004	25,167	5,837	10,570	7,940	2,630	34,255	28,116	6,139	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
38,094	30,825	7,269	14,406	11,119	3,287	44,382	36,508	7,874	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
25,729	10,343	15,386	9,192	5,752	3,440	22,792	14,741	8,051	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
28,781	13,052	15,729	11,882	7,538	4,344	27,800	18,578	9,222	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
19,054	14,398	4,656	3,744	2,873	871	29,986	26,261	3,725	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
									פיצול הכנסות ריבית, נטו:
475	208	267	260	184	76	1,026	737	289	מרווח מפעילות מתן אשראי
59	50	9	36	28	8	122	102	20	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
27	13	14	13	9	4	40	29	11	אחר
561	271	290	309	221	88	1,188	868	320	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך
עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים- פעילות בישראל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מגזר עסקים גדולים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים קטנים וזעירים			
סך הכל	בינוני ונדלן אחר	בינוני ונדלן אחר	סך הכל	בינוני ונדלן אחר	בינוני ונדלן אחר	סך הכל	בינוני ונדלן אחר	בינוני ונדלן אחר	
576	245	331	297	204	93	1,157	831	326	הכנסות ריבית מחיצוניים
274	262	12	65	57	8	118	100	18	הוצאות ריבית מחיצוניים
302	(17)	319	232	147	85	1,039	731	308	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו מחיצוניים
224	266	(42)	63	63	-	111	126	(15)	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו בינמגזרי
526	249	277	295	210	85	1,150	857	293	סך הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
143	60	83	90	45	45	387	336	51	סך עמלות והכנסות אחרות
143	60	83	90	45	45	387	336	51	סך הכנסות שאינן מריבית
669	309	360	385	255	130	1,537	1,193	344	סך הכנסות
24	33	(9)	42	47	(5)	166	166	-	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
105	72	33	62	52	10	809	767	42	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
85	70	15	60	55	5	(75)	(70)	(5)	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
190	142	48	122	107	15	734	697	37	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
455	134	321	221	101	120	637	330	307	רווח לפני מיסים
158	47	111	77	35	42	222	115	107	הפרשה למיסים על הרווח
297	87	210	144	66	78	415	215	200	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
297	87	210	144	66	78	415	215	200	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	(5)	(5)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
297	87	210	144	66	78	410	210	200	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
16,881	8,925	7,956	7,104	4,698	2,406	20,412	14,910	5,502	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
16,881	8,925	7,956	7,104	4,698	2,406	20,412	14,910	5,502	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
15,357	7,286	8,071	7,196	4,849	2,347	21,241	15,446	5,795	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
241	235	6	145	118	27	622	476	146	יתרת חובות פגומים
-	-	-	-	-	-	37	28	9	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
25,985	21,687	4,298	8,388	6,212	2,176	25,283	20,833	4,450	יתרה ממוצעת של התחייבויות
25,985	21,687	4,298	8,388	6,212	2,176	25,283	20,833	4,450	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
25,155	20,426	4,729	8,935	6,568	2,367	26,725	21,988	4,737	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
23,107	9,231	13,876	8,157	5,044	3,113	19,517	12,896	6,621	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
23,833	8,730	15,103	8,389	5,177	3,212	20,250	13,127	7,123	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
27,695	22,516	5,179	6,123	5,412	711	29,648	25,780	3,868	יתרה ממוצעת של נכסים בניחול
434	177	257	240	169	71	984	719	265	פיצול הכנסות ריבית, נטו: מרווח מפעילות מתן אשראי
70	61	9	46	37	9	142	121	21	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
22	11	11	9	4	5	24	17	7	אחר
526	249	277	295	210	85	1,150	857	293	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מגזר עסקים גדולים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים קטנים וזעירים			
סך הכל	אחר	בינוני ונדלן	סך הכל	אחר	בינוני ונדלן	סך הכל	אחר	בינוני ונדלן	
550	254	296	269	188	81	1,011	755	256	הכנסות ריבית מחיצוניים
224	216	8	53	49	4	91	77	14	הוצאות ריבית מחיצוניים
326	38	288	216	139	77	920	678	242	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים
208	248	(40)	28	33	(5)	88	95	(7)	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו בינמגזרי
534	286	248	244	172	72	1,008	773	235	סך הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
113	49	64	78	45	33	367	316	51	סך עמלות והכנסות אחרות
113	49	64	78	45	33	367	316	51	סך הכנסות שאינן מריבית
647	335	312	322	217	105	1,375	1,089	286	סך הכנסות
-	-	-	-	-	-	-	-	-	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
8	27	(19)	11	11	-	137	120	17	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
88	60	28	57	48	9	775	733	42	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
89	73	16	62	57	5	(79)	(73)	(6)	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
177	133	44	119	105	14	696	660	36	רווח לפני מיסים
462	175	287	192	101	91	542	309	233	הפרשה למיסים על הרווח
162	61	101	67	35	32	190	108	82	רווח לאחר מיסים
300	114	186	125	66	59	352	201	151	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
-	-	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
300	114	186	125	66	59	352	201	151	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	(3)	(3)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
300	114	186	125	66	59	349	198	151	יתרה ממוצעת של נכסים
16,528	8,715	7,813	6,205	4,486	1,719	18,267	13,426	4,841	מזה: השקעות בחברות כלולות
-	-	-	-	-	-	-	-	-	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
16,528	8,715	7,813	6,205	4,486	1,719	18,267	13,426	4,841	יתרת האשראי לציבור לטוף תקופת הדיווח
16,440	8,413	8,027	6,669	4,435	2,234	19,324	14,209	5,115	יתרת חובות פגומים
212	167	45	70	46	24	526	416	110	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
-	-	-	-	-	-	42	30	12	יתרה ממוצעת של התחייבויות
26,172	21,679	4,493	7,680	5,763	1,917	20,458	16,910	3,548	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
26,172	21,679	4,493	7,680	5,763	1,917	20,458	16,910	3,548	יתרת פיקדונות הציבור לטוף תקופת הדיווח
29,460	25,027	4,433	8,332	6,308	2,024	22,664	18,751	3,913	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
21,239	7,480	13,759	7,150	4,591	2,559	17,381	11,630	5,751	יתרת נכסי סיכון לטוף תקופת הדיווח
22,016	8,461	13,555	7,641	4,727	2,914	18,080	12,127	5,953	יתרה ממוצעת של נכסים בנייהול
26,459	21,092	5,367	3,348	2,682	666	23,611	20,737	2,874	פיצול הכנסות ריבית, נטו:
448	216	232	198	134	64	874	660	214	מרווח מפעילות מתן אשראי
70	63	7	40	34	6	108	93	15	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
16	7	9	6	4	2	26	20	6	אחר
534	286	248	244	172	72	1,008	773	235	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

ביאורים לדוחות הכספיים
 ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך
מגזר ניהול פיננסי - פעילות בישראל, מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מגזר ניהול פיננסי				
פעילות למסחר	פעילות ניהול נכסים והתחייבויות	פעילות השקעה ריאלית	אחר	סך הכל
10	225	-	-	235
-	424	-	-	424
(10)	(199)	-	-	(189)
(2)	324	-	-	322
8	125	-	-	133
121	62	25	-	208
113	-	-	203	316
-	-	-	-	-
234	62	25	203	524
242	187	25	203	657
-	-	-	1	1
134	72	-	210	416
-	-	-	5	5
134	72	-	215	421
108	115	25	(13)	235
37	40	9	(5)	81
71	75	16	(8)	154
-	-	-	1	1
71	75	16	(7)	155
-	-	-	(40)	(40)
71	75	16	(47)	115
76	69,200	155	-	69,431
-	-	31	-	31
-	31,298	-	-	31,298
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
1,973	962	285	4,790	8,010
2,389	1,883	576	6,443	11,291
-	-	-	2,663	2,663
9	(29)	-	-	-
5	(110)	-	-	-
58	70	-	-	-
1	-	-	-	-
-	57	-	-	-
73	(12)	-	-	-
-	124	-	-	-
-	49	-	-	-
169	26	-	-	-
242	187	-	-	-

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך
מגזר ניהול פיננסי - פעילות בישראל, מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מגזר ניהול פיננסי				
פעילות למסחר	פעילות ניהול נכסים והתחייבויות	פעילות השקעה ריאלית	אחר	סך הכל
1	265	-	-	266
-	615	-	-	615
1	(350)	-	-	(349)
(48)	304	-	-	256
(47)	(46)	-	-	(93)
סך הוצאות ריבית,נטו				
141	150	58	-	349
81	-	-	142	223
-	-	-	-	-
222	150	58	142	572
175	104	58	142	479
סך הכנסות				
-	-	-	(3)	(3)
129	70	-	167	366
-	-	-	5	5
129	70	-	172	371
46	34	58	(27)	111
16	12	20	(10)	38
30	22	38	(17)	73
רווח (הפסד) לאחר מיסים				
-	-	-	-	-
30	22	38	(17)	73
-	-	-	(34)	(34)
30	22	38	(51)	39
74	53,377	138	-	53,589
-	-	32	-	32
-	32,083	-	-	32,083
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
1,922	684	193	3,895	6,694
1,917	531	224	3,713	6,385
-	-	-	10,324	10,324
מרכיבי הכנסות ריבית נטו והכנסות מימון שאינן מריבית:				
29	(1)	-	-	-
-	64	-	-	-
26	43	-	-	-
(3)	-	-	-	-
-	51	-	-	-
52	157	-	-	-
-	35	-	-	-
-	(88)	-	-	-
123	-	-	-	-
175	104	-	-	-

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך מגזר ניהול פיננסי - פעילות בישראל, מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מגזר ניהול פיננסי				
פעילות למסחר	פעילות ניהול נכסים והתחייבויות	פעילות השקעה ריאלית	אחר	סך הכל
3	170	-	-	173
-	827	-	-	827
3	(657)	-	-	(654)
(49)	691	-	-	642
(46)	34	-	-	(12)
131	287	17	-	435
88	-	-	120	208
-	-	-	-	-
219	287	17	120	643
173	321	17	120	631
-	-	-	3	3
132	71	-	192	395
-	-	-	5	5
132	71	-	197	400
41	250	17	(80)	228
14	88	6	(28)	80
27	162	11	(52)	148
-	-	-	1	1
27	162	11	(51)	149
-	-	-	(28)	(28)
27	162	11	(79)	121
96	49,345	122	-	49,563
-	-	32	-	32
-	33,601	-	-	33,601
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
1,682	1,170	175	3,296	6,323
1,635	782	173	3,351	5,941
-	-	-	12,837	12,837
12	20	-	-	-
-	182	-	-	-
40	13	-	-	-
5	-	-	-	-
-	36	-	-	-
57	251	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	70	-	-	-
116	-	-	-	-
173	321	-	-	-

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. מידע על הפעילות לפי אזורים גאוגרפיים

רווח הנקי המיוחס לבעלי מניות		התאגיד הבנקאי		הכנסות ⁽⁴⁾				
סך נכסים		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	
260,795	344,158	1,197	1,727	1,525	6,608	6,961	7,680	ישראל
745	785	(85)	6	-	24	30	24	שוויץ
11,704	15,197	94	109	85	257	315	229	אחר מחוץ לישראל
12,449	15,982	9	115	85	281	345	253	סה"כ מחוץ לישראל
273,244	360,140	1,206	1,842	1,610	6,889	7,306	7,933	סך הכל מאוחד

(4) הכנסות- הכנסות ריבית, נטו והכנסות שאינן מריבית.

ג. מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

הבנק מנהל את פעילותו בשישה מגזרי פעילות עיקריים, הנבדלים ביניהם במאפייני הלקוחות וסוגי השירותים הנדרשים להם וביחידה הארגונית האחראית לטיפול בכל אחד מהמגזרים. הגדרת מגזרי הפעילות מבוססת על המבנה הארגוני של הבנק, כמפורט להלן. הפעילות בששת מגזרי הפעילות כוללת את כל תחומי הפעילות הבנקאית, לרבות מתן שירותים פיננסיים בסיסיים (הלוואות ופיקדונות), פעילות בניירות ערך עבור לקוחות, פעילות במכשירים נגזרים וכן שירותים בנקאיים ייחודיים המיועדים לענות על צרכים בתחומי פעילות מוגדרים. הפעילות במגזרים השונים מתבצעת באמצעות סניפי הבנק, חדר העסקאות, המוקדים העסקיים, יחידות המטה בבנק והחברות הבנות בארץ ובחוץ לארץ.

לפרטים בדבר מדידת תוצאות הפעילות של הבנק, בהתאם לגישת המגזרים הפיקוחיים כפי שהגדיר הפיקוח על הבנקים, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים.

להלן מגזרי הפעילות של הבנק ב"גישת ההנהלה":

מגזר משקי הבית - באחריות החטיבה הקמעונאית. המגזר כולל את הלקוחות הפרטיים הקטנים ואת תחום המשכנתאות. במסגרת החטיבה ניתנים ללקוחות המגזר שרותי בנקאות ומוצרים פיננסיים מתאימים, לרבות בתחום המשכנתאות.

מגזר עסקים קטנים - באחריות החטיבה הקמעונאית, המספלת גם בלקוחות עסקיים זעירים (עסקים שמחזור פעילותם קטן מ-10 מיליוני שקלים חדשים) ועסקים קטנים (עסקים שמחזור פעילותם גדול או שווה ל-10 מיליוני שקלים חדשים וקטן מ-50 מיליוני שקלים חדשים). לעתים, במסגרת צמיחת פעילות של לקוח המנוהל בחטיבה הקמעונאית, יכול הלקוח לעבור את הקריטריון האמור לעיל. ללקוחות המגזר ניתנים שרותי בנקאות ומוצרים פיננסיים, לרבות שרותי בנקאות מסחרית בהתאם לצורכיהם.

בנקאות פרטית - הטיפול בבנקאות הפרטית נמצא באחריות סקטור פעילות בינלאומית ובנקאות פרטית בחטיבה הפיננסית⁽⁴⁾. על לקוחות סקטור בנקאות פרטית נמנים בעיקר לקוחות פרטיים שלהם היקפי נכסים נזילים (בעיקר פיקדונות לטווחים קצרים והשקעות בניירות ערך) בסכומים העולים על מיליון שקלים חדשים. ללקוחות מגזר זה, המתאפיינים בעושר פיננסי גבוה, מציע הבנק נגישות לשירותים ומוצרים ייחודיים בתחומי הפעילות בשוק ההון, הייעוץ וניהול ההשקעות.

בנקאות מסחרית - הטיפול בלקוחות המגזר, חברות פרטיות וציבוריות בגודל בינוני (Middle Market) ובהיקף בינוני של חבות, מתבצע בחטיבה לבנקאות עסקית, בעיקר בסקטור עסקים, הפועל באמצעות שלושה מוקדים עסקיים הפרוסים ברחבי הארץ. החל משנת 2019 לקוחות עסקיים חדשים בעלי מחזור פעילות שנתי גדול מ-50 מיליוני שקלים חדשים וקטן מ-250 מיליוני שקלים חדשים משויכים לסקטור עסקים. לקוחות המגזר הפועלים בענף הנדל"ן, מקבלים שירות מסקטור בנייה ונדל"ן שבחטיבה העסקית, המתמחה במתן שירותים ייחודיים לענף זה.

בנקאות עסקית - סקטור תאגידי גדולים שבחטיבה העסקית, אחראי על מגזר הבנקאות העסקית, בו מרכז הטיפול בלקוחות העסקיים הגדולים ביותר. החל משנת 2019 עסקים בעלי מחזור פעילות שנתי גדול מ-250 מיליוני שקלים חדשים משויכים לסקטור תאגידיים. מגזר זה מספק את מכלול השירותים הבנקאיים והפיננסיים לחברות מהגדולות במשק, במגוון ענפי המשק, ובהיקפי חבות גבוהים באופן יחסי. לקוחות המגזר הפועלים בענף הנדל"ן, מקבלים שירות מסקטור בנייה ונדל"ן שבחטיבה העסקית, המתמחה במתן שירותים ייחודיים לענף זה.

ניהול פיננסי - הפעילות במגזר זה כוללת, בין היתר, את ניהול הנכסים וההתחייבויות והחשיפות לסיכונים שוק, ניהול תיק הנוסטרו, ניהול הנזילות ופעילות חדר העסקאות בשוקי הכספים וההון. המגזר באחריות החטיבה הפיננסית, למעט השקעות בתאגידיים ריאליים אשר באחריות החטיבה העסקית. המוצרים העיקריים והעקרונות על פיהם מיוחסות היתרות, ההכנסות וההוצאות ללקוחות במערכת במסגרת מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, דומים למוצרים ולעקרונות לפי גישת מגזרי הפעילות הפיקוחיים.

החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. דוח הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2020 כולל את התוצאות הכספיות של בנק אגוד לרבעון הרביעי בלבד.

(1) בתחילת שנת 2021, לאחר תאריך המאזן, בוצע שינוי במבנה הארגוני והפעילות עברה לחטיבה הקמעונאית.

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך
מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מסך הכל	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית משכנתאות	משקי בית אחרים	
הכנסות (הוצאות) ריבית נטו:								
5,820	(310)	879	227	806	(25)	3,582	661	מחיצוניים
-	520	130	31	149	96	(1,916)	990	בינמגזרי
5,820	210	1,009	258	955	71	1,666	1,651	סך הכל הכנסות ריבית נטו
221	155	54	1	2	2	-	7	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,892	322	284	65	353	135	156	577	עמלות והכנסות אחרות
7,933	687	1,347	324	1,310	208	1,822	2,235	סך הכנסות
1,050	3	299	75	260	5	264	144	הוצאות בגין הפסדי אשראי
4,279	409	469	177	685	100	647	1,792	הוצאות תפעוליות ואחרות
2,604	275	579	72	365	103	911	299	רווח לפני מס
903	94	201	25	127	36	316	104	הפרשה למסים על הרווח
1,701	181	378	47	238	67	595	195	רווח לאחר מיסים
חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס								
1	1	-	-	-	-	-	-	רווח נקי:
1,702	182	378	47	238	67	595	195	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(92)	(40)	-	-	(5)	-	-	(47)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,610	142	378	47	233	67	595	148	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽¹⁾								
9.5%	19.9%	9.1%	6.6%	15.8%	-	7.5%	7.5%	
218,083	-	30,123	6,493	16,922	1,000	136,308	27,237	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור נטו
239,181	13,747	63,129	10,358	30,259	11,467	-	110,221	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
301,780	70,401	41,287	6,595	17,164	1,469	136,978	27,886	יתרה ממוצעת של נכסים
175,645	8,524	41,399	7,086	14,932	596	79,074	24,034	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽²⁾

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 3.

(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך
מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מסקי בית אחרים	מסקי בית משכנתאות	מסקי בית פרטית	מסקים קטנים	מסקות מסחרית	מסקות עסקית	ניהול פיננסי	סך הכל מאוחד	
								הכנסות (הוצאות) ריבית נטו:
574	3,693	(36)	746	199	674	(510)	5,340	מחיצוניים
1,058	(2,231)	131	167	39	304	532	-	בימגזרי
1,632	1,462	95	913	238	978	22	5,340	סך הכל הכנסות ריבית נטו
5	-	2	1	1	26	322	357	הכנסות מימון שאינן מריבית
546	159	60	334	59	235	216	1,609	עמלות והכנסות אחרות
2,183	1,621	157	1,248	298	1,239	560	7,306	סך הכנסות
96	42	(1)	148	39	44	(4)	364	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
1,692	619	128	620	152	387	390	3,988	הוצאות תפעוליות ואחרות
395	960	30	480	107	808	174	2,954	רווח לפני מס
138	334	10	167	37	281	62	1,029	הפרשה למסים על הרווח
257	626	20	313	70	527	112	1,925	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס
-	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי:
257	626	20	313	70	527	112	1,925	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(44)	-	-	(5)	-	-	(34)	(83)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
213	626	20	308	70	527	78	1,842	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
11.5%	8.6%	36.9%	25.1%	10.3%	14.2%	11.9%	11.9%	תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽¹⁾
26,163	124,979	1,036	13,931	6,005	26,538	-	198,652	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור נטו
93,578	-	8,663	23,584	7,898	54,435	15,373	203,531	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
26,599	125,498	1,558	14,059	6,067	32,624	54,280	260,685	יתרה ממוצעת של נכסים
22,566	71,771	534	12,332	6,698	36,689	6,958	157,548	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽²⁾

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 3.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך
מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית משכנתאות	משקי בית אחרים	
הכנסות (הוצאות) ריבית נטו:								
4,922	(724)	530	185	652	(21)	3,769	531	מחיצוניים
-	817	391	29	156	108	(2,455)	954	בימגזרי
4,922	93	921	214	808	87	1,314	1,485	סך הכל הכנסות ריבית נטו
445	406	30	1	2	1	-	5	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,522	206	214	55	308	55	156	528	עמלות והכנסות אחרות
6,889	705	1,165	270	1,118	143	1,470	2,018	סך הכנסות
310	3	34	6	134	1	35	97	הוצאות בגין הפסדי אשראי
4,384	423	362	147	595	682	579	1,596	הוצאות תפעוליות ואחרות
2,195	279	769	117	389	(540)	856	325	רווח (הפסד) לפני מס
922	117	323	49	163	(227)	360	137	הפרשה (הקטנת הפרשה) למסים על הרווח
1,273	162	446	68	226	(313)	496	188	רווח (הפסד) לאחר מיסים
1	1	-	-	-	-	-	-	חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס
								רווח נקי (הפסד):
1,274	163	446	68	226	(313)	496	188	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(68)	(28)	-	-	(3)	-	-	(37)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,206	135	446	68	223	(313)	496	151	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
8.5%	25.3%	14.1%	12.2%	23.7%	-	8.4%	10.2%	תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽¹⁾
187,608	-	25,499	5,563	12,602	1,028	118,121	24,795	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור נטו
189,483	9,191	59,854	7,035	19,659	8,065	-	85,679	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
245,325	50,882	30,635	5,628	12,728	1,638	118,554	25,260	יתרה ממוצעת של נכסים
145,590	6,732	33,559	6,250	11,110	570	66,181	21,188	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽²⁾

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באדל 3.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון (הוראות ניהול בנקאי תקן 201).

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. חובות⁽⁴⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020						
הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור						
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
865	674	273	1,812	1	1,813	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
634	279	136	1,049	1	1,050	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(304)	(12)	(153)	(469)	-	(469)	מחיקות חשבונאיות ⁽²⁾
119	1	76	196	-	196	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽²⁾
(185)	(11)	(77)	(273)	-	(273)	מחיקות חשבונאיות, נטו
69	-	8	77	-	77	רכישת בנק אגוד
1,383	942	340	2,665	2	2,667	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
208	-	24	232	-	232	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019						
הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור						
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
766	644	263	1,673	4	1,677	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
222	44	101	367	(3)	364	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(237)	(15)	(155)	(407)	-	(407)	מחיקות חשבונאיות ⁽²⁾
114	1	64	179	-	179	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽²⁾
(123)	(14)	(91)	(228)	-	(228)	מחיקות חשבונאיות, נטו
865	674	273	1,812	1	1,813	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
110	-	9	119	-	119	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018						
הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור						
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
699	630	245	1,574	1	1,575	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
164	36	107	307	3	310	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(199)	(24)	(153)	(376)	-	(376)	מחיקות חשבונאיות ⁽²⁾
102	2	64	168	-	168	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽²⁾
(97)	(22)	(89)	(208)	-	(208)	מחיקות חשבונאיות, נטו
766	644	263	1,673	4	1,677	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
88	-	10	98	-	98	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) יתרת המחיקות החשבונאיות המוצגות בביאור כוללת בעיקרה מחיקות שהינן בעלי אופי טכני הנובע מחלוף הזמן של פיגור הלקוח וזאת בהתאם לתקינה האמריקאית החלה על הבנק בהקשר זה. כך למשל, יתרת ההפרשה של חובות גדולים פגומים נמחקת בדרך כלל לאחר שנתיים. חוב הנמדד על בסיס קבוצתי נמחק לאחר 150 ימי פיגור. המשמעות היא, שמאמצי הגבייה של הבנק, לעיתים ארוכים זמן רב יותר בהשוואה לעיתוי המחיקה על פי הכללים החשבונאיים. כתוצאה מכך, מוצגות, יתרות גבוהות יחסית של "מחיקות חשבונאיות" ויתרות גבוהות יחסית של "גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות".

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות בגינם היא חושבה

31 בדצמבר 2020						
סך הכל	בנקים		אשראי לציבור			
	וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיר	מסחרי	
						יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾
70,403	12,880	57,523	948	97	56,478	שנבדקו על בסיס פרטי
190,435	-	190,435	23,220	156,484	10,731	שנבדקו על בסיס קבוצתי
158,435	-	158,435	-	156,484	1,951	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
260,838	12,880	247,958	24,168	156,581⁽²⁾	67,209	סך הכל חובות
						הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾
1,041	2	1,039	37	1	1,001	שנבדקו על בסיס פרטי
1,394	-	1,394	279	941	174	שנבדקו על בסיס קבוצתי
951	-	951	-	941	10	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾
2,435	2	2,433	316	942	1,175	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

31 בדצמבר 2019						
						יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾
50,018	7,916	42,102	729	56	41,317	שנבדקו על בסיס פרטי
164,299	-	164,299	19,864	135,520	8,915	שנבדקו על בסיס קבוצתי
137,158	-	137,158	-	135,520	1,638	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
214,317	7,916	206,401	20,593	135,576⁽²⁾	50,232	סך הכל חובות
						הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾
674	1	673	31	2	640	שנבדקו על בסיס פרטי
1,020	-	1,020	233	672	115	שנבדקו על בסיס קבוצתי
678	-	678	-	672	6	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾
1,694	1	1,693	264	674	755	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
(2) כולל הלוואות לכל מסרה במשכון דירת מגורים בסך 9,690 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2019 - 7,696 מיליוני שקלים חדשים).
(3) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטי בסך 10 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2019 - 11 מיליוני שקלים חדשים) והפרשה שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 732 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2019 - 475 מיליוני שקלים חדשים). לפרטים ראה ביאור 6.1.1.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽⁴⁾

א. איכות אשראי ופיגורים

כולל בנק אגוד

ליום 31 בדצמבר 2020						
חובות לא פגומים מידע נוסף			בעייתיים ⁽²⁾			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
8	4	16,451	147	81	16,223	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁸⁾
7	-	5,737	85	11	5,641	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
3	-	7,812	150	34	7,628	שרותים פיננסיים
66	24	34,384	1,065	607	32,712	מסחרי - אחר
84	28	64,384	1,447	733	62,204	סך הכל מסחרי
⁽⁶⁾ 434	⁽⁷⁾ 1,176	156,324	97	⁽⁷⁾ 1,188	155,039	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
61	24	24,033	96	105	23,832	אנשים פרטיים - אחר
579	1,228	244,741	1,640	2,026	241,075	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	512	-	-	512	בנקים בישראל
-	-	60	-	-	60	ממשלת ישראל
579	1,228	245,313	1,640	2,026	241,647	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ						
ציבור - מסחרי						
-	-	1,906	-	-	1,906	בינוי ונדל"ן
-	-	919	60	-	859	מסחרי אחר
-	-	2,825	60	-	2,765	סך הכל מסחרי
-	-	392	-	-	392	אנשים פרטיים
-	-	3,217	60	-	3,157	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	11,755	-	-	11,755	בנקים בחוץ לארץ
-	-	553	-	-	553	ממשלות בחוץ לארץ
-	-	15,525	60	-	15,465	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
579	1,228	247,958	1,700	2,026	244,232	סך הכל ציבור
-	-	12,267	-	-	12,267	סך הכל בנקים
-	-	613	-	-	613	סך הכל ממשלות
579	1,228	260,838	1,700	2,026	257,112	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 30 ב.ג.2. לדוחות הכספיים.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 49 מיליוני שקלים חדשים סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) בהתאם להוראות הדיווח לציבור, לא כולל יתרת הלוואות לדיור שעומק הפיגור בהן הוא עד חודשיים.
- (7) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 73 מיליוני שקלים חדשים עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.
- (8) כולל חובות בסך של 2,068 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

א. איכות אשראי ופיגורים - המשך

ללא בנק אגוד

ליום 31 בדצמבר 2020						
חובות לא פגומים מידע נוסף			בעייתיים ⁽²⁾			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
6	4	14,288	132	76	14,080	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁸⁾
6	-	4,666	73	8	4,585	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
3	-	6,161	126	34	6,001	שרותים פיננסיים
53	20	29,633	824	510	28,299	מסחרי - אחר
68	24	54,748	1,155	628	52,965	סך הכל מסחרי
⁽⁶⁾ 409	⁽⁷⁾ 1,140	145,945	97	⁽⁷⁾ 1,152	144,696	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
56	16	19,340	88	94	19,158	אנשים פרטיים - אחר
533	1,180	220,033	1,340	1,874	216,819	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	273	-	-	273	בנקים בישראל
-	-	60	-	-	60	ממשלת ישראל
533	1,180	220,366	1,340	1,874	217,152	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ						
ציבור - מסחרי						
-	-	1,906	-	-	1,906	בינוי ונדל"ן
-	-	919	60	-	859	מסחרי אחר
-	-	2,825	60	-	2,765	סך הכל מסחרי
-	-	392	-	-	392	אנשים פרטיים
-	-	3,217	60	-	3,157	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	11,271	-	-	11,271	בנקים בחוץ לארץ
-	-	553	-	-	553	ממשלות בחוץ לארץ
-	-	15,041	60	-	14,981	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
533	1,180	223,250	1,400	1,874	219,976	סך הכל ציבור
-	-	11,544	-	-	11,544	סך הכל בנקים
-	-	613	-	-	613	סך הכל ממשלות
533	1,180	235,407	1,400	1,874	232,133	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 30 ב.ג.2. לדוחות הכספיים.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 37 מיליוני שקלים חדשים סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) בהתאם להוראות הדיווח לציבור, לא כולל יתרת הלוואות לדיור שעומק הפיגור בהן הוא עד חודשיים.
- (7) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 71 מיליוני שקלים חדשים עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.
- (8) כולל חובות בסך של 2,061 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

א.1 איכות אשראי ופיגורים - המשך

ליום 31 בדצמבר 2019						
חובות לא פגומים מידע נוסף			בעייתיים ⁽²⁾		לא	
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים	
						פעילות לווים בישראל
						ציבור - מסחרי
11	8	13,417	116	42	13,259	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁸⁾
6	1	4,339	62	363	3,914	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן ⁽⁹⁾
1	-	4,033	135	9	3,889	שרותים פיננסיים
100	28	25,736	782	342	24,612	מסחרי - אחר ⁽⁹⁾
118	37	47,525	1,095	756	45,674	סך הכל מסחרי
⁽⁶⁾ 637	⁽⁷⁾ 1,476	135,278	56	⁽⁷⁾ 1,476	133,746	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ⁽⁹⁾
108	24	20,476	86	145	20,245	אנשים פרטיים - אחר
863	1,537	203,279	1,237	2,377	199,665	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	110	-	-	110	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
863	1,537	203,389	1,237	2,377	199,775	סך הכל פעילות בישראל
						פעילות לווים בחוץ לארץ
						ציבור - מסחרי
-	-	1,791	1	-	1,790	בינוי ונדל"ן ⁽⁹⁾
-	-	916	36	25	855	מסחרי אחר ⁽⁹⁾
-	-	2,707	37	25	2,645	סך הכל מסחרי
-	-	415	-	-	415	אנשים פרטיים ⁽⁹⁾
-	-	3,122	37	25	3,060	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	7,150	-	-	7,150	בנקים בחוץ לארץ
-	-	656	-	-	656	ממשלות בחוץ לארץ
-	-	10,928	37	25	10,866	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
863	1,537	206,401	1,274	2,402	202,725	סך הכל ציבור
-	-	7,260	-	-	7,260	סך הכל בנקים
-	-	656	-	-	656	סך הכל ממשלות
863	1,537	214,317	1,274	2,402	210,641	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור א.2.ב.30. לדוחות הכספיים.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 64 מיליוני שקלים חדשים סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) בהתאם להוראות הדיווח לציבור, לא כולל יתרת הלוואות לדיור שעומק הפיגור בהן הוא עד חודשיים.
- (7) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 73 מיליוני שקלים חדשים עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.
- (8) כולל חובות בסך של 1,759 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- (9) סווג מחדש.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב.1. איכות האשראי

מצב פיגור החובות מנוטר באופן מסוכן ברמה יומית ומהווה את אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור וכפועל יוצא קביעת סיווג החוב מבוצעים, בין היתר, לפי מניין ימי הפיגור בפועל של כל חוב.

חובות לא מבצעים

חוב הנמדד על בסיס פרטני, מוגדר כלא מבצע (אינו צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור. גם חוב שאורגן מחדש בעבר כחוב בעייתי וחזר לפגר בשנית ביחס לתנאיו החדשים, יוגדר כלא מבצע. חוב הנמדד על בסיס קבוצתי החוב יוגדר כלא מבצע (נחות) לאחר 150 ימי פיגור. במועד זה מבוצעת גם מחיקה חשבונאית של החוב.

חובות נחותים

חוב במסלול פרטני מסווג כחוב נחות צובר הכנסה לאחר 60 ימי פיגור. חוב במסלול קבוצתי מסווג כנחות לאחר 90 ימי פיגור.

הלוואות לדיר

מצב הפיגור של הלוואות לדיר מנוטר על פי עומק הפיגור של ההלוואה, למעט בהלוואות ללא תשלום חודשי או רבעוני. מאפייני סיכון האשראי, לרבות סיכון ספציפי בהלוואות לדיר נכללים בדוח דירקטוריון וההנהלה במסגרת פרק סקירת הסיכונים. להלן יתרת החוב הרשומה לפי איכות האשראי ובחלוקה למגזרי האשראי של הבנק:

31 בדצמבר 2020						
מגזר האשראי						
איכות החובות	מסחרי	לדיר	פרטיים	ממשלות	בנקים	סך הכל
חובות תקינים בדירוג ביצוע אשראי	61,272	154,564	23,675	613	12,267	252,391
חובות תקינים שאינם בדירוג ביצוע אשראי ⁽¹⁾	3,697	732	292	-	-	4,721
חובות בעייתיים שאינם פגומים ⁽²⁾	733	1,188	105	-	-	2,026
חובות פגומים	1,507	97	96	-	-	1,700
סך הכל	67,209	156,581	24,168	613	12,267	260,838
31 בדצמבר 2019						
חובות תקינים בדירוג ביצוע אשראי	47,587	133,145	19,963	656	7,260	208,611
חובות תקינים שאינם בדירוג ביצוע אשראי ⁽¹⁾	732	899	399	-	-	2,030
חובות בעייתיים שאינם פגומים ⁽²⁾	781	1,476	145	-	-	2,402
חובות פגומים	1,132	56	86	-	-	1,274
סך הכל	50,232	135,576	20,593	656	7,260	214,317

(1) סיכון אשראי מאזני אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(2) סיכון אשראי מאזני נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיר שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

2. מידע נוסף על חובות פגומים

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

31 בדצמבר 2020					
יתרת חובות פגומים	מזה: בגין רכישת בנק אגוד	סך הכל יתרת חובות פגומים ⁽²⁾	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾⁽³⁾
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
225	15	147	25	18	122
94	12	85	28	4	57
170	24	150	30	27	120
1,273	241	1,065	279	224	786
1,762	292	1,447	362	273	1,085
98	-	97	95	1	2
114	8	96	59	22	37
1,974	300	1,640	516	296	1,124
סך הכל מסחרי					
בנקים בישראל					
-	-	-	-	-	-
ממשלת ישראל					
-	-	-	-	-	-
1,974	300	1,640	516	296	1,124
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחוץ לארץ					
ציבור - מסחרי					
-	-	-	-	-	-
62	-	60	-	43	60
62	-	60	-	43	60
סך הכל מסחרי					
2	-	-	-	-	-
64	-	60	-	43	60
סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ					
-	-	-	-	-	-
בנקים בחוץ לארץ					
-	-	-	-	-	-
ממשלות בחוץ לארץ					
64	-	60	-	43	60
סך הכל פעילות בחוץ לארץ					
2,038	300	1,700	516	339	1,184
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
2,038	300	1,700	516	339	1,184
סך הכל					
מזה:					
	266	1,569	470	336	1,099
	131	589	197	66	392

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב ויירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) יתרת החוב בניכוי מחיקה חשבונאית, אם בוצעה.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽⁴⁾

2. מידע נוסף על חובות פגומים
- א. חובות פגומים והפרשה פרטנית - המשך

31 בדצמבר 2019					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת חובות פגומים ⁽²⁾	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾⁽³⁾	
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
191	116	13	23	103	בינוי ונדל"ן - בינוי
71	62	10	2	52	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
144	135	5	8	130	שרותים פיננסיים
944	782	53	181	729	מסחרי - אחר
1,350	1,095	81	214	1,014	סך הכל מסחרי
56	56	52	2	4	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
103	86	49	22	37	אנשים פרטיים - אחר
1,509	1,237	182	238	1,055	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
1,509	1,237	182	238	1,055	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחוץ לארץ
					ציבור - מסחרי
1	1	-	-	1	בינוי ונדל"ן
36	36	-	16	36	מסחרי אחר
37	37	-	16	37	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
37	37	-	16	37	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	ממשלות בחוץ לארץ
37	37	-	16	37	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
1,546	1,274	182	254	1,092	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
1,546	1,274	182	254	1,092	סך הכל
					מזה:
	1,210	167	252	1,043	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	331	63	33	268	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) יתרת החוב בניכוי מחיקה חשבונאית, אם בוצעה.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית⁽⁴⁾

31 בדצמבר 2018			31 בדצמבר 2019			31 בדצמבר 2020			
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל									
ציבור - מסחרי									
3	3	152	6	6	145	2	2	123	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	19	1	1	33	2	2	67	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1	1	45	3	3	155	1	1	140	שרותים פיננסיים
8	8	556	12	13	668	11	12	918	מסחרי - אחר
12	12	772	22	23	1,001	16	17	1,248	סך הכל מסחרי
-	-	45	-	-	54	-	-	76	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
5	5	73	7	8	83	7	8	91	אנשים פרטיים - אחר
17	17	890	29	31	1,138	23	25	1,415	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
17	17	890	29	31	1,138	23	25	1,415	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ									
ציבור - מסחרי									
-	-	1	-	-	6	-	-	-	בינוי ונדל"ן
-	-	3	-	-	8	-	-	54	מסחרי אחר
-	-	4	-	-	14	-	-	54	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	4	-	-	14	-	-	54	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ממשלות בחוץ לארץ
-	-	4	-	-	14	-	-	54	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
17	17	894	29	31	1,152	23	25	1,469	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
17	17	894	29	31	1,152	23	25	1,469	סך הכל⁽⁴⁾

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(3) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין היתרה הממוצעת של החובות בפיגורים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(4) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 98 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2019 - 64 מיליוני שקלים חדשים, ליום 31 בדצמבר 2018 - 69 מיליוני שקלים חדשים).

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. חובות⁽¹⁾
 2. מידע נוסף על חובות פגומים
 ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש
 כולל בנק אגוד

31 בדצמבר 2020					
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 30 ימים עד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
31	6	-	-	25	בינוי ונדל"ן - בינוי
26	5	-	-	21	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
143	21	-	-	122	שרותים פיננסיים
314	64	-	-	250	מסחרי - אחר
514	96	-	-	418	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
75	34	1	-	40	אנשים פרטיים - אחר
589	130	1	-	458	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
589	130	1	-	458	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ					
ציבור - מסחרי					
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	מסחרי אחר
-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	ממשלות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
589	130	1	-	458	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
589	130	1	-	458	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
 (2) צובר הכנסות ריבית.
 (3) נכלל בחובות פגומים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. **חובות** ⁽¹⁾
 2. מידע נוסף על חובות פגומים
 ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש - המשך

ללא בנק אגוד

31 בדצמבר 2020				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים עד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית
פעילות לווים בישראל				
ציבור - מסחרי				
18	-	-	-	18
14	-	-	-	14
122	-	-	-	122
237	11	-	-	226
391	11	-	-	380
-	-	-	-	-
67	31	1	-	35
458	42	1	-	415
סך הכל ציבור - פעילות בישראל				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
458	42	1	-	415
פעילות לווים בחוץ לארץ				
ציבור - מסחרי				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
458	42	1	-	415
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
458	42	1	-	415

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
 (2) צובר הכנסות ריבית.
 (3) נכלל בחובות פגומים.

ליום 31 בדצמבר 2020, קיימות בבנק התחייבויות למתן אשראי נוסף בסך של 1 מיליוני שקלים לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. **חובות**⁽⁴⁾
 2. מידע נוסף על חובות פגומים
 ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש - המשך

31 בדצמבר 2019					
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים עד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
14	-	-	-	14	בינוי ונדל"ן - בינוי
3	-	-	-	3	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
129	-	-	-	129	שרותים פיננסיים
120	12	-	-	108	מסחרי - אחר
266	12	-	-	254	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
65	31	1	-	33	אנשים פרטיים - אחר
331	43	1	-	287	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
331	43	1	-	287	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ					
ציבור - מסחרי					
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	מסחרי אחר
-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	ממשלות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
331	43	1	-	287	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
331	43	1	-	287	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי סכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
 (2) צובר הכנסות ריבית.
 (3) נכלל בחובות פגומים.

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. חובות⁽¹⁾**
2. מידע נוסף על חובות פגומים
ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש - המשך

31 בדצמבר 2018			31 בדצמבר 2019			31 בדצמבר 2020		
ארגונים חדשים שבוצעו ⁽²⁾								
יתרת חוב			יתרת חוב			יתרת חוב		
רשומה לפני ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש
מס' חוזים	מס' חוזים	מס' חוזים	מס' חוזים	מס' חוזים	מס' חוזים	מס' חוזים	מס' חוזים	מס' חוזים
29	30	39	5	5	45	15	15	63
1	1	8	-	-	-	10	10	17
158	158	9	3	3	5	2	2	9
61	62	330	69	70	361	172	186	493
249	251	386	77	78	411	199	213	582
-	-	-	-	-	-	-	-	-
39	40	980	45	45	947	38	39	1,027
288	291	1,366	122	123	1,358	237	252	1,609
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
288	291	1,366	122	123	1,358	237	252	1,609
פעילות לווים בישראל								
ציבור - מסחרי								
בינוי ונדל"ן - בינוי								
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן								
שרותים פיננסיים								
מסחרי-אחר								
סך הכל מסחרי								
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור								
אנשים פרטיים - אחר								
סך הכל ציבור - פעילות בישראל								
בנקים בישראל								
ממשלת ישראל								
סך הכל פעילות בישראל								
פעילות לווים בחוץ לארץ								
ציבור - מסחרי								
בינוי ונדל"ן								
מסחרי אחר								
סך הכל מסחרי								
אנשים פרטיים								
סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ								
בנקים בחוץ לארץ								
ממשלות בחוץ לארץ								
סך הכל פעילות בחוץ לארץ								
288	291	1,366	122	123	1,358	237	252	1,609
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
288	291	1,366	122	123	1,358	237	252	1,609
סך הכל								

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי סכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
(2) נכלל בחובות פגומים.

ביאורים לדוחות הכספיים
 ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

2. מידע נוסף על חובות פגומים
 ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש - המשך

31 בדצמבר 2018		31 בדצמבר 2019		31 בדצמבר 2020		
						ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽²⁾
						יתרת חוב רשומה
יתרת חוב רשומה	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	מס' חוזים	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
1	5	-	6	-	4	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	3	-	2	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	1	-	11	-	-	שרותים פיננסיים
7	51	9	49	5	70	מסחרי - אחר
8	60	9	68	5	74	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
2	88	2	104	4	203	אנשים פרטיים - אחר
10	148	11	172	9	277	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
10	148	11	172	9	277	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ						
ציבור - מסחרי						
-	-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	-	מסחרי אחר
-	-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	-	ממשלות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	-	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
10	148	11	172	9	277	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
10	148	11	172	9	277	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
 (2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

להלן התפלגות היתרות לפי שיעור המימון (LTV)⁽¹⁾, סוג החזר וסוג הריבית:

כולל בנק אגוד					
31 בדצמבר 2020					
סיכון אשראי חוץ מאזני			יתרת הלוואות לדיור		
סך הכל	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט/ בלון	סך הכל	עד 60%	מעל 60%
3,507	66,449	3,175	104,667		שיעבוד ראשון: שיעור המימון
3,472	32,650	699	51,630		מעל 60%
9,573	208	2	284		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
16,552	99,307	3,876	156,581		סך הכל

ללא בנק אגוד					
31 בדצמבר 2020					
סיכון אשראי חוץ מאזני			יתרת הלוואות לדיור		
סך הכל	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט/ בלון	סך הכל	עד 60%	מעל 60%
2,909	61,701	2,987	96,190		שיעבוד ראשון: שיעור המימון
3,184	31,498	664	49,728		מעל 60%
9,573	208	2	284		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
15,666	93,407	3,653	146,202		סך הכל

31 בדצמבר 2019					
סך הכל	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט/ בלון	סך הכל	עד 60%	מעל 60%
2,955	58,824	2,850	91,321		שיעבוד ראשון: שיעור המימון
2,665	28,083	569	43,979		מעל 60%
7,728	203	2	276		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
13,348	87,110	3,421	135,576		סך הכל

(1) היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי בסעיפים חוץ מאזניים לפי גודל סיכון האשראי של הלווה

כולל בנק אגוד

31 בדצמבר 2020			תקרת אשראי וסיכון אשראי (באלפי שקלים חדשים)	
סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾	אשראי ⁽²⁾	מספר לווים ⁽¹⁾	עד	מעל
498	413	282,738	עד 10	מעל 10
1,028	793	126,835	עד 20	מעל 20
2,458	2,454	173,737	עד 40	מעל 40
4,024	6,354	188,442	עד 80	מעל 80
3,442	11,235	136,018	עד 150	מעל 150
3,170	21,079	112,916	עד 300	מעל 300
4,255	40,564	102,199	עד 600	מעל 600
10,698	70,906	97,171	עד 1,200	מעל 1,200
6,146	28,210	23,238	עד 2,000	מעל 2,000
3,501	14,953	6,959	עד 4,000	מעל 4,000
2,286	7,211	1,770	עד 8,000	מעל 8,000
3,531	8,453	966	עד 20,000	מעל 20,000
3,302	5,671	327	עד 40,000	מעל 40,000
14,326	18,691	396	עד 200,000	מעל 200,000
7,008	5,641	56	עד 400,000	מעל 400,000
5,861	3,779	24	עד 800,000	מעל 800,000
4,593	1,332	6	עד 1,200,000	מעל 1,200,000
1,099	219	1	עד 1,318,000	מעל 1,318,000
81,226	247,958	1,253,799		סך הכל

ללא בנק אגוד

31 בדצמבר 2020				
			עד	מעל
408	321	238,178	עד 10	מעל 10
839	631	103,457	עד 20	מעל 20
2,082	1,933	143,592	עד 40	מעל 40
3,533	5,104	158,219	עד 80	מעל 80
3,149	9,406	116,865	עד 150	מעל 150
2,955	19,545	104,789	עד 300	מעל 300
3,975	37,756	95,481	עד 600	מעל 600
10,157	65,971	90,823	עד 1,200	מעל 1,200
5,807	26,157	21,664	עד 2,000	מעל 2,000
3,219	13,648	6,380	עד 4,000	מעל 4,000
1,953	6,309	1,547	עד 8,000	מעל 8,000
2,713	7,107	804	עד 20,000	מעל 20,000
2,505	4,564	260	עד 40,000	מעל 40,000
11,802	14,466	307	עד 200,000	מעל 200,000
6,727	5,220	42	עד 400,000	מעל 400,000
5,657	3,561	19	עד 800,000	מעל 800,000
4,593	1,332	6	עד 1,200,000	מעל 1,200,000
1,099	219	1	עד 1,318,000	מעל 1,318,000
73,173	223,250	1,082,434		סך הכל

- (1) מספר הלווים לפי סך כל האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני.
 (2) האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות הסותרים ליניכי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
 (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת החבות של הלווה. הנתונים הינם לפי הגדרת חבות בהוראה 313.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי בסעיפים חוץ מאזניים לפי גודל סיכון האשראי של הלווה

31 בדצמבר 2019			תקרת אשראי וסיכון אשראי (באלפי שקלים חדשים)	
סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾	אשראי ⁽²⁾	מספר לווים ⁽¹⁾	עד	מעל
357	312	238,699	עד 10	
764	599	94,778	עד 20	מעל 10
1,922	1,721	126,563	עד 40	מעל 20
3,236	4,511	135,429	עד 80	מעל 40
2,880	8,434	102,726	עד 150	מעל 80
2,661	16,552	90,139	עד 300	מעל 150
3,678	30,777	78,904	עד 600	מעל 300
9,500	65,783	90,160	עד 1,200	מעל 600
4,694	26,452	21,273	עד 2,000	מעל 1,200
2,540	13,475	6,137	עד 4,000	מעל 2,000
1,663	6,407	1,512	עד 8,000	מעל 4,000
2,676	6,911	788	עד 20,000	מעל 8,000
2,361	4,944	266	עד 40,000	מעל 20,000
10,938	11,678	277	עד 200,000	מעל 40,000
7,842	5,998	53	עד 400,000	מעל 200,000
5,127	1,599	13	עד 800,000	מעל 400,000
637	248	1	עד 1,018,000	מעל 800,000
63,476	206,401	987,718		סך הכל

(1) מספר הלווים לפי סך כל האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני.

(2) האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת החבות של הלווה. הנתונים הינם לפי הגדרת חבות בהוראה 313.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ד. מכירה, רכישה וסינדיקציה של אשראי לציבור במהלך השנה

1. מכירה ורכישה של אשראי לציבור

31 בדצמבר 2020								
סיכון אשראי לציבור שנמכר				סיכון אשראי לציבור שנרכש ⁽¹⁾⁽²⁾				
אשראי לציבור שנמכר השנה	סיכון אשראי חוץ מאזני שנמכר השנה	מזה: אשראי בעייתי	סך הכל רווח (הפסד) בגין אשראי שנמכר	יתרה לטוף שנה של האשראי שנמכר, אשר הבנק נותן עבורו שירות	אשראי לציבור שנרכש השנה ⁽³⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני שנרכש השנה	מזה: אשראי בעייתי	
כולל בנק אגוד								
233	451	16	-	-	157	-	-	מסחרי
-	-	-	-	5,131	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	-	-	-	-	576	-	-	אנשים פרטיים - אחר
233	451	16	-	5,131	733	-	-	סך הכל סיכון אשראי לציבור
31 בדצמבר 2020								
ללא בנק אגוד								
40	-	-	-	-	-	-	-	מסחרי
-	-	-	-	5,131	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	-	-	-	-	576	-	-	אנשים פרטיים - אחר
40	-	-	-	5,131	576	-	-	סך הכל סיכון אשראי לציבור
31 בדצמבר 2019								
-	-	-	-	-	-	-	-	מסחרי
571	-	-	-	5,718	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	-	-	-	-	782	-	-	אנשים פרטיים - אחר
571	-	-	-	5,718	782	-	-	סך הכל סיכון אשראי לציבור

(1) לא כולל עסקאות פקטורינג לטווח קצר.

(2) לא כולל רכישת סיכון אשראי לממשלות זרות בהיקף של 38 מיליוני שקלים חדשים בשנת 2019.

(3) מזה: הלוואות באחריות (בסיכון אשראי) המוכר - 58 מיליוני שקלים חדשים בשנת 2020 (2019 - 91 מיליוני שקלים חדשים).

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ד. מכירה, רכישה וסינדיקציה של אשראי לציבור במהלך השנה - המשך

2. סינדיקציות והשתתפות בסינדיקציות של הלוואות

31 בדצמבר 2020						יתרה לסוף שנה
עסקאות סינדיקציה שיזמו אחרים			עסקאות סינדיקציה שהבנק יזם			
חלקו של הבנק		חלקם של אחרים		חלקו של הבנק		
סיכון אשראי חוץ מאזני (2)	אשראי לציבור (1)	סיכון אשראי חוץ מאזני	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני	אשראי לציבור	
כולל בנק אגוד						
-	344	-	142	-	7	בינוני ונדל"ן
285	1,354	192	4,791	232	2,060	מסחרי - אחר
285	1,698	192	4,933	232	2,067	סך הכל סיכון אשראי לציבור
31 בדצמבר 2020						
ללא בנק אגוד						
-	344	-	142	-	7	בינוני ונדל"ן
285	1,157	98	4,791	215	2,060	מסחרי - אחר
285	1,501	98	4,933	215	2,067	סך הכל סיכון אשראי לציבור
31 בדצמבר 2019						
(3)64	(3)355	132	340	-	364	בינוני ונדל"ן
303	1,533	27	2,296	29	1,478	מסחרי - אחר
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - אחר
367	1,888	159	2,636	29	1,842	סך הכל סיכון אשראי לציבור

(1) לא כולל עסקאות סינדיקציה שיזמו אחרים להענקת אשראי לממשלות זרות בהיקף של 464 מיליוני שקלים חדשים בשנת 2020 (בשנת 2019 - 505 מיליוני שקלים חדשים).

(2) לא כולל סיכון אשראי חוץ מאזני בעסקאות סינדיקציה עם ממשלות זרות בהיקף של 10 מיליוני שקלים חדשים בשנת 2019.

(3) סווג מחדש.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ה. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים

יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם בסוף השנה

ליום 31 בדצמבר							
2019		2020		2019		2020	
הפרשה להפסדי אשראי		הפרשה להפסדי אשראי		יתרה ⁽¹⁾		יתרה ⁽¹⁾	
ללא בנק אגוד		כולל בנק אגוד		ללא בנק אגוד		כולל בנק אגוד	
20	45	47	14,734	20,148	20,964		
4	4	8	10,672	10,651	11,903		
19	40	54	22,466	26,602	31,334		
5	11	13	8,160	8,985	10,191		
3	4	5	9,993	10,141	11,400		
36	42	60	8,613	8,475	9,260		
31	36	43	2,898	2,622	2,880		
1	2	2	206	260	311		

עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:

מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות

לפי דרישה שלא נוצלו

ערביות לרוכשי דירות

התחייבויות בלתי חוזרות למתן אשראי שאושר ועדיין לא ניתן

מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו

התחייבויות להוצאת ערבויות

ערבויות והתחייבויות אחרות⁽²⁾

ערבויות להבטחת אשראי

אשראי תעודות

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסיוף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

(2) כולל התחייבות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלקת המעו"ף בסך 71 מיליוני שקלים חדשים. (ב-31 בדצמבר 2019 סך של 57 מיליוני שקלים חדשים). לפרטים נוספים ראה ביאור 2.ג וביאור 27 א. לדוחות הכספיים.

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 31 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

ליום 31 בדצמבר 2020

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

כולל בנק אגוד

סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	במטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		מטבעות אחרים	אירו	דולרים של ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד	
86,570	-	265	576	11,753	1	73,975	נכסים
17,290	446	-	548	3,685	1,674	10,937	מזומנים ופיקדונות בבנקים
200	-	-	-	-	19	181	ניירות ערך
245,525	98	1,759	3,987	6,370	64,524	168,787	ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
613	-	-	181	372	-	60	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
31	(5)	-	-	-	-	36	אשראי לממשלות
1,743	1,743	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
239	239	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
4,543	113	127	327	518	127	3,331	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
3,386	677	23	6	172	554	1,954	נכסים בגין מכשירים נגזרים
360,140	3,311	2,174	5,625	22,870	66,899	259,261	סך כל הנכסים
							התחייבויות
284,224	98	2,673	5,729	41,259	16,457	218,008	פיקדונות הציבור
3,779	-	18	60	1,055	-	2,646	פיקדונות מבנקים
70	-	-	-	46	2	22	פיקדונות הממשלה
33,446	-	-	-	-	26,297	7,149	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
5,506	113	112	528	803	22	3,928	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
13,446	1,680	52	7	115	2,718	8,874	התחייבויות אחרות
340,471	1,891	2,855	6,324	43,278	45,496	240,627	סך כל ההתחייבויות
19,669	1,420	(681)	(699)	(20,408)	21,403	18,634	הפרש
							השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:
-	-	-	-	-	(2,441)	2,441	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
							מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	442	508	21,385	(397)	(21,938)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(24)	267	(639)	-	396	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	(2)	(72)	277	-	(203)	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
19,669	1,420	(265)	4	615	18,565	(670)	סך הכל כללי
-	-	35	455	472	-	(962)	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	95	(1,055)	144	-	816	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

(1) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) במקום בו לא ניתן לייחס את ההפרשה להפסדי אשראי לבסיס הצמדה ספציפי, נוכחה ההפרשה כאמור באופן יחסי מבסיסי ההצמדה השונים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 31 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - המשך

ליום 31 בדצמבר 2020

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ללא בנק אגוד

סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבעות אחרים	במטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
			אירו	דולרים של ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד	
74,161	-	218	145	11,201	-	62,597	נכסים
8,448	160	-	250	2,226	659	5,153	מזומנים ופיקדונות בבנקים
194	-	-	-	-	19	175	ניירות ערך
220,828	-	1,729	3,944	5,915	59,723	149,517	ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
613	-	-	181	372	-	60	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
31	(5)	-	-	-	-	36	אשראי לממשלות
1,444	1,444	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
87	87	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
3,688	-	108	242	130	127	3,081	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
2,758	623	19	-	170	492	1,454	נכסים בגין מכשירים נגזרים
2,758	623	19	-	170	492	1,454	נכסים אחרים
312,252	2,309	2,074	4,762	20,014	61,020	222,073	סך כל הנכסים
246,753	-	2,361	4,519	36,069	15,747	188,057	התחייבויות
3,647	-	16	48	1,037	-	2,546	פיקדונות הציבור
70	-	-	-	46	2	22	פיקדונות מבנקים
29,647	-	-	-	-	23,360	6,287	פיקדונות הממשלה
4,319	-	93	447	297	22	3,460	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
9,956	272	48	6	105	1,889	7,636	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
9,956	272	48	6	105	1,889	7,636	התחייבויות אחרות
294,392	272	2,518	5,020	37,554	41,020	208,008	סך כל ההתחייבויות
17,860	2,037	(444)	(258)	(17,540)	20,000	14,065	הפרש
-	-	-	-	-	(2,441)	2,441	השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:
-	-	-	-	-	(2,441)	2,441	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	201	70	18,642	(562)	(18,351)	מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	(24)	184	(753)	-	593	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(2)	45	132	-	(175)	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	(2)	45	132	-	(175)	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
17,860	2,037	(269)	41	481	16,997	(1,427)	סך הכל כללי
-	-	33	296	421	-	(750)	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	78	(405)	(1,010)	-	1,337	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

(1) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) במקום בו לא ניתן לייחס את ההפרשה להפסדי אשראי לבסיס הצמדה ספציפי, נוכחה ההפרשה כאמור באופן יחסי מבסיס ההצמדה השונים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 31 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - המשך

ליום 31 בדצמבר 2019

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		מטבעות אחרים	דולרים של ארה"ב	אירו	לא צמוד	צמוד מדד	
51,672	-	248	277	6,986	-	44,161	נכסים
10,113	149	-	436	3,883	607	5,038	מזומנים ופיקדונות בבנקים
120	-	-	-	-	16	104	ניירות ערך
204,708	-	1,593	3,008	5,612	57,272	137,223	ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
656	-	-	203	453	-	-	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
32	(4)	-	-	-	-	36	אשראי לממשלות
1,457	1,457	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
87	87	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
2,578	-	137	96	234	345	1,766	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
1,821	53	26	-	88	531	1,123	נכסים בגין מכשירים נגזרים
273,244	1,742	2,004	4,020	17,256	58,771	189,451	נכסים אחרים
							סך כל הנכסים
210,984	-	2,184	4,123	31,352	14,345	158,980	התחייבויות
714	-	24	117	395	-	178	פיקדונות הציבור
29	-	-	-	19	2	8	פיקדונות מבנקים
33,460	-	-	-	-	25,166	8,294	פיקדונות הממשלה
2,686	-	124	142	358	76	1,986	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
8,566	266	46	7	102	1,287	6,858	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
256,439	266	2,378	4,389	32,226	40,876	176,304	התחייבויות אחרות
16,805	1,476	(374)	(369)	(14,970)	17,895	13,147	סך כל ההתחייבויות
							הפרש
-	-	-	-	-	(3,458)	3,458	השפעת מכשירים נגזרים מגדרים: מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	201	602	16,203	(1,024)	(15,982)	מכשירים נגזרים שאינם מגדרים: מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(22)	(212)	(1,133)	-	1,367	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	(5)	(71)	325	-	(249)	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
16,805	1,476	(200)	(50)	425	13,413	1,741	סך הכל כללי
-	-	(22)	981	921	-	(1,880)	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	114	(2,042)	(2,495)	-	4,423	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

(1) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) במקום בו לא ניתן לייחס את ההפרשה להפסדי אשראי לבסיס הצמדה ספציפי, נוכחה ההפרשה כאמור באופן יחסי מבסיסי הצמדה השונים.

ביאורים לדוחות הכספיים
 ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 32 - נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופות לפירעון⁽¹⁾
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים						
מנעל שלוש ועד ארבע שנים	מנעל שנתיים ועד שלוש שנים	מנעל שנה ועד שנתיים	מנעל שלושה חודשים ועד שנה	מנעל חודש ועד שלושה חודשים	עם דרישה ועד חודש	
כולל בנק אגוד						
						ליום 31 בדצמבר 2020
						מטבע ישראלי (לרבות צמוד מט"ח)
17,404	24,521	26,514	36,928	11,384	(3)90,983	נכסים
5,609	6,673	20,470	33,324	39,386	160,251	התחייבויות
11,795	17,848	6,044	3,604	(28,002)	(69,268)	הפרש
376	(40)	559	(5,133)	(5,099)	(9,312)	עסקאות עתידיות
16	17	23	340	111	(239)	אופציות
12,187	17,825	6,626	(1,189)	(32,990)	(78,819)	הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים
						מטבע חוץ
779	964	2,139	2,494	1,416	20,417	נכסים
119	250	1,275	10,949	5,919	33,950	התחייבויות
660	714	864	(8,455)	(4,503)	(13,533)	הפרש
90	(101)	(632)	(8,375)	(3,071)	(7,330)	מזה: הפרש בדולר
188	275	488	461	(872)	12,164	מזה: הפרש בגין פעילות חוץ
(207)	200	748	7,459	5,506	6,934	עסקאות עתידיות
(16)	(17)	(23)	(340)	(111)	239	אופציות
437	897	1,589	(1,336)	892	(6,360)	הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים
						סך הכל
18,183	25,485	28,653	39,422	12,800	111,400	נכסים
5,728	6,923	21,745	44,273	45,305	194,201	התחייבויות
12,455	18,562	6,908	(4,851)	(32,505)	(82,801)	הפרש
17,788	22,443	26,788	32,446	11,241	17,251	מזה: אשראי לציבור
1,117	3,214	10,992	36,214	43,386	182,259	מזה: פיקדונות הציבור
						ליום 31 בדצמבר 2019
15,886	18,545	23,485	29,708	10,345	(3)69,378	נכסים
4,737	16,799	8,160	38,700	47,388	123,836	התחייבויות
11,149	1,746	15,325	(8,992)	(37,043)	(54,458)	הפרש

- (1) בביאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה, בהתאם לתקופות הנוטרות למועד הפרעון החוזי של כל תזרימי הנתונים מוצגים בניכוי הפרשות לחובות מסופקים.
- (2) כולל נכסים בסך 988 ו-533 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2020 ו-2019, בהתאמה, שזמן פרעונם עבר.
- (3) כולל אשראי בתנאי חח"ד בסך 3,401 ו-5,012 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2020 ו-2019, בהתאמה, וסכומי חריגה ממסגרות חח"ד בסך 91 ו-100 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2020 ו-2019, בהתאמה.
- (4) שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים המוצגים בביאור זה בגין פריס כספי אל היתרה המאזנית שלו.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

יתרה מאזנית							
שיעור תשואה חוזי ⁽⁴⁾	סך הכל	ללא תקופת פירעון	סך הכל תזרימי מזומנים	מעל עשרים שנה	מעל עשר ועד עשרים שנה	מעל חמש ועד עשר שנים	מעל ארבע ועד חמש שנים
2.75%	330,388	⁽²⁾ 2,775	384,617	25,598	72,168	63,730	15,387
0.90%	287,443	76	293,411	619	4,691	16,146	6,242
	42,945	2,699	91,206	24,979	67,477	47,584	9,145
	(17,908)	24	(16,311)	(6)	1,798	385	161
	192	-	294	-	-	9	17
	25,229	2,723	75,189	24,973	69,275	47,978	9,323
1.60%	26,441	⁽²⁾ 56	35,269	22	2,373	3,513	1,152
0.44%	51,137	3	52,811	28	50	201	70
	(24,696)	53	(17,542)	(6)	2,323	3,312	1,082
	(22,690)	419	(18,214)	(13)	981	172	65
	10,377	-	14,180	-	236	729	511
	21,311	-	20,667	-	38	(26)	15
	(193)	-	(294)	-	-	(9)	(17)
	(3,578)	53	2,831	(6)	2,361	3,277	1,080
2.65%	356,829	2,831	419,886	25,620	74,541	67,243	16,539
0.86%	338,580	79	346,222	647	4,741	16,347	6,312
	18,249	2,752	73,664	24,973	69,800	50,896	10,227
2.95%	245,427	1,999	298,460	25,381	72,352	57,510	15,260
0.19%	284,126	-	288,028	151	2,822	4,814	3,059
3.00%	271,502	⁽²⁾ 3,244	314,386	21,418	61,537	51,428	12,656
1.23%	256,173	35	261,826	490	4,944	12,686	4,086
	15,329	3,209	52,560	20,928	56,593	38,742	8,570

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 32 - נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופות לפירעון⁽¹⁾ - המשך
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים						
עם דרישה ועד חודש	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד שנתיים	מעל שנתיים ועד ארבע שנים	מעל שלושה ועד שנים	מעל שלוש ועד ארבע שנים
ללא בנק אגוד						
ליום 31 בדצמבר 2020						
מטבע ישראלי (לרבות צמוד מט"ח)						
נכסים	76,586 ⁽³⁾	9,095	31,082	23,146	21,225	14,781
התחייבויות	136,909	36,151	28,947	18,487	5,898	3,963
הפרש	(60,323)	(27,056)	2,135	4,659	15,327	10,818
עסקאות עתידיות	(6,249)	(5,338)	(6,128)	(153)	(200)	207
אופציות	(116)	111	340	23	17	16
הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים	(66,688)	(32,283)	(3,653)	4,529	15,144	11,041
מטבע חוץ						
נכסים	19,274	1,349	2,289	1,931	722	540
התחייבויות	28,088	5,478	10,312	1,184	168	49
הפרש	(8,814)	(4,129)	(8,023)	747	554	491
מזה: הפרש בדולר	(7,938)	(3,114)	(8,376)	(632)	(107)	55
מזה: הפרש בגין פעילות חוץ	12,164	(872)	461	488	275	188
עסקאות עתידיות	6,249	5,338	6,128	153	200	(207)
אופציות	116	(111)	(340)	(23)	(17)	(16)
הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים	(2,449)	1,098	(2,235)	877	737	268
סך הכל						
נכסים	95,860	10,444	33,371	25,077	21,947	15,321
התחייבויות	164,997	41,629	39,259	19,671	6,066	4,012
הפרש	(69,137)	(31,185)	(5,888)	5,406	15,881	11,309
מזה: אשראי לציבור	14,343	9,007	28,810	23,789	19,993	15,904
מזה: פיקדונות הציבור	153,956	40,440	31,921	10,024	2,689	942

- (1) בביאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה, בהתאם לתקופות הנותרות למועד הפירעון החוזי של כל תזרים. הנתונים מוצגים בניכוי הפרשות לחובות מסופקים.
- (2) כולל נכסים בסך 411 ו-533 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2020 ו-2019, בהתאמה, שזמן פרעונם עבר.
- (3) כולל אשראי בתנאי חח"ד בסך 3,401 ו-5,012 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2020 ו-2019, בהתאמה.
- (4) שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים המוצגים בביאור זה בגין פריט כספי אל היתרה המאזנית שלו.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

יתרה מאזנית							
שיעור תשואה חוזי ⁽⁴⁾	סך הכל	ללא תקופת פירעון	סך הכל תזרימי מזומנים	מעל עשרים שנה	מעל עשר ועד עשרים שנה	מעל חמש ועד עשר שנים	מעל ארבע ועד חמש שנים
2.82%	287,183	⁽²⁾ 1,835	338,115	23,944	67,375	57,122	13,759
0.88%	250,364	64	256,182	465	4,439	14,956	5,967
-	36,819	1,771	81,933	23,479	62,936	42,166	7,792
-	(17,887)	-	(17,888)	-	(38)	26	(15)
-	417	-	417	-	-	9	17
-	19,349	1,771	64,462	23,479	62,898	42,201	7,794
1.42%	22,760	⁽²⁾ 32	30,547	-	487	3,034	921
0.44%	43,756	3	45,375	-	-	81	15
-	(20,996)	29	(14,828)	-	487	2,953	906
-	(19,703)	-	(20,026)	-	(9)	78	17
-	10,377	-	14,180	-	236	729	511
-	17,888	-	17,888	-	38	(26)	15
-	(418)	-	(417)	-	-	(9)	(17)
-	(3,526)	29	2,643	-	525	2,918	904
2.73%	309,943	1,867	368,662	23,944	67,862	60,156	14,680
0.85%	294,120	67	301,557	465	4,439	15,037	5,982
-	15,823	1,800	67,105	23,479	63,423	45,119	8,698
2.94%	220,828	1,426	270,506	23,944	67,751	53,084	13,881
0.15%	246,753	-	250,709	151	2,822	4,766	2,998

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

(1) שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי הוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי, מהוון בריבית נכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי.

אומדן של השווי הוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הנכיון הוא סובייקטיבי. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי הוגן אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ליום המאזן. הערכת השווי הוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים ליום המאזן ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה, או שאינם נושאים ריבית, או מכשירים צמודים למדד המחירים לצרכן לטווחים הקצרים מאלו שבהם מתבצעות עסקאות דומות בפועל. בנוסף, בקביעת ערכי השווי הוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או שישולמו אגב הפעילות העסקית, וכמו כן הם אינם כוללים את השפעת המס. יתר על כן, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי הוגן יתכן שלא ימומש, מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפירעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות ההערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי הוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

(2) השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים

א. חישוב השווי הוגן נערך בהתחשב באומדן ביחס לאפשרות של פירעון מוקדם, המבוססות על ניתוח אמפירי.

הנחות הפירעון המוקדם במשכנתאות מבוססות על בדיקות אמפיריות ועל מודל התנהגות של לווים בקשר עם שיעור הסילוקים המוקדמים מתוך סך המשכנתאות. ההנחות נבדקות מעת לעת מול הסילוקים המוקדמים בפועל, בכל מגזר הצמדה ובכל סוג ריבית, בנפרד תוך הבחנה בין תקופות ההלוואה המקוריות (תקופות קצרות ותקופות ארוכות).

הנחות הפירעון המוקדם בפיקדונות וחשכונות עם תחנות יציאה (בריבית קבועה או משתנה, צמודי מדדי ולא צמודים), בהם תנאי הריבית ידועים מראש, מבוססות על ניתוח אמפירי, והן נבדקות ומתעדכנות מעת לעת.

הנחות הפירעון המוקדם הביאו לירידה של 1,027 מיליון שקלים חדשים בסך השווי הוגן של הנכסים, ולירידה של 620 מיליון שקלים חדשים בסך השווי הוגן של ההתחייבויות.

ב. פיקדונות הציבור, פיקדונות בבנקים, אשראי לממשלות, איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים שאינם סחירים - שיטת הערך הנוכחי של תזרים מזומנים עתידי לפי שיעורי ריבית שבהם, להערכת הבנק, ניתן היה לבצע עסקאות דומות בתאריך המאזן. בעסקאות הנושאות ריבית משתנה מופרד הפער בין המרווח על בסיס הריבית המשתנה בעסקה לבין המרווח בעסקאות דומות בתאריך המאזן. בחישוב השווי הוגן מטופל פער זה כרכיב בריבית קבועה. לגבי איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים הנסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי הוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת בשוק פעיל.

ג. ניירות ערך סחירים, ראה ביאור 1.16 בדוחות הכספיים.

ד. השקעות בתאגידים אשר לא ניתן לצטט להן מחיר שוק אינן נכללות בביאור זה לפי שווי הוגן, אלא לפי עלות (בניכוי ירידת ערך) המותאמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק. העלות, לפי הערכת ההנהלה, אינה נמוכה משווה הוגן של ההשקעה.

ה. אשראי לציבור - השווי הוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים, מנוכים בשיעור נכיון מתאים. בהלוואות ריבית משתנה מופרד הפער בין המרווח על בסיס הריבית המשתנה בעסקה לבין המרווח בהלוואות דומות במועד הדיווח. בחישוב השווי הוגן מטופל פער זה כרכיב בריבית קבועה. יתרת האשראי פולחה לפי רמות הסיכון של הלקוחות לתאריך המאזן, לגביהן חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית).

תקבולים אלה הווננו בשיעורי ריבית שבהם להערכת הבנק ניתן יהיה לבצע עסקאות דומות בתאריך המאזן ואשר משקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי ללקוח דומה (באשראי לדיוור - שיעור המשקף את רמת הסיכון בקטגוריה).

ו. חובות פגומים - השווי הוגן חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי נכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את חברות קבוצת הבנק, בהעמדת אשראים ביום המאזן. תזרימי המזומן העתידיים של חובות בעייתיים חושבו לאחר ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי ולאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות.

ירידה בשיעורי הנכיון ב-1% משפיעה על עלייה בשווי הוגן של החובות הבעייתיים בקבוצה בכ-4 מיליון שקלים חדשים.

ז. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי וכן התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - היתרה בדוחות הכספיים ליום המאזן מהווה קירוב לשווי הוגן.

ח. מכשירים נגזרים - ראה ביאור 1.16 בדוחות הכספיים.

ט. מכשירים פיננסיים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים (למעט מכשירים נגזרים ומכשירים פיננסיים סחירים) - היתרה בדוחות הכספיים ליום המאזן מהווה קירוב לשווי הוגן כפוף לשינויים בסיכונים אשראי ובמרווח הבנק.

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(3) להלן מידע בדבר הערכת שווים ההוגן של מכשירים פיננסיים:

א. יתרות שווי הוגן

31 בדצמבר 2020						
		שווי הוגן				
ללא בנק אגוד	סך הכל	רמה 3 ⁽⁴⁾	רמה 2 ⁽⁴⁾	רמה 1 ⁽⁴⁾	יתרה במאזן	
נכסים פיננסיים						
74,161	86,570	11,546	53,736	21,288	86,570	מזומנים ופיקדונות בבנקים
8,521	17,359	260	3,865	13,234	17,290	ניירות ערך ⁽³⁾
						ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת
194	200	-	-	200	200	הסכמי מכר חוזר
221,579	246,287	235,639 ⁽⁵⁾	8,076	2,572	245,525	אשראי לציבור, נטו
613	613	613	-	-	613	אשראי לממשלות
31	31	31	-	-	31	השקעות בחברות כלולות
3,655	4,543	1,755 ⁽²⁾	2,417	371	4,543	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,302	1,377	1,364	-	13	1,377	נכסים פיננסיים אחרים
310,056	356,980	251,208	68,094	37,678	356,149⁽⁴⁾	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות						
249,052	286,505	197,746	86,305	2,454	284,224	פיקדונות הציבור
3,647	3,779	3,565	214	-	3,779	פיקדונות מבנקים
74	74	74	-	-	70	פיקדונות הממשלה
30,468	34,436	1,752	6	32,678	33,446	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
4,408	5,506	1,652 ⁽²⁾	3,479	375	5,506	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
9,076	10,174	3,749	4,842	1,583	10,162	התחייבויות פיננסיות אחרות
296,725	340,474	208,538	94,846	37,090	337,187⁽⁴⁾	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) מדידת השווי ההוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של צד נגדי.
 (3) לפרטים בדבר היתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור 12 בדוחות הכספיים.
 (4) מזה נכסים והתחייבויות בסך 108,334 מיליון שקלים חדשים ו-122,620 מיליון שקלים חדשים, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ב'ד' להלן.
 (5) מזה נגזרים משבוצים באשראי לציבור, נטו בסך של 9 מיליון שקלים חדשים.

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות שווי הוגן - המשך

31 בדצמבר 2019					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	
	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
51,672	848	38,978	11,846	51,672	נכסים פיננסיים
10,174	66	2,537	7,571	10,113	מזומנים ופיקדונות בבנקים
					ניירות ערך ⁽³⁾
120	-	-	120	120	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת
206,377	⁽⁵⁾ 194,709	10,887	781	204,708	הסכמי מכר חוזר
657	657	-	-	656	אשראי לציבור, נטו
32	32	-	-	32	אשראי לממשלות
2,578	⁽²⁾ 701	1,662	215	2,578	השקעות בחברות כלולות
627	621	-	6	627	נכסים בגין מכשירים נגזרים
					נכסים פיננסיים אחרים
272,237	197,634	54,064	20,539	⁽⁴⁾270,506	סך כל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
212,989	147,289	64,919	781	210,984	פיקדונות הציבור
714	399	315	-	714	פיקדונות מבנקים
31	31	-	-	29	פיקדונות הממשלה
34,740	1,990	-	32,750	33,460	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2,686	⁽²⁾ 964	1,509	213	2,686	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
6,615	1,251	4,874	490	6,616	התחייבויות פיננסיות אחרות
257,775	151,924	71,617	34,234	⁽⁴⁾254,489	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של צד נגד.
- (3) לפרטים בדבר היתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.
- (4) מזה נכסים והתחייבויות בסך 72,028 מיליון שקלים חדשים ו- 67,968 מיליון שקלים חדשים, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ב'ד' להלן.
- (5) מזה נגזרים משובצים באשראי לציבור, נטו בסך של 8 מיליון שקלים חדשים.

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן:

1. על בסיס חוזר ונשנה

31 בדצמבר 2020			
סך הכל שווי הוגן	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים⁽²⁾			
איגרות חוב זמינות למכירה			
איגרות חוב:			
9,798	-	3,292	6,506
של ממשלת ישראל			
451	-	-	451
של ממשלות זרות			
252	-	78	174
של בנקים ומוסדות פיננסיים בישראל			
227	5	213	9
של בנקים ומוסדות פיננסיים זרים			
33	-	29	4
מגובי נכסים (ABS)			
683	19	226	438
של אחרים בישראל			
294	-	27	267
של אחרים זרים			
210	16	-	194
מניות שאינן למסחר			
ניירות ערך למסחר:			
-	-	-	1,342
איגרות חוב של ממשלת ישראל			
1,342	-	-	2
איגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל			
2	-	-	17
איגרות חוב של אחרים בישראל			
20	3	-	27
איגרות חוב של אחרים זרים			
27	-	-	20
מניות למסחר			
20	-	-	200
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
200	-	-	2,572
אשראי בגין השאלות ללקוחות			
2,572	-	-	2,572
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽⁴⁾			
חוזי ריבית:			
-	-	-	-
שקל מדד			
148	59	89	-
אחר			
964	162	802	-
חוזי מטבע חוץ			
2,891	1,337	1,483	71
חוזים בגין מניות			
532	189	43	300
חוזי סחורות ואחרים			
8	8	-	-
נכסים פיננסיים אחרים			
13	-	-	13
אחר			
9	9	-	-
20,696	1,807	6,282	12,607
סך כל הנכסים			
התחייבויות⁽²⁾			
2,454	-	-	2,454
פיקדונות בגין שאילות מלקוחות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽⁴⁾			
חוזי ריבית:			
-	-	-	-
שקל מדד			
108	48	60	-
אחר			
1,357	215	1,142	-
חוזי מטבע חוץ			
3,573	1,287	2,212	74
חוזים בגין מניות			
458	93	64	301
חוזי סחורות ואחרים			
10	9	1	-
התחייבויות פיננסיות אחרות			
1,583	-	-	1,583
אחר			
6	6	-	-
9,549	1,658	3,479	4,412
סך כל ההתחייבויות			

(1) מדידת השווי ההוגן במכשירים נגזרים ששווהו לרמה 3, מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

(2) כולל יתרת שווי הוגן נכסים ויתרת שווי הוגן התחייבויות בגין רכישת אגוד, על סך של 10,160 ו-2,047 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה. מזה יתרת שווי הוגן נכסים ויתרת שווי הוגן התחייבויות ברמה 3, על סך של 85 ו-9 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה. לפריטים בדבר הרכישה, ראה ביאור 35 לדוחות הכספיים.

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - המשך:

1. על בסיס חוזר ונשנה

31 בדצמבר 2019			
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	סך הכל שווי הוגן
נכסים			
איגרות חוב זמינות למכירה			
איגרות חוב:			
1,187	2,175	-	3,362
של ממשלת ישראל			
1,440	-	-	1,440
של ממשלות זרות			
-	362	-	362
של בנקים ומוסדות פיננסיים זרים			
83	-	17	100
מניות שאינן למסחר			
ניירות ערך למסחר:			
427	-	-	427
איגרות חוב של ממשלת ישראל			
341	-	-	341
איגרות חוב של ממשלות זרות			
120	-	-	120
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
781	-	-	781
אשראי בגין השאלות ללקוחות			
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽⁴⁾			
חוזי ריבית:			
-	70	126	196
שקל מדד			
-	455	24	479
אחר			
47	1,037	485	1,569
חוזי מטבע חוץ			
167	97	63	327
חוזים בגין מניות			
1	3	3	7
חוזי סחורות ואחרים			
6	-	-	6
נכסים פיננסיים אחרים			
-	-	8	8
אחר			
4,600	4,199	726	9,525
סך כל הנכסים			
התחייבויות			
781	-	-	781
פיקדונות בגין שאילות מלקוחות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽⁴⁾			
חוזי ריבית:			
-	67	14	81
שקל מדד			
-	695	40	735
אחר			
44	717	771	1,532
חוזי מטבע חוץ			
168	29	135	332
חוזים בגין מניות			
1	1	4	6
חוזי סחורות ואחרים			
490	-	-	490
התחייבויות פיננסיות אחרות			
1,484	1,509	964	3,957
סך כל ההתחייבויות			

(4) מדידת השווי ההוגן במכשירים נגזרים שסווגו לרמה 3, מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - המשך:

2. על בסיס שאינו חוזר ונשנה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)											
שווי הוגן					רמה 1 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 3 ⁽¹⁾	סך הכל	ללא בנק אגוד	כולל בנק אגוד	רווחים (הפסדים)
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון											
					-	6	122	128	94	(6)	
השקעות במניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין											
					-	-	216	216	59	28	
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)											
שווי הוגן					רמה 1 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 3 ⁽¹⁾	סך הכל	רווחים (הפסדים)		
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון											
					-	16	46	62	24		
השקעות במניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין											
					-	-	49	49	(6)		

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)										
רווחים (הפסדים), שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2020	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾						שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2019			
	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2020		העברות אל רמה 3 ⁽³⁾		רכישות ⁽⁴⁾ מכירות		ברוח כולל אחר בהון	בדוח רווח והפסד	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2019	
	2020	2020	מרמה 3 ⁽³⁾	רמה 3 ⁽³⁾	סילוקים	רכישות ⁽⁴⁾	מכירות	2019	2019	
										נכסים
										ניירות ערך זמינים למכירה
										איגרות חוב:
										של מוסדות פיננסיים זרים
-	5	-	-	-	-	5	1	(1)	-	של אחרים בישראל
1	19	(3)	13	-	(5)	11	-	3	-	ניירות ערך למסחר
										של אחרים בישראל
-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	מניות שאינן למסחר
(1)	16	-	-	-	-	-	-	(1)	17	נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾
										חוזי ריבית:
										שקל מדד
5	59	-	87	(145)	-	13	-	(22)	126	אחר
165	162	-	-	(58)	-	29	-	167	24	חוזי מטבע חוץ
769	1,337	-	-	(1,953)	-	2,329	-	476	485	חוזים בגין מניות
-	189	-	-	(201)	-	279	-	48	63	חוזי סחורות ואחרים
(11)	8	-	-	(1)	-	18	-	(12)	3	אחר
-	9	-	-	-	-	-	-	1	8	סך כל הנכסים
928	1,807	(3)	103	(2,358)	(5)	2,684	1	659	726	התחייבויות
										התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾
										חוזי ריבית:
										שקל מדד
(55)	48	-	62	(15)	-	9	-	(22)	14	אחר
186	215	-	-	(89)	-	77	-	187	40	חוזי מטבע חוץ
737	1,287	-	-	(1,663)	-	2,102	-	77	771	חוזים בגין מניות
-	93	-	-	(240)	-	248	-	(50)	135	חוזי סחורות ואחרים
1	9	-	-	(1)	-	2	-	4	4	אחר
-	6	-	-	-	-	-	-	6	-	סך כל ההתחייבויות
869	1,658	-	62	(2,008)	-	2,438	-	202	964	

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית רווחים והפסדים שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, במסגרת רווח כולל אחר.
 (2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.
 (3) העברות לרמה 3 כוללות עסקאות אשר נתוני השוק בגין, בתקופות המדווחות, אינם נצפים. העברות מרמה 3 נובעות ממצב הפוך.
 (4) כולל יתרת שווי הוגן נכסים ויתרת שווי הוגן התחייבויות בגין רכישת אגוד, על סך של 85 ו-9 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה. לפרטים בדבר הרכישה, ראה ביאור 35 לדוחות הכספיים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)									
רווחים (הפסדים), שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2019	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2019	העברות אל רמה 3 ⁽³⁾	סילוקים	מכירות	רכישות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾		שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2018	
						ברוח כולל אחר בהון	בדוח רווח והפסד		
-	17	17	-	-	-	-	-	-	נכסים
									מניות שאינן למסחר
									נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
									חוזי ריבית:
									שקל מדד
114	126	72	(52)	-	24	-	7	75	אחר
133	24	-	-	-	33	-	(18)	9	חוזי מטבע חוץ
362	485	-	(1,490)	-	1,020	-	(137)	1,092	חוזים בגין מניות
-	63	-	(96)	-	68	-	(65)	156	חוזי סחורות ואחרים
-	3	-	(4)	-	1	-	3	3	אחר
-	8	-	-	-	-	-	4	4	
609	726	89	(1,642)	-	1,146	-	(206)	1,339	סך כל הנכסים
									התחייבויות
									התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
									חוזי ריבית:
									שקל מדד
(36)	14	16	(20)	-	3	-	(10)	25	אחר
244	40	-	-	-	23	-	(10)	27	חוזי מטבע חוץ
731	771	-	(1,085)	-	1,159	-	113	584	חוזים בגין מניות
-	135	-	(86)	-	179	-	(164)	206	חוזי סחורות ואחרים
-	4	-	(1)	-	-	-	2	3	אחר
-	-	-	-	-	-	-	(8)	8	
939	964	16	(1,192)	-	1,364	-	(77)	853	סך כל ההתחייבויות

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. רווחים והפסדים שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, במסגרת רווח כולל אחר.

(2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

(3) העברות לרמה 3 כוללות עסקאות אשר נתוני השוק בגינן, בתקופות הסדווחת, אינם נצפים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ד. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3:

ממוצע משוקלל	טווח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2020 ⁽¹⁾	
			ציטוט מצד נגדי לעסקה	16	מניות שאינן למסחר
					ניירות ערך זמינים למכירה
59.42	5.60 - 101.08	מחיר	היוון תזרימי מזומנים מודל NAV - שיטת השווי הנכסי הנקי	14	איגרות חוב של אחרים בישראל
33.87	33.87	מחיר		5	
88.36	39.37 - 101.08	מחיר	היוון תזרימי מזומנים	3	איגרות חוב של אחרים זרים
					נכסים בגין מכשירים נגזרים:
0.28%	0.12% - 0.30%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	53	שקל מדד
0.35%	0.13% - 16.87%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	55	מטבע חוץ
37.41%	29.94% - 47.13%	סטיית תקן למניה	מודל תמחור אופציות	383	חוזים בגין מניות
0.16%	0.13% - 0.17%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	1	חוזי סחורות ואחרים
1.74%	0.30% - 3.30%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	1,330	אחר
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
0.28%	0.20% - 0.55%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	39	חוזי ריבית - שקל מדד
1.80%	0.30% - 2.85%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	1,628	אחר

ממוצע משוקלל	טווח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2019	
			ציטוט מצד נגדי לעסקה	17	מניות שאינן למסחר
					נכסים בגין מכשירים נגזרים:
0.84%	0.82% - 0.93%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	123	חוזי ריבית - שקל מדד
41.26%	40.86% - 41.49%	סטיית תקן למניה	מודל תמחור אופציות	300	חוזים בגין מניות
1.66%	0.30% - 2.90%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	286	אחר
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
0.89%	0.82% - 0.93%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	14	חוזי ריבית - שקל מדד
1.76%	0.30% - 3.10%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	950	אחר

(1) כולל יתרת שווי הוגן נכסים ויתרת שווי הוגן התחייבויות בגין רכישת אגוד, על סך של 80 ו-9 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה. בנכסים קיימות אגרות חוב לא סחירות של בנק אגוד בסך של 5 מיליוני שקלים חדשים אשר הוערכו על ידי גורם ציטוט חיצוני ואין בידי בנק אגוד את הנתונים הלא נצפים המשמעותיים אשר שימשו לתמחור השווי ההוגן. לפרטים בדבר הרכישה, ראה ביאור 35 לדוחות הכספיים.

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ה. העברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי ההוגן
לא היו העברות מרמה 2 ורמה 3 לרמה 1 במהלך תקופת הדיווח.

ו. בחירה בחלופת השווי ההוגן

כאשר הבנק בוחר בחלופת השווי ההוגן, השינויים בשווי ההוגן של השקעות באיגרות חוב מסוימות נזקפים לרווח והפסד, ואיגרות החוב מסווגות לתיק למסחר למרות שלא נרכשו למטרה זו.

הבחירה בחלופת השווי ההוגן נעשתה בנסיבות המפורטות להלן:

1. הפחתת תנודתיות ברווח והפסד אשר נגרמת כתוצאה מהבדלים בין בסיס המדידה המקורי של מכשירים פיננסיים, שיועדו לחלופת השווי ההוגן, לבין בסיס המדידה של מכשירים פיננסיים נגזרים המשמשים לניהול הסיכונים בגין השקעות כאמור.
2. המורכבות שביישום חשבונאות הגידור.
3. הצגה כלכלית נכונה יותר של נכסים המנוהלים על בסיס שווי הוגן.

ליום 31 בדצמבר 2020 לא בחר הבנק בחלופת השווי ההוגן.
ליום 31 בדצמבר 2019 בחר הבנק בחלופת השווי ההוגן לעניין ניירות ערך שסווגו כניירות ערך למסחר, למרות שלא נרכשו למטרות המסחר. לפרטים נוספים ראה ביאור 2, 2.א3, 3.3 ו-12(4).

הפסדים בגין שינויים בשווי ההוגן לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2019	ניירות ערך זמינים למכירה
(2)	341	

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2020

ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות

ליום 31 בדצמבר 2020

צדדים קשורים המוחזקים
על ידי התאגיד הבנקאי

בעלי עניין

חברות כלולות או חברות

מי שהיה בעל עניין בעת המוחזקות בשליטה

מחזיקי מניות

שנעשתה העסקה

אחרים⁽⁵⁾

נושאי משרה⁽⁴⁾

בעלי שליטה

היתרה

היתרה

היתרה

היתרה

היתרה

הגבוהה

הגבוהה

הגבוהה

הגבוהה

הגבוהה

יתרה

יתרה

יתרה

יתרה

יתרה

במשך

במשך

במשך

במשך

במשך

השנה⁽¹⁾

השנה⁽¹⁾

השנה⁽¹⁾

השנה⁽¹⁾

השנה⁽¹⁾

המאזן

המאזן

המאזן

המאזן

המאזן

נכסים

השקעה בניירות ערך

אשראי לציבור

הפרשה להפסדי אשראי

אשראי לציבור, נטו

השקעה בחברות כלולות

התחייבויות

פיקדונות הציבור

מניות (כלול בהון עצמי)⁽²⁾

סיכון אשראי במכשירים פיננסיים

חוץ מאזניים⁽³⁾

-	-	-	-	77	66	-	-	-	-
1	-	-	-	453	448	20	19	153	67
-	-	-	-	4	4	-	-	1	1
1	-	-	-	449	444	20	19	152	66
31	31	-	-	-	-	-	-	-	-
56	41	-	-	2,860	1,942	95	82	81	53
-	-	-	-	-	-	-	-	7,883	7,883
5	5	-	-	154	139	9	8	3	2

(1) על בסיס יתרות לסוף כל חודש.

(2) אחזקות בעלי עניין וצדדים קשורים בהון העצמי של הבנק.

(3) סיכונים אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של לווה בודד.

(4) נושאי משרה בבנק (לרבות המנהל הכללי) ולרבות דירקטורים ביחד עם בני משפחה קרובים שלהם.

(5) תאגיד שאדם או תאגיד שנכלל באחת הקבוצות של בעלי העניין, שולט בהם או מחזיק עשרים וחמישה אחוזים או יותר מההון המנוי המונפק שלהם או מכוח ההצבעה בהם או רשאי למנות עשרים וחמישה אחוזים או יותר מהדירקטורים שלהם.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2020

ליום 31 בדצמבר 2019									
צדדים קשורים המוחזקים על ידי התאגיד הבנקאי					בעלי עניין				
חברות כלולות או חברות המוחזקות בשליטה משותפת		מי שהיה בעל עניין בעת שנעשתה העסקה		אחרים ⁽⁵⁾		נושאי משרה ⁽⁴⁾		מחזיקי מניות בעלי שליטה	
היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁾	יתרה לתאריך המאזן
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	-	42	23	16	16	15	10
-	-	-	-	4	1	-	-	-	-
1	1	-	-	38	22	16	16	15	10
32	32	-	-	-	-	-	-	-	-
10	10	-	-	668	588	93	73	66	41
-	-	-	-	-	-	-	-	7,027	7,027
1	1	-	-	99	92	5	4	3	3

ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. תמצית תוצאות עסקיות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2020				
בעלי עניין				
צדדים קשורים המוחזקים על ידי התאגיד הבנקאי				
חברות כלולות או חברות המוחזקות בשליטה משותפת	אחרים ⁽²⁾	נושאי משרה ⁽¹⁾	מחזיקי מניות בעלי שליטה	
-	6	-	-	הכנסות ריבית מאשראי לציבור, נטו
-	(8)	-	-	הוצאות ריבית על פיקדונות הציבור
-	(2)	-	-	סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
-	16	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית, נטו
-	-	(43)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות
-	14	(43)	-	סך הכל

ג. תגמול וכל הטבה אחרת לבעלי עניין (מהתאגיד הבנקאי ומחברות מוחזקות)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2020				
נושאי משרה ⁽¹⁾				
אחרים ⁽²⁾				
מספר מקבלי הטבות	סך הטבות	מספר מקבלי הטבות	סך הטבות	
-	-	16	37	בעל עניין המועסק בתאגיד או מטעמו
-	-	10	6	דירקטור שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו
-	-	-	-	בעל עניין אחר שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו

(1) נושאי משרה בבנק (לרבות המנהל הכללי) ולרבות דירקטורים ביחד עם בני משפחה קרובים שלהם.

(2) תאגיד שאדם או תאגיד שנכלל באחת הקבוצות של בעלי העניין, שולט בהם או מחזיק עשרים וחמישה אחוזים או יותר מההון המניות המונפק שלהם או מכוח ההצבעה בהם או רשאי למנות עשרים וחמישה אחוזים או יותר מהדירקטורים שלהם.

2018				2019			
צדדים קשורים המוחזקים על ידי התאגיד הבנקאי		בעלי עניין		צדדים קשורים המוחזקים על ידי התאגיד הבנקאי		בעלי עניין	
חברות כלולות או חברות המוחזקות בשליטה משותפת		מחזיקי מניות בעלי שליטה		חברות כלולות או חברות המוחזקות בשליטה משותפת		מחזיקי מניות בעלי שליטה	
אחרים ⁽²⁾		נושאי משרה ⁽¹⁾		אחרים ⁽²⁾		נושאי משרה ⁽¹⁾	
-	4	1	2	-	2	-	2
-	(1)	(1)	-	-	-	(1)	(1)
-	3	-	2	-	2	(1)	1
-	-	-	-	-	4	-	-
-	(4)	(37)	-	-	(2)	(44)	-
-	(1)	(37)	2	-	4	(45)	1

2018				2019			
אחרים ⁽²⁾		נושאי משרה ⁽¹⁾		אחרים ⁽²⁾		נושאי משרה ⁽¹⁾	
מספר מקבלי הטבות	סך הטבות	מספר מקבלי הטבות	סך הטבות	מספר מקבלי הטבות	סך הטבות	מספר מקבלי הטבות	סך הטבות
-	-	14	31	-	-	14	38
-	-	13	6	-	-	16	6
3	4	-	-	1	2	-	-

ביאור 35 - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח

א. השפעות התפשטות נגיף הקורונה

משבר הקורונה הפוקד את העולם כולו וישראל בתוכו מוביל להשלכות כלכליות, ריאליות ופיננסיות, תוך ירידה חדה בהיקף הפעילות המשקית בתקופות מסוימות, עלייה משמעותית בשיעור הבלתי מועסקים ותגודתיות חריפה בשווקים הפיננסיים. כתוצאה מאירועים אלו חלה עלייה בסיכון האשראי במשק הישראלי ובעולם כולו. העלייה ברמת סיכון האשראי, נבעה בעיקרה מהמגזר העסקי, ובדגש על העסקים הבינוניים והקטנים, בעקבות הירידה בפעילות המשקית.

לפרטים בדבר דגשים פיקוחיים לגבי טיפול חשבונאי בחובות, ודיווח לציבור לאור משבר הקורונה ראה ביאור ג.1 לעיל.

לפרטים בדבר פרסום הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 250 בעניין "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה)" ראה ביאור 25.

ההפרשה להפסדי אשראי שנכללה בדוחות כספיים אלה כוללת אומדן בגין השפעת משבר הקורונה, שבא לידי ביטוי בעיקר בגידול בהפרשה הקבוצתית. בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, מיישם הבנק שיטת מדידה של ההפרשה הקבוצתית אשר מביאה בחשבון הן את שיעור הפסדי העבר, החל משנת 2011, והן את ההתאמות בגין הגורמים הסביבתיים הרלבנטיים. גורמים אלה כוללים בין היתר: מגמות בהיקפי אשראי בכל ענף ותנאים ענפיים, נתונים מאקרו כלכליים, הערכת איכות כללית של האשראי לענפי משק, שינויים בנפח ומגמה של יתרות בפיגור, שינויים במדיניות הבנק למתן אשראי ועוד.

ביום 21 באפריל 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר הכולל דגשים לדוחות הכספיים. בחוזר הודגש, בין היתר, כי על התאגידים הבנקאיים לוודא כי דוחותיהם משקפים את ההשפעות העיקריות של אירוע נגיף הקורונה, וכי ההפרשות להפסדי אשראי נערכו באופן שמרני זהיר. החוזר מציינ כי הפיקוח על הבנקים ער לכך שבנסיבות הקיימות קיימת רמה גבוהה של אי ודאות, אשר מחייבת תאגיד בנקאי להפעיל שיקול דעת משמעותי, וקובע כי יש לעדכן את ההתאמות האיכותיות בחישוב ההפרשה, ולהגדיל את הסכומים שנכללים בהפרשה להפסדי אשראי. לאורך זמן, ככל שיעמוד לרשות הבנק מידע נוסף, יעודכנו אומדני ההשפעה בהתאם. לצורך חישוב ההפרשות להפסדי אשראי נדרש הבנק להשתמש במקורות חיצוניים אמין, וכן בתחזיות המאקרו-כלכליות העדכניות ביותר כנקודות עיגון.

הפרמטרים החדשים הובאו בחשבון בקביעת ההפרשה בהתאם להוראות בנספח 'להוראות הדיווח לציבור, אשר מחייבות "להביא בחשבון את כל הגורמים הרלבנטיים הידועים, פנימיים וחיצוניים, שעשויים להשפיע על סיכויי הגביה של חובות", וכי השיטה לקביעת ההפרשה להפסדי האשראי צריכה "להיות מיושמת בעקביות, אך, כאשר ראוי, להתעדכן בגין גורמים חדשים שמשפיעים על סיכויי הגביה". ההפרשה האיכותית מתבססת על שיקול דעת ואומדן שנערך בתנאי חוסר-ודאות, ותיבחן באופן שוטף בהתאם להתפתחות האינדיקטורים השונים. שיעור ההפרשה על פי המודל ימשיך להתעדכן באופן שוטף בהתאם לאינדיקטורים השונים, ויותאם גם בעתיד בהתאם להתפתחויות.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי לשנת 2020 ולרבעון הרביעי של שנת 2020 מסתכמות ב-1,050 ו-118 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה. ללא השפעת בנק אגוד, הסתכמו הוצאות בגין הפסדי אשראי ב-1,058 ו-126 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה, לעומת 364 ו-119 מיליוני שקלים חדשים בתקופות המקבילות אשתקד, גידול של 694 מיליוני שקלים חדשים בין השנים. עיקר הגידול נובע מהסיבות שתוארו לעיל. לפרטים נוספים בדבר ההפרשה להפסדי אשראי שנכללה בדוחות כספיים אלה, ראה ביאורים 13 ו-30 לדוחות הכספיים.

ב. רכישת בנק אגוד

בהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק מיום 27 בנובמבר 2017, התקשר הבנק בהסכם עם בעלי השליטה של בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "בנק אגוד") המחזיקים יחדיו ב-47.63% מהון המניות המונפק והנפרע של בנק אגוד, לרכישת מניות בנק אגוד ומיזוג עם הבנק בדרך של החלפת מניות (להלן: "ההסכם"). כמו כן, עובר למועד ההתקשרות בהסכם, התקבלה הודעתו של בעל מניות נוסף של בנק אגוד, המחזיק (באמצעות נאמנים) במניות בנק אגוד המהוות כ-27.12% מהון המניות המונפק והנפרע של בנק אגוד ("בעל המניות הנוסף") להיענות בחיוב להצעת הרכש. בהמשך, נחתמו בין בנק אגוד, בעל המניות הנוסף והבנק מספר תוספות להסכם המיזוג.

ביום 30 במאי 2018 התקבלה החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים להתנגד למיזוג (להלן: "הממונה" ו-"ההחלטה", בהתאמה), ובחודש ספטמבר 2018 הוגש ערר. ביום 28 בנובמבר 2019 התקבל פסק הדין בערר, באופן שההחלטה של מ"מ הממונה להתנגד למיזוג בוטלה, והעניין הוחזר לממונה על מנת להשלים ההחלטה בנושא האפשרות להצבת תנאים להפגת חשש לפגיעה בתחרות. החלטת הממונה בעניין תנאים כאמור ניתנה ביום 8 בינואר 2020 ("החלטת תנאי המיזוג המקורית").

בהמשך להחלטת תנאי המיזוג המקורית, נחתם ביום 14 ביולי 2020, הסכם בין הבנק לבין קבוצת פנינסולה בע"מ (להלן: "פנינסולה" ו-"הסכם פנינסולה" או "עסקת פנינסולה"), לפיו, בכפוף להשלמת העסקה נשוא הסכם המיזוג ואישור הממונה ("התנאים המתלים בעסקת פנינסולה") ולאחר שהשליטה בבנק אגוד תעבור לבנק, ייחתם בין בנק אגוד לבין פנינסולה הסכם למכירת תיק האשראי ליהלומים.

ביום 27 ביולי 2020 התקבלה החלטת הממונה המתוקנת (להלן: "ההחלטה המתוקנת של הממונה"), הכוללת תיקונים מסוימים להחלטת תנאי המיזוג המקורית, אשר נדונו בין הצדדים לעסקת המיזוג לבין הממונה, על מנת שעסקת פנינסולה תעמוד בתנאים שבהחלטת הממונה. בין היתר, תתאפשר על פי ההחלטה המתוקנת של הממונה השלמת עסקת מכירת תיק האשראי ליהלומים במקביל לביצוע המיזוג. כמו כן, התקבל במועד הנ"ל אישור הממונה לזהותה של רוכשת תיק האשראי ולתוכן פעילות האשראי ליהלומים הנמכרת.

ביאור 35 - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח - המשך

ביום 30 באוגוסט 2020 פרסם הבנק הצעת רכש חליפין למניות בנק אגוד, אשר מועד קיבולה נדחה ביום 10 בספטמבר 2020 וביום 16 בספטמבר 2020, תנאיה עודכנו ביום 17 בספטמבר 2020, מועד הקיבול של הצעת הרכש היה ביום 23 בספטמבר 2020, והיא הושלמה ביום 30 בספטמבר 2020. במסגרת הצעת הרכש, נרכשו 100% מהון המניות המונפק והנפרע של בנק אגוד ומזכויות ההצבעה בבנק אגוד, בתמורה ל: (1) הנפקת מניות, כך שבגין כל מניה רגילה אחת בת 0.01 ש"ח ערך נקוב של בנק אגוד, שנרכשה על ידי הבנק, הנפיק הבנק 0.2699694 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ערך נקוב כל אחת של הבנק, ובסך הכל הנפיק 19,865,165 ע"ג מניות של הבנק; (2) תשלום במזומן בסך של 16 מיליוני שקלים חדשים ("התמורה במזומן") על ידי הבנק; (3) כמו כן, שולם תקבול בסך של 37.24 מיליוני שקלים חדשים במזומן אשר הופקד על ידי בעל המניות הנוסף, וכפי שנמסר לבנק, מדובר בתשלום אשר בעל המניות הנוסף התחייב לשלם לבעלי השליטה בבנק אגוד בהתאם להסדרים ביניהם ובחלוקה שנקבעה ביניהם, ואשר בעלי השליטה בבנק אגוד הדיעו על כוונתם לחלוק בו עם בעלי מניות בנק אגוד מן הציבור, כפי שיעור החזקתם במניות בנק אגוד (למעט בעל המניות הנוסף) ("התקבול הנוסף"). יצוין, כי בהתאם לאמור לעיל, כל מניית בנק אגוד בת 0.01 ש"ח ערך נקוב זיכתה את בעלי המניות בבנק אגוד בסך כולל של 1.8513449 ש"ח, בגין התמורה במזומן והתקבול הנוסף, ולמעט למניות בעלי מניות השליטה ומניות בעל המניות הנוסף.

החל מיום 30 בספטמבר 2020 מחזיק הבנק במלוא הון המניות של בנק אגוד, ובכך מתקיימת שליטה של הבנק בבנק אגוד. בהתאם, כולל המאזן המאוחד של הבנק את מאזן בנק אגוד.

בהתאם לתנאים שהציבה הממונה להפגת חשש לפגיעה בתחרות, ובהתאם להסכם שנחתם ביום 14 ביולי 2020 בין הבנק לבין קבוצת פנינסולה בע"מ ("להלן: "פנינסולה") ו-"הסכם פנינסולה או "עסקת פנינסולה"), נחתם במועד השלמת עסקת הרכש הסכם בין בנק אגוד לבין פנינסולה, למכירת פעילות היהלומים של בנק אגוד. על פי ההסכם, התמורה ששולמה על ידי פנינסולה לבנק אגוד חושבה על פי סכום האשראי המנוצל בפועל בתיק האשראי במועד השלמת עסקת האשראי (למעט אשראי ללקוחות שסווג על ידי בנק אגוד כחובות פגומים, אשר יימכר לרוכש האשראי ללא תמורה). כתוצאה מהמכירה, רשם בנק אגוד ביום 30 בספטמבר 2020 הפסד בסך 117 מיליוני שקלים חדשים (77 מיליוני שקלים חדשים לאחר מס) בגין מכירת פעילות היהלומים.

ג. קביעת שווי הנכסים וההתחייבויות

בהתאם להוראות ASC 805, נדרש הבנק בעת הרכישה לבצע ייחוס של עלות הרכישה (Purchase Price Allocation - PPA) לנכסים ולהתחייבויות של בנק אגוד, וזאת בפרק זמן של עד 12 חודשים ממועד הרכישה. מפאת פרק הזמן הקצר שחלף ממועד הרכישה ועד לפרסום הדוחות הכספיים של 30.9.20, שימשו היתרות בספרי אגוד כאומדן ראשוני, שמרני, לצורך הייחוס הזמני של עלות הרכישה (PPA Provisional) במועד האיחוד לראשונה.

בסוף שנת 2020 הושלמה הערכת שווי שנערכה לצורך הקצאת עלות הרכישה (PPA), החל מדוחות כספיים אלה ליום 31.12.20, נכללים במאזן המאוחד הנכסים וההתחייבויות של אגוד, בתוספת התאמה לשווי השוק שלהם ליום 30.9.20, וכן נכסים והתחייבויות לא מוחשיים, בהתבסס על ה- PPA. הסכום נטו שהוכר במועד הרכישה בגין השווי ההוגן של הנכסים הניתנים לזיהוי שנרכשו ושל ההתחייבויות שניטלו במסגרת צירוף העסקים, לאחר השפעת מכירת פעילות היהלומים של בנק אגוד, עולה על התמורה שהועברה. ההפרש, בסך של כ-1.5 מיליארד שקלים חדשים, נכלל בדוחות הכספיים המאוחדים של הבנק כיתרת זכות נדחית מרכישת בנק אגוד במסגרת סעיף התחייבויות אחרות. יתרת הזכות הנדחית חושבה לאחר הפחתת ההפסד נטו בסך 77 מיליוני שקלים חדשים שהוכר בגין מכירת פעילות היהלומים של בנק אגוד. כמו כן, יופחת מסכום זה גם סכום ההוצאה, נטו, שירשום בנק אגוד בגין הוצאות פרישת חלק מעובדי בנק אגוד. יתרת הזכות הנדחית, נטו, תוכר כהכנסה בדוח על הרווח או הפסד על פני תקופה של 5 שנים ממועד הרכישה.

להלן התמורה שהועברה ושווי הנכסים המזוהים, נטו ליום 30 בספטמבר 2020, מועד הרכישה:

מיליוני שקלים חדשים	
2,484	הון אגוד ליום 30 בספטמבר 2020
97	התאמת נכסים והתחייבויות, נטו, לשווי שוק ליום 30 בספטמבר 2020, (ראה פירוט להלן)
2,581	שווי של הנכסים המזוהים, נטו, בבנק אגוד
	פחות:
(16)	תמורה ששולמה במזומן
(1,207)	הנפקת 19,865,165 מניות רגילות 1 ש"ח ע.ג של הבנק ⁽¹⁾
(1,223)	עלות הרכישה
105	בתוספת: הקצאה לנכסים לא מוחשיים, נטו ⁽²⁾ , (ראה פירוט להלן)
1,463	סך הכול יתרת זכות נדחית ליום 30 בספטמבר 2020

ביאור 35 - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח - המשך

להלן פירוט ההתאמות לשווי הוגן של הנכסים המוחשיים ליום 30 בספטמבר 2020 במיליוני שקלים חדשים:

שווי שוק בערכי 30 בספטמבר 2020 כפי שנכלל בדוחות הנכספים החל מיום 31 בדצמבר 2020	התאמות לשווי שוק (PPA)	יתרה ליום 30 בספטמבר 2020 כפי שהוצגה בדוחות אגוד	
			נכסים
10,297	-	10,297	מזומנים ופיקדונות בבנקים
9,155	-	9,155	ניירות ערך
56	-	56	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
25,129	141	24,988	אשראי לציבור, נטו
305	92	213	בניינים וציוד
915	-	915	נכסים בגין מכשירים נגזרים
760	42	718	נכסים אחרים
46,617	275	46,342	סך כל הנכסים
			התחייבויות
36,868	115	36,753	פיקדונות הציבור
119	-	119	פיקדונות מבנקים
3,921	13	3,908	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1,143	-	1,143	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,935	-	1,935	התחייבויות אחרות
50	50	-	עתודה למס בגין התאמות לנכסים מוחשיים
44,036	178	43,858	סך כל ההתחייבויות
	97		סך כל שווי הנכסים המוחשיים

להלן פירוט ההקצאה לנכסים בלתי מוחשיים ליום 30 בספטמבר 2020 במיליוני שקלים חדשים:

שווי שוק בערכי 30 בספטמבר 2020 כפי שנכלל בדוחות הנכספים החל מיום 31 בדצמבר 2020	
94	פיקדונות ליבה
65	קשרי לקוחות מסחר בניירות ערך
(54)	עתודה למס בגין פקדונות ליבה וקשרי לקוחות מסחר בניירות ערך
105	סך כל הקצאה לנכסים בלתי מוחשיים

- (1) השווי הוגן של המניות הרגילות שהונפקו כחלק מעלות צירוף העסקים נקבע בהתאם לשער הסגירה של מניית הבנק בבורסה לניירות ערך בת"א ביום 30 בספטמבר בשנת 2020
- (2) מופחתים בהתאם לאומדן אורך חייהם הכלכלי, הנע בין 4 ל-7 שנים.

ביאור 35 - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח - המשך

להלן פירוט הנכסים והתחייבויות המזוהים שנרכשו, כפי שנכללו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020, וכפי שהיו נכללים בדוחות ליום 30 בספטמבר 2020 אילו היו מוצגים על פי שווי השוק בהתאם להערכת השווי (PPA), במיליוני שקלים חדשים:

ליום 30 בספטמבר - פרופורמה			ליום 31 בדצמבר			
2020			2020			
ללא בנק אגוד	בנק אגוד ⁽⁴⁾	כולל בנק אגוד	ללא בנק אגוד	בנק אגוד ⁽⁴⁾	כולל בנק אגוד	
67,441	10,297	77,738	74,161	12,409	86,570	נכסים
9,233	9,025	18,258	8,448	8,842	17,290	מזומנים ופיקדונות בבנקים
116	56	172	194	6	200	ניירות ערך
219,104	25,129	244,233	223,250	24,708	247,958	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
(2,327)	-	(2,327)	(2,422)	(11)	(2,433)	אשראי לציבור
216,777	25,129	241,906	220,828	24,697	245,525	הפרשה להפסדי אשראי
616	-	616	613	-	613	אשראי לציבור, נטו
30	-	30	31	-	31	אשראי לממשלות
1,433	305	1,738	1,444	299	1,743	השקעות בחברות כלולות
87	159	246	87	152	239	בניינים וציוד
2,336	902	3,238	3,688	855	4,543	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
2,798	744	3,542	2,758	628	3,386	נכסים בגין מכשירים נגזרים
						נכסים אחרים
300,867	46,617	347,484	312,252	47,888	360,140	סך כל הנכסים
						התחייבויות והון
239,403	36,868	276,271	246,753	37,471	284,224	פיקדונות הציבור
2,667	119	2,786	3,647	132	3,779	פיקדונות מבנקים
41	-	41	70	-	70	פיקדונות הממשלה
29,217	3,791	33,008	29,647	3,799	33,446	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2,415	1,130	3,545	4,319	1,187	5,506	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
9,220	3,502	12,722	9,956	3,490	13,446	התחייבויות אחרות
282,963	45,410	328,373	294,392	46,079	340,471	סך כל ההתחייבויות
17,065	⁽⁴⁾ 1,207	18,272	16,995	⁽³⁾⁽²⁾ 1,809	18,804	הון עצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק
839	-	839	865	-	865	זכויות שאינן מקנות שליטה
17,904	1,207	19,111	17,860	1,809	19,669	סך כל ההון
300,867	46,617	347,484	312,252	47,888	360,140	סך כל ההתחייבויות וההון

- (1) לאחר הפחתת יתרת זכות נדחית ושל הנכסים המזוהים, כאמור לעיל, וקיזוז יתרת הדדיות.
 (2) כולל סך של 500 מיליוני שקלים שהעמיד הבנק לבנק אגוד, כנגד הנפקת מניות.
 (3) ההון העצמי כפי שנכלל בדוחות הכספיים של בנק אגוד, ליום 31 בדצמבר 2020 - 3,038 מיליוני שקלים חדשים.
 (4) ההון העצמי כפי שנכלל בדוחות הכספיים של בנק אגוד, ליום 30 בספטמבר 2020 - 2,484 מיליוני שקלים חדשים.

ביאור 35 - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח - המשך

להלן תוצאות הדוחות המאוחדים אילו הבנק היה רוכש את בנק אגוד ביום 1 לינואר 2018:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2020	
5,367	5,697	5,807	ללא בנק אגוד:
1,206	1,842	1,544	הכנסות מדוחות ⁽⁴⁾ רווח נקי מדוח
860	872	729	בנק אגוד:
70	162	(60)	הכנסות מדוחות ⁽⁴⁾ רווח (הפסד) נקי מדוח
6,311	6,770	6,855	הכנסות פרפורמה ⁽⁴⁾
1,410	2,213	1,772	רווח נקי פרפורמה
			רווח למניה פרפורמה:
5.57	8.71	6.95	בסיסי
5.55	8.68	6.94	מדולל

(4) הכנסות כוללות הכנסות ריבית נטו וכן הכנסות שאינן מריבית.

להלן ההנחות בבסיס עריכת נתוני הפרפורמה:

- עסקת הרכישה בוצעה ביום 1 בינואר 2018.
- במועד הרכישה נוצרה יתרת זכות נדחית בהיקף דומה לזו שנוצרה ברכישה בפועל, ביום 30 בספטמבר 2020. יתרת הזכות הנדחית, נפרסה בדוח רווח והפסד על פני 5 שנים, החל מיום 1 בינואר 2018.
- הפחתת ההתאמות לשווי הוגן של הנכסים הבלתי מוחשיים ושל ההתחייבויות בגין עלות הרכישה, נפרסה בדוח רווח והפסד החל מיום 1 בינואר 2018.
- פעילות היהלומים של בנק אגוד נמכרה במועד העסקה, ביום 1 בינואר 2018, והשפעתה על רווחי בנק אגוד זהה לזו שנכללה ברבעון השלישי 2020 בספרי בנק אגוד.
- מכירת פעילות היהלומים גרעה מהכנסות בנק אגוד בהתאם לשיעור הפעילות שנמכרה, והוצאות בנק אגוד צומצמו בשיעור דומה.

ביאור 36 - אירועים לאחר תאריך המאזן

ביום 11 בינואר 2021 התקשרה United Mizrahi Overseas Holding Co. B.V. (Netherlands) (להלן: "מזרחי החזקות בינלאומיות"), חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, בהסכם עם Hyposwiss Private Bank Genève SA (להלן: "הקונה"), למכירה של מלוא הון המניות של United Mizrahi Bank (Switzerland) Ltd. (להלן: "הבנק בשוויץ"), אשר בבעלות מזרחי החזקות בינלאומיות. מזרחי החזקות בינלאומיות נטלה אחריות למשך תקופה של 18 חודשים ממועד הסגירה של ההסכם, לעניין אופן ניהול עסקיו הנוכחי של הבנק בשוויץ במשך ארבע (4) השנים האחרונות, למעט לגבי מצגים מסוימים, אשר בעניינם מזרחי החזקות בינלאומיות תהיה אחראית למשך תקופה של 5 שנים ממועד הסגירה, ובכל מקרה האחריות תחול רק בהתקיימם של תנאים כמותיים מצטברים מסוימים הקבועים בהסכם. כמו כן, בקשר עם עניינים אחדים מהעבר (ביניהם חקירת משרד המשפטים בארצות הברית), מזרחי החזקות בינלאומיות תהיה אחראית לשיפוי ללא הגבלת סכום של הקונה, וזאת בגין כל תביעה בודדת שסכומה עולה על 100 אלפי פרנק שוויצרי. הסכם המכירה מותנה, בין היתר, באישורי הרשות הרגולטורית בשוויץ.

במסגרת הסכם המכירה, הבנק יפעל כדי שמזרחי החזקות בינלאומיות תוכל למלא את התחייבויותיה לפי ההסכם. בהתאם להסכם המכירה, התמורה הצפויה בגין העסקה הינה בסך של כ-44 מיליוני פרנקים שוויצרים (תמורה אשר תלויה בהיקף נכסי הלקוחות שיהיו בפועל במועד התחשיב הרלוונטי). ההכנסה בגין מכירה זו תירשם בדוח רווח והפסד לאחר אישור העסקה על ידי הרשויות הרגולטוריות.

ביאור 37 - תמצית דוחות של הבנק⁽¹⁾

א. דוח רווח והפסד

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2018	2019	2020	
6,905	7,196	6,803	הכנסות ריבית
2,689	2,633	1,936	הוצאות ריבית
4,216	4,563	4,867	הכנסות ריבית, נטו
280	338	1,038	הוצאות בגין הפסדי אשראי
3,936	4,225	3,829	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
			הכנסות שאינן מריבית
417	370	169	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,203	1,258	1,334	עמלות
31	59	208	הכנסות אחרות
1,651	1,687	1,711	סך כל ההכנסות שאינן מריבית
			הוצאות תפעוליות ואחרות
2,110	2,242	2,203	משכורות והוצאות נלוות
619	642	704	אחזקה ופחת בניינים וציוד
898	451	432	הוצאות אחרות
3,627	3,335	3,339	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
1,960	2,577	2,201	רווח לפני מיסים
835	910	775	הפרשה למיסים על הרווח
1,125	1,667	1,426	רווח לאחר מיסים
81	175	184	חלק ברווחים של חברות מוחזקות לאחר השפעת מס
1,206	1,842	1,610	רווח נקי

(1) נתונים מלאים על בסיס הבנק בלבד נכללים באתר האינטרנט של הבנק: www.mizrachi-tefahot.co.il << אודות הבנק >> קשרי משקיעים << מידע כספי

ביאור 37 - תמצית דוחות של הבנק - המשך

ב. מאזן

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2019	2020	
		נכסים
49,327	69,174	מזומנים ופיקדונות בבנקים
7,101	5,068	ניירות ערך ⁽¹⁾
120	194	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
195,255	212,421	אשראי לציבור
(1,613)	(2,337)	הפרשה להפסדי אשראי
193,642	210,084	אשראי לציבור, נטו
656	613	אשראי לממשלות
2,542	5,952	השקעות בחברות מוחזקות
1,205	1,218	בניינים וציוד
2,577	3,688	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,531	2,401	נכסים אחרים
258,701	298,392	סך כל הנכסים
		התחייבויות והון
217,198	243,134	פיקדונות הציבור
12,782	19,235	פיקדונות מבנקים
23	67	פיקדונות הממשלה
3,350	3,355	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2,685	4,319	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
6,630	9,478	התחייבויות אחרות ⁽²⁾
242,668	279,588	סך כל ההתחייבויות
16,033	18,804	הון
258,701	298,392	סך כל ההתחייבויות וההון

(1) מזה: 4,626 מיליוני שקלים חדשים הרשומים בדוחות הכספיים על פי השווי ההוגן (ביום 31 בדצמבר 2019 - 5,984 מיליוני שקלים חדשים).
 (2) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים - 183 מיליוני שקלים חדשים (ביום 31 בדצמבר 2019 - 119 מיליוני שקלים חדשים).

ביאור 37 - תמצית דוחות של הבנק - המשך

ג. דוח על תזרימי המזומנים
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2018	2019	2020	
			תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
1,206	1,842	1,610	רווח נקי
			התאמות
(81)	(175)	(362)	חלקו של הבנק ברווחים בלתי מחולקים של חברות כלולות
181	185	206	פחת על בניינים וציוד (לרבות ירידת ערך)
280	338	1,038	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(18)	(35)	(94)	רווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
1	(11)	(34)	הפסד (רווח) שמומש וטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
-	(2)	-	הפסד (רווח) שמומש וטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר
-	(26)	(41)	רווח ממימוש בניינים וציוד
-	6	-	ירידת ערך של מניות שאינן למסחר
-	57	23	הוצאות הנובעות מעסקאות תשלום מבוסס מניות
(90)	189	(182)	מיסים נדחים, נטו
64	12	(12)	שינוי בהפרשות ובהתחייבויות עובדים
(126)	234	296	התאמות בגין הפרשי שער
-	-	-	רווח ממכירת תיקי אשראי
(210)	577	7	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
			שינוי נטו בנכסים שוטפים
180	669	(1,108)	נכסים בגין מכשירים נגזרים
(80)	(469)	456	ניירות ערך למסחר
(39)	(135)	(692)	נכסים אחרים, נטו
			שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות
579	(976)	1,634	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
419	243	1,636	התחייבויות אחרות
2,266	2,523	4,381	מזומנים נטו מפעילות שוטפת

ביאור 37 - תמצית דוחות של הבנק - המשך

ג. דוח על תזרימי המזומנים - המשך סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2018	2019	2020	
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(16)	46	12	שינוי נטו בפיקדונות בבנקים
(14,853)	(9,854)	(16,944)	שינוי נטו באשראי לציבור
(56)	12	43	שינוי נטו באשראי לממשלות
50	(94)	(74)	שינוי נטו בניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
-	(158)	-	רכישת אגרות חוב מוחזקות לפדיון
723	1,422	649	תמורה מפדיון ניירות ערך מוחזקות לפדיון
(2,454)	(5,491)	(3,406)	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
838	3,509	3,495	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
1,026	3,265	944	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
2,350	577	40	תמורה ממכירת תיקי אשראי
(377)	(782)	(576)	רכישת תיקי אשראי - ציבור
(118)	(38)	-	רכישת תיקי אשראי - ממשלה
(203)	(266)	(251)	רכישת בניינים וציוד
-	58	73	תמורה ממימוש בניינים וציוד
603	-	(516)	תמורה מפדיון ניירות ערך - חברות כלולות
-	33	31	תמורה ממימוש השקעה בחברות כלולות
(12,487)	(7,761)	(16,480)	מזומנים נטו לפעילות השקעה
			תזרימי מזומנים מפעילות מימון
15,192	12,060	25,936	שינוי נטו בפיקדונות הציבור
742	644	6,453	שינוי נטו בפיקדונות מבנקים
-	(2)	44	שינוי נטו בפיקדונות הממשלה
-	-	-	הנפקת איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
(4)	(4)	-	פדיון איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(247)	(561)	(176)	דיבידנד ששולם לבעלי מניות
15,683	12,137	32,254	מזומנים נטו מפעילות מימון
5,462	6,899	20,155	גידול (קיסון) במזומנים
37,056	42,644	49,309	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
126	(234)	(296)	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
42,644	49,309	69,168	יתרת מזומנים לסוף התקופה
			ריבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו
6,284	5,997	6,810	ריבית שהתקבלה
1,925	2,162	2,145	ריבית ששולמה
7	17	3	דיבידנדים שהתקבלו
91	177	52	מסים על הכנסה שהתקבלו
1,034	1,007	994	מסים על הכנסה ששולמו
			נספח א' - פעולות השקעות ומימון שלא במזומן
-	-	-	רכישות בניינים וציוד
-	-	-	מכירות בניינים וציוד
-	-	(1,207)	הנפקת מניות ברכישת בנק אגוד